

## **UREDBA O KLASIFIKACIJI DELATNOSTI**

(“Službeni glasnik RS”, broj 54/2010)

### **Član 1**

Ovom uredbom propisuje se Klasifikacija delatnosti sa nazivima, šiframa i opisima delatnosti (u daljem tekstu: Klasifikacija).

Klasifikacija je opšti standard prema kojem se vrši razvrstavanje jedinica razvrstavanja u delatnosti.

Klasifikacija je odštampana uz ovu uredbu i čini njen sastavni deo.

### **Član 2**

Na osnovu Klasifikacije izrađuje se Lista skraćenih naziva delatnosti radi objavljivanja podataka i elektronske obrade.

Organ nadležan za poslove statistike izrađuje Listu skraćenih naziva delatnosti i objavljuje je na internet strani.

### **Član 3**

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

## KLASIFIKACIJA DELATNOSTI

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DELATNOSTI
1	2	3	4	5
SEKTOR A				POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO
				Sektor obuhvata korišćenje biljnih i životinjskih resursa, uključujući gajenje useva i zasada, uzgoj i razmnožavanje životinja, iskorišćavanje šuma i gajenje ostalih biljaka, životinja i proizvoda životinjskog porekla na poljoprivrednim gazdinstvima ili na njihovom prirodnom staništu.
01				<b>Poljoprivredna proizvodnja, lov i prateće uslužne delatnosti</b>
				Oblast obuhvata dve osnovne delatnosti: gajenje useva i zasada i uzgoj životinja, kao i organsku proizvodnju i gajenje genetski modifikovanih biljaka i životinja. Takođe obuhvata i proizvodnju useva i zasada u staklenicima.
				Obuhvata i prateće uslužne delatnosti u poljoprivredi, kao i lov, traperstvo i odgovarajuće usluge.
				Grupa 01.50 (Mešovita poljoprivredna proizvodnja) odstupa od opštег pravila za određivanje pretežne delatnosti. S obzirom na to da su na mnogim poljoprivrednim gazdinstvima podjednako zastupljene i biljna i stočarska proizvodnja, takva gazdinstva mogu biti razvrstana u jednu ili drugu kategoriju.
				Poljoprivredne delatnosti isključuju dalju preradu poljoprivrednih proizvoda, koja se razvrstava u oblasti 10. i 11. (Proizvodnja prehrambenih proizvoda i proizvodnja pića) i oblast 12. (Proizvodnja duvanskih proizvoda), osim one prerade koja podrazumeva osnovnu pripremu proizvoda za tržište (npr. čišćenje, ljuštenje, sortiranje i kratkotrajna zaštita od truljenja).
				Oblast ne obuhvata građevinske radove na poljoprivrednim površinama (npr. isušivanje zemljišta, priprema polja za proizvodnju pirinča itd.), koji se razvrstavaju u sektor F (Građevinarstvo). Isto tako, ne obuhvata poljoprivredne zadruge i slične organizacije koje se bave kupovinom i prodajom poljoprivrednih proizvoda i posreduju prilikom nabavke poljoprivrednih sirovina. One se razvrstavaju u sektor G (Trgovina na veliko i malo; popravka motornih vozila i motocikala).
				Takođe ne obuhvata brigu za prirodno okruženje (održavanje parkova, rezervata, ukrasnih površina itd.), klasifikovanih u del. 81.30.
01.1				<b>Gajenje jednogodišnjih i dvogodišnjih biljaka</b>
				Obuhvata gajenje biljaka čiji je vegetativni period kraći od dve sezone. Uključeno je i gajenje biljaka za proizvodnju semena.
				<b>01.11 Gajenje žita (osim pirinča), leguminoza i uljarica</b>
				Obuhvata gajenje žitarica, leguminoza i uljarica na

otvorenom. Gajenje ovih useva često može biti kombinovano sa gajenjem drugih kultura. Ovde spada:

- gajenje žitarica: tvrde i meke pšenice, raži, prosa, ječma, ovsa, kukuruza, sirkia i dr. (napolice, krupnika, tritikale)
- gajenje leguminoznog povrća: graška, pasulja, boba, sočiva i dr.
- gajenje uljarica: suncokreta, kikirikija, soje, uljane repice, susama, slačice, lana, ricinusa i dr.

Ne obuhvata:

- gajenje pirinča, del. 01.12
- gajenje kukuruza (šećerca), del. 01.13
- gajenje kukuruza za ishranu stoke, del. 01.19
- gajenje uljarica, del. 01.26

#### **01.12 Gajenje pirinča**

#### **01.13 Gajenje povrća, bostana, korenastih i krtolastih biljaka**

Obuhvata:

- gajenje lisnatog i stabličastog povrća:
  - \* artičoke, špargle, kupusa, karfiola i brokula, salate i cikorije, spanaća i slično
- gajenje povrća s plodovima:
  - \* plavog paradajza, paradajza, bostana, krastavaca kornišona, tikvica, paprika i drugog povrća s plodovima
- gajenje lukovičastog i korenastog povrća:
  - \* šargarepe, repe, crnog luka i praziluka, belog luka i drugih lukovica i korenastog povrća
- gajenje jestivih pečuraka i tartufa
- gajenje povrtnog semena i semena šećerne repe (ne obuhvata gajenje semena ostalih vrsta repe)
- gajenje šećerne repe
- gajenje ostalog povrća
- gajenje korenastih i krtolastih biljaka kao što su:
  - \* krompir i drugo korenasto bilje s velikim sadržajem skroba ili inulina
  - \* manioka, jam (tropsko korenje) i ostalo korenje

Ne obuhvata:

- gajenje feferona, paprika i drugih začinskih, aromatičnih i lekovitih biljaka, del. 01.28
- gajenje micelija za pečurke, del. 01.30

#### **01.14 Gajenje šećerne trske**

Ne obuhvata:

- gajenje šećerne repe, del. 01.13

#### **01.15 Gajenje duvana**

Ne obuhvata:

- proizvodnju duvanskih proizvoda, del. 12.00

#### **01.16 Gajenje biljaka za proizvodnju vlakana**

Obuhvata:

- gajenje pamuka
- gajenje jute, lana, konoplje i ostalih biljaka za dobijanje tekstilnih likastih vlakana
- gajenje sisala i ostalih tekstilnih biljaka iz roda agave
- gajenje abake, ramije i ostalih biljaka za dobijanje tekstilnih vlakana
- gajenje ostalih biljaka za proizvodnju vlakana

#### **01.19 Gajenje ostalih jednogodišnjih i dvogodišnjih biljaka**

Obuhvata:

- gajenje krmnog bilja: stočne repe, deteline, lucerke,
- kukuruza za ishranu stoke, ostale trave, stočnog kelja i drugih biljaka za ishranu stoke
- gajenje heljde
- proizvodnja semena repe i drugog krmnog bilja (osim semena šećerne repe)
- gajenje cveća, rezanog cveća i pupoljaka
- proizvodnja semena cveća

Ne obuhvata:

- gajenje začinskog, aromatičnog i lekovitog bilja, del.
- 01.28

#### **01.2**

#### **Gajenje višegodišnjih biljaka**

Obuhvata gajenje biljaka čiji je vegetativni period duži od dve sezone, bilo da njihovi nadzemni delovi odumiru krajem sezone bilo da neprekidno rastu. Gajenje biljaka namenjenih za proizvodnju semena.

#### **01.21 Gajenje grožđa**

Obuhvata:

- gajenje vinskih i stonih sorti grožđa

Ne obuhvata:

- proizvodnju vina, del. 11.02

#### **01.22 Gajenje tropskog i suptropskog voća**

Obuhvata:

- gajenje tropskog i suptropskog voća kao što su:

- \* avokado
- \* banana
- \* urme
- \* smokve

\* papaja, mango, ananas i ostalo tropsko i suptropsko voće

#### **01.23 Gajenje agruma**

Obuhvata:

- gajenje agruma:
- \* limuna i grejpfruta
- \* pomorandže
- \* mandarina

\* ostalih agruma

#### **01.24 Gajenje jabučastog i koštičavog voća**

Obuhvata:

- gajenje voća kao što su: jabuke, kruške, kajsije, šljive,
- dunje, trešnje, višnje, breskve, nektarine i drugo
- jabučasto i koštičavo voće

#### **01.25 Gajenje ostalog drvenastog, žbunastog i jezgrastog voća**

Obuhvata:

- gajenje bobičastog voća:
  - \* borovnica, jagoda, ribizli, ogrozda, kupina, malina i drugog bobičastog voća
- gajenje kivija
- gajenje jestivog jezgrastog voća:
  - \* oraha, lešnika, badema, domaćeg kestena, pistača i drugog jezgrastog voća
- gajenje ostalog drvenastog i žbunastog voća

Ne obuhvata:

- gajenje kokosovog oraha, del. 01.26

#### **01.26 Gajenje uljnih plodova**

Obuhvata:

- gajenje maslina za proizvodnju ulja i za neposrednu potrošnju
- gajenje kokosovog oraha i plodova uljnih palmi
- gajenje plodova ostalih vrsta uljarica

Ne obuhvata:

- gajenje soje, kikirikija i ostalog uljnog semenja, del. 01.11

#### **01.27 Gajenje biljaka za pripremanje napitaka**

Obuhvata:

- gajenje biljaka za pripremanje napitaka kao što su: kafa, kakao, čaj, mate i dr.

#### **01.28 Gajenje začinskog, aromatičnog i lekovitog bilja**

Obuhvata:

- gajenje jednogodišnjeg i višegodišnjeg aromatičnog bilja:
  - \* bibera, kapra, papričice, muškatnog oraščića, vanile, hmelja
  - \* lovora, bosiljka, anisa, korijandera, kima, cimeta, karanfilića, đumbira i dr.
- \* gajenje biljaka za dobijanje narkotika

#### **01.29 Gajenje ostalih višegodišnjih biljaka**

Obuhvata:

- gajenje kaučukovog drveća
- gajenje novogodišnjih i ukrasnih jelki
- gajenje drveća radi dobijanja soka

Ne obuhvata:

- branje cveća, proizvodnju rezanog cveća, lukovica i semena cveća, del. 01.19

- sakupljanje soka iz drveća ili smole u šumi, del. 02.30

### **01.3 Gajenje sadnog materijala**

#### **01.30 Gajenje sadnog materijala**

Obuhvata proizvodnju svih vegetativnih materijala za razmnožavanje, uključujući reznice, kaleme i sadnice za direktno razmnožavanje ili podloge za kalemljenje:

- gajenje sadnica

- gajenje ukrasnih biljaka, uključujući biljke s busenom

- gajenje lukovica, gomolja, kalema i pelcera

- gajenje micelija za gljive

- delatnost rasadnika, osim rasadnika za pošumljavanje

Ne obuhvata:

- gajenje biljaka za proizvodnju semena, del. 01.1 i 01.2

- delatnost šumskih rasadnika, del. 02.10

### **01.4 Uzgoj životinja**

Grana obuhvata uzgoj i razmnožavanje svih životinja, osim onih koje žive u vodi.

Ne obuhvata:

- uslužne delatnosti u vezi s uzgojem životinja, del. 01.62

- dobijanje koža reptila i ptica, del. 01.70

- dobijanje sirovih koža u klanicama, del. 10.11

#### **01.41 Uzgoj muznih krava**

Obuhvata:

- uzgoj i razmnožavanje muznih krava

- proizvodnju sirovog kravljeg i bivoljeg mleka

Ne obuhvata:

- preradu mleka, del. 10.51

#### **01.42 Uzgoj drugih goveda i bivola**

Obuhvata:

- uzgoj goveda i bivola za proizvodnju mesa

- dobijanje bikovog semena za rasplod

#### **01.43 Uzgoj konja i drugih kopitara**

Obuhvata:

- uzgoj i selekciju konja, magaraca, mula i mazgi

Ne obuhvata:

- aktivnosti štala za trkače i jahače konje, del. 93.19

#### **01.44 Uzgoj kamila i lama**

Obuhvata:

- uzgoj i razmnožavanje kamila, lama i drugih životinja iz roda kamila

#### **01.45 Uzgoj ovaca i koza**

Obuhvata:

- uzgoj i razmnožavanje ovaca i koza

- proizvodnju sirove vune
- proizvodnju sirovog ovčijeg ili kozijeg mleka

Ne obuhvata:

- šišanje ovaca za naknadu, del. 01.62
- proizvodnju vlačene vune, del. 10.11
- preradu mleka, del. 10.51

#### **01.46 Uzgoj svinja**

Ne obuhvata:

- dobijanje sirovih svinjskih koža u klanicama, del. 10.12

#### **01.47 Uzgoj živine**

Obuhvata:

- uzgoj i selekciju živine kao što su:
  - \* kokoške, patke, guske, čurke, plovke i sl.
- proizvodnju jaja
- proizvodnju jednodnevnih pilića u inkubatorima

Ne obuhvata:

- uzgoj nojeva i drugih ptica, del. 01.49
- proizvodnju perja i paperja, del. 10.12

#### **01.49 Uzgoj ostalih životinja**

Obuhvata:

- uzgoj polupritomljenih i ostalih životinja:
  - \* ostalih ptica, osim živine
  - \* insekata
  - \* kunića
  - uzgoj pčela i proizvodnju meda i pčelinjeg voska
  - uzgoj životinja radi dobijanja krvna i proizvodnju sirovog krvna
  - uzgoj jelena i srna u oborima
  - dobijanje sirovih neštavljenih koža
  - uzgoj svilene bube i proizvodnju kokona svilene bube
  - uzgoj kućnih ljubimaca (osim riba): mačaka, pasa, ptica (papagaji, kanarinci i sl.) i hrčaka
  - uzgoj glišta i puževa
  - uzgoj nepomenutih životinja

Ne obuhvata:

- uzgoj živine, del. 01.47
- uslužne delatnosti u vezi s uzgojem životinja, del. 01.62
- dobijanje životinske kože lovom i traperstvom, del. 01.70
- uzgoj na žabljim farmama, krokodilskim farmama i dr., del. 03.21 i 03.22
- delatnost ribnjaka, del. 03.21 i 03.22
- dobijanje sirovih koža u klanicama, del. 10.12
- čuvanje i dresuru kućnih ljubimaca, del. 96.09

## **01.50 Mešovita poljoprivredna proizvodnja**

Obuhvata kombinovanu proizvodnju biljaka i životinja, bez specijalizovane proizvodnje jednog ili drugog. Obim proizvodnje nije odlučujući faktor za određivanje vrste delatnosti. Ako jedna od proizvodnji, biljna ili stočarska, prelazi 66% ukupnog prihoda, onda se takva delatnost svrstava u biljnu, odnosno stočarsku.

Ne obuhvata:

- mešovito gajenje biljaka, del. 01.1 i 01.2
- mešoviti uzgoj životinja, del. 01.4

## **01.6 Uslužne delatnosti u poljoprivredi i delatnosti posle žetve**

Obuhvata prateće delatnosti u poljoprivrednoj proizvodnji, kao i delatnosti slične poljoprivrednim, koje nisu preduzete u cilju proizvodnje (žetva/berba) a obavljaju se uslužno, za naknadu. Takođe obuhvata i delatnosti posle žetve, u cilju pripreme poljoprivrednih proizvoda za prodaju (čišćenje, ljuštenje, sortiranje).

### **01.61 Uslužne delatnosti u gajenju useva i zasada**

Obuhvata:

- usluge u gajenju useva i zasada za naknadu:
  - \* pripremu zemljišta
  - \* setvu i podizanje zasada
  - \* redovnu negu useva i zasada
  - \* zaprašivanje useva i zasada, uključujući i zaprašivanje iz vazduha
  - \* uništavanje štetočina
  - \* orezivanje voćaka i vinove loze
  - \* presađivanje pirinča, proređivanje repe i dr.
  - \* žetvu
- skladištenje useva
- rukovanje opremom za navodnjavanje
  - održavanje poljoprivrednih površina u dobrom poljoprivrednom i ekološkom stanju
  - obezbeđivanje poljoprivrednih mašina i prateće radne snage

Ne obuhvata:

- aktivnosti posle žetve, del. 01.63
- drenažu zemljišta, del. 43.12
- pejzažnu arhitekturu, del. 71.11
  - pružanje poslovnih i stručnih saveta agronoma, del. 74.90
  - uređivanje i održavanje okoline, parkova, bašti i zelenih površina, del. 81.30
- organizovanje poljoprivrednih izložbi i sajmova, del. 82.30

### **01.62 Pomoćne delatnosti u uzgoju životinja**

Obuhvata:

- usluge u uzgoju životinja za naknadu:  
\* unapređenje priploda i rasta životinja i unapređenje kvantiteta i kvaliteta životinjskih proizvoda  
veštačko osemenjavanje, kontrolu stada, opsluživanje  
\* krda, pripust stoke, kopuniranje živine, čišćenje živinarnika i dr.

- \* usluge testiranja stoke i krda
- \* šišanje ovaca
- \* smeštaj i čuvanje stoke
- \* potkivanje

Ne obuhvata:

- izdavanje štala za smeštaj životinja, del. 68.20
- veterinarske usluge i vakcinaciju životinja, del. 75.00
- iznajmljivanje životinja, del. 77.39
  - čuvanje i negu kućnih ljubimaca (pansioni za pse i sl.), del. 96.09

#### **01.63 Aktivnosti posle žetve**

Obuhvata:

- pripremu proizvoda za tržiste (čišćenje, ljušćenje i sortiranje)
- čišćenje pamuka
- pripremu listova duvana i sušenje
- pripremu zrna kakaoa i ljušćenje
- premazivanje voća voskom

Ne obuhvata:

- pripremu poljoprivrednih proizvoda koju obavlja sam proizvođač, del. 01.1, 01.2 i 01.3
- delatnost nakon žetve s ciljem poboljšavanja kvaliteta semena, del. 01.64
- pranje i ponovno sušenje listova duvana, del. 12.00
- marketing i posredovanje trgovinskih i zadružnih organizacija, del. 46.11
- trgovinu na veliko poljoprivrednim sirovinama, del. 46.2

#### **01.64 Dorada semena**

Obuhvata sve delatnosti koje se odnose na poboljšanje kvaliteta semenskog materijala, kao što su: čišćenje, sortiranje i obrada semena do prodaje, uključujući i genetski modifikovano seme.

Ne obuhvata:

- gajenje biljaka za proizvodnju semena, del. 01.1 i 01.2
- prerada semena radi dobijanja ulja, del. 10.41
- istraživanje i razvoj novih vrsta semena, del. 72.11

#### **01.7 Lov, traperstvo i odgovarajuće uslužne delatnosti**

##### **01.70 Lov, traperstvo i odgovarajuće uslužne delatnosti**

Obuhvata:

- nadzor i čuvanje divljih životinja

- lov i traperstvo u komercijalne svrhe
- hvatanje divljih životinja radi dobijanja hrane, krvna, kože,
- u svrhe istraživanja, za zoološke vrtove ili za kućne ljubimce
- obradu krupne kože, kože reptila ili ptica od ulovljenih ili u zamke uhvaćenih životinja
- lovљenje morskih sisara na obali, kao što su morževi i tuljani

Ne obuhvata:

- dobijanje kože, krvna i perja od životinja uzgojenih na farmama, del. 01.4
- uzgoj divljači na farmama, del. 01.49
- lovљenje kitova, del. 03.11
- dobijanje sirovih koža od zaklanih životinja u klanicama, del. 10.11
- sportski i rekreativni lov, del. 93.19
- uslužne delatnosti u vezi sa promocijom lova i traperstva, del. 94.99

## 02

### Šumarstvo i seča drveća

Oblast obuhvata proizvodnju oblog drveta i sakupljanje šumskih plodova.

U šumarstvo spada najnužnija obrada posečenog drveća u šumi (sečenje granja, ljuštenje, izrada oblovine, cepanica i drva za ogrev). Delatnost se obavlja u prirodnim i zasađenim šumama. Dalja prerada drveta i drugih sortimenata (testerisanje, impregnacija i sl.), koja se obično ne obavlja u šumi nego u posebnim proizvodnim jedinicama, spada u oblast 16. (Obrada i prerada drveta).

#### 02.1 Gajenje šuma i ostale šumarske delatnosti

##### 02.10 Gajenje šuma i ostale šumarske delatnosti

Obuhvata:

- uzgoj šuma: sadnju, rasađivanje, presađivanje, proređivanje i zaštitu šuma i šumskih pojaseva
- podizanje niskog rastinja, podizanje zasada celuloznog drveta i drveta za ogrev
- delatnost rasadnika

Delatnost se odnosi na samonikle i zasađene šume.

Ne obuhvata:

- gajenje novogodišnjih četinara, del. 01.29
- delatnost drugih rasadnika, del. 01.30
- sakupljanje pečuraka i ostalih divljih šumskih plodova, del. 02.30
- proizvodnju iverja i piljevine, del. 16.10

#### 02.2 Seča drveća

##### 02.20 Seča drveća

Obuhvata:

- seču drveća i proizvodnju sortimenata za potrebe drvne

industrije

- proizvodnju sortimenata koji se koriste u neobrađenom obliku, kao što su jamska drva, TT stubovi, motke i kolje
- sakupljanje i proizvodnju drveća u energetske svrhe
- sakupljanje i proizvodnju otpadaka nastalih sečom drveća u energetske svrhe

Proizvodi ovih aktivnosti mogu biti oblovina ili suvo granje za ogrev.

Ne obuhvata:

- gajenje novogodišnjih četinara, del. 01.29
- gajenje šuma i ostale šumarske aktivnosti: sadnju,
- rasađivanje, presađivanje, proređivanje i zaštitu šuma i šumskih pojaseva, del. 02.10
- sakupljanje šumskih proizvoda, del. 02.30
- proizvodnju iverja i piljevine, del. 16.10
- proizvodnju drvenog uglja suvom destilacijom drveta, del. 20.14

### **02.3      Sakupljanje šumskih plodova**

#### **02.30 Sakupljanje šumskih plodova**

Obuhvata:

- sakupljanje divljih plodova: pečuraka, tartufa, jagoda, borovnica, lešnika, kestena i dr.
- sakupljanje nekultivisanog šumskog materijala: balata i druge kaučukove smole, plute, laka, smole, balzama, žira, divljeg kestena, mahovine, lišajeva i dr.

Ne obuhvata:

- gajenje šumskih proizvoda, osim hrasta plutnjaka, del. 01
- gajenje pečuraka ili tartufa, del. 01.13
- gajenje drvenastog, žbunastog i jezgrastog voća, del. 01.25
- sakupljanje drva za ogrev, del. 02.20
- rezanje i obradu drveta, del. 16.10

### **02.4      Uslužne delatnosti u vezi sa šumarstvom**

#### **02.40 Uslužne delatnosti u vezi sa šumarstvom**

Obuhvata usluge u šumarstvu za naknadu:

- uslužne delatnosti u šumarstvu:

- \* procenu šumskog fonda, zaštitu od požara i dr.
- \* pružanje saveta u vezi sa gazdovanjem šumama
- \* kontrolu šumskih bolesti i štetočina
- uslužne delatnosti u vezi sa iskorišćavanjem šuma:
- \* transport trupaca unutar šume i dr.

Ne obuhvata:

- delatnost šumskih rasadnika, del. 02.10
- drenažu šumskog zemljišta, del. 43.12
- čišćenje i ravnanje šumskog terena, del. 43.12

Oblast obuhvata ulov i uzgoj riba i drugih vodenih organizama. U ribarstvo spadaju lovljenje morskih ili slatkovodnih riba, rakova, mekušaca, sakupljanje i gajenje školjki i drugih morskih produkata (npr. bisera, sunđera, algi i dr.). Ovde spadaju i delatnost ribnjaka i uzgoj drugih vodenih organizama.

Ne obuhvata:

- preradu riba, mekušaca i školjki koja se obavlja u pogonima na kopnu ili u posebnim plovećim fabrikama za preradu ribe, del. 10.20
- izgradnju i popravku brodova i čamaca, del. 30.1 i 33.15
- sportski ili rekreacioni ribolov, del. 93.19

### **03.1**

#### **Ribolov**

Grana obuhvata ribarstvo na moru i kopnenim vodama, na komercijalnoj osnovi, pomoću štapa za pecanje, mreže, kaveza i drugih naprava. Delatnost se može obavljati sa plovila ili obale.

##### **03.11 Morski ribolov**

Obuhvata:

- ulov ribe na okeanu, moru i priobalni ribolov, uključujući i ulov kitova, na komercijalnoj osnovi
- ulov morskih i slatkovodnih ljudskara i mekušaca
- ulov vodenih životinja: morskih ježeva, sipa, kornjača, krastavaca i dr.
- prikupljanje morskih organizama i produkata: sunđera i prirodnih bisera
- preradu ribe na ribarskim brodovima

Ne obuhvata:

- lov morskih sisara, osim kitova, del. 01.70
- preradu i konzervisanje morskih sisara na brodovima za preradu, del. 10.11
- preradu i konzervisanje ribe, rakova, školjki i mekušaca koja nije povezana s ribolovom, tj. preradu na brodovima opremljenim samo za preradu i konzervisanje ribe ili u pogonima na obali, del. 10.20
- izdavanje plovila s posadom u najam, del. 50.10
- ribolovnu inspekciju, kontrolu i stražu, del. 84.24
- sportski ribolov i sl., del. 93.19

##### **03.12 Slatkovodni ribolov**

Obuhvata:

- ulov ribe na rekama i jezerima, na komercijalnoj osnovi
- ulov slatkovodnih ljudskara i mekušaca
- ulov slatkovodnih životinja
- sakupljanje slatkovodnih organizama i njihovih proizvoda

Ne obuhvata:

- preradu i konzervisanje ribe, rakova i mekušaca, del. 10.20

- ribolovnu inspekciju, kontrolu i stražu, del. 84.24

- sportski ribolov i sl., del. 93.19

### 03.2

#### Akvakulture

Grana obuhvata uzgoj i lov vodenih organizama (riba, školjki, mekušaca, biljaka, krokodila, vodozemaca i sl.) uz korišćenje raznih postupaka za poboljšanje prinosa tih organizama u odnosu na mogućnosti u prirodnom okruženju (npr. ishrana i zaštita od drugih životinja i sl.).

Gajenje se odnosi na mlade i odrasle jedinke. Uzgoj i ubiranje vodenih organizama može se odvijati u privatnom i državnom vlasništvu.

##### 03.21 Morske akvakulture

Obuhvata:

- uzgoj ribe u morskoj vodi, uključujući i uzgoj ukrasnih riba za akvarijume
- proizvodnju mlađih ostriga, dagnji, jastoga, škampa i riblje mlađi
- uzgoj morske salate i drugih jestivih morskih trava
- uzgoj i tov ribe u morskoj vodi u rezervoarima
- uzgoj i tov ribe u morskim ribnjacima
- uzgoj morskih crva

Ne obuhvata:

- uzgoj žaba i ostalih vodozemaca, del. 03.22
- sportski ribolov, del. 93.19

##### 03.22 Slatkovodne akvakulture

Obuhvata:

- uzgoj i tov ribe u slatkoj vodi, uključujući i ukrasne ribe za akvarijume
- uzgoj školjki, mekušaca, vodozemaca i drugih životinja u slatkoj vodi
- uzgoj žaba
- usluge koje se odnose na mrešćenje i uzgoj riba u ribnjacima

Ne obuhvata:

- uzgoj morskih organizama za akvarijume, del. 03.21
- sportski ribolov, del. 93.19

## SEKTOR B

## RUDARSTVO

Rudarstvo obuhvata eksploataciju svih vrsta mineralnih sirovina: čvrstih (ugalj i rude), tečnih (nafta) i gasovitih (zemni gas). Pod eksploatacijom mineralnih sirovina smatra se izvođenje radova na otvaranju, pripremi i otkopavanju ležišta, kao i transport mineralnih sirovina i izvođenje drugih rudarskih radova u zemlji i na njenoj površini – metodama površinske i podzemne eksploatacije, kao i crpljenjem. Eksploatacijom mineralnih sirovina smatra se i izvođenje radova na pripremi mineralnih sirovina, a u

eksploataciji nafte i zemnih gasova i radovi na separaciji nafte i gasa, pripremi nafte i gase na eksplotacionom polju za transport i skladištenje, izdvajanje prirodnih tečnih gasova (etan, propan, butan i prirodni gazolin) u degazolinažama i sličnim postrojenjima, kao i transport ovih sirovina sabirnim naftovodima i gasovodima na eksplotacionom polju.

Pripremom mineralnih sirovina smatraju se svi procesi: usitnjavanja mineralnih sirovina (drobljenje, prosejavanje, mlevenje, klasiranje), koncentracije i/ili separacije korisnih minerala od jalovine (ručno ili automatsko odabiranje, gravitacijska, flotacijska, magnetska i elektrostatička koncentracija, luženje mineralnih sirovina i iskopina i dalje pripremanje rastvora u cilju koncentracije korisnih komponenti), odvodnjavanje proizvoda koncentracije odnosno separacije (zgušnjavanje, filtriranje i sušenje). Pod pripremom mineralnih sirovina smatraju se i svi procesi okrupnjavanja mineralnih sirovina i koncentrata, separacije peska, šljunka i kamena, kao i procesi primarne prerade ukrasnog i drugog kamena.

Rudarske delatnosti su razvrstane na oblasti, grane i grupe, prema glavnom mineralu, odnosno metalu koji se eksplatiše. Oblasti 05 i 06 obuhvataju eksplotaciju energetskih sirovina (uglja, nafte i prirodnog gase), a oblasti 07 i 08 – eksplotaciju ruda metala, ostalih ruda i kamena. Pojedine tehničke aktivnosti u ovom sektoru mogu se vršiti i od strane trećih pravnih lica, odnosno specijalizovanih preduzeća, kao industrijske usluge (oblast 09).

Ne obuhvata:

- preradu ekstrahovanih sirovina iz rudnika, sektor C (Prerađivačka industrija)
- korišćenje neprerađenih materijala u cilju uređenja terena u građevinarstvu, sektor F (Građevinarstvo)
- flaširanje pijačih i mineralnih voda na izvorištima i eksplotacionim bunarima, odnosno bušotinama, del. 11.07
- procese usitnjavanja u cilju daljeg tretiranja pojedinih materijala (gline, kamena i drugih minerala) koji se ne izvode u konjunkciji sa rudarskim operacijama, del. 23.9

## 05

### **Eksplotacija uglja**

Obuhvata podzemnu i površinsku eksplotaciju uglja i procese pripreme mineralnih sirovina (čišćenje, separacija i drugo) koji se obavljaju na eksplotacionom polju u cilju dobijanja tržišnog proizvoda.

Ne obuhvata proizvodnju koksa (del. 19.10), prateće usluge pri eksplotaciji uglja (del. 09.90), kao ni briketa od nafte (del. 19.20).

#### **05.1 Eksplotacija kamenog uglja i antracita**

#### **05.10 Eksplotacija kamenog uglja i antracita**

	<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- podzemnu i površinsku eksploataciju kamenog uglja</li> <li>čišćenje, separaciju i druge operacije pripreme mineralnih</li> <li>- sirovina u cilju poboljšanja kvaliteta ili deponovanja i utovara kamenog uglja i antracita</li> <li>- iskorišćavanje sitnih frakcija antracita iz jalovinskih deponija</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- eksploataciju mrkog uglja i lignita, del. 05.20</li> <li>- eksploataciju treseta, del. 08.92</li> <li>- uslužne delatnosti pri eksploataciji uglja, del. 09.90</li> <li>- proizvodnju koksa i ostalih produkata koksovanja, del. 19.10</li> <li>- građevinske radove pri izgradnji rudnika, del. 43.12</li> </ul>
05.2	<p><b>Eksplatacija lignita i mrkog uglja</b></p> <p><b>05.20 Eksplatacija lignita i mrkog uglja</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- podzemnu i površinsku eksploataciju lignita i mrkog uglja</li> <li>čišćenje, separaciju i druge operacije pripreme mineralnih</li> <li>- sirovina u cilju poboljšanja kvaliteta ili deponovanja i utovara lignita i mrkog uglja</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- eksploataciju kamenog uglja i antracita, del. 05.10</li> <li>- eksploataciju treseta, del. 08.92</li> <li>- uslužne delatnosti pri eksploataciji uglja, del. 09.90</li> <li>- građevinske radove pri izgradnji rudnika, del. 43.12</li> </ul>
06	<p><b>Eksplatacija sirove nafte i prirodnog gasa</b></p> <p>Obuhvata eksploataciju sirove nafte, kondenzata i prirodnog gasa na eksplatacionim poljima, eksploataciju uljnih šejlova (škriljaca) i naftnih (katranskih) peskova na eksplatacionim poljima radi dobijanja nafte, kao i prateće operacije, sve do transporta proizvoda van eksplatacionog polja.</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uslužne delatnosti kod eksploatacije nafte i prirodnog gasa, del. 09.10</li> <li>- istraživanja nafte i gasa i izradu istražnih bušotina, del. 09.10</li> <li>- proizvodnju derivata nafte, del. 19.20</li> <li>- geofizička snimanja i izradu geoloških karata, del. 71.12</li> </ul>
06.1	<p><b>Eksplatacija sirove nafte</b></p> <p><b>06.10 Eksplatacija sirove nafte</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- eksploataciju naftnih i naftno-gasnih ležišta</li> <li>- postupke za izdvajanje sirove nafte (dekantacija, desalinizacija, dehidratacija, stabilizacija, itd.)</li> </ul>

eksploataciju uljnih šejlova (škriljaca) i naftnih  
- (katranskih, bituminoznih) peskova i procese dobijanja  
sirove nafte

Ne obuhvata:

- istraživanja nafta i gasa i izradu istražnih bušotina, del.  
09.10
- uslužne delatnosti kod eksploatacije nafta i prirodnog  
gasa, del. 09.10
- proizvodnju derivata nafta, del. 19.20
- izdvajanje tečnog naftnog gasa u rafinerijama nafta, del.  
19.20
- cevovodni transport van eksploatacionog polja, del. 49.50

## 06.2

### Vađenje prirodnog gasa

#### 06.20 Eksploatacija prirodnog gasa

Obuhvata:

- eksploataciju prirodnog gasa
- izdvajanje kondenzata
- isušivanje i razdvajanje frakcija tečnih ugljovodonika
- desumporisanje gasa
- utečnjavanje i regasifikaciju prirodnog gasa

Ne obuhvata:

- istraživanja nafta i gasa i izradu istražnih bušotina, del.  
09.10
- uslužne delatnosti kod eksploatacije nafta i gasa, del.  
09.20
- izdvajanje tečnog naftnog gasa u rafinerijama nafta, del.  
19.20
- proizvodnju industrijskih gasova, del. 20.11
- cevovodni transport van eksploatacionog polja, del. 49.50

## 07

### Eksplatacija ruda metala

Obuhvata eksploataciju metaličnih mineralnih sirovina  
metodama podzemne i površinske eksplatacije.

Eksplatacija obuhvata i procese pripreme mineralnih  
sirovina (usitnjavanje, flotacija, luženje, odvodnjavanje,  
itd.), kao i procese sinterovanja i kalcinacije koncentrata na  
eksploatacionom polju.

Ne obuhvata:

- prženje koncentrata pirita u cilju dobijanja sumporne  
kiseline, del. 20.13
- proizvodnju aluminijum-oksida iz ruda boksita, del. 24.42
- rad visokih peći i peći za topljenje ruda i koncentrata, del.  
24

## 07.1

### Eksplatacija ruda gvožđa

#### 07.10 Eksplatacija ruda gvožđa

Obuhvata:

- eksplataciju ruda gvožđa

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- procese pripreme ruda gvožđa</li> <li>- aglomeraciju ruda gvožđa na eksplotacionom polju</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- eksplotaciju i pripremu ruda pirita i pirhotina, del. 08.91</li> </ul>
07.2	<b>Eksplotacija ostalih ruda metala</b>	<p>Obuhvata eksplotaciju ostalih ruda metala.</p> <p><b>07.21 Eksplotacija ruda urana i torijuma</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- eksplotaciju i procese pripreme ruda urana i torijuma</li> <li>- proizvodnju žutog kolača</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- obogaćivanje ruda urana i torijuma, del. 20.13</li> <li>- proizvodnju metalnog urana iz uranovog oskida, del. 24.46</li> <li>- topljenje i rafinaciju urana, del. 24.46</li> </ul>
07.29	<b>Eksplotacija ruda ostalih crnih, obojenih, plemenitih i drugih metala</b>	<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- eksplotaciju i pripremu ostalih ruda crnih, obojenih, lakih, legirajućih, plemenitih i retkih metala:</li> </ul> <p>mangan, hrom, titan, vanadijum, nikl, kobalt, bizmut, volfram, kalaj, bakar, molibden, olovo i cink, antimон, živa, arsen, aluminijum, litijum, rubidijum i cezijum,  * berilijum, stroncijum, niobijum i tantal, cirkonijum i hafnijum, skandijum, germanijum, renijum, talijum, galijum, kadmijum, indijum, selen i telur, kao i grupa elemenata retkih zemalja</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>* zlato, srebro i platinska grupa metala (platina, paladijum, iridiјum, osmijum, rutenijum i rodijum)</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- eksplotaciju i pripremu ruda urana i torijuma, del. 07.21</li> <li>- proizvodnju aluminijum-oksida iz boksita, del. 24.42</li> <li>- proizvodnju niklovog i bakrovog sulfata, del. 24.44 i 24.45</li> </ul>
08	<b>Ostalo rudarstvo</b>	<p>Obuhvata eksplotaciju ruda, kamena i sirovina za proizvodnju građevinskih materijala u rudnicima, kamenolomima, šlunkarama (van korita rečnih tokova) itd. Proizvodi se najčešće koriste u građevinarstvu (pesak, šljunak, kamen) kao sirovine za proizvodnju cementa, opeke i drugih materijala i hemikalija (glina, laporac, krečnjak i drugo).</p> <p>Ne obuhvata dalju preradu ruda i kamena (osim drobljenja, mlevenja, rezanja, pranja, sušenja, separacije, mešanja).</p> <p><b>08.1 Eksplotacija kamena, peska, gline i drugih sirovina za građevinske materijale</b></p> <p><b>08.11 Eksplotacija građevinskog i ukrasnog kamena, krečnjaka, gipsa, krede</b></p>

Obuhvata:

- eksploraciju, grubu obradu i sečenje građevinskog i ukrasnog kamena (mermer, granit, peščar i dr.)
- lomljenje i drobljenje ukrasnog i građevinskog kamena
- eksploraciju, drobljenje i prosejavanje krečnjaka
- eksploraciju gipsa i anhidrita
- eksploraciju krede i dolomita

Ne obuhvata:

- eksploraciju sirovina za hemijsku industriju i proizvodnju mineralnih đubriva, del. 08.91
- proizvodnju kalcinisanog dolomita kreča, del. 23.52
- rezanje, oblikovanje i glaćanje arhitektonskog kamena van kamenoloma, del. 23.70

#### **08.12 Eksploracija šljunka, peska, gline i kaolina**

Obuhvata:

- eksploraciju industrijskog peska, građevinskog peska i šljunka
- drobljenje i prosejavanje šljunka
- eksploraciju građevinskog peska
- eksploraciju opekarske gline, vatrostalne gline i kaolina

Ne obuhvata:

- eksploraciju uljnog (bituminoznog, katranskog) peska, del. 06.10

#### **08.9**

#### **Eksploracija ostalih ruda i kamena**

#### **08.91 Eksploracija minerala, proizvodnja mineralnih đubriva i hemikalija**

Obuhvata:

- eksploraciju fosforita i kalijumovih soli
- eksploraciju samorodnog sumpora
- eksploraciju pirita i pirhotina
- eksploraciju barita i viterita (barijum-sulfata i barijum-karbonata), kizerita (magnezijum-sulfata), borata (minerala bora)
- eksploraciju jadarita (natrijum-bor-litijum silikat hidroksida) do proizvodnje borne kiseline, litijum-karbonata i natrijum-sulfata na eksploracionom polju primenom procesa pripreme mineralnih sirovina
- eksploraciju prirodnih pigmenata, fluorita i drugih minerala kao sirovina za hemijsku industriju
- eksploraciju guana

Ne obuhvata:

- eksploraciju halita (natrijum-hlorida), del. 08.93
- prženje koncentrata pirita, del. 20.13
- proizvodnju veštačkih đubriva i azotnih jedinjenja, del. 20.15

#### **08.92 Eksploracija treseta**

		<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- eksploataciju treseta</li> <li>- primarnu preradu treseta radi poboljšanja kvaliteta, lakšeg skladištenja ili transporta</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uslužne delatnosti kod eksploatacije treseta, del. 09.90</li> <li>- proizvodnju briketa od treseta, del. 19.20</li> <li>- proizvodnju baštenske zemlje (smese treseta, humusa, peska, gline, đubriva i sl.), del. 20.15</li> <li>- proizvodnju proizvoda od treseta, del. 23.99</li> </ul>
	<b>08.93</b>	<b>Eksploracija natrijum-hlorida</b>
		<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- eksploraciju halita (natrijum-hlorida) iz ležišta, uključujući rastvaranje i pumpanje</li> <li>- proizvodnju soli isparavanjem morske vode ili drugih slanih voda</li> <li>- usitnjavanje, prečišćavanje i rafinaciju soli koje obavlja proizvođač</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- preradu soli radi dobijanja jestive soli, npr. jodiranje bez eksploracije, del. 10.84</li> <li>- proizvodnju piće vode desalinizacijom slanih voda, del. 36.00</li> </ul>
	<b>08.99</b>	<b>Eksploracija ostalih nemetaličnih ruda i minerala</b>
		<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- eksploraciju različitih minerala kao što su: <ul style="list-style-type: none"> <li>* abrazivi, azbest, fosilno brašno, grafit, talk, feldspat i dr.</li> <li>* dragi i poludragi kamenje, kvarc, liskun i dr.</li> <li>* prirodni asfalt i bitumen</li> </ul> </li> </ul>
<b>09</b>		<p><b>Uslužne delatnosti u rudarstvu i geološkim istraživanjima</b></p> <p>Obuhvata specijalizovane usluge u rudarstvu, za naknadu. Ovo obuhvata usluge kod istraživanja mineralnih sirovina od prospekcije do detaljnih istraživanja ležišta, kao što su uzorkovanje i obrada uzoraka, izvođenje istražnog bušenja, izrada eksploracionih bušotina za naftu, hidrogeološka i geomehanička ispitivanja, miniranja u rudnicima, izrada jamskih prostorija, iskopavanje i odlaganje kopovske raskrivke, kao i transport rude na eksploracionom polju do postrojenja za pripremu mineralnih sirovina itd.</p>
	<b>09.1</b>	<p><b>Uslužne delatnosti u vezi sa istraživanjem i eksploracijom nafte i gasa</b></p>
	<b>09.10</b>	<p><b>Uslužne delatnosti u vezi sa istraživanjem i eksploracijom nafte i gasa</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- usluge koje se obavljaju pri istraživanju i eksploraciji</li> </ul>

- nafte i gasa za naknadu:
- \* usluge pri prospektičkim i detaljnim geološkim istraživanjima
  - \* istražno bušenje i izvođenje ostalih radova u konjukciji s tim
  - \* utečnjavanje ili regasifikaciju u cilju transporta na eksploatacionom polju
  - \* usluge odvodnjavanja i pumpanja za naknadu
  - \* probno bušenje u vezi sa eksploatacijom nafte i gasa

Ne obuhvata:

- navedene aktivnosti koje obavlja sam nosilac odobrenja
- za istraživanje ili eksploataciju naftnog ili gasnog polja, del. 06.10 i 06.20
- servisiranje i održavanje rudarskih mašina i uređaja, del. 33.12
- utečnjavanje ili regasifikaciju koja se obavlja kod transporta van eksploatacionog polja, del. 52.21
- inženjerske aktivnosti i tehnički konsalting kod geofizičkih, seizmičkih i geoloških istraživanja, del. 71.12

**09.9**

**Uslužne delatnosti u vezi sa istraživanjem i eksploatacijom ostalih ruda**

**09.90 Uslužne delatnosti u vezi sa istraživanjem i eksploatacijom ostalih ruda**

Podrazumeva pružanje usluga u vezi sa eksploatacijom ostalih ruda i kamena obuhvaćenih u oblastima 05, 07 i 08 za naknadu.

Obuhvata:

- usluge kod istraživanja mineralnih sirovina
- miniranja u rudnicima
- izradu jamskih prostorija
- iskopavanje i odlaganje kopovske raskrivke
- transport rude na eksploatacionom polju
- odvodnjavanje i ispumpavanje
- istražno bušenje i sondiranje

Ne obuhvata:

- upravljanje rudnicima i kamenolomima za naknadu, del. 05, 07 i 08
- servisiranje i održavanje rudarske mehanizacije, del. 33.12
- inženjerske aktivnosti i tehnički konsalting kod geofizičkih, seizmičkih i geoloških istraživanja, del. 71.12

SEKTOR C

**PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA**

Obuhvata fizičku ili hemijsku transformaciju materijala, supstanci ili komponenti u nove proizvode, iako se ovo ne može koristiti kao jedinstveni kriterijum za definisanje prerađivačke delatnosti (videti napomenu o obradi

otpadaka koja sledi). Materijali, supstance ili komponente koji se transformišu jesu sirovine koje predstavljaju proizvode poljoprivrede, šumarstva, ribolova, vađenja ruda i kamena, kao i proizvode drugih prerađivačkih delatnosti. Suštinska promena, obnova ili rekonstrukcija robe, opšte gledano, smatra se prerađivačkom delatnošću.

Krajnji proizvod (output) prerađivačke industrije može biti gotov, u smislu da je spreman za korišćenje ili potrošnju, ili polugotov, u smislu da postaje input za dalju industrijsku preradu. Npr. output rafinisanja aluminijuma je input koji se koristi u primarnoj proizvodnji aluminijuma; primarni aluminijum je input za izvlačenje aluminijumske žice; aluminijumska žica je input za proizvodnju fabrikovanih proizvoda od žice.

Proizvodnja specijalizovanih delova i komponenti, kao i pribora uz mašine i opremu, svrstava se u istu klasu kao i proizvodnja mašina i opreme za koje su delovi i pribor namenjeni. Proizvodnja nespecijalizovanih delova i komponenti mašina i opreme (npr. motora, klipova, električnih motora, električnih sklopova, ventila, menjača, kugličnih ležajeva) svrstava se u odgovarajuću klasu proizvodnje bez obzira na mašine i opremu za koju se ovi proizvodi mogu upotrebiti. Međutim, izrada specijalizovanih komponenti i pribora livenjem u kalupe ili izvlačenjem plastičnih materijala uključena je u granu 22.2.

Sklapanje komponenti industrijskih proizvoda smatra se prerađivačkom industrijom i uključuje sklapanje proizvoda od onih iz sopstvene proizvodnje ili od onih koje su nabavljene.

Reciklaža otpada, tj. prerada otpada u sekundarne sirovine, klasifikovana je u granu 38.3. Sve dok podrazumeva fizičke ili hemijske transformacije ne smatra se delom prerađivačke industrije. Primarna svrha tih delatnosti jeste prerada ili obrada otpada i one su zato svrstane u sektor E. Međutim, proizvodnja novih gotovih proizvoda (za razliku od proizvodnje sekundarnih sirovina) svrstava se u prerađivačku industriju čak i ako se u tim procesima otpad koristi kao input. Na primer, proizvodnja srebra od filmskog otpada smatra se procesom prerađivačke industrije.

Specijalizovano održavanje i popravka industrijskih, komercijalnih i sličnih mašina i opreme u principu se svrstavaju u oblast 33. Međutim, popravka računara i proizvoda za ličnu upotrebu i korišćenje u domaćinstvu svrstana je u oblast 95, dok je popravka motornih vozila klasifikovana u oblast 45.

Instaliranje mašina i opreme, kada se obavlja kao specijalizovana delatnost, svrstava se u grupu 33.20.

#### *Napomena*

Granica između prerađivačke industrije i drugih delatnosti Klasifikacije nije jasno povučena. Generalno, aktivnosti

koje se obavljaju u okviru prerađivačke industrije podrazumevaju transformaciju materijala u nove proizvode. Njihov autput je novi proizvod. Međutim, definicija toga šta čini novi proizvod može da bude subjektivna. Radi pojašnjenja, navodimo aktivnosti koje se prema Klasifikaciji smatraju prerađivačkom industrijom:

- prerada sveže ribe (vađenje školjki iz ljuštare i pravljenje fileta od riba), ali ne na ribarskim brodovima, del. 10.20
- pasterizacija mleka i punjenje boca mlekom, del. 10.51
- štamparske i prateće aktivnosti, del. 18.1
- prerada kože, del. 15.11
- zaštita drveta, del. 16.10
- galvaniziranje, topotna obrada metala i poliranje, del. 25.61
- rekonstrukcija ili prerada mašina (npr. automobilski motori), del. 29.10
- prerada automobilskih guma, del. 22.11

Nasuprot tome, postoje delatnosti/aktivnosti koje su, iako ponekad podrazumevaju procese transformacije, svrstane u druge oblasti Klasifikacije. To su:

- seča drveća - sektor A
- prerada poljoprivrednih proizvoda - sektor A
- prerada ruda i drugih minerala - sektor B
- građevinska izgradnja i prateće operacije koje se izvode na gradilištima - sektor F
- pakovanje, prepakivanje ili pakovanje u boce proizvoda kao što su alkoholna pića ili hemikalije; sortiranje otpada;
- mešanje boja prema narudžbini kupaca; sečenje metala prema nalogu kupaca, čime se stvara modifikovana verzija istog proizvoda - sektor G

### **Proizvodnja prehrambenih proizvoda**

Obuhvata preradu proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva radi dobijanja hrane za ljude ili životinje, a uključena je i proizvodnja različitih međufaznih proizvoda. U ovoj delatnosti često ima nusproizvoda veće ili manje vrednosti (npr. koža pri klanju životinja, uljna pogača pri proizvodnji ulja i dr.).

Grupisanje u ovoj oblasti izvršeno je prema vrstama proizvoda: meso, riba, voće i povrće, masti i ulja, mlečni proizvodi, mlinski proizvodi, hrana za životinje, ostali prehrambeni proizvodi i piće. Proizvoditi se može za svoj ili za tuđ račun (npr. klanje po narudžbini stranke).

Pojedine delatnosti (npr. one koje se obavljaju u pekarama, poslastičarnicama ili mesarama koje prodaju svoje proizvode) smatraju se prerađivačkom delatnošću, iako je reč o trgovini na malo proizvodima proizvođača koji poseduju svoje radnje. U slučajevima kada je prerada minimalna i ne dovodi do prave transformacije, proizvodna jedinica svrstava se u sektor G.

Pripremanje hrane za trenutnu upotrebu svrstano je u oblast 56.

Proizvodnja hrane za životinje od klaničnih otpadaka ili drugih sporednih proizvoda razvrstana je u granu 10.9.

Prerada ostataka i otpadaka kod proizvodnje hrane i pića u sekundarne sirovine svrstana je u granu 38.3, a odlaganje tih otpadaka u grupu 38.21.

## **10.1 Prerada i konzervisanje mesa i proizvoda od mesa**

### **10.11 Prerada i konzervisanje mesa**

Obuhvata delatnost klanica koje se bave klanjem, pripremanjem i pakovanjem mesa: govedine, svinjetine, jagnjetine, zečetine, ovčetine itd.

Obuhvata:

- proizvodnju svežeg, rashlađenog ili smrznutog mesa s kostima
- proizvodnju svežeg, rashlađenog ili smrznutog mesa u komadima
- klanje i preradu kitova na kopnu ili na specijalizovanim (plovilima) brodovima
- pripremu sirovih krupnih i sitnih koža iz klanica
- proizvodnju jestivih životinjskih masti
- preradu životinjskih iznutrica
- proizvodnju tabačke (čupane) vune

Ne obuhvata:

- proizvodnju jestive masti od živine, del. 10.12
- pakovanje mesa, del. 82.92

### **10.12 Prerada i konzervisanje živinskog mesa**

Obuhvata:

- klanje, pripremu i pakovanje živine
- proizvodnju svežeg, rashlađenog ili zamrznutog živinskog mesa
- proizvodnju jestivih masnoća od živine
- proizvodnju perja i paperja

Ne obuhvata:

- pakovanje živinskog mesa, del. 82.92

### **10.13 Proizvodnja mesnih prerađevina**

Obuhvata:

- proizvodnju sušenog, soljenog ili dimljenog mesa
- proizvodnju mesnih prerađevina: kobasica, salama, - krvavica i džigernjača, salfalada, pašteta, kuvane šunke i dr.

Ne obuhvata:

- proizvodnju pripremljenih jela od mesa, del. 10.85
- proizvodnju pripremljenih supa od mesa, del. 10.89
- trgovinu na veliko mesom i proizvodima od mesa, del.

46.32

- usluge pakovanja, del. 82.92

## **10.2 Prerada i konzervisanje ribe, ljuskara i mekušaca**

### **10.20 Prerada i konzervisanje ribe, ljuskara i mekušaca**

Obuhvata:

- preradu i konzervisanje ribe, ljuskara i mekušaca  
- zamrzavanjem, dubokim zamrzavanjem, sušenjem,  
- kuvanjem, dimljenjem, soljenjem, stavljanjem u salamuru,  
stavljanjem u konzerve i dr.

proizvodnju proizvoda od ribe, ljuskara i mekušaca:

- kuvana riba, riblji fileti, ikra, kavijar, zamene za kavijar i dr.

- proizvodnju hrane od ribe i drugih vodenih organizama,  
za ljude i životinje

- delatnost brodova koji se isključivo bave preradom i  
konzervisanjem ribe

- preradu morskog rastinja

Ne obuhvata:

- preradu i konzervisanje ribe na ribarskim brodovima, del.  
03.11

- preradu kitova na kopnu ili na specijalizovanim  
brodovima, del. 10.11

- proizvodnju ulja i masti od morskih životinja, del. 10.41

- proizvodnju gotovih zaledenih jela od ribe, del. 10.85

- proizvodnju supa od ribe, del. 10.89

## **10.3 Prerada i konzervisanje voća i povrća**

### **10.31 Prerada i konzervisanje krompira**

Obuhvata:

- preradu i konzervisanje krompira:

\* proizvodnju smrznutog krompira

\* proizvodnju sušenog krompira za pripremu pirea

\* proizvodnju pomfrita i sličnih proizvoda

\* proizvodnju čipsa (hruskavog krompira)

\* proizvodnju brašna, prekrupe i dr. od krompira

\* industrijsko ljuštenje krompira

### **10.32 Proizvodnja sokova od voća i povrća**

Obuhvata:

- proizvodnju sokova od voća ili povrća

- proizvodnju koncentrata od svežeg voća i povrća

### **10.39 Ostala prerada i konzervisanje voća i povrća**

Obuhvata:

- proizvodnju hrane u kojoj je glavni sastojak voće ili  
povrće, osim gotovih jela, zamrznutih ili konzervisanih

konzervisanje voća, jezgrastog voća (orahoplodnica) ili

- povrća zamrzavanjem, sušenjem, stavljanjem u ulje ili  
sirće, stavljanjem u konzerve i dr.

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- proizvodnju prehrambenih proizvoda od voća ili povrća</li> <li>- proizvodnju kompota, džema, marmelade i voćnog želea</li> <li>- prženje jezgrastog voća (orahoplodnica)</li> <li>- proizvodnju namaza i drugih proizvoda od jezgrastog voća (orahoplodnica)</li> <li>- proizvodnju lako kvarljive hrane od voća ili povrća kao što su salate, mešane salate i dr.</li> <li>- proizvodnju očišćenog ili narezanog voća</li> <li>- proizvodnju sojinog sira (tofua)</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- proizvodnju sokova od voća i povrća, del. 10.32</li> <li>- proizvodnju brašna ili prekrupe od suvih mahuna, del. 10.61</li> <li>- proizvodnju kandiranog voća i jezgrastog voća, del. 10.82</li> <li>- proizvodnju gotovih jela od povrća, del. 10.85</li> <li>- proizvodnju veštačkih koncentrata, del. 10.89</li> </ul>
<b>10.4</b>	<p><b>Proizvodnja biljnih i životinjskih ulja i masti</b></p> <p>Obuhvata proizvodnju sirovih i rafinisanih ulja i masti biljnog i životinjskog porekla, osim topljenja i rafinisanja slanine i drugih jestivih životinjskih masti.</p> <p><b>10.41 Proizvodnja ulja i masti</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- proizvodnju raznih vrsta sirovog biljnog ulja: maslinovog, sojinog, palminog, suncokretovog, ulja iz pamučnog semena, ulja od repice ili slaćice, lanenog ulja i dr.</li> <li>- proizvodnju neodmašćenog brašna i prekrupe mlevenjem</li> <li>- uljnog semenja, plodova uljnog jezgrastog voća i uljnih koštica i dr.</li> <li>- proizvodnju rafinisanog biljnog ulja</li> <li>- obradu biljnog ulja</li> <li>- proizvodnju nejestivih životinjskih ulja i masti</li> <li>- proizvodnju ribljeg ulja i ulja od morskih sisara</li> <li>- proizvodnju pamučnog lintresa (otpadno pamučno vlakno), uljne pogače i drugih nusproizvoda pri proizvodnji ulja</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- topljenje i rafinisanje slanine i drugih jestivih životinjskih masnoća, del. 10.11</li> <li>- proizvodnju margarina, del. 10.42</li> <li>- mokro mlevenje kukuruza</li> <li>- proizvodnju kukuruznog ulja, del. 10.62</li> <li>- proizvodnju ulja, masti i maslaca od kakaoa, del. 10.82</li> <li>- proizvodnju eteričnih ulja, del. 20.53</li> <li>- proizvodnju hemijski modifikovanih ulja i masti, del. 20.59</li> </ul> <p><b>10.42 Proizvodnja margarina i sličnih jestivih masti</b></p> <p>Obuhvata:</p>
	<p style="text-align: right;"><b>AKTIVĀ</b></p>

- proizvodnju margarina
  - proizvodnju mešavina margarina s dodacima i sličnih namaza
  - proizvodnju mešanih masnoća za kuvanje
- 10.5 Proizvodnja mlečnih proizvoda**

**10.51 Prerada mleka i proizvodnja sireva**

Obuhvata:

- proizvodnju svežeg, pasterizovanog, sterilizovanog i
- homogenizovanog mleka ili obradu mleka na visokoj temperaturi
- proizvodnju napitaka od mleka
- proizvodnju mleka u prahu ili kondenzovanog mleka, zaslađenog ili nezaslađenog
- proizvodnju pavlake
- proizvodnju maslaca
- proizvodnju jogurta
- proizvodnju sira i urde
- proizvodnju surutke
- proizvodnju kazeina, mlečnog šećera (laktoze) i dr.

Ne obuhvata:

- proizvodnju sirovog kravlje mleka, del. 01.41
- proizvodnju sirovog mleka (ovaca, koza, konja, magaraca, kamila i dr.), del. 01.43, 01.44 i 01.45
- proizvodnju zamena za mleko, sir i sl., del. 10.89

**10.52 Proizvodnja sladoleda**

Obuhvata:

- proizvodnju sladoleda i drugih jestivih smrznutih smesa

Ne obuhvata:

- proizvodnju sladoleda u poslastičarnicama i automatima za sladoled, del. 56.10

**10.6 Proizvodnja mlinskih proizvoda, skroba i skrobnih proizvoda**

Obuhvata mlevenje žitarica ili povrća radi dobijanja brašna ili prekrupe, mlevenje, čišćenje i poliranje pirinča i pripremanje mešavina od brašna od ovih proizvoda. Ovde spada i mokro mlevenje kukuruza i povrća, kao i proizvodnja skroba i skrobnih proizvoda.

**10.61 Proizvodnja mlinskih proizvoda**

Obuhvata:

- mlevenje žita: proizvodnju brašna, griza, prekrupe ili peleta od pšenice, raži, ovsu, kukuruza i drugih vrsta žita
- obradu pirinča: proizvodnju blanširanog, poliranog, glaziranog, delimično kuwanog ili konvertovanog pirinča
- proizvodnju cerealija za doručak
- proizvodnju pirinčanog brašna

- mlevenje povrća: proizvodnju brašna i prekrupe od sušenog mahunastog povrća, korenja i gomolja
- proizvodnju mešavine brašna za pravljenje hleba, kolača, sitnog suvog peciva, palačinki i dr.

Ne obuhvata:

- proizvodnju brašna i prekrupe od krompira, del. 10.31
- vlažno mlevenje kukuruza, del. 10.62

#### **10.62 Proizvodnja skroba i skrobnih proizvoda**

Obuhvata:

- proizvodnju skroba od pirinča, krompira, kukuruza i dr.
- vlažno mlevenje (kukuruza)
- proizvodnju kukuruznog ulja
- proizvodnju glukoze, sirupa od glukoze, maltoze i dr.
- proizvodnju glutena
- proizvodnju tapioke i zamena za tapioku pripremljenih od skroba

Ne obuhvata:

- proizvodnju lakoze, del. 10.51
- proizvodnju šećera od trske ili repe, del. 10.81

#### **10.7 Proizvodnja pekarskih proizvoda i testenine**

Obuhvata proizvodnju pekarskih proizvoda, makarona, nodli i sličnih proizvoda.

##### **10.71 Proizvodnja hleba, svežeg peciva i kolača**

Obuhvata:

- proizvodnju pekarskih proizvoda:
  - \* hleba i peciva
  - \* slatkiša, kolača, pita, palačinki, vafli, kifli itd.

Ne obuhvata proizvodnju:

- svih dugotrajnih pekarskih proizvoda, del. 10.72
- testenine, del. 10.73
- pekarskih proizvoda za trenutno konzumiranje, del. 56

##### **10.72 Proizvodnja dvopeka, keksa, trajnog peciva i kolača**

Obuhvata proizvodnju:

- dvopeka i "suvih" pekarskih proizvoda
- keksa
- konzervisanih proizvoda od testa i konzervisanih kolača
  - slatkih ili slanih proizvoda za grickanje (kolačića, krekeri, pereca)
- oblandi i korneta

Ne obuhvata:

- proizvodnju čipsa i sličnih proizvoda od krompira, del. 10.31

#### **10.73 Proizvodnja makarona, rezanaca i sličnih proizvoda od brašna**

				Obuhvata proizvodnju: - makarona i rezanaca, kuvanih ili nekuvanih, punjenih ili nepunjene - kuskusa i dr. - zamrznute ili konzervisane testenine
				Ne obuhvata: - proizvodnju gotovih jela s testeninom, del. 10.85 - proizvodnju gotovih supa s testeninom, del. 10.89
10.8				<b>Proizvodnja ostalih prehrambenih proizvoda</b> Obuhvata proizvodnju šećera i proizvoda od šećera, gotovih jela, kafe, čaja, začina, kao i lako kvarljivih prehrambenih proizvoda i specijaliteta.
				<b>10.81 Proizvodnja šećera</b> Obuhvata proizvodnju: - i rafinaciju šećera ili supstituta šećera iz sokova trske, repe, javora, palme i dr. - šećernog sirupa - melase - javorovog sirupa i šećera
				Ne obuhvata: - proizvodnju glukoze i sirupa od glukoze i maltoze, del. 10.62
				<b>10.82 Proizvodnja kakaoa, čokolade i konditorskih proizvoda</b> Obuhvata proizvodnju: - kakaoa, kakao-maslaca, kakao-masti, kakao-ulja i dr. - čokolade i čokoladnih bombona - konditorskih proizvoda: karamele, nugata, fondana, bele čokolade i dr. - guma za žvakanje - kandiranog voća, košturnjavog voća (orahoplodnica), kora od voća i drugih delova biljaka - bombona za olakšavanje zdravstvenih tegoba
				Ne obuhvata: - proizvodnju saharoze, del. 10.81

[Sledeći](#)

[Prethodni](#)

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DELATNOSTI
1	2	3	4	5
<b>10.83 Prerada čaja i kafe</b>				
Obuhvata: - dekofeiniziranje i prženje kafe - proizvodnju proizvoda od kafe:				

- \* mlevene kafe
  - \* instant-kafe (rastvorljive kafe)
  - \* ekstrakata i koncentrata kafe
  - proizvodnju zamena za kafu
  - proizvodnju mešavina čaja i mate čaja
  - pakovanje čaja, uključujući i pakovanje u kesice
  - proizvodnju čaja od drugih biljaka (mate, kamilica, lipa i dr.)
  - proizvodnju ekstrakata i preparata koji u svojoj osnovi sadrže čaj ili mate
  - proizvodnju biljnih mešavina (menta, vrbena, kamilica)
- Ne obuhvata:
- gajenje čaja na plantažama, del. 01.27
  - proizvodnju inulina, del. 10.62
  - proizvodnju žestokih pića, piva, vina i sokova, del. 11
  - proizvodnju biljnih proizvoda za farmaceutsku upotrebu, del. 21.20

#### **10.84 Proizvodnja začina i drugih dodataka hrani**

Obuhvata:

- proizvodnju začina, sosova i drugih dodataka kao što su:
- \* majonez
- \* brašno i griz od slaćice
- \* pripremljeni senf i dr.
- proizvodnju sirćeta
- preradu sirove soli u jestivu so

Ne obuhvata:

- gajenje začina, del. 01.28
- vađenje soli, del. 08.93

#### **10.85 Proizvodnja gotovih jela**

Obuhvata proizvodnju gotovih jela (tj. začinjenih, skuvanih i pripremljenih za konzumiranje), zamrznutih, vakuumiranih ili konzervisanih. Ova grupa ne obuhvata pripremu jela za neposrednu konzumaciju, kao npr. u restoranima. Da bi se smatrala jelom, ova hrana mora da sadrži najmanje dva različita sastojka (izuzimajući začine).

Obuhvata proizvodnju:

- gotovih jela od raznih vrsta mesa (konzerve i dr.)
- jela od ribe, uključujući ribu i čips
- jela od povrća
- zamrznutih nacionalnih jela i pica

Ne obuhvata:

- proizvodnju nepečenih pica, del. 10.89
- proizvodnju svežih jela ili jela s manje od dva sastojka (pogledati odgovarajuću grupu u oblasti 10)
- proizvodnju lako kvarljive gotove hrane (pogledati 10.89)

- trgovinu na malo gotovim jelima u prodavnicama, del. 47.11 i 47.29
- trgovinu na veliko gotovim jelima, del. 46.38
- pripremu jela za neposrednu konzumaciju (npr. u restoranima), del. 56
- delatnost pripremanja i dostavljanja hrane za naknadu, del. 56.29

**10.86 Proizvodnja homogenizovanih hranljivih preparata i dijetetske hrane**

Obuhvata:

- proizvodnju hrane za dijetetske svrhe:
  - \* hrane za odojčad
  - \* mlečne i druge dopunske hrane s posebnim hranljivim dodacima
  - \* hrane za bebe
  - \* niskokalorične hrane i hrane sa smanjenom kaloričnom vrednošću namenjene za regulisanje telesne težine
  - \* dijetalne hrane za specijalne medicinske svrhe
  - hrane sa smanjenim sadržajem natrijuma, uključujući i
  - \* dijetalne soli sa smanjenim sadržajem natrijuma ili bez natrijuma
  - \* hrane bez glutena
  - \* hrane za upotrebu pri jakim fizičkim naporima, posebno za sportiste
  - \* hrane za dijabetičare i dr.

**10.89 Proizvodnja ostalih prehrambenih proizvoda**

Obuhvata:

- proizvodnju supa i čorbi
- proizvodnju kvasca
- proizvodnju jaja u prahu, albumina i dr.
- proizvodnju veštačkog meda i karamela
- proizvodnju praška za peciva
- proizvodnju proizvoda od meda
- proizvodnju aromatizovanih sirupa
- proizvodnju pektinskih materija
- proizvodnju lako kvarljive hrane kao što su:
  - \* sendviči
  - \* sveža, nepečena pica
- proizvodnju dodataka hrani i ostale nepomenute hrane
  - \_ proizvodnju ekstrakata i sokova iz mesa, riba, rakova ili mekušaca
- proizvodnju zamenu za sir ili mleko
- proizvodnju albumina i drugih prerađevina od jaja
- proizvodnju veštačkih koncentrata

Ne obuhvata:

- proizvodnju lako kvarljivih jela od voća ili povrća, del.

10.39

- proizvodnju nepečene zamrznute pice, del. 10.85
- proizvodnju žestokih pića, piva, vina i osvežavajućih napitaka, del. 11

## 10.9 Proizvodnja gotove hrane za životinje

### 10.91 Proizvodnja gotove hrane za domaće životinje

Obuhvata:

- proizvodnju gotove hrane za domaće životinje, uključujući koncentrate za ishranu životinja
- proizvodnju nemešanih krmiva za stoku
- preradu klaničnih otpadaka radi dobijanja hrane za životinje

Ne obuhvata:

- proizvodnju hrane od ribe za ishranu životinja, del. 10.20
- proizvodnju uljnih pogača, del. 10.41
- delatnosti pri kojima nastaju otpaci koji, iako neprerađeni,
- mogu biti hrana za životinje, npr. ostaci uljnog semenja (del. 10.41), ostaci od mlevenja žita (del. 10.61) i sl.

### 10.92 Proizvodnja gotove hrane za kućne ljubimce

Obuhvata:

- proizvodnju hrane za kućne ljubimce (pse, mačke, ptice, ribe itd.)
- preradu klaničnih otpadaka radi dobijanja hrane za kućne ljubimce

Ne obuhvata:

- proizvodnju hrane od ribe za ishranu životinja, del. 10.20
- proizvodnju uljnih pogača, del. 10.41
- delatnosti pri kojima nastaju otpaci koji, iako neprerađeni,
- mogu biti hrana za životinje, npr. ostaci uljnog semenja (del. 10.41), ostaci od mlevenja žita (del. 10.61) i sl.

11

## Proizvodnja pića

Obuhvata proizvodnju pića svih vrsta: bezalkoholnih pića i mineralne vode, fermentisanih alkoholnih pića, piva, vina i proizvodnju destilovanih alkoholnih pića.

Ne obuhvata:

- proizvodnju sokova od voća i povrća, del. 10.32
- proizvodnju napitaka na bazi mleka, del. 10.51
- preradu čaja i kafe, del. 10.83

## 11.0 Proizvodnja pića

### 11.01 Destilacija, prečišćavanje i mešanje pića

Obuhvata:

- proizvodnju destilovanih alkoholnih pića: viskija, rakije, džina, likera i dr.
- proizvodnju pića pomešanih sa destilovanim alkoholnim pićima
- mešanje destilovanog špiritus-a

- proizvodnju neutralnog špiritus-a

Ne obuhvata:

- proizvodnju nedestilovanih alkoholnih pića, del. 11.02-11.06

- proizvodnju sintetičkog etil-alkohola, del. 20.14

flaširanje i etiketiranje ako se obavljaju kao deo prodaje

- na veliko, del. 46.34, ili ako se obavljaju za naknadu, del. 82.92

#### **11.02 Proizvodnja vina od grožđa**

Obuhvata:

- proizvodnju vina

- proizvodnju penušavih vina

- mešanje, čišćenje i flaširanje proizvedenog vina

- proizvodnju vina s niskim procentom alkohola ili bezalkoholnog vina

Ne obuhvata:

- flaširanje i etiketiranje ako se obavljaju kao deo prodaje na veliko, del. 46.34

- flaširanje i etiketiranje ako se obavljaju za naknadu, del. 82.92

#### **11.03 Proizvodnja pića i ostalih voćnih vina**

Obuhvata:

- proizvodnju fermentisanih ali nedestilovanih alkoholnih pića od pirinča, jabuke, kruške i ostalog voća

- proizvodnju medovine i mešanih pića koja sadrže voćna vina

Ne obuhvata:

flaširanje i etiketiranje ako se obavljaju kao deo prodaje

- na veliko, del. 46.34, i ako se obavljaju za naknadu, del. 82.92

#### **11.04 Proizvodnja ostalih nedestilovanih fermentisanih pića**

Obuhvata:

- proizvodnju vermuta i sličnih pića

Ne obuhvata:

flaširanje i etiketiranje ako se obavljaju kao deo prodaje

- na veliko, del. 46.34, i ako se obavljaju za naknadu, del. 82.92

#### **11.05 Proizvodnja piva**

Obuhvata:

- proizvodnju pića od slada (pivo, crno pivo i jako crno pivo)

- proizvodnju piva s niskim sadržajem alkohola

#### **11.06 Proizvodnja slada**

#### **11.07 Proizvodnja osvežavajućih pića, mineralne vode i ostale flaširane vode**

Ova grupa obuhvata proizvodnju bezalkoholnih pića (osim

bezalkoholnog vina ili piva).

Obuhvata:

- proizvodnju mineralne vode i ostale flaširane vode

- proizvodnju osvežavajućih pića:

bezalkoholne aromatizovane ili zaslajene vode

\* (limunade, oranžade, kole, voćnih pića, pića na bazi tonika i dr.)

Ne obuhvata:

- proizvodnju sokova od voća i povrća, del. 10.32

- proizvodnju pića na bazi mleka, del. 10.51

- preradu čaja i kafe, del. 10.83

- proizvodnju pića sa alkoholom, del. 11.01-11.05

- proizvodnju bezalkoholnog vina, del. 11.02

- proizvodnju bezalkoholnog piva, del. 11.05

- proizvodnju leda, del 35.30

flaširanje i etiketiranje ako se obavljaju kao deo prodaje

- na veliko, del. 46.34, i ako se obavljaju za naknadu, del. 82.92

## 12

### **Proizvodnja duvanskih proizvoda**

Obuhvata preradu duvana radi dobijanja finalnog proizvoda.

#### 12.0

### **Proizvodnja duvanskih proizvoda**

#### 12.00 Proizvodnja duvanskih proizvoda

Obuhvata:

proizvodnju duvanskih proizvoda i zamena za duvan:

- cigareta, duvana za cigarete, cigara, duvana za lulu, duvana za žvakanje, burmuta i dr.

- proizvodnju homogenizovanog ili rekonstituisanog duvana

Ne obuhvata:

- gajenje duvana ili sušenje duvana, del. 01.15 i 01.63

## 13

### **Proizvodnja tekstila**

Obuhvata pripremu i predenje tekstilnih vlakana, dovršavanje tkanina (uključujući odeću), proizvodnju gotovih tekstilnih proizvoda (npr. posteljnog platna, tepiha, kanapa itd.), osim odeće. Gajenje prirodnih vlakana svrstano je u oblast 01, dok je proizvodnja sintetičkih vlakana hemijski proces klasifikovan u grupu 20.60. Proizvodnja odeće svrstana je u oblast 14.

#### 13.1

### **Priprema i predenje tekstilnih vlakana**

#### 13.10 Priprema i predenje tekstilnih vlakana

Obuhvata pripremu i predenje vlakana. Sirovina može biti od različitih materijala (npr. svile, vune, biljnih i životinjskih vlakana, veštačkih vlakana, papira, stakla i dr.).

Obuhvata:

- pripremanje tekstilnih vlakana:

\* namotavanje i pranje svile

- \* odmašćivanje i karbonizovanje vune i bojenje vune
  - \* grebenanje i češljanje svih vrsta životinjskih, biljnih i veštačkih vlakana
  - predenje i proizvodnju pređe i konca za tkanje i šivenje
  - od bilo kog tekstilnog materijala, uključujući i mešavine, radi prodaje ili dalje proizvodnje
  - \* trljanje lana
  - \* teksturiranje, upredanje, dubliranje, kabliranje i bojenje prediva od veštačkih ili sintetičkih filamenata
  - proizvodnju prediva za tkanje, pletenje i dr.
  - proizvodnju prediva od papira
- Ne obuhvata:
- pripremne postupke povezane s poljoprivredom, del. 01
  - močenje bilja radi dobijanja vlakana (jute, lana, kokosa i dr.), del. 01.16
  - čišćenje pamuka, del. 01.63
  - proizvodnju sintetičkih ili veštačkih vlakana i kablova i proizvodnju jednožičnog prediva (uključujući i prediva velike jačine i prediva za tepihe) od sintetičkih ili veštačkih vlakana, del. 20.60
  - proizvodnju staklenih vlakana, del. 23.14

## **13.2**

### **Proizvodnja tkanina**

#### **13.20 Proizvodnja tkanina**

Obuhvata tkanje tekstilnih vlakana. Predivo može biti od različitih materijala (svile, vune, biljnih i životinjskih vlakana, veštačkih vlakana, papira, stakla i dr.).

Obuhvata proizvodnju:

- širokih tkanina od pamučnih prediva, češljane ili vlačene vune, veštačkih i sintetičkih prediva, svilenih prediva itd.
- širokih tkanina od lanenog, rafijinog, konopljinog, jutnenog
- prediva i prediva drugih likastih vlakana i specifičnih prediva
- tkanog buklea, žanila-tkanina, frotira, gaze i dr.
- tkanina od staklenih vlakana
- tkanina od ugljovodoničnih i ostalih veštačkih vlakana
- imitacije krzna tkanjem

Ne obuhvata proizvodnju:

- pletenih i kukičanih materijala, del. 13.91
- podnih prekrivki od tekstila, del. 13.93
- usko tkanih tkanina, del. 13.96
- netkanih tkanina i filca, del. 13.99
- ostalih tekstilnih predmeta, del. 13.99

## **13.3**

### **Dovršavanje tekstila**

#### **13.30 Dovršavanje tekstila**

Obuhvata dovršavanje tekstila i odeće, npr. beljenje, bojenje, oplemenjivanje i sl.

Obuhvata:

- beljenje i bojenje tekstilnih prediva, tkanina i tekstilnih predmeta, uključujući odevne predmete doradu, apretiranje, sušenje, parenje, skupljanje,
- popravljanje, sanforiziranje i mercerizaciju tkanina i tekstilnih predmeta, uključujući odevne predmete plisiranje tkanina, impregnaciju, prevlačenje i gumiranje odeće
- beljenje teksas platna
- impregnaciju, prevlačenje i gumiranje tkanina
- štampanje na tkaninama i odeći

Ne obuhvata:

- proizvodnju tekstilnih tkanina koje su impregnirane,
- presvučene, prekrivene gumenom, gde guma predstavlja glavni sastojak, del. 22.19

### 13.9

#### **Proizvodnja ostalog tekstila**

Obuhvata proizvodnju proizvoda od tkanina, osim odeće, npr.: gotovih predmeta od tekstila, tepiha i čilima, konopaca, gusto tkanih tkanina, dodataka i dr.

#### **13.91 Proizvodnja pletenih i kukičanih materijala**

Obuhvata:

- proizvodnju pletenih i kukičanih tkanina:
  - \* elastičnih i plisiranih tkanina
  - \* bukle i frotir tkanina
  - \* mrežastih tkanina i tkanina za postavljanje na prozore, pletenih na rašel ili sličnim mašinama
  - \* ostalih pletenih i kukičanih tkanina
- proizvodnju imitacije kože pletenjem

Ne obuhvata:

- proizvodnju mrežastih tkanina i tkanina načinjenih od čipke i namenjenih za postavljanje na prozore, del. 13.99
- proizvodnju pletene i kukičane odeće, del. 14.39

#### **13.92 Proizvodnja gotovih tekstilnih proizvoda, osim odeće**

Obuhvata:

- proizvodnju gotovih proizvoda od bilo kog tekstilnog materijala, uključujući i proizvode od pletenih ili kukičanih tkanina:
  - \* čebadi i putnih pokrivača
  - \* posteljina, stonog, toaletnog i kuhinjskog rublja
  - \* pokrivača, jorgana, jastuka, jastučića, vreća za spavanje i dr.
- proizvodnju gotovih proizvoda za opremanje prostorija:
  - \* zavesa, zastora, roletni, prekrivača za krevete, prekrivača za nameštaj ili mašine i dr.
- proizvodnju cerada, šatora, proizvoda za kampovanje, jedara, suncobrana, prekrivača za kola i dr.:

- \* zastava, barjaka, zastavica i dr.
  - \* krpa za prašinu, za sudove i sličnih predmeta, pojaseva za spasavanje, padobrana i dr.
  - proizvodnju ručno tkanih tapiserija
  - proizvodnju delova od tekstila za električnu čebad
- Ne obuhvata:
- \_ proizvodnju tekstilnih predmeta za tehničku upotrebu, del. 13.96

### **13.93 Proizvodnja tepiha i prekrivača za pod**

- Obuhvata:
- \_ proizvodnju tekstilnih prekrivača za pod: tepiha, ponjava, asura i dr.
  - proizvodnju iglanih podnih obloga od filca
- Ne obuhvata:
- proizvodnju prekrivača za pod - od plute, gume ili
  - plastičnih materijala, čak i u slučaju kada im je osnova od tekstila, del. 16.29
  - \_ proizvodnju otirača i pokrivača od pletarskih materijala, del. 16.29
  - proizvodnju linoleuma ili drugih tvrdih prekrivača za pod, del. 22.23

### **13.94 Proizvodnja užadi, kanapa, pletenica i mreža**

- Obuhvata:
- proizvodnju pletenica, užadi, kanapa i konopaca (kablova) od tekstilnih vlakana, traka ili sličnih materijala,
  - bez obzira na to da li su impregnirani, prevučeni, pokriveni ili obloženi gumom ili plastičnom masom
  - proizvodnju čvorovanih mreža od upredenog konca, užadi ili kanapa
- proizvodnju proizvoda od kanapa ili mreža: ribarskih mreža, odbojnika za brodove, jastuka za istovaranje, omči za teret, konopaca i užadi opremljenih metalnim prstenovima i dr.

Ne obuhvata:

- proizvodnju mrežica za kosu, del. 14.19
- proizvodnju žičanih kablova, del. 25.93
- proizvodnju mreža za sportski ribolov, del. 32.30

### **13.95 Proizvodnja netkanog tekstila i predmeta od njega, osim odeće**

Obuhvata sve delatnosti koje se odnose na proizvodnju tekstila ili proizvoda od tekstila koji nisu pomenuti u oblastima 13. ili 14., uključujući veliki broj procesa i raznovrsnu robu koja je proizvedena.

### **13.96 Proizvodnja ostalog tehničkog i industrijskog tekstila**

- Obuhvata:
- proizvodnju traka, usko tkanih tkanina i onih koje su

sastavljene na osnovi bez potke spojene lepkom  
proizvodnju metaliziranog prediva i porubnih traka,  
gumenih niti upredenih s tekstilnim materijalom,  
tekstilnog prediva ili traka prekrivenih, impregniranih,  
prevučenih ili obloženih gumom ili plastičnim masama  
proizvodnju kord-tkanine velike čvrstoće, od veštačkog  
prediva, za gume za vozila  
proizvodnju raznih omotača, remenja za prenos  
- (ojačanog metalom ili drugim materijalom ili ne), tkanina  
za sita, tkanina za filtriranje i dr.

Ne obuhvata proizvodnju:

- transportnih ili prenosnih traka od gumirane tkanine, gde je glavni sastavni deo načinjen od gume, del. 22.19
- ploča i folija od celularne gume ili plastike, u kombinaciji sa tekstilom samo radi ojačanja, del. 22.19 i 22.21
- pletenih tkanina od metalne žice, del. 25.93

### **13.99 Proizvodnja ostalih tekstilnih predmeta**

Obuhvata:

- proizvodnju filca
- proizvodnju tila i drugih mrežastih tkanina ili čipke u metraži, trakama ili u motivima vezenih tkanina
- proizvodnju tekstilnih traka osetljivih na pritisak
- proizvodnju pertli za cipele od tekstila
- proizvodnju ženskih rukavica bez prstiju i jastučića za pudriranje

Ne obuhvata:

- proizvodnju podnih obloga, del. 13.93
- proizvodnju celulozne vate i proizvoda od nje: ubrusa, tampona i dr., del. 17.22

### **Proizvodnja odevnih predmeta**

Obuhvata izradu svih vrsta konfekcijskih odevnih predmeta ili odeće krojene po meri, od bilo kog materijala (kože, tkanine, pletenih materijala itd.): donjeg rublja za muškarce, žene ili decu; odeće za posao, provod i dr. Ne postoji razlika između odeće za odrasle i odeće za decu, ili između moderne i tradicionalne odeće. Oblast 14 uključuje i industriju krzna (krznene bunde i krznena odeća).

**14**

**14.1**

### **Proizvodnja odeće, osim krznene**

Obuhvata proizvodnju odeće od bilo kog materijala koji može biti prevučen, gumiran ili impregnisan.

#### **14.11 Proizvodnja kožne odeće**

Obuhvata:

- proizvodnju odeće od kože ili imitacije kože, uključujući dodatke od kože kao što su kaiševi za pantalone i sl.

Ne obuhvata proizvodnju:

- krznene odeće, del. 14.20
- sportske opreme od kože, del. 32.30

- vatrostalne i zaštitne odeće, del. 32.99

#### **14.12 Proizvodnja radne odeće**

Ne obuhvata:

- proizvodnju obuće, del. 15.20
- proizvodnju vatrostalne i zaštitne odeće, del. 32.99
- popravku odevnih predmeta, del. 95.29

#### **14.13 Proizvodnja ostale odeće**

Obuhvata:

- proizvodnju ostale odeće izrađene od materijala kao što su tkane, pletene ili kukičane tkanine, netkani tekstil i dr., za muškarce, žene i decu (kaputi, odela, kompleti, jakne, pantalone, suknje i dr.)
- šivenje po narudžbini
- proizvodnju delova odeće

Ne obuhvata:

- proizvodnju odeće od krvna (osim pokrivki za glavu), del. 14.20
- proizvodnju lepljene odeće od gume ili plastične mase, del. 22.19 i 22.29
- proizvodnju vatrostalne i zaštitne odeće, del. 32.99
- popravku odevnih predmeta, del. 95.29

#### **14.14 Proizvodnja rublja**

Obuhvata:

- proizvodnju rublja od materijala kao što su tkane, pletene ili kukičane tkanine, čipka i dr., za muškarce, žene i decu:
  - \* košulje, gaćice, pidžame, spavaćice, kućni ogrtači, bluze, kombinezoni, grudnjaci, korseti i dr.

Ne obuhvata:

- popravku odevnih predmeta, del. 95.29

#### **14.19 Proizvodnja ostalih odevnih predmeta i pribora**

Obuhvata:

- proizvodnju kompleta za bebe, trenerki, odela za skijanje, kostima za kupanje i dr.
- proizvodnju šešira i kapa
- proizvodnju ostalog pribora za odevanje: rukavica, pojaseva, šalova, mašni, kravata, mrežica za kosu i dr.
- proizvodnju krvnenih pokrivki za glavu
- proizvodnju gornjih delova obuće od tekstila
- proizvodnju dodataka za odeću

Ne obuhvata:

- proizvodnju sportskih pokrivki za glavu, del. 32.30
- proizvodnju zaštitnih pokrivki za glavu (sem sportskih), del. 32.99
- proizvodnju vatrostalne i zaštitne odeće, del. 32.99
- popravku odevnih predmeta, del. 95.29

#### **14.20 Proizvodnja proizvoda od krvna**

Obuhvata:

- proizvodnju proizvoda od krvna:
  - \* krvnene odeće i pribora od prirodnog i veštačkog krvna
  - \* predmeta od neiskorišćenog krvna (presvlake, prostirači, pačvorci itd.)
  - \* raznih proizvoda od krvna (prostirke, industrijske krpe za poliranje i dr.)

Ne obuhvata:

- uzgoj životinja koje imaju krvno, del. 01.4 i 01.70
- proizvodnju sirove kože, del. 10.11
  - proizvodnju imitacije krvna (s pravom dlakom, tkano ili pleteno), del. 13.20 i 13.91
- proizvodnju krvnenih pokrivki za glavu, del. 14.19
  - proizvodnju odevnih predmeta ukrašenih krvnom, del. 14.19
- bojenje kože, del. 15.11
  - proizvodnju čizama i cipela s delovima od krvna, del. 15.20

#### **14.3 Proizvodnja pletene i kukičane odeće**

##### **14.31 Proizvodnja pletenih i kukičanih čarapa**

Obuhvata:

- proizvodnju čarapa, hulahopki i sokni

##### **14.39 Proizvodnja ostale pletene i kukičane odeće**

Obuhvata:

- proizvodnju pletenih i kukičanih pulovera, prsluka, džempera i sl.

Ne obuhvata:

- proizvodnju pletenih i kukičanih tkanina, del. 13.91
- proizvodnju čarapa, del. 14.31

**15**

#### **Proizvodnja kože i predmeta od kože**

Obuhvata štavljenje i doradu, bojenje i preradu kože, kao i proizvodnju finalnih proizvoda od kože. Obuhvata i proizvodnju proizvoda od veštačke kože, a oni su ovde uključeni jer su izrađeni na sličan način kao i proizvodi od kože (npr. prtljag) i često se proizvode u istoj proizvodnoj jedinici.

#### **15.1 Štavljenje i dorada kože; proizvodnja putničkih i ručnih torbi i kaiševa; dorada i bojenje krvna**

Ova grana uključuje proizvodnju kože i krvna, kao i proizvode od njih.

##### **15.11 Štavljenje i dorada kože; dorada i bojenje krvna**

Obuhvata:

- štavljenje, bojenje i doradu kože
  - proizvodnju semišovane, pergamentne, lakovane ili metalizirane kože

- proizvodnju kompozitne kože na prirodnoj osnovi doradu krvna i kože s dlakom: struganje, češagijanje, stavljenje, beljenje, šišanje, čupanje i bojenje

Ne obuhvata:

- proizvodnju sirove kože, del. 01.4
- proizvodnju sirove kože u klanicama, del. 10.11
- proizvodnju kožne odeće, del. 14.11
- proizvodnju imitacije kože koja nije zasnovana na prirodnoj koži, del. 22.19 i 22.29

#### **15.12 Proizvodnja putnih i ručnih torbi i sl., saračkih proizvoda i kaiševa**

Obuhvata:

- proizvodnju kofera, ručnih torbi i sličnih predmeta od kože, veštačke kože ili materijala kao što su plastične folije, tekstil, vulkanfiber i karton, ako se primenjuje ista tehnologija kao i za kožu
- proizvodnju saračkih proizvoda i kaiševa
- proizvodnju kaiševa za satove od nemetalnih materijala
- proizvodnju različitih predmeta od kože ili veštačke kože: pogonskih kaiševa, tesnila i dr. za tehničke svrhe
- proizvodnju sedlarskih predmeta od kože i opreme za jahanje
- proizvodnju kožnih pertli za cipele

Ne obuhvata:

- proizvodnju kožne odeće, del. 14.11
- proizvodnju kožnih rukavica i pokrivki za glavu, del. 14.19
- proizvodnju obuće, del. 15.20
- proizvodnju sedišta za bicikle, del. 30.92
- proizvodnju kaiševa za ručne satove od plemenitih metala, del. 32.12
- proizvodnju kaiševa za ručne satove od neplemenitih materijala, del. 32.13
- proizvodnju zaštitnih radnih pojaseva, del. 32.99

#### **15.2 Proizvodnja obuće**

##### **15.20 Proizvodnja obuće**

Obuhvata:

- proizvodnju obuće za sve namene i od svih materijala,
- napravljene bilo kojim postupkom, uključujući stavljanje u kalup
- proizvodnju delova obuće: gornjih delova, spoljašnjih i unutrašnjih đonova, štikli i dr.
- proizvodnju kamašni i sl. proizvoda

Ne obuhvata proizvodnju:

- gornjih delova obuće od tekstila, del. 14.19
- delova od drveta za obuću (npr. štikle i kalupi), del. 16.29
- delova od gume za obuću, del. 22.19

- delova od plastike za obuću, del. 22.29
- cipela za skijanje, del. 32.30
- ortopedске obuće, del. 32.50

### **Prerada drveta i proizvodi od drveta, plute, slame i pruća, osim nameštaja**

Obuhvata proizvodnju proizvoda od drveta (npr. dasaka, ploča, furnira, sanduka, parketa, obloga, montažnih kuća od drveta itd.). Proizvodni proces obuhvata testerisanje, rendisanje, rezanje, profilisanje, laminiranje i sastavljanje drvenih proizvoda, počevši od oblovine koja se testeriše, ili tesane drvne građe koja može da se reže dalje da bi se dobile daske, letve i drugi oblici. Tesana drvna građa ili drugo profilisano dro može kasnije da se struže ili glaća i da se sastavi u gotove proizvode.

Proizvođači su razvrstani u grupe prema vrsti proizvoda. Ovde nisu svrstane pilane.

Ne obuhvata:

- proizvodnju nameštaja, del. 31.0
- montažu drvenih delova opreme i sl., del. 43.32, 43.33 i 43.39

#### **16.1 Rezanje i obrada drveta**

##### **16.10 Rezanje i obrada drveta**

Obuhvata:

- obradu i rezanje drveta
- testerisanje, struganje i obradu drveta mašinama
- proizvodnju drvenih železničkih pragova
- proizvodnju profilisanih drvenih proizvoda
- proizvodnju nesastavljene drvne građe za patosiranje
- proizvodnju drvene vune, drvnog brašna, cepki, iverja i dr.
- sušenje drveta
- impregnaciju ili hemijsku obradu drveta uz korišćenje zaštitnih sredstava ili drugih materijala

Ne obuhvata:

- sečenje trupaca i grubu obradu drveta u šumi, del. 02.20
- proizvodnju furnira, šper, slojevitih, vlaknastih i iverastih ploča, del. 16.21
- proizvodnju šindre i tesanog drveta, del. 16.23
- proizvodnju briketa od drveta za loženje, del. 16.29

#### **16.2 Proizvodnja proizvoda od drveta, plute, pruća i slame**

Obuhvata proizvodnju proizvoda od drveta, plute, pruća i slame.

##### **16.21 Proizvodnja furnira i ploča od drveta**

Obuhvata:

- proizvodnju furnira koji je dovoljno tanak da može da se koristi za furniranje, prevlačenje iverastih ploča ili u druge

svrhe:

- \* obrušene, bojene, prevučene, impregnisane furnirske listove
- \* furnir u obliku uzorka
- proizvodnju vezanih, furnirskih i sl. ploča
- proizvodnju ploča srednje gustine (*MFD*) i drugih ploča vlaknatica
- proizvodnju iverastih ploča
- proizvodnju ploča vlaknatica
- proizvodnju slojevitog i komprimovanog drveta
- proizvodnju lepljenog drveta i laminiranog furnira

#### **16.22 Proizvodnja parketa**

Obuhvata proizvodnju parketa od drveta, laminiranog parketa i traka.

Ne obuhvata:

- proizvodnju nesastavljenih drvenih podnih ploča, del. 16.10

#### **16.23 Proizvodnja ostale građevinske stolarije i elemenata**

Obuhvata:

- proizvodnju proizvoda od drveta namenjenih prvenstveno za upotrebu u građevinarstvu:

- \* greda, drveta za robove (krov), krovnih konstrukcija i dr.
- \* drvenih krovnih podupirača, prefabrikovanih, laminiranih lepkom i povezanih metalom
- vrata, prozora, kapaka i njihovih okvira, koji sadrže ili ne
- \* sadrže metalne delove opreme kao što su šarke, brave itd.

\* stepenika, ograda i dr.

\* šindre, cepanog (tesanog) drveta, kalupa, modela i ukrasa od drveta

- proizvodnju montažnih kuća ili elemenata prevashodno od drveta, npr. sauna

- proizvodnju pokretnih kućica

- proizvodnju zidova i pregrada od drveta (osim onih koji mogu da stoje samostalno)

Ne obuhvata:

- proizvodnju kuhinjskih garnitura, polica za knjige, ormara za odeću i sl., del. 31.01, 31.02 i 31.09

- proizvodnju samostojećih proizvoda od drveta, del. 31.0

#### **16.24 Proizvodnja drvne ambalaže**

Obuhvata proizvodnju:

- sanduka, kutija, gajbi i slične ambalaže od drveta
- paleta, boks-paleta i drugih postavnih površina od drveta
- buradi, bačvi, kaca i drugih bačvarskega proizvoda od drveta
- kalemove za kablove i dr. od drveta

Ne obuhvata proizvodnju:

- putničke galerije, del. 15.12
- sanduka od pletarskog materijala (pruća), del. 16.29

**16.29 Proizvodnja ostalih proizvoda od drveta, plute, slame i pruća**

Obuhvata:

- proizvodnju raznih proizvoda od drveta:
  - \* drvenih drški i delova za alat, metli, četki i dr.
  - \* drvenih kalupa za obuću, drvenih vešalice i sl.
  - \* drvenog pribora za kuhinjsku upotrebu; zidnih i stajačih stalaka za odela i šešire
  - \* drvenih statueta i ukrasa, marketarije i intarzije od drveta
  - \* drvenih kutija za nakit, pribora za jelo i sl. proizvoda
  - \* drvenih kalemova, motovila za konac za šivenje i sličnih proizvoda od struganog drveta
  - \* ostalih predmeta od drveta
- preradu prirodne plute
  - proizvodnju proizvoda od prirodne ili aglomerisane plute (uključujući podne obloge i zapušače)
  - proizvodnju pletenica i proizvoda od pletarskih materijala: slame, pruća, trske i sl.
- proizvodnju korpi i druge pletarske robe
  - proizvodnju briketa za loženje napravljenih od sabijenog drveta ili supstituta kao što su kafa ili soja
- proizvodnju drvenih okvira za slike i ogledala
- proizvodnju okvira za slikarska platna
- proizvodnju drvenih delova obuće (npr. štikli ili kalupa)
- proizvodnju držača za kišobrane, štapove i sl.
- proizvodnju delova za lule

Ne obuhvata:

- proizvodnju podmetača, prostirača i zastora od tekstilnog materijala, del. 13.92
- proizvodnju kofera od drveta, del. 15.12
- proizvodnju drvene obuće i potplate, del. 15.20
- proizvodnju šibica, del. 20.51
- proizvodnju kutija za satove, del. 26.52
  - proizvodnju drvenih špula, poklopaca, bobina, kalemova koji su deo tekstilne industrije, del. 28.94
- proizvodnju nameštaja, del. 31.0
- proizvodnju drvenih igračaka, del. 32.40
- proizvodnju četki i metli, del. 32.91
- proizvodnju mrtvačkih kovčega, del. 32.99
  - proizvodnju štapova za podupiranje i ručki za kišobrane od drveta, del. 32.99
- spasilačkih pojaseva od plute za vodu, 32.99

## **Proizvodnja papira i proizvoda od papira**

U ovu oblast svrstana je proizvodnja vlakana celuloze, papira i konvertovanih papirnih proizvoda. Proizvodnja ovih proizvoda grupisana je zajedno zbog toga što oni predstavljaju seriju povezanih proizvodnih procesa. U jednoj proizvodnoj jedinici obavlja se više od jedne aktivnosti.

U osnovi postoje tri aktivnosti: proizvodnja vlakana celuloze podrazumeva separaciju celuloznih vlakana od ostalih materija u drvetu ili korišćenom papiru i mešanje reagenasa u malim količinama da bi se ojačalo vezivanje vlakana. Proizvodnja papira podrazumeva oslobođanje celuloze na pokretnu žičanu podlogu kako bi se formirao neprekidan list. Konvertovani papirni proizvodi se prave od papira i drugih materijala primenom različitih tehnika.

Papirni proizvodi mogu da budu štampani (npr. tapeti, ukrasni papir za poklone itd.) ukoliko štampanje informacije nije glavna svrha delatnosti.

Proizvodnja celuloze, papira i kartona uključena je u granu 17.1, dok ostale grupe uključuju proizvodnju dalje prerađenog papira i proizvoda od papira.

### **17.1 Proizvodnja celuloze, papira i kartona**

#### **17.11 Proizvodnja vlakana celuloze**

Obuhvata:

- proizvodnju beljene, polubeljene i nebeljene drvne celuloze mehaničkim, hemijskim (rastvaranjem ili bez rastvaranja) ili poluhemijskim postupkom
- proizvodnju celuloze od pamučnih vlakana i sl.
- odstranjivanje štamparske boje i proizvodnju celuloze od otpadnog papira

#### **17.12 Proizvodnja papira i kartona**

Obuhvata:

- proizvodnju papira i kartona namenjenih za dalju industrijsku preradu
- dalju obradu papira i kartona:
  - \* premazivanje, prekrivanje i impregnisanje papira i kartona
  - proizvodnju krepovanog i plisiranog papira
  - proizvodnju ručno izrađenog papira
  - proizvodnju novinskog i drugog papira za štampanje i pisanje
  - proizvodnju celulozne vate i tkanina od celuloznih vlakana
  - proizvodnju karbonskog i samokopirnog papira u rolnama ili većim tablama

Ne obuhvata proizvodnju:

- talasastog papira i kartona, del. 17.21
- dalju obradu predmeta od papira i kartona, del. 17.22,

17.23, 17.24 i 17.29

- brusnog papira, del. 23.91

prevučenog ili impregniranog papira, gde je prevlaka ili  
- impregnirani papir značajan sastavni deo (svrstava se u  
delatnost u koju spada prevlaka)

**17.2 Proizvodnja predmeta od papira i kartona**

**17.21 Proizvodnja talasastog papira i kartona i ambalaže od papira i kartona**

Obuhvata proizvodnju:

- talasastog papira i kartona
- ambalaže od talasastog papira i kartona
- ambalaže od papira i kartona
- sklapajuće ambalaže od kartona
- ambalaže od punog kartona
- vreća i kesa od papira

- kancelarijskih registratora, mapa i sličnih proizvoda

Ne obuhvata proizvodnju:

- koverata, del. 17.23

oblikovanih i presovanih predmeta od papirne pulpe (npr.

- kartona za pakovanje jaja, papirnih ploča od modelirane  
celuloze) i dr., kao ni predmeta od talasastog papira i  
kartona, del. 17.29

**17.22 Proizvodnja predmeta od papira za ličnu upotrebu i  
upotrebu u domaćinstvu**

Obuhvata:

\_ proizvodnju predmeta od papira za ličnu upotrebu i  
upotrebu u domaćinstvu i proizvoda od celulozne vate:

- \* listića za skidanje šminke
- \* maramica, ubrusa i salveta
- \* toaletnog papira
- \* sanitarnih ubrusa i tampona, pelena za bebe
- \* šolja, činija, poslužavnik i dr.
- \_ proizvodnju tekstilne vate i predmeta od vate: sanitarnih  
ubrusa i tampona

Ne obuhvata:

- proizvodnju celulozne vate, del. 17.12

**17.23 Proizvodnja kancelarijskih predmeta od papira**

Obuhvata:

- \_ proizvodnju papira za štampanje i pisanje spremnog za  
upotrebu
- proizvodnju papira za računarsku štampu
- \_ proizvodnju samokopirajućeg papira spremnog za  
upotrebu
- \_ proizvodnju matrica za umnožavanje i karbon-papira  
spremnih za upotrebu
- proizvodnju gumiranog i lepljivog papira spremnog za

- upotrebu
- proizvodnju koverata i dopisnica
  - proizvodnju mapu
  - proizvodnju kancelarijskih i školskih potrepština kao što su sveske, notesi, beležnice, blokčići, obrasci i sl.
  - proizvodnju kutija, kesa i notesa za kancelarijsku upotrebu
- Ne obuhvata:
- štampanje na papirnim proizvodima, del. 18.1

#### **17.24 Proizvodnja tapeta**

Obuhvata:

- proizvodnju zidnih tapeta i zidnih obloga od papira,
- uključujući i zidne tapete prevučene plastikom i tekstilne zidne tapete

Ne obuhvata:

- proizvodnju papira i kartona, del. 17.12
- proizvodnju plastičnih tapeta, del. 22.29

#### **17.29 Proizvodnja ostalih proizvoda od papira i kartona**

Obuhvata:

- proizvodnju etiketa (nalepnica)
- proizvodnju filter-papira i kartona
- proizvodnju bobina, špula, kopsova i dr. od papira i kartona
- proizvodnju kutija za jaja i drugih proizvoda za pakovanje od presovanog kartona
- proizvodnju kartica za žakard mašine
- izradu ukrasnih i drugih predmeta od papira

Ne obuhvata:

- proizvodnju karata za iganje i ostalih igara od papira i kartona, del. 32.40

#### **Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa**

Obuhvata štampanje proizvoda kao što su časopisi, knjige, periodične publikacije, poslovni obrasci, čestitke i drugi materijal, kao i s tim povezane pomoćne aktivnosti, npr. povezivanje knjiga, izrada grafičkih matrica, priprema podataka za štampu itd. Procesi koji se koriste u štampanju uključuju veliki broj metoda za prenos sadržaja s matrice ili ekrana na medijum kroz litografsko, gravirno, ekransko ili fleksografsko štampanje.

Krajnji štampani proizvod (povezana i ukoričena knjiga, grafička matrica, kompjuterska disketa ili datoteka) skoro uvek predstavlja proizvod tih postupaka.

U štamparstvo takođe spadaju i različite metode prenosa slika sa grafičke matrice, ekrana ili računarske datoteke na medije kao što su papir, plastika, metal, tekstilni proizvodi ili drvo. Najznačajniji prenos slika je sa grafičke matrice ili slike sa ekrana na medije (litografija, gravura, visoka stampa, duboka stampa, sitoštampa itd.). Sve se češće

koristi nova tehnologija pri kojoj računarski program neposredno upravlja mašinom za štampanje, kao i nova elektrostatična i druga oprema (digitalno ili nemehaničko štampanje).

Iako štampanje i izdavanje može obavljati ista jedinica (novinski izdavač, na primer), sve je ređi slučaj da se te različite delatnosti obavljaju na istoj fizičkoj lokaciji.

Ovaj sektor obuhvata i umnožavanje snimljenih nosilaca zapisa, npr. ploča, CD-ova, DVD-ova, video-kaseta i sl.

Ne obuhvata izdavačku delatnost, odsek J.

## 18.1

### Štampanje i štamparske usluge

Obuhvata štampanje novina, knjiga, periodičnih publikacija, poslovnih obrazaca, čestitki i drugih materijala, i operacije povezane sa štampanjem kao što su povezivanje knjiga, izrada grafičkih matrica i priprema podataka za štampu. Štampanje se može obavljati različitim tehnikama i na raznim materijalima.

#### 18.11 Štampanje novina

Obuhvata:

- štampanje novina i drugih periodičnih publikacija koje izlaze najmanje četiri puta nedeljno

Ne obuhvata:

- izdavanje štampanih materijala, del. 58.1
- fotokopiranje dokumenata, del. 82.19

#### 18.12 Ostalo štampanje

Obuhvata:

- štampanje magazina i drugih periodičnih publikacija koje izlaze manje od četiri puta nedeljno

štampanje knjiga i brošura, notnih svezaka, mapa, atlasa, plakata, karata za igranje, reklamnih kataloga, prospekata i drugih štampanih reklama, poštanskih i taksenih maraka, dokumenata o vlasništvu, čekova i drugih vrednosnih papira, registara, albuma, dnevnika, kalendara, poslovnih formulara i drugih komercijalnih - materijala, ličnih trajnih papirnih dokumenata i drugih štampanih materijala, štampanih na štamparskim mašinama pomoću otiska, ofset mašinama, mašinama za fotografiranje, fleksografskim mašinama i drugim štamparskim mašinama, na mašinama za umnožavanje, računarskim štampačima i fotokopirnim i termokopirnim aparatima;

- štampanje etiketa, "pametnih" kartica i nalepnica
- direktno štampanje na tekstilu, drvetu, keramici, metalu, staklu i plastici (npr. na kesama)

Ne obuhvata:

- štampanje svile na tekstilu i odevnim predmetima, del. 13.30
- proizvodnju kancelarijskih i školskih potrepština kao što su sveske, notesi, rokovnici i obrasci, del. 17.23

- izdavačku delatnost, del. 58.1

- fotokopiranje, del. 82.19

### **18.13 Usluge pripreme za štampu**

Obuhvata:

- delatnost unošenja podataka: pripremanje štamparskih oblika, podešavanje izgleda teksta i slike, ulaznih podataka, uključujući skeniranje i prepoznavanje optičkih obeležja, elektronskog izgleda, slaganje teksta i slike na film, fotografски i običan papir, unos podataka za štampu, uključujući skeniranje i optičko čitanje
- oblikovanje dokumenata i druge pripremne operacije za štampu
- pripremu digitalnih podataka, uveličavanje, izbor, povezivanje podataka na magnetnim medijima
- pripremu i obradu podataka za multimediju upotrebu
- računarsko oblikovanje proizvoda za štampu pripremu štampanih sastava za sve vrste štampe
- (fleksografske, plastične, fotopolimerne, polimerne i litografske ploče, sita i šabloni)
- pripremu za reljefno štampanje
- graviranje i urezivanje cilindara i ploča za gravure
- pripremu litografičkih ploča grafičke radove kao što su utiskivanje Brajevog pisma ili
- reljefne štampe, bušenje, perforiranje, laminiranje, ubacivanje, utiskivanje i sl.
- proizvodnju reprografskih proizvoda
- oblikovanje štampanih proizvoda, korekcija i sl.

Ne obuhvata:

- specijalizovane dizajnerske delatnosti, del. 74.10

### **18.14 Knjigovezačke i srodne usluge**

Obuhvata:

- završne postupke posle štampe, povezivanje knjiga, brošura, magazina i kataloga različitim tehnološkim postupcima, sečenje, presavijanje, koričenje, finalno povezivanje (i plastikom)
- pripremu i izradu glavnog projekta, skica, uzoraka, maketa i drugih reprografskih proizvoda završne radove na slaganju štampanih listova u knjige, brošure, magazine, kataloge i dr., koji se obavljaju savijanjem, sastavljanjem, prošivanjem, tutkalisanjem, lepljenjem, opšivanjem i dr.; zlato-tisak
- završne radove na štampanom papiru ili kartonu kao što su poslovni formulari, etikete, kalendari, reklamni
- materijali, prospekti i dr., koji se obavljaju savijanjem, lepljenjem, bušenjem, perforiranjem, modeliranjem u reljefu, prevlačenjem plastikom i dr.
- završne radove na CD-ovima i DVD-ovima
- ostale završne radove (bojenje, utiskivanje, markiranje)

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- završne poštanske usluge (standardizovanje i priprema koverata)</li> </ul>
18.2	<b>Umnožavanje snimljenih zapisa</b>
	<b>18.20 Umnožavanje snimljenih zapisa</b>
	Obuhvata:
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- umnožavanje zvučnih zapisa</li> <li>- umnožavanje filmskih i drugih video-zapisa sa mastera</li> <li>- umnožavanje softvera i podataka sa mastera na CD-ove i trake</li> </ul>
	Ne obuhvata:
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- umnožavanje štampanog materijala, del. 18.11 i 18.12</li> <li>- izdavanje softvera (računarskih programskih paketa), del. 58.2</li> <li>- produkciju i distribuciju filmova, video-zapisa i prebacivanje na DVD i ostale medije, del. 59.11-59.13</li> <li>- umnožavanje filmova za javnu distribuciju, del. 59.12</li> <li>- proizvodnju mastera za gramofonske ploče ili audio-materijal, del. 59.20</li> </ul>
19	<b>Proizvodnja koksa i derivata nafte</b>
	Obuhvata preradu sirove nafte i uglja i proizvoda od kojih se dobija energija. Preovlađujući proces jeste rafiniranje nafte i on uključuje razdvajanje sirove nafte na sastavne delove uz pomoć postupaka krekovanja i frakcione destilacije. Ovde spada i proizvodnja značajnih proizvoda za sopstveni račun (npr. koks, butan, propan, benzin, kerozin, ulje za loženje itd.), kao i usluge obrade, npr. rafiniranje po narudžbini.
	Ovde spada i proizvodnja gasova, npr. etana i butana, kao proizvoda rafinerije nafte.
	Ne obuhvata:
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- proizvodnju industrijskih gasova, del. 20.11</li> <li>- ekstrakciju prirodnog gasa (metana, etana, propana i butana), del. 06.20</li> <li>- proizvodnju čistih hemijskih jedinjenja produkata rafiniranja nafte, del. 20</li> <li>- proizvodnju industrijskih gasova, del. 20.11</li> <li>- proizvodnju 100% čistih gasovitih ugljovodonika, del. 20.14</li> <li>- proizvodnju gasova za potrebe snabdevanja (koksnog gasa, vodenog gasa, generatorskog gasa, biogasa itd.), del. 35.21</li> </ul>
	Proizvodnja proizvoda petrohemije iz rafinisane nafte svrstana je u oblast 20.
19.1	<b>Proizvodnja produkata koksovanja</b>
	<b>19.10 Proizvodnja produkata koksovanja</b>
	Obuhvata:
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- delatnost koksnih peći</li> <li>- proizvodnju koksa i polukoksa</li> </ul>

- proizvodnju koksнog gasa
- proizvodnju smolastog koksa
- proizvodnju gase od koksa iz visokih peчи
- proizvodnju sirovog koksa i katrana iz uglja
- aglomeraciju koksa

Ne obuhvata:

- proizvodnju briketa od ugljenih goriva, del. 19.20

## 19.2

### **Proizvodnja derivata nafte**

#### **19.20 Proizvodnja derivata nafte**

Obuhvata proizvodnju tečnih i gasovitih goriva i drugih proizvoda frakcione destilacije sirove nafte, bituminoznih materijala i sl. Rafinisanje nafte obuhvata jednu delatnost ili više njih, kao što su razdvajanje, destilacija i krekovanje:

- proizvodnju motornih goriva (benzina, kerozina i dr.)
- proizvodnju lakiх, srednjih i teških goriva, rafinerijskih gasova kao što su etan, propan, butan i dr.
- proizvodnju baznih mazivih ulja i masti, uključujući i one iz otpadnih ulja
- proizvodnju proizvoda za petrohemiju industriju i prekrivanje puteva
- proizvodnju raznih proizvoda poput vajt-шpirita, vazelina i parafinskog voska
- proizvodnju briketa od nafte
- mešanje biogoriva; mešanje alkohola s naftom (gasohol)

## 20

### **Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda**

Obuhvata preradu organskih i neorganskih sirovina primenom hemijskih procesa. Ovde razlikujemo proizvodnju osnovnih hemikalija, koje čine prvu grupu, i proizvodnju međufaznih i konačnih proizvoda, koji čine preostale industrijske grupe, a proizvedeni su daljom preradom osnovnih hemikalija.

## 20.1

### **Proizvodnja osnovnih hemikalija, veštačkih đubriva i azotnih jedinjenja, plastičnih i sintetičkih masa**

Obuhvata proizvodnju osnovnih hemikalija, veštačkih đubriva i azotnih jedinjenja, plastičnih i sintetičkih masa u primarnim oblicima.

#### **20.11 Proizvodnja industrijskih gasova**

Obuhvata:

- proizvodnju tečnih ili komprimiranih industrijskih ili medicinskih gasova:
  - \* pojedinačnih gasova
  - \* tečnog ili komprimovanog vazduha
  - \* rashladnih gasova
  - \* mešanih industrijskih gasova
  - \* inertnih gasova kao što je ugljen-dioksid
  - \* gasova za izolaciju i dr.

Ne obuhvata:

- vađenje metana, etana, propana ili butana, del. 06.20
- proizvodnju gorivih gasova kao što su etan, propan i butan u rafinerijama nafte, del. 19.20
- proizvodnju gasova iz uglja, otpada i dr., del. 35.21

## **20.12 Proizvodnja sredstava za pripremanje boja i pigmenata**

Obuhvata:

- proizvodnju sredstava za spravljanje boja i pigmenata bilo kog porekla, u osnovnom obliku ili kao koncentrat
- proizvodnju produkata koji se koriste kao fluorescentni agensi ili luminoscenti

Ne obuhvata:

- proizvodnju pripremljenih boja i pigmenata, del. 20.30

## **20.13 Proizvodnja ostalih osnovnih neorganskih hemikalija**

Obuhvata proizvodnju hemikalija primenom osnovnih procesa. Izlaz iz ovih procesa obično predstavljaju odvojeni hemijski elementi ili odvojena hemijski definisana jedinjenja.

Obuhvata:

- proizvodnju hemijskih elemenata (osim industrijskih gasova i osnovnih metala)
- proizvodnju neorganskih kiselina, osim azotne kiseline
- proizvodnju alkalija, luga i drugih neorganskih baza, osim amonijaka
- proizvodnju ostalih neorganskih jedinjenja
- prženje gvozdenih pirita
- proizvodnju destilovane vode
- proizvodnju obogaćenog urana i torijuma

Ne obuhvata:

- proizvodnju industrijskih gasova, del. 20.11
- proizvodnju azotnih đubriva i azotnih jedinjenja, del. 20.15
- proizvodnju amonijaka, del. 20.15
- proizvodnju nitrita i nitrata kalijuma, del. 20.15
- proizvodnju amonijum-karbonata, del. 20.15
- proizvodnju aromatizovane destilovane vode, del. 20.53
- proizvodnju osnovnih metala (pogledati oblast 24)

## **20.14 Proizvodnja ostalih osnovnih organskih hemikalija**

Obuhvata proizvodnju hemikalija korišćenjem osnovnih procesa kao što su toplotno razbijanje i destilacija. Izlaz iz ovih procesa obično predstavljaju odvojeni hemijski elementi ili odvojena hemijski definisana jedinjenja.

Obuhvata:

- proizvodnju ostalih osnovnih organskih hemikalija:
  - \* zasićenih i nezasićenih acikličnih ugljovodonika
  - \* zasićenih i nezasićenih cikličnih ugljovodonika
  - \* acikličnog i cikličnog alkohola, uključujući sintetičke etil-

alkohole

- \* monokarbonskih i polikarbonskih kiselina, uključujući sirčetnu kiselinu
- \* ostalih jedinjenja s kiseoničnom grupom, uključujući aldehyde, ketone, hinone i organska jedinjenja s dvojnim ili polikiseoničnim grupama
- \* organskih jedinjenja sa azotnom grupom, uključujući amine
- \* ostalih organskih jedinjenja, uključujući proizvode suve destilacije drveta (npr. drveni ugljen) i dr.
- proizvodnju sintetičkih aromatičnih proizvoda
- proizvodnju katrana iz uglja
- proizvodnju sirila
- proizvodnju sintetičkog glicerina

Ne obuhvata:

- proizvodnju plastičnih masa u primarnim oblicima, del. 20.16
- proizvodnju sintetičkog kaučuka u primarnim oblicima, del. 20.17
- proizvodnju sirovog glicerina, del. 20.41
- proizvodnju prirodnih eteričnih ulja, del. 20.53
- proizvodnju salicilne i acetilsalicilne kiseline, del. 21.10

## **20.15 Proizvodnja veštačkih đubriva i azotnih jedinjenja**

Obuhvata:

- proizvodnju veštačkih đubriva:
  - \* prostih ili složenih azotnih, fosfornih ili kalijumovih veštačkih đubriva
  - \* uree, sirovih prirodnih fosfata i sirove prirodne kalijumove soli
  - proizvodnju azotnih jedinjenja:
    - azotne kiseline i sulfoazotne kiseline, amonijaka,
    - \* amonijum-hlorida, nitrita i nitrata kalijuma, triamonijum-fosfata i amonijum-karbonata
  - proizvodnju zemlje za gajenje cveća, sa tresetom kao glavnim sastojkom
  - proizvodnju mešavina zemlje za gajenje cveća, napravljenih od prirodne zemlje, peska, gline i minerala

Ne obuhvata:

- vađenje guana, del. 08.91
- proizvodnju agrohemijskih proizvoda kao što su pesticidi, del. 20.20

## **20.16 Proizvodnja plastičnih masa u primarnim oblicima**

Obuhvata proizvodnju smole, plastičnih masa i nevulkanizovanih termoplastičnih elastomera i mešavina smole po narudžbini kupca, kao i proizvodnju sintetičke smole na nestandardan način:

- proizvodnju plastičnih masa u primarnim oblicima:

polimera, uključujući polimere etilena, propilena, stirola,  
\* vinilhlorida, vinilacetata, vinildenhlorida, vinilalkohola i  
akrilata  
\* poliamida  
\* fenolne i epoksidne smole i poliuretana  
\* alkidne i poliesterske smole i polietra  
\* silikona  
\* izmenjivača jona na bazi polimera i dr.  
- proizvodnju celuloze i hemijskih derivata celuloze

Ne obuhvata:

- proizvodnju veštačkih i sintetičkih vlakana, filamenata i prediva, del. 20.60
- drobljenje otpadaka od plastičnih masa, del. 38.32

#### **20.17 Proizvodnja sintetičkog kaučuka u primarnim oblicima**

Obuhvata proizvodnju:

- sintetičkog kaučuka u primarnim oblicima, ili u obliku ploča, listova i traka
- mešavina sintetičkog kaučuka i prirodnog kaučuka ili kaučuku sličnih guma (npr. balata)

#### **20.2 Proizvodnja pesticida i hemikalija za poljoprivredu**

#### **20.20 Proizvodnja pesticida i hemikalija za poljoprivredu**

Obuhvata proizvodnju:

- insekticida, rodenticida, fungicida, herbicida i akaricida
- sredstva protiv klijanja i sredstva za regulaciju rasta biljaka
- hemikalija za poljoprivredu
- biocidni proizvoda
- dezinfekcionih sredstava za korišćenje u poljoprivredi i druge načine korišćenja

Ne obuhvata:

- proizvodnju sirila, del. 20.14
- proizvodnju veštačkih đubriva i azotnih jedinjenja, del. 20.15
- proizvodnju sredstava za čišćenje koja nemaju biocidno dejstvo, del. 20.41

#### **20.3 Proizvodnja boja, lakova i sličnih premaza, grafičkih boja i kitova**

#### **20.30 Proizvodnja boja, lakova i sličnih premaza, grafičkih boja i kitova**

Obuhvata proizvodnju:

- boja, lakova, emajla i lak-boja
- pripremljenih pigmenata, neprovidnih boja i boja
- pripremljenih sredstava za zamućivanje i bojenje, staklastog emajla, glazura, prevlaka i sličnih preparata
- kitova
- zaptivnih smesa i sličnih nevatrostalnih sredstava za

- zaptivanje i površinsko oblaganje (kitovi i dr.)
- složenih organskih rastvarača i razređivača
- pripremljenih sredstava za skidanje boja, lakova i dr.
- grafičkih boja

Ne obuhvata proizvodnju:

- boja i pigmenata, del. 20.12
- mastila i tuševa za pisanje i crtanje, del. 20.59

**20.4 Proizvodnja deterdženata, sapuna drugih sredstava za čišćenje, poliranje, parfema i toaletnih preparata**

**20.41 Proizvodnja deterdženata, sapuna sredstava za čišćenje i poliranje**

Obuhvata proizvodnju:

- deterdženata u čvrstom i tečnom stanju
- surfaktanata
- sapuna (osim kozmetičkih)
- sirovog glicerina
- pomoćnih sredstava za pranje (pretpranje, ispiranje i izbeljivanje)
- drugih sredstava za čišćenje
- sredstava za parfimisanje i dezodorisanje prostorija
- sredstava za poliranje:
  - \* veštačkih voskova i sredstava na bazi voskova
  - \* politura i krema za kožu
  - \* politura i krema za drvo
  - \* politura i krema za karoserije, staklo i metal
  - \* drugih sredstava za poliranje

Ne obuhvata proizvodnju:

- čistih hemijskih jedinjenja, del. 20.13 i 20.14
- sintetičkog glicerina iz naftnih derivata, del. 20.14
- kozmetičkih sapuna, del. 20.42

**20.42 Proizvodnja parfema i toaletnih preparata**

Obuhvata proizvodnju:

- parfema i toaletnih preparata:
  - \* parfema i toaletnih voda
  - \* preparata za ulepšavanje i šminkanje
  - \* preparata za zaštitu od sunca i preparata za pojačavanje pigmentacije pri sunčanju
  - \* preparata za manikir i pedikir
  - \* šampona i lakova za kosu, preparata za kovrdžanje i ispravljanje kose
  - \* pasti za zube i preparata za oralnu higijenu, uključujući preparate za pričvršćivanje zubnih proteza
  - \* preparata za brijanje, uključujući preparate za upotrebu pre i posle brijanja
  - \* dezodoransa i soli za kupanje

- \* depilatora i dr.
  - kozmetičkih sapuna
- Ne obuhvata:
- ekstrakciju i prečišćavanje prirodnih eteričnih ulja, del. 20.53
  - proizvodnju sredstava koja imaju biocidno dejstvo, del. 20.20

## **20.5 Proizvodnja ostalih hemijskih proizvoda**

Obuhvata proizvodnju eksploziva, pirotehničkih sredstava, sredstava za lepljenje, eteričnih ulja i ostalih hemijskih proizvoda, fotografskih hemikalija (uključujući filmove i fotoosetljivi papir), složenih dijagnostičkih preparata itd.

### **20.51 Proizvodnja eksploziva**

Obuhvata proizvodnju:

- baruta
- eksploziva i pirotehničkih proizvoda, uključujući inicijalne kapsle, detonatore, signalne rakete i sl.
- šibica

### **20.52 Proizvodnja sredstava za lepljenje**

Obuhvata:

- proizvodnju tutkala i njegovih derivata, lepkova i
- pripremljenih lepila, uključujući i lepljiva sredstva na bazi gume

Ne obuhvata:

- proizvodnju želatina i njegovih derivata, del. 20.59

### **20.53 Proizvodnja eteričnih ulja**

Obuhvata proizvodnju:

- ekstrakata iz prirodnih aromatičnih proizvoda
- rezinoida od biljnih i životinjskih ekstrakata, balzama i sl. mešavina eteričnih ulja i prirodnih ili drugih aromatičnih
- proizvoda za upotrebu u proizvodnji parfema ili prehrambenih proizvoda

Ne obuhvata proizvodnju:

- sintetičkih aromatičnih proizvoda, del. 20.14
- parfema i toaletnih preparata, del. 20.42

### **20.59 Proizvodnja ostalih hemijskih proizvoda**

Obuhvata proizvodnju:

- fotografskih ploča, filmova, papira i drugih na svetlost osetljivih ali neosvetljenih materijala
- hemijskih preparata za fotografске svrhe
- želatina i njegovih derivata
- različitih hemijskih proizvoda:
  - \* peptona i njihovih derivata i drugih proteinskih supstanci i njihovih derivata
  - \* hemijski modifikovanih ulja i masti
  - \* sredstava za dovršavanje tekstila i kože, apretiranje i dr.

- \* praha i pasti za zavarivanje, tvrdo ili meko lemljenje
  - \* sredstava za odmašćivanje (dekapiranje) metala
  - \* pripremljenih aditiva za cement aktivnog uglja, dodataka mazivim uljima, ubrzivača za
  - \* gumu, katalizatora i drugih hemijskih proizvoda za upotrebu u industriji
  - \* antidentalatora i antifriz-preparata
  - \* tečnosti za hidraulične prenose
  - \* složenih laboratorijskih i dijagnostičkih preparata i dr.
  - mastila i tuša
- Ne obuhvata proizvodnju:
- na veliko hemijski čistih jedinjenja, del. 20.13 i 20.14
  - destilovane vode, del. 20.13
  - drugih organskih osnovnih hemikalija, del. 20.14
  - grafičkih boja, del. 20.30
  - bitumenske mase za asfaltiranje puteva, del. 23.99

## **20.6 Proizvodnja veštačkih vlakana**

### **20.60 Proizvodnja veštačkih vlakana**

Obuhvata proizvodnju:

- veštačkih filamenata
- veštačkih jednožičnih prediva, uključujući i predivo visokog stepena čvrstoće i teksturirana prediva
- veštačkih monofilamenata ili traka

Ne obuhvata:

- predenje veštačkih vlakana, del. 13.10
- proizvodnju konca za šivenje od veštačkih filamenata, del. 13.10
- veštačkih sečenih vlakana, nevlačenih, nečešljanih niti na drugi način pripremanih za predenje

[Sledeći](#)

[Prethodni](#)

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DELATNOSTI
1	2	3	4	5
				<b>21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i preparata</b>
				Obuhvata proizvodnju osnovnih farmaceutskih proizvoda i preparata. Takođe obuhvata proizvodnju medicinskih hemikalija i biljnih proizvoda.
				<b>21.1 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda</b>
				<b>21.10 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda</b>
				Obuhvata:
				- ispitivanje, usavršavanje i proizvodnju medicinskih

aktivnih supstanci koje se koriste u proizvodnji farmaceutskih preparata:

- \* antibiotika, vitamina, salicilne kiseline, acetosalicilne kiseline i dr.
- obradu krvi
- proizvodnju hemijski čistih šećera
- obradu žlezda i proizvodnju ekstrakata iz žlezda

## **21.2 Proizvodnja farmaceutskih preparata**

### **21.20 Proizvodnja farmaceutskih preparata**

Obuhvata:

- proizvodnju lekova:
  - \* antiseruma i drugih frakcija krvi
  - \* vakcina
  - \* raznovrsnih medikamenata, uključujući i homeopatske preparate
  - proizvodnju hemijskih kontraceptivnih sredstava za spoljnu upotrebu i hormonskih kontraceptivnih preparata
  - proizvodnju medicinskih dijagnostičkih preparata, uključujući testove za proveru graviditeta
  - proizvodnju radioaktivnih dijagnostičkih preparata za preglede
  - proizvodnju biotehničkih farmaceutskih preparata
  - proizvodnju medicinskih impregnirane vate, gaze, zavoja, bandažnog materijala, hirurškog ketguta i dr.
  - preradu biljaka (mlevenje, razvrstavanje) za farmaceutske svrhe

Ne obuhvata:

- proizvodnju biljnih smesa (menta, sporiš, kamilica, itd.), del. 10.83
- proizvodnju zubnog materijala i cementa, del. 32.50
- proizvodnju cementa za rekonstrukciju kostiju, del. 32.50
- proizvodnju hirurške odeće, del. 32.50
- trgovinu na veliko farmaceutskim proizvodima, del. 46.46
- trgovinu na malo farmaceutskim proizvodima, del. 47.73
- istraživanje i razvoj u farmakologiji i biljnoj farmakologiji, del. 72.1
- pakovanje farmaceutskih preparata, del. 82.92

## **22**

### **Proizvodnja proizvoda od gume i plastike**

Obuhvata proizvodnju proizvoda od gume i plastike a karakterišu ih sirovine koje se koriste u proizvodnom procesu. To ne znači da su svi proizvodi od tih materijala svrstani u ovu oblast.

## **22.1 Proizvodnja proizvoda od gume**

Obuhvata proizvodnju proizvoda od gume.

### **22.11 Proizvodnja guma za vozila, protektiranje guma za vozila**

Obuhvata:

- proizvodnju guma za: motorna vozila, opremu, pokretne mašine, vazduhoplovstvo, igračke, nameštaj i druge potrebe:
  - \* pneumatskih guma
  - \* punih guma
  - proizvodnju unutrašnjih guma
    - proizvodnju izmenljivih delova za spoljne gume, zidnih štitnika, traka za protektiranje spoljnih guma i dr.
    - protektiranje spoljnih guma

Ne obuhvata:

- proizvodnju gumenih materijala za popravku, del. 22.19
  - popravku spoljnih i unutrašnjih guma, podešavanje i zamenu, del. 45.20

## **22.19 Proizvodnja ostalih proizvoda od gume**

Obuhvata:

- proizvodnju ostalih proizvoda od prirodnog ili sintetičkog kaučuka, nevulkanizirane, vulkanizirane ili tvrde gume:
  - \* ploča, listova, traka, šipki i drugih profilisanih oblika od gume
  - \* cevi, creva i šmrkova
  - \* transportnih traka, prenosnog i pogonskog remenja
  - \* sredstava za kontracepciju, cucli i termofora
  - \* odevnih predmeta koji nisu šiveni nego samo lepljeni
  - \* đonova od gume i drugih gumenih delova obuće
  - \* konca i konopaca od gume
  - \* gumiranog prediva i tkanina
  - \* prstenova, prirubnica i zaptivača od gume
  - \* obloga za valjke od gume
  - \* gumenih dušeka na naduvavanje
  - \* balona na naduvavanje
  - \* gumenih četki
  - \* cevi od tvrde gume
  - \* češljeva, ukosnica, viklera i sl. od tvrde gume
  - \* impregnisanog tekstila, prevučenog ili laminiranog gumom
  - \* gumenih materijala za popravku guma za vozila
- proizvodnju gumenih seksa predmeta
- proizvodnju kapa za plivanje
- proizvodnju ronilačke odeće

Ne obuhvata:

- proizvodnju kord tkanina za spoljne gume za vozila, del. 13.96
- proizvodnju odevnih predmeta od elastičnih tkanina, del. 14.14 i 14.19

- proizvodnju gumene obuće, del. 15.20
- proizvodnju tutkala i lepkova na bazi gume, del. 20.52
- proizvodnju profila za zaštitu guma za vozila, del. 22.11
- proizvodnju gumenih plovila na naduvavanje, del. 30.11 i 30.12
- proizvodnju nepresvučenih madraca od penaste gume, del. 31.03
- proizvodnju gumenih sportskih rezervica, del. 32.30
- proizvodnju gumenih igara i igračaka (uključujući bazene - na naduvavanje, čamce na naduvavanje, gumenе životinje na naduvavanje, lopte i sl.), del. 32.40
- obnovu guma, del. 38.32

## **22.2**

### **Proizvodnja proizvoda od plastike**

Obuhvata preradu nove ili reciklirane plastične smole umeđufazne proizvode primenom raznih postupaka, npr. presovanjem, modeliranjem, izlivanjem u kalupe, ekstrudiranjem i dr. Za većinu tih postupaka važi da je proces proizvodnje takav da može da se napravi velika količina raznovrsnih proizvoda.

#### **22.21 Proizvodnja ploča, listova, cevi i profila od plastike**

Obuhvata:

- proizvodnju poluproizvoda od plastike:
- \* ploča, listova, blokova, filmova, folija, traka i dr.  
(samolepljivi ili ne)
- proizvodnju gotovih proizvoda od plastike:
- \* cevi, creva i šmrkova, pribora za cevi i creva i dr.
- proizvodnju celofana

Ne obuhvata:

- proizvodnju plastike u primarnim oblicima, del. 20.16
- proizvodnju artikala od sintetičke i prirodne gume, del. 22.1

#### **22.22 Proizvodnja ambalaže od plastike**

Obuhvata:

- proizvodnju predmeta od plastike za pakovanje robe:  
\* kesa, vreća, kutija, sanduka, kanistera, boca i dr.

Ne obuhvata:

- proizvodnju kofera i ručnih torbi od plastike i putnih predmeta od plastike, del. 15.12

#### **22.23 Proizvodnja predmeta od plastike za građevinarstvo**

Obuhvata:

- proizvodnju predmeta od plastike za građevinarstvo:  
\* vrata, prozora, ramova, kapaka, žaluzina, lajsni za pod i dr.
- \* tankova i rezervoara
- \* podnih, zidnih ili plafonskih obloga u obliku rolni ili pločica i dr.

- \* sanitarnih predmeta kao što su kade, tuš-kade, umivaonici, klozetske šolje, vodokotlići i dr.
- proizvodnju linoleuma i tvrdih pokrivača za pod bez
- obzira na to da li su obloženi s donje strane tkaninom ili netkanim tekstilom
- proizvodnju veštačkog kamena (npr. imitacija mermera)

## **22.29 Proizvodnja ostalih proizvoda od plastike**

Obuhvata:

- proizvodnju stonog i kuhinjskog posuđa i predmeta za toaletne potrebe od plastike
- proizvodnju raznovrsnih proizvoda od plastike: kaciga, izolacionih elemenata, delova za električne vodove, opreme za kancelarije ili školske opreme, odevnih predmeta (ukoliko nisu šiveni nego su lepljeni),
- \* kućnih okova, statueta, prenosnog i pogonskog remenja, samolepljivih traka od plastike, plastičnih kalupa za cipele, plastičnih držača za cigare i cigarete, češljeva, plastičnih viklera, noviteta od plastike i dr.

Ne obuhvata proizvodnju:

- putnih predmeta od plastičnih masa, del. 15.12
- plastične obuće, del. 15.20
- plastičnog nameštaja, del. 31.01, 31.02, 31.09
- nepresvučenih madraci od plastike, del. 31.03
- sportskih rekvizita od plastike, del. 32.30
- igara i igračaka od plastike, del. 32.40
- medicinskih i stomatoloških pomagala od plastike, del. 32.50
- plastičnih medicinskih i stomatoloških pomagala, del. 32.50
- plastičnih oftalmoloških predmeta, del. 32.50
- tvrdih pokrivki za glavu i ostalih ličnih bezbednosnih predmeta od plastike, del. 32.99

## **Proizvodnja proizvoda od ostalih nemetalnih minerala**

Ova oblast obuhvata proizvodne delatnosti u kojima se koriste ostali nemetalni minerali. Obuhvata proizvodnju stakla i proizvoda od stakla (npr. ravno staklo, šuplje staklo, stakleno vlakno, tehničku staklariju i dr.), keramiku, pločice i pečene proizvode od gline, cementa i gipsa, od sirovih materijala do konačnih proizvoda. Uključena je i proizvodnja oblikovanog i gotovog kamena i drugih mineralnih proizvoda.

23

23.1

## **Proizvodnja stakla i proizvoda od stakla**

Obuhvata proizvodnju stakla u svim oblicima, primenom bilo kakvog postupka, kao i predmete od stakla.

### **23.11 Proizvodnja ravnog stakla**

Obuhvata:

- proizvodnju ravnog stakla, uključujući armirano, bojeno ili matirano staklo

### **23.12 Oblikovanje i obrada ravnog stakla**

Obuhvata:

- proizvodnju kaljenog ili slojevitog sigurnosnog stakla
- proizvodnju staklenih ogledala
- proizvodnju višeslojnih zidnih elemenata za izolaciju
- brušenje, graviranje i poliranje ravnog stakla

### **23.13 Proizvodnja šupljeg stakla**

Obuhvata:

- proizvodnju boca i druge ambalaže odstakla i kristala
- proizvodnju čaša za piće i drugih proizvoda od stakla ili kristala za upotrebu u domaćinstvu

Ne obuhvata:

- proizvodnju igračaka od stakla, del. 32.40

### **23.14 Proizvodnja staklenih vlakana**

Obuhvata:

- proizvodnju staklenih vlakana, uključujući staklenu vunu i netkane proizvode od njih

Ne obuhvata:

- proizvodnju tkanina od staklenih vlakana, del. 13.10
- proizvodnju kablova od optičkih vlakana za prenos podataka ili slike, del. 27.31

### **23.19 Proizvodnja i obrada ostalog stakla, uključujući tehničke staklene proizvode**

Obuhvata:

- proizvodnju proizvoda od stakla za laboratorijske, higijenske ili farmaceutske svrhe
- proizvodnju stakla za ručne časovnike i ostale satove,
- optičkog stakla i optičkih elemenata koji nisu optički obrađeni
- proizvodnju staklenih predmeta koji se koriste za izradu bižuterije
- proizvodnju staklenih izolatora i izolacionog pribora
- proizvodnju staklenih abažura za lampe
- proizvodnju staklenih figurica
- proizvodnju staklenih blokova za popločavanje
- proizvodnju staklenih šipki, cevi i dr.

Ne obuhvata:

- proizvodnju obrađenih staklenih optičkih elemenata, del. 26.70
- proizvodnju špriceva i ostale medicinsko-laboratorijske opreme, del. 32.50

### **23.2 Proizvodnja vatrostalnih proizvoda**

#### **23.20 Proizvodnja vatrostalnih proizvoda**

Obuhvata proizvodnju međufaznih proizvoda od iskopanih ili izvađenih nemetalnih minerala kao što su pesak, šljunak, kamen ili glina.

Obuhvata:

- proizvodnju vatrostalnog maltera i betona
- proizvodnju vatrostalnih keramičkih proizvoda:
  - \* termoizolacionih keramičkih proizvoda od silikatnog fosilnog brašna
  - \* vatrostalnih cigli, blokova i pločica
  - \* vatrostalnih keramičkih retorti, lonaca, mufova, izlivnika, cevi, lula i dr.
- proizvodnju vatrostalnih predmeta koji sadrže magnezit, dolomit i hromit

### **23.3 Proizvodnja građevinskih materijala od gline**

#### **23.31 Proizvodnja keramičkih pločica i ploča**

Obuhvata:

- proizvodnju nevatrostalnih keramičkih podnih i zidnih pločica, mozaik-kockica i dr.
- proizvodnju nevatrostalnih keramičkih ploča i pločnika

Ne obuhvata:

- proizvodnju veštačkog kamena od plastičnih masa (npr. imitacija mermera), del. 22.23
- proizvodnju vatrostalnih keramičkih proizvoda, del. 23.20
- proizvodnju podnih obloga od pečene gline, del. 23.32
- proizvodnju keramičkih cigli i krovnih pločica, del. 23.32

#### **23.32 Proizvodnja opeke, crepa i građevinskih proizvoda od pečene gline**

Obuhvata:

- proizvodnju nevatrostalnog građevinskog materijala od - pečene gline: opeke, crepova, cevi za dimnjake i drugih cevi, odvoda i dr.

- proizvodnju podnih blokova od pečene gline

Ne obuhvata:

- proizvodnju vatrostalnih keramičkih proizvoda, del. 23.2
- proizvodnju nevatrostalnih keramičkih proizvoda za druge potrebe (osim za građevinarstvo), del. 23.4

### **23.4**

#### **Proizvodnja ostalih keramičkih i porcelanskih proizvoda**

Obuhvata proizvodnju finalnih proizvoda od ruda i nemetalnih minerala kao što su pesak, šljunak, glina i kamen.

#### **23.41 Proizvodnja keramičkih predmeta za domaćinstvo i ukrasnih predmeta**

Obuhvata proizvodnju:

- stonih keramičkih proizvoda i drugih keramičkih proizvoda za domaćinstvo
- figura i drugih ukrasnih predmeta od keramike

Ne obuhvata:

- proizvodnju imitacija nakita od keramike, del. 32.13

- proizvodnju keramičkih igračaka, del. 32.40

#### **23.42 Proizvodnja sanitarnih keramičkih proizvoda**

Obuhvata:

- proizvodnju sanitarnih keramičkih proizvoda (kada, umivaonika, ve-ce šolja itd.)

Ne obuhvata:

- proizvodnju vatrostalnih keramičkih proizvoda, del. 23.20

- proizvodnju keramičkog građevinskog materijala, del. 23.3

#### **23.43 Proizvodnja izolatora i izolacionog pribora od keramike**

Obuhvata:

- proizvodnju keramičkih električnih izolatora i izolacionog pribora

Ne obuhvata:

- proizvodnju vatrostalnih keramičkih proizvoda, del. 23.20

#### **23.44 Proizvodnja ostalih tehničkih proizvoda od keramike**

Obuhvata:

- proizvodnju keramičkih predmeta za laboratorijske, hemijske i tehničke svrhe

- proizvodnju keramičkih delova za magnete

Ne obuhvata:

- proizvodnju veštačkog kamena (npr. imitacija mermera), del. 22.23

- proizvodnju vatrostalnih keramičkih proizvoda, del. 23.20

- proizvodnju keramičkih građevinskih materijala, del. 23.3

- proizvodnju keramičkih izolacionih materijala, del. 23.43

#### **23.49 Proizvodnja ostalih keramičkih proizvoda**

Obuhvata:

- proizvodnju keramičkih lonaca, sudova i sličnih proizvoda koji se koriste za prenošenje ili pakovanje proizvoda

- proizvodnju nepomenutih keramičkih proizvoda

Ne obuhvata:

- proizvodnju keramičkih sanitarnih proizvoda, del. 23.42

- proizvodnju veštačkih zuba, del. 32.50

#### **23.5 Proizvodnja cementa, kreča i gipsa**

##### **23.51 Proizvodnja cementa**

Obuhvata:

proizvodnju klinkera i hidrauličnog cementa, uključujući

- portland-cement, aluminijumski cement, cement od šljake i superfosfatni cement

Ne obuhvata:

- proizvodnju vatrostalnog maltera i betona, del. 23.20

- proizvodnju gotove i suvo mešane betonske smeše i maltera, del. 23.63 i 23.64

- proizvodnju maltera, del. 23.64

- proizvodnju proizvoda od cementa, del. 23.69
- proizvodnju cementa za zubarstvo, del. 32.50

### **23.52 Proizvodnja kreča i gipsa**

Obuhvata:

- proizvodnju negašenog, gašenog i hidratisanog kreča
- proizvodnju gipsa i pečenih sulfata
- proizvodnju kalcinisanog dolomita

Ne obuhvata:

- proizvodnju predmeta od gipsa, del. 23.62 i 23.69

### **23.6 Proizvodnja proizvoda od betona, cementa i gipsa**

#### **23.61 Proizvodnja proizvoda od betonana menjenih za građevinarstvo**

Obuhvata:

- proizvodnju proizvoda od betona, cementa ili predmeta od veštačkog kamena za upotrebu u građevinarstvu:
  - \* opeke, ploča za popločavanje, blokova, panela, ispuna, cevi, stubova i dr.
  - \* montažnih građevinskih elemenata za visokogradnju i niskogradnju, od betona, cementa ili veštačkog kamena

Ne obuhvata:

- proizvodnju vatrostalnog maltera, del. 23.20
- proizvodnju gotove betonske smeše i maltera, del. 23.63 i 23.64

#### **23.62 Proizvodnja proizvoda od gipsa namenjenih za građevinarstvo**

Obuhvata:

- proizvodnju proizvoda od gipsa za upotrebu u građevinarstvu:
  - \* tabli, ploča, panela i dr.

### **23.63 Proizvodnja svežeg betona**

Obuhvata:

- proizvodnju svežeg i suvo mešanog betona i maltera

Ne obuhvata:

- proizvodnju vatrostalnog cementa, del. 23.20

### **23.64 Proizvodnja maltera**

Obuhvata:

- proizvodnju maltera u prahu

Ne obuhvata:

- proizvodnju vatrostalnog maltera, del. 23.20
- proizvodnju svežeg, suvo mešanog maltera i betona, del. 23.63

### **23.65 Proizvodnja proizvoda od cementa s vlaknima**

Obuhvata:

- proizvodnju građevinskog materijala od biljnih supstanci - (drvena vuna, slama, trska) koje su aglomerisane cementom, gipsom ili drugim mineralnim vezivima

- proizvodnju azbest-cementnih proizvoda i proizvoda s celuloznim i sličnim vlaknima:

    - talasastih i drugih ploča, panela, crepova, cevi,  
    \* rezervoara, oluka, korita, šolja, posuda, nameštaja,  
    okvira za prozore i dr.

**23.69 Proizvodnja ostalih proizvoda od betona, gipsa i cementa**

Obuhvata:

- proizvodnju ostalih proizvoda od betona, cementa, gipsa i veštačkog kamena:  
    \* kipova, predmeta sa udubljenim i ispupčenim reljefom,  
    ukrasnih posuda, žardinjera, klupa i dr.

**23.7 Sečenje, oblikovanje i obrada kamena**

**23.70 Sečenje, oblikovanje i obrada kamena**

Obuhvata:

    sečenje, oblikovanje i obradu kamena za upotrebu u  
- građevinarstvu, na grobljima, u izgradnji puteva, za  
pokrivanje krovova i dr.  
- proizvodnju kamenih stolova i klupa

Ne obuhvata:

- aktivnosti koje se obavljaju u kamenolomima, kao što je  
gruba obrada kamena, del. 08.11  
- proizvodnju mlinskog kamenja, brusnog kamenja i sličnih  
proizvoda, del. 23.9

**23.9 Proizvodnja brusnih i ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda**

Obuhvata proizvodnju ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda.

**23.91 Proizvodnja brusnih proizvoda**

Obuhvata:

    proizvodnju mlinskog kamenja, kamenja za oštrenje i  
- poliranje i prirodnih ili veštačkih abrazivnih materijala,  
uključujući materijale na mekoj podlozi (npr. šmirgla)

**23.99 Proizvodnja ostalih proizvoda od nemetalnih minerala**

Obuhvata proizvodnju:

- friкционih materijala i nemontiranih predmeta od njih, na  
bazi mineralnih supstanci ili celuloze  
mineralnih izolacionih materijala kao što su vuna od  
šljake (zgure), kamena vuna i slična mineralna vuna,  
ekspandirani ili listasti vermiculit, ekspandirane gline i  
slični materijali za topotnu i zvučnu izolaciju  
proizvoda od raznovrsnih mineralnih materijala: obrađen  
- liskun i proizvodi od liskuna, treseta, grafita (osim  
elektromaterijala) i dr.  
- proizvoda od asfalta i sličnih materijala (npr. lepljive  
trake, ugljene katranske crne smole)  
- veštačkog korunda

Ne obuhvata proizvodnju:

**24**

- staklene vune i proizvoda od staklene vune, del. 23.14
- grafitnih elektroda, del. 27.90
- ugljenika ili grafitnih zaptivača, del. 28.29

### **Proizvodnja osnovnih metala**

Obuhvata topljenje i rafinisanje metala iz rude ili otpadnih sirovina, u elektropecima ili primenom nekih drugih metalurških postupaka. Ovde spada i proizvodnja livenih proizvoda i legura.

Proizvodi topljenja (ingoti, brame i sl.) preoblikuju se valjanjem, vučenjem, istiskivanjem ili livenjem u kalupe. Na taj način dobijaju se ploče, šipke, profili, žice i drugi primarni metalni proizvodi.

**24.1**

### **Proizvodnja sirovog gvožđa, čelika i ferolegura**

Obuhvata aktivnosti kao što su direktna redukcija gvozdene rude, proizvodnja sirovog gvožđa u primarnim oblicima, prerada sirovog gvožđa u čelik, proizvodnja ferolegura i čeličnih proizvoda.

#### **24.10 Proizvodnja sirovog gvožđa, čelika i ferolegura**

Obuhvata:

- delatnosti visokih peći, konvertora čelika i valjaonica
- proizvodnju sirovog čelika i manganovog gvožđa u blokovima ili ostalim primarnim oblicima
- proizvodnju legura gvožđa
- proizvodnju proizvoda od gvožđa direktnom redukcijom gvožđa i ostalih proizvoda od sunđerastog gvožđa
- proizvodnju gvožđa izrazite čistoće elektrolizom ili ostalim hemijskim procesima
- ponovno topljenje otpadnih poluga čelika ili gvožđa
- proizvodnju zrnastog gvožđa i praha
- proizvodnju čelika u polugama ili ostalim primarnim oblicima
- proizvodnju polugotovih proizvoda od čelika
- proizvodnju toplo, hladnoi pljosnato valjanih proizvoda od čelika
- proizvodnju toplo valjanih šipki i motki od čelika
- proizvodnju toplo valjanih otvorenih profila od čelika
- proizvodnju ploča od čelika i zavarenih otvorenih profila od čelika
- proizvodnju proizvoda za železničke šine (nesastavljenе šine) od čelika

Ne obuhvata:

- proizvodnju hladno vučenih šipki od čelika, del. 24.3

**24.2**

### **Proizvodnja čeličnih cevi, šupljih profila i fittinga**

#### **24.20 Proizvodnja čeličnih cevi, šupljih profila i fittinga**

Obuhvata:

- proizvodnju bešavnih cevi kružnog ili nekružnog poprečnog preseka, kao i liva kružnog poprečnog

preseka, radi dalje obrade toplim valjanjem, toplim izvlačenjem ili drugim topotnim procesima obrade gotovog proizvoda koji može biti šipka ili mala metalna šipka dobijena toplim valjanjem ili trajnim livenjem proizvodnju bešavnih cevi od toplo valjanih ili toplo izvlačenih livova daljom obradom, hladnim izvlačenjem ili - hladnim valjanjem cevi kružnog poprečnog preseka i hladnim izvlačenjem isključivo cevi nekružnog poprečnog preseka i šupljih profila proizvodnju varenih cevi spoljašnjeg preseka  $\leq 406,4$  mm, hladno oblikovanih od toplo valjanih ravnih proizvodai dužinski ili spiralno varenih proizvodnju varenih cevi spoljašnjeg preseka  $\leq 406,4$  mm kružnog poprečnog preseka trajnim hladnim ili toplim oblikovanjem toplo ili hladno valjanih ravnih proizvoda i dužinski ili spiralno varenih, i nekružnog poprečnog preseka toplim ili hladnim oblikovanjem od toplo ili hladno valjanih traka dužinski varenih proizvodnju varenih cevi spoljašnjeg preseka  $\leq 406,4$  mm, toplim ili hladnim oblikovanjem toplo ili hladno valjanih traka i dužinski varenih, isporučenih kao varene, ili dalje obrađenih hladnim izvlačenjem ili hladnim valjanjem ili hladno oblikovanih u cevi nekružnog poprečnog preseka proizvodnju ravnih prirubnica ili prirubnica sa kovanim obrubom, obradom toplo valjanih ravnih proizvoda od čelika - proizvodnja proizvoda za spajanje, kao što su kolena ili reduktori, kovanjem toplo valjanih bešavnih cevi od čelika - proizvodnju tankih i drugih cevastih proizvoda od čelika Ne obuhvata: - proizvodnju bešavnih cevi od čelika centrifugalnim livenjem, del. 24.52

### **24.3 Proizvodnja ostalih proizvoda primarne prerade čelika**

#### **24.31 Hladno valjanje šipki**

Obuhvata:

- proizvodnju šipki i profila od čelika hladnim vučenjem

Ne obuhvata:

- hladno vučenje ili izvlačenje žice, del. 24.34

#### **24.32 Hladno valjanje pljosnatih proizvoda**

Obuhvata:

- proizvodnju pljosnatih valjanih proizvoda od čelika, u - koturovima ili trakama, širine  $\leq 600$  mm, hladnim (ponovnim) valjanjem toplo valjanih pljosnatih proizvoda

#### **24.33 Hladno oblikovanje profila**

Obuhvata proizvodnju:

- profila hladnim valjanjem
- hladno oblikovanih i hladno savijenih sendvič panela

#### **24.34 Hladno vučenje žice**

Obuhvata:

- proizvodnju čelične žice hladnim vučenjem čeličnih šipki

Ne obuhvata:

- vučenje čeličnih šipki ili profila, del. 24.31

- proizvodnju žičanih proizvoda, del. 25.93

#### **24.4 Proizvodnja plemenitih i ostalih obojenih metala**

##### **24.41 Proizvodnja plemenitih metala**

Obuhvata:

- proizvodnju plemenitih metala:

- \* proizvodnju i prečišćavanje obrađenihi neobrađenihi plemenitih metala: zlata, srebra platine iz ruda i otpada

- proizvodnju legura od plemenitih metala

- proizvodnju poluproizvoda od plemenitih metala

- prevlačenje osnovnih metala srebrom

- prevlačenje osnovnih metala i srebra zlatom

- prevlačenje osnovnih metala, srebra ili zlata platinom

- proizvodnju žice od tih metala vučenjem

- proizvodnju laminiranih folija od plemenitih metala

Ne obuhvata:

- livenje neplemenitih metala, del. 24.53 i 24.54

- proizvodnju nakita od plemenitih metala, del. 32.12

##### **24.42 Proizvodnja aluminijuma**

Obuhvata:

- proizvodnju aluminijuma od glinice

- proizvodnju aluminijuma iz elektrolitički rafiniranih otpadaka i ostataka od aluminijuma

- proizvodnju legura aluminijuma

- primarnu preradu aluminijuma

- proizvodnju žica od aluminijuma

- proizvodnju aluminijumske folije za zavijanje

- proizvodnju laminirane aluminijumske folije (napravljene od aluminijumske folije kao osnovnog sastavnog dela)

Ne obuhvata:

- livenje neplemenitih metala, del. 24.53 i 24.54

##### **24.43 Proizvodnja olova, cinka i kalaja**

Obuhvata:

- proizvodnju olova, cinka i kalaja iz ruda

- proizvodnju olova, cinka i kalaja iz elektrolitički rafiniranih otpadaka i ostataka od olova, cinka i kalaja

- proizvodnju legura od olova, cinka i kalaja

- poluproizvodnju olova, cinka i kalaja

- proizvodnju žice od tih metala izvlačenjem

- proizvodnju staniola

Ne obuhvata:

- livenje olova, cinka i kalaja, del. 24.53 i 24.54

#### **24.44 Proizvodnja bakra**

Obuhvata:

- proizvodnju bakra iz ruda
- \_ proizvodnju bakra iz elektrolitički rafiniranih otpadaka i ostataka od bakra
- proizvodnju legura bakra
- primarnu preradu bakra
- poluproizvodnju bakarne žice
- proizvodnju žice od bakra izvlačenjem

Ne obuhvata:

- livenje bakra, del. 24.54

#### **24.45 Proizvodnja ostalih obojenih metala**

Obuhvata:

- \_ proizvodnju hroma, mangana, nikla i drugih obojenih metala iz ruda ili oksida
- proizvodnju hroma, mangana, nikla i drugih obojenih
- metala iz elektrolitički i aluminotermički prečišćenih otpadaka i ostataka tih metala
- proizvodnju legura hroma, mangana, nikla i dr.
- poluproizvodnju hroma, mangana, nikla i dr.
- proizvodnju nikl-kamenca
- proizvodnju žice od tih metala vučenjem

Ne obuhvata:

- livenje metala, del. 24.53 i 24.54

#### **24.46 Proizvodnja nuklearnog goriva**

Obuhvata:

- proizvodnju urana od crvene pogače ili drugih ruda
- topljenje i rafinisanje urana

### **24.5 Livenje metala**

Obuhvata proizvodnju polugotovih livenih proizvoda i raznih livenih proizvoda po narudžbini.

Ne obuhvata:

- \_ proizvodnju finalnih livenih proizvoda (npr. cevi), del. 24.20
- proizvodnju bojlera i radijatora, del. 25.21
- livenih proizvoda za domaćinstvo, del. 25.99

#### **24.51 Livenje gvožđa**

Obuhvata delatnost železara.

Obuhvata:

- livenje proizvoda od gvožđa
- livenje proizvoda od sivog liva
- \_ livenje sferoidnih (nodularnih) grafitnih odlivaka od gvožđa
- livenje kovnog (temper) liva od gvožđa

- proizvodnju cevi od livenog gvožđa i centrifugalno livenih cevi od gvožđa ili čelika

#### **24.52 Livenje čelika**

Obuhvata delatnost valjaonica čelika.

Obuhvata livenje:

- proizvoda od čelika
- čeličnih odlivaka
- cevi od čelika
- priključaka za cevi od livenog čelika

#### **24.53 Livenje lakih metala**

Obuhvata livenje:

- proizvoda od aluminijuma, magnezijuma, titana i dr.
- odlivaka od lakih metala

#### **24.54 Livenje ostalih obojenih metala**

Obuhvata livenje:

- odlivaka od teških metala
- odlivaka od plemenitih metala
- odlivaka od neobojenih metala

Ne obuhvata:

- livenje obavljeno prilikom proizvodnje na druge načine izrađenih metalnih proizvoda, del. 25-32

25

### **Proizvodnja metalnih proizvoda, osim mašina i uređaja**

Ova oblast uključuje proizvodnju "čistih" metalnih proizvoda (kao što su delovi, kontejneri i konstrukcije), obično sa statičnom, nepokretnom funkcijom, za razliku od narednih oblasti (26-30), kojima je pokrivena proizvodnja kombinacija ili sklopova takvih metalnih proizvoda (ponekad sa drugim materijalima) u složenije uređaje, koji, ukoliko nisu čisto električni, elektronski ili optički, rade sa pokretnim delovima.

Uključena je i proizvodnja oružja i municije.

Ne obuhvata:

- specijalizovanu popravku i održavanje metalnih proizvoda, del. 33.1
- specijalizovanu montažu proizvoda iz ove grupe u građevinarstvu (npr. kotlovi za centralno grejanje), del. 33.20

25.1

#### **Proizvodnja metalnih konstrukcija**

Obuhvata proizvodnju metalnih konstrukcija (npr. metalni okviri ili delovi konstrukcija).

#### **25.11 Proizvodnja metalnih konstrukcija i delova konstrukcija**

Obuhvata proizvodnju:

- metalnih konstrukcija za građevinarstvo (stubova, greda, konstrukcija za mostove i sl.)
- industrijskih okvira od metala (skeleta za visoke peći, opreme za podizanje i manipulaciju i dr.)

- montažnih zgrada od metala: baraka, hala i drugih modularnih elemenata za izložbe i dr.

Ne obuhvata proizvodnju:

- delova za brodske i parne kotlove, del. 25.30
- delova za železničke šine, del. 25.99
- delova za brodove, del. 30.11

#### **25.12 Proizvodnja metalnih vrata i prozora**

Obuhvata prizvodnju:

- metalnih vrata i prozora, okvira za vrata i prozore, kapaka, kapija i dr.
- metalnih delova za nameštanje podova

#### **25.2 Proizvodnja metalnih cisterni, rezervoara i kontejnera**

Obuhvata proizvodnju većih metalnih cisterni, radijatora i kotlova za centralno grejanje.

#### **25.21 Proizvodnja kotlova i radijatora za centralno grejanje**

Obuhvata:

- proizvodnju kotlova i radijatora za centralno grejanje i njihovih delova

Ne obuhvata:

- proizvodnju električnih radijatora i električnih grejača vode, del. 27.51

#### **25.29 Proizvodnja ostalih metalnih cisterni, rezervoara i kontejnera**

Obuhvata proizvodnju:

- rezervoara, cisterni i sličnih metalnih kontejnera, fiksno instaliranih, koji služe za skladištenje ili u proizvodnji
- metalnih kontejnera za kompresiju ili tečne gasove

Ne obuhvata proizvodnju:

- metalnih posuda, kada i sl. za pakovanje ili prenošenje robe, kapaciteta > 300 l, del. 25.91 i 25.92
- transportnih kontejnera, del. 29.20

#### **25.3 Proizvodnja parnih kotlova, osim kotlova za centralno grejanje**

Uključuje proizvodnju parnih kotlova.

#### **25.30 Proizvodnja parnih kotlova, osim kotlova za centralno grejanje**

Obuhvata:

- proizvodnju parnih kotlova i drugih generatora pare
- proizvodnju pomoćnih uređaja za parne kotlove:
- kondenzatora pare, ekonomajzera, pregrejača, sakupljača i akumulatora pare i dr.
- proizvodnju nuklearnih reaktora, osim uređaja za separaciju izotopa
- proizvodnju delova za parne kotlove
- izgradnju sistema cevi koji se uključuje u proces rada generatora uglavnom radi osiguravanja pritiska u cevima

ili sistemu cevi, zajedno s pratećim priborom i konstrukcionim radovima

Ne obuhvata proizvodnju:

- kotlova za centralno grejanje i radijatora, del. 25.21
- parnih turbina, del. 28.11
- separatora izotopa, del. 28.99

#### **25.4 Proizvodnja oružja i municije**

##### **25.40 Proizvodnja oružja i municije**

Obuhvata proizvodnju:

- teškog oružja (artiljerije, lansera raketa, cevi za torpeda, - teških mitraljeza, topova, pušaka i sl.)
- lakog oružja (revolvera, sačmara i lakih mitraljeza)
- vazdušnog ili gasnog oružja i pištolja
- bojeve municije
- vatreñog lovačkog, sportskog i zaštitnog oružja i odgovarajuće municije
- eksplozivnih naprava kao što su mine, bombe i torpeda

Ne obuhvata proizvodnju:

- inicijalnih kapisli, detonatora i svetlosnih signalnih raketa, del. 20.51
- baruta i municije, del. 20.51
- noževa, bajoneta, sablji i sl., del. 25.71
- oklopnih vozila za transportovanje novca i dragocenosti, del. 29.10
- svemirskih letelica, del. 30.30
- tenkova i ostalih borbenih vozila, del. 30.40

#### **25.5 Kovanje, presovanje, štancovanje i valjanje metala; metalurgija praha**

Obuhvata aktivnosti obrade metalakao što su kovanje, presovanje, štancovanje i dr., koje se obavljaju po narudžbini.

##### **25.50 Kovanje, presovanje, štancovanje i valjanje metala; metalurgija praha**

Obuhvata:

- kovanje, presovanje, štancovanje i valjanje metala
- metalurgiju praha: proizvodnju metalnih predmeta
- neposredno iz metalnog praha, zagrevanjem (sinterovanjem) ili pod pritiskom

Ne obuhvata:

- proizvodnju metalnog praha, del. 24.1 i 24.2

#### **25.6 Obrada i prevlačenje metala; mašinska obrada metala**

Obuhvata opštu obradu metala: prevlačenje, poliranje, varenje, graviranje i dr., koja se obavlja po narudžbini.

##### **25.61 Obrada i prevlačenje metala**

Obuhvata:

- prevlačenje metala
- topotnu obradu metala
- skidanje opiljaka, čišćenje peščanim mlazom, tumbanje i čišćenje metala
- bojenje, graviranje i štampanje metala
- prevlačenje metala nemetalnim materijalima (plastificiranje, lakiranje, emajliranje i dr.)
- čeličenjei glaćanje metala

Ne obuhvata:

- delatnosti kovača, del. 01.62
- štampanje na metalu, del. 18.12
- presvlačenje plastike metalom, del. 22.29
- utiskivanje plemenitih metala na ostalu metalnu osnovu, del. 24.41-24.44

## **25.62 Mašinska obrada metala**

Obuhvata:

- bušenje, struganje, glodanje, erodiranje, rendisanje, letovanje, razvrtanje, ravnanje, testerisanje, oštrenje, brušenje, zavarivanje, spajanje i druge radove na metalnim delovima
- lasersko rezanje metala i utiskivanje

Ne obuhvata:

- delatnosti kovača, del. 01.62.
- graviranje na licu mesta, del. 95.25

## **25.7 Proizvodnja sečiva, alata i metalne robe opšte namene**

### **25.71 Proizvodnja sečiva**

Obuhvata:

- proizvodnju pribora za jelo (noževa, viljušaka, kašika i dr.)
- proizvodnju različitih predmeta za sečenje:
  - \* brijača i nožića za brijanje (žileta)
  - \* makaza i aparata za šišanje kose
  - \* makaza za orezivanje i kresanje granja i dr.
- proizvodnju sablji, mačeva, bajoneta i dr.

Ne obuhvata:

- proizvodnju posuđa, stonog ili servisnog metalnog posuđa, del. 25.99
- proizvodnju sečiva od plemenitih metala, del. 32.12

### **25.72 Proizvodnja brava i okova**

Obuhvata:

- proizvodnju katanaca, brava, ključeva, okova i drugih metalnih predmeta za zgrade, nameštaj, vozila i dr.

### **25.73 Proizvodnja alata**

Obuhvata proizvodnju:

- noževa i listova za sečenje, za mašine ili za mehaničke aparate

- poljoprivrednog ručnog alata kao što su kramp, vile, sekira, lopata, kosa, srp i dr.
- ručnog alata kao što su klešta, odvijači i dr.
- testera i sečiva za testere, uključujući i sečiva za kružne i lančaste testere
- izmenljivih delova ručnog alata, bez obzira na to da li su električni ili nisu (burgije i sl.)
- kovačkog alata (macola, nakovnja, klešta i dr.)
- mengela i alata za učvršćivanje (stezanje)
- kalupa i modela (osim kalupa za ingote)

Ne obuhvata:

- proizvodnju ručnih mašina i aparata sa ugrađenim motorom, del. 28.24
- proizvodnju kalupa za ingote, del. 28.91

## **25.9**

### **Proizvodnja ostalih metalnih proizvoda**

Obuhvata proizvodnju različitih metalnih proizvoda, posuda i ambalaže za industriju i domaćinstvo, žičanih proizvoda, lanaca i opruga, veznih i vijačnih elemenata i drugih proizvoda zaupotrebu u industriji i domaćinstvu.

#### **25.91 Proizvodnja čeličnih buradi i slične ambalaže**

Obuhvata:

- proizvodnju kanti, bačvi, kutija i konzervi

Ne obuhvata:

- proizvodnju cisterni i rezervoara, del. 25.2

#### **25.92 Proizvodnja ambalaže od lakih metala**

Obuhvata proizvodnju:

- kanti i konzervi za pakovanje namirnica, tuba i kutija
- metalnih poklopaca i zatvarača

#### **25.93 Proizvodnja žičanih proizvoda, lanaca i opruga**

Obuhvata proizvodnju:

- metalnih užadi, pletenih traka i sl. proizvoda
  - neizolovanih i izolovanih metalnih kablova koji nisu namenjeni za prenos električne energije
  - prevučene žice
  - proizvoda od žice (bodljikave žice, žičanih ograda, rešetki, mreža i dr.)
  - eksera, spajalica, igala i sl.
  - mreža i rešetki od rastegnutih gvozdenih, čeličnih ili bakarnih ploča
  - opruga (osim za satove):
- \* lisnatih opruga, spiralnih opruga i torzionih poluga
- \* listova za opruge
- lanaca, osim lanaca za prenos energije i rezanje

Ne obuhvata proizvodnju:

- opruga za satove i ručne satove, del. 26.52
- izolovanih žica i kablova za prenos struje, del. 27.32

- pogonsko-prenosnih lanaca, del. 28.15

**25.94 Proizvodnja veznih elemenata i vijčanih mašinskih proizvoda**

Obuhvata proizvodnju:

- osovinica, zakovica, podložnih pločica i sl. bez navoja
- vijčanih mašinskih proizvoda (zavrtnja, šrafova, navrtki i dr.)

**25.99 Proizvodnja ostalih metalnih proizvoda**

Obuhvata proizvodnju:

- metalnih proizvoda za domaćinstvo:
  - \* stonog posuđa (tanjira i tacni)
  - \* kuhinjskog posuđa (lonaca i kotlova)
  - \* stonog pribora (činija i tanjira)
  - \* tava, tiganja i drugog neelektričnog stonog i kuhinjskog posuđa
  - \* malih kuhinjskih neelektričnih aparata i pomagala
  - \* spužvi (jastučića) za čišćenje (ribanje) i dr.
  - elemenata od cinka (oluka, kada, sudopera, lavabo i sl. proizvoda)
  - sitnih metalnih proizvoda za kancelarijsku upotrebu, izuzev nameštaja
- sefova, ormara i kasa, blindiranih vrata i dr.
- različitih metalnih predmeta:
  - \* propelera i vesala za brodove
  - \* sidara
  - \* zvona
  - \* pričvršćivača za železničke šine
  - \* kopči, spona i udica
  - \* metalnih merdevina
  - \* metalnih znakova, uključujući saobraćajne znake
- proizvodnju torbi od folije
- proizvodnju trajnih metalnih magneta
- proizvodnju metalnih vakuum lonaca i flaša
- proizvodnju metalnih bedževa i metalnih vojničkih oznaka za činove
- proizvodnju metalnih papilotni za uvijanje kose, metalnih držača za kišobrane, češljeva i sl.

Ne obuhvata proizvodnju:

- sablji i bajoneta, del. 25.71
- kolica za samoposluge, del. 30.99
- metalnog nameštaja, del. 31.01, 31.02 i 31.09
- sportske opreme, del. 32.30
- igračaka, del. 32.40

**Proizvodnja računara, elektronskih i optičkih proizvoda**

Obuhvata proizvodnju računara, perifernih računarskih jedinica, komunikacionih uređaja i sličnih elektronskih proizvoda, uključujući i sastavne delove ovih uređaja.

Proizvodni proces karakteriše dizajn i upotreba integralnih kola, kao i primena visokosofisticirane tehnologije. Oblast obuhvata i proizvodnju zabavne elektronike, mernih, istraživačkih, kontrolnih, laserskih, elektromedicinskih i elektroterapeutskih aparata i instrumenata, optičkih instrumenata i aparata, kao i proizvodnju magnetnih i optičkih medija.

## **26.1 Proizvodnja elektronskih elemenata i ploča**

### **26.11 Proizvodnja elektronskih elemenata**

Obuhvata proizvodnju poluprovodničkih i drugih elemenata za korišćenje u elektronici:

- elektronskih kondenzatora
- otpornika
- mikroprocesora
- električnih cevi
- elektronskih konektora
- neopremljenih tabli strujnog kola
- elektronskih kola (analognih, digitalnih ili hibridnih)
- dioda, tranzistora i sl. proizvoda
  - induktora (npr. prigušivača, kalema, transformatora) i različitih elektronskih elemenata
  - montiranih pijezoelektričnih kristala i tečnih kristala
  - solenoida, prekidača i transduktora za elektronsku primenu
  - podmetača, poluprovodnika, gotovih ili polugotovih
  - displej elemenata (plazma, polimer, *LCD*)
  - svetlećih dioda (*LED*)
  - kablova za štampače i monitore, *USB* kablova, konektora i sl.

Ne obuhvata proizvodnju:

- štampanje "pametnih" kartica, del. 18.12
- modema, del. 26.30
- računarskih i televizijskih displeja, del. 26.20 i 26.40
- rendgenskih cevi i drugih laserskih aparata, del. 26.60
- optičkih elemenata i instrumenata, del. 26.70
- električnih aparata, del. 27
- fluorescentnih svetiljki, del. 27.11
- električnih releja, del. 27.12
- električnih prekidača, del. 27.33

### **26.12 Proizvodnja štampanih elektronskih ploča**

Obuhvata:

- sastavljanje elemenata na štampanoj ploči
- proizvodnju elemenata za elektronske matične ploče

- proizvodnju umetnutih elektronskih kartica (npr. muzičkih, video, kontrolnih, mrežnih, modemskih i sl.)

Ne obuhvata:

- štampanje "pametnih" kartica, del. 18.12

- proizvodnju neopremljenih, elektronski štampanih veza (ploča), del. 26.11

## **26.2 Proizvodnja računara i periferne opreme**

### **26.20 Proizvodnja računara i periferne opreme**

Obuhvata proizvodnju i/ili sastavljanje računara svih vrsta, kao što su centralne jedinice, stoni računari, prenosni računari (laptopovi) i serveri, i računarske periferne opreme, kao što su oprema za skladištenje podataka, ulazne i izlazne jedinice (štampači, monitori, tastature i dr.). Računari mogu biti analogni, digitalni ili hibridni.

Najčešći su digitalni računari i obavljaju sledeće:

(1) pamte program ili programe obrade, kao i podatke potrebne za trenutnu realizaciju programa

(2) mogu se programirati u skladu sa zahtevima korisnika

(3) izvode aritmetičke operacije koje odredi korisnik

(4) bez učešća ljudskog posredovanja izvode program obrade koji se od njih traži

Analogni računari mogu simulirati matematičke modele i sadrže sve elemente analognog upravljanja i programiranja.

Obuhvata proizvodnju:

- stonih računara

- centralnih jedinica

- laptopova

- pogonskih magnetnih diskova, *flash drive* uređaja i drugih uređaja za čuvanje podataka

- optičkih diskova (npr. *CD-RW*, *CD-ROM*, *DVD-ROM*, *DVD-RW*)

- štampača, monitora i tastatura

- svih vrsta miševa, ručki za igrice i pribora, s pratećom kuglicom

- računarskih terminala za posebne namene

- servera

- optičkih čitača, uključujući bar-kod skenere

- čitača "pametnih" kartica

- kaciga za virtuelnu stvarnost

- računarskih projektori (video-odašiljača)

- računarskih terminala

- višenamenske kancelarijske opreme koja služi za

- obavljanje dve ili više funkcija: štampanje, optičko čitanje, fotokopiranje i slanje faksova

Ne obuhvata:

- umnožavanje snimljenih zapisa (računarskih programa),

- audio i video zapisa itd.), del. 18.2
- proizvodnju elektronskih elemenata, opreme za računare i periferne jedinice, del. 26.1
- proizvodnju ulazno-izlaznih računarskih modema, del. 26.12
- proizvodnju umetnutih elektronskih kartica, modula i priključaka, del. 26.12
- proizvodnju elektronskih matičnih ploča, del. 26.12
- proizvodnju modema i noseće opreme, del. 26.30
- proizvodnju digitalne komunikacione opreme za prenos podataka, npr. mostova i usmerivača, del. 26.30
- proizvodnju elektronskih aparata za opšte korišćenje, npr. plejera i *DVD*-plejera, del. 26.40
- proizvodnju televizora, monitora i displeja, del. 26.40
- proizvodnju konzola za video-igrice, del. 26.40
- proizvodnju magnetnih i optičkih nosilaca zapisa za računar, del. 26.80

### **26.3 Proizvodnja komunikacione opreme**

#### **26.30 Proizvodnja komunikacione opreme**

Obuhvata proizvodnju telefona i opreme za prenos podataka koja se koristi za elektronski prenos signala putem žice ili vazduha, kao što su radijski i televizijski prenos i bežična komunikacija.

Obuhvata proizvodnju:

- komunikacione opreme za centralne jedinice
- bežičnih telefona
- *PBX* opreme
- telefona i telefaksa, uključujući telefonske sekretarice
- opreme za prenos podataka, npr. prenosnika i usmerivača
- predajnih i prijemnih antena
- opreme za kablovsku televiziju
- pejdžera
- mobilnih telefona i opreme za mobilnu telefoniju
- opreme za radio i televizijski studio i prenosne opreme, uključujući televizijske kamere
- modema i prenosne opreme
- protivprovalničkih i protivpožarnih alarmnih sistema koji šalju signale nadzornoj stanici
- radio i televizijskih predajnika
- komunikacionih pomagala koja koriste infracrvene signale (npr. daljinski upravljači)

Ne obuhvata proizvodnju:

- elektronskih elemenata i podsklopova/podsastava koji se koriste kod komunikacione opreme, uključujući ugrađene/spoljne računarske modeme, del. 26.12

- računara i periferne opreme, del. 26.20
- elektronskih uređaja za široku potrošnju, del. 26.40
- GPS opreme, del. 26.51
- električne signalizacije u saobraćaju, del. 27.90
- semafora, del. 27.90

**26.4 Proizvodnja elektronskih uređaja za široku potrošnju**

**26.40 Proizvodnja elektronskih uređaja za široku potrošnju**

Obuhvata proizvodnju audio i video opreme za kuću, motorna vozila, sisteme javnog obaveštavanja i pojačala za muzičke instrumente.

Obuhvata proizvodnju:

- opreme za snimanje i umnožavanje video-kaseta
- televizora
- televizijskih monitora i displeja
- opreme za snimanje i umnožavanje zvučnih zapisa
- stereo-opreme
- radio-prijemnika
- sistema za prenos zvuka (interfon i sl.)
- video-kamera kućnog tipa
- džuboksova
- pojačala za muzičke instrumente i sisteme javnog obaveštavanja
- mikrofona
- CD i DVD plejera
- aparata za "karaoke"
- konzola za video-igre

Ne obuhvata:

- umnožavanje snimljenih nosilaca računarskih, zvučnih, video zapisa itd., del. 18.2
- proizvodnju računarske periferne opreme i računarskih monitora, del. 26.20
- proizvodnju telefonskih sekretarica, del. 26.30
- proizvodnju opreme za pretraživanje, del. 26.30
- proizvodnju uređaja za daljinsko upravljanje, del. 26.30
- proizvodnju opreme za radijski i televizijski studio i
- prenosne opreme, kao što su oprema za reprodukciju, predajne i prijemne antene, komercijalne video-kamere i sl., del. 26.30
- proizvodnju digitalnih kamera, del. 26.70
- proizvodnju elektronskih igrica s fiksnim (nezamenljivim) softverom, del. 32.40

**26.5 Proizvodnja mernih, istraživačkih i navigacionih instrumenata i aparata; proizvodnja satova**

Obuhvata proizvodnju merne, istraživačke i navigacione opreme u različite industrijske i neindustrijske svrhe, uključujući uređaje za merenje vremena (kao što su satovi,

ručni satovi i slične naprave).

**26.51 Proizvodnja mernih, istraživačkih i navigacionih instrumenata i aparata**

Obuhvata proizvodnju aeronautičkih i nautičkih sistema i instrumenata za traženje, detektovanje, navigaciju i upravljanje; automatskih kontrolnih aparata i regulatora za klimatizaciju, merenje, prikazivanje, beleženje, prenošenje i kontrolisanje temperature, vlažnosti, pritiska, protoka fluida, viskoznosti, gustine, kiselosti, koncentracije i rotacije.

Takođe obuhvata instrumente za merenje i testiranje električnih veličina; laboratorijske instrumente za hemijsku i fizičku analizu sastava ili koncentracije uzoraka svih agregatnih stanja materija; ostale instrumente i njihove delove.

Ovde spada i proizvodnja neelektrične merne i navigacione opreme (osim jednostavnih mehaničkih alatki).

Obuhvata proizvodnju:

- instrumenata za avione
- probne opreme za izdutive gasove iz automobila
- meteorološke opreme
- opreme za testiranje i pregled fizičkih karakteristika
- poligrafskih mašina
- uređaja za otkrivanje radijacije i opreme za kontrolisanje radijacije
- instrumenata za istraživačka ispitivanja i merenja
- termometara (sem medicinskih)
- aparata za kontrolu vatre i gorionika
- spektrometara
- pneumatskih ispitivača
- uređaja za merenje potrošnje (npr. vode, gasa, struje)
- uređaja za merenje protoka i mernih aparata
- mašina i aparata za ispitivanje fizičkih osobina materijala
- detektora mina, generatora impulsa (signala); detektora metala
- naprava za traganje, detekciju, navigaciju, aeronautičke i nautičke opreme
- radarske opreme
- GPS uređaja
- uređaja za kontrolu životne sredine i automatsku kontrolu uređaja
- detektora kretanja
- radara
- laboratorijskih analitičkih instrumenata (npr. opreme za analizu krvi)
- laboratorijskih skala, vaga, inkubatora i različitih
- laboratorijskih aparata za merenje, testiranje, itd.

Ne obuhvata proizvodnju:

- telefonskih sekretarica, del. 26.30
- opreme za zračenje, del. 26.60
- opreme za optičko pozicioniranje, del. 26.70
- mašina za diktiranje, del. 28.23
- uređaja za merenje težine (izuzev laboratorijskih vaga), nivela, krojačkog metra itd., del. 28.29
- medicinskih topolomera, del. 32.50
- kontrolne opreme za industrijske procese, del. 33.20 jednostavnih mehaničkih uređaja za merenje (npr. mernih traka, šestara); pogledati grupu proizvodnje prema materijalu koji je korišćen kao glavni

#### **26.52 Proizvodnja satova**

Obuhvata proizvodnju:

- satova, časovnika, aparata za registrovanje vremena i njihovih delova
- satova i časovnika svih vrsta, uključujući i časovnike za instrument-table
- kutija za satove, kutija i ormarića za časovnike, uključujući i one od plemenitih metala
- aparata za registrovanje vremena i aparata za merenje,
- registrovanje i drugo pokazivanje vremenskih intervala kao što su:
  - \* parking-časovnici, hronometriji satovi za upisivanje vremena i datuma
  - vremenskih prekidača i satova u procesu proizvodnje i sličnih naprava
- delova za satove i časovnike kao što su:
  - \* opruge, ležajevi za osovine, brojčanici, kućišta od bilo kakvog materijala

Ne obuhvata:

- proizvodnju nemetalnih narukvica za ručne časovnike, del. 15.12
- proizvodnju stakla za časovnike, del. 23.19
- proizvodnju narukvica za ručne časovnike od plemenitih metala, del. 32.12
- proizvodnju narukvica za ručne časovnike od običnih metala, del. 32.13
- popravku satova, del. 95.25

#### **26.6 Proizvodnja opreme za zračenje, elektromedicinske i elektroterapeutiske opreme**

#### **26.60 Proizvodnja opreme za zračenje, elektromedicinske i elektroterapeutiske opreme**

Obuhvata proizvodnju:

- aparata i cevi za zračenje (npr. industrijskih, medicinskih, dijagnostičkih, medicinsko-terapeutskih i istraživačko-naučnih)

- rendgen-aparata i aparata koji koriste alfa, beta ili gama zrake
  - *CT* skenera
  - *PET* skenera
  - opreme za magnetnu rezonancu (*MRI*)
  - medicinske ultrazvučne opreme
  - elektromedicinske endoskopske opreme
  - medicinskih laserskih aparata
  - pejsmejkera
  - slušnih aparata
  - aparata za sterilizaciju mleka i hrane zračenjem
- Ne obuhvata:
- proizvodnju solarijuma, del. 28.99

[Sledeći](#)

[Prethodni](#)

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DELATNOSTI
1	2	3	4	5
		26.7		<p><b>Proizvodnja optičkih instrumenata i fotografске opreme</b></p> <p>Obuhvata proizvodnju optičkih instrumenata i sočiva, kao što su durbini, mikroskopi (osim elektronskih i protonskih), teleskopi, prizme i sočiva (osim oftalmoloških); prevučena ili polirana sočiva (osim oftalmoloških); proizvodnju fotografске opreme kao što su kamere i blicevi.</p>
		26.70		<p><b>Proizvodnja optičkih instrumenata i fotografске opreme</b></p> <p>Obuhvata proizvodnju:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- optičkih ogledala</li> <li>- optičke i sigurnosne opreme</li> <li>- optičke opreme za pozicioniranje</li> <li>- optičke opreme za uvećavanje</li> <li>- optičkih upoređivača</li> <li>- filmskih i digitalnih kamera</li> <li>- projekتورa za filmove i dijaprojekتورa</li> <li>- projekتورa</li> <li>- optičkih mernih i kontrolnih uređaja i instrumenata</li> <li>- sočiva, optičkih mikroskopa, dvogleda i teleskopa</li> <li>- laserskih uređaja</li> </ul> <p>Ne obuhvata proizvodnju:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- računarskih projekتورa, del. 26.20</li> <li>- komercijalnih TV i video kamera, del. 26.30</li> <li>- video-kamera za široku potrošnju, del. 26.40</li> </ul>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- kompletne opreme koja sadrži laserske komponente, del. 26.60</li> <li>- mašina za fotokopiranje, del. 28.23</li> <li>- naočara svih vrsta, stakala za naočare i kontaktnih sočiva, del. 32.50</li> </ul>
26.8	<b>Proizvodnja magnetnih i optičkih nosilaca zapisa</b>	
	<b>26.80 Proizvodnja magnetnih i optičkih nosilaca zapisa</b>	
	Obuhvata:	
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- proizvodnju magnetnih ili optičkih nosilaca zapisa (prazne - magnetne, audio i video trake, diskete, audio i video kasete, laserske ploče i sl.)</li> </ul>
	Ne obuhvata:	
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- umnožavanje snimljenih zapisa (računarskih, audio, video i sl.), del. 18.2</li> </ul>
27	<b>Proizvodnja električne opreme</b>	
	Obuhvata proizvodnju generatora, transformatora i opreme za distribuciju električne energije. Obuhvata proizvodnju proizvoda koji generišu, distribuiraju i koriguju električnu energiju. Takođe uključuje proizvodnju sijalica, signalne opreme i električnih kućnih aparata.	
	Ne obuhvata proizvodnju elektronskih proizvoda, del. 26.	
27.1	<b>Proizvodnja elektromotora, generatora, transformatora i opreme za distribuciju električne energije</b>	
	Obuhvata proizvodnju transformatora za prenos i distribuciju specijalnih transformatora: elektromotora, generatora i motorgeneratora.	
27.11	<b>Proizvodnja elektromotora, generatora i transformatora</b>	
	Obuhvata:	
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- proizvodnju svih električnih motora i transformatora: AC, DC i AC/DC</li> <li>- proizvodnju električnih motora (osim starter motora za motorna vozila sa unutrašnjim sagorevanjem)</li> <li>- proizvodnju transformatora (regulatora za napon) za distribuciju električne energije</li> <li>- proizvodnju ARC-transformatora za zavarivanje</li> <li>- proizvodnju pomoćnih transformatora za distribuciju električne energije</li> <li>- proizvodnju generatora (osim alternatora s baterijama na punjenje, za motore sa unutrašnjim sagorevanjem)</li> <li>- proizvodnju setova za motorgeneratore (osim turbina)</li> <li>- proizvodnju balasta za fluorescentne sijalice (kod transformatora)</li> <li>- fabričko previjanje navoja za električne aparate</li> </ul>
	Ne obuhvata proizvodnju:	
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- elektronskih elemenata za transformatore i prekidače, del. 26.11</li> </ul>

- električne opreme za zavarivanje i lemljenje, del. 27.90
- menjača, pretvarača i usmerivača, del. 27.90
- generatora u sklopu sa turbinom, del. 28.11
- startnih motora i generatora za mašine sa unutrašnjim sagorevanjem, del. 29.31

## **27.12 Proizvodnja opreme za distribuciju električne energije i opreme za upravljanje električnom energijom**

Obuhvata proizvodnju:

- električnih uređaja za prekidanje, zaštitu ili povezivanje električnih kola
- električnih uređaja za upravljanje i kontrolu distribucije električne energije
- električnih provodnika
- električnih komandnih i razdelnih ploča
- osigurača
- prekidača (osim na mestima ožičenja, npr. utičnice, utikači, prekidači na dugme ili ručku)
- startera (primarnih pokretača)

Ne obuhvata proizvodnju:

- uređaja za industrijsko procesno upravljanje, del. 26.51
- utičnica, utikača i drugih prekidača na mestima ožičenja,
- del. 27.33

## **27.2 Proizvodnja baterija i akumulatora**

### **27.20 Proizvodnja baterija i akumulatora**

Obuhvata proizvodnju:

- nepunjivih i punjivih baterija
- primarnih ćelija i primarnih baterija
- ćelija koje sadrže mangan-dioksid, srebro-oksid, živin dioksid, litijumske i druge ćelije
- akumulatora i delova za njih
- separatora, kućišta i obloga
- olovnih kiselinskih baterija
- niklovih baterija
- litijumskih baterija
- baterija sa suvim ćelijama
- baterija s vlažnim ćelijama

## **27.3**

### **Proizvodnja žičane i kablovske opreme**

Ova grana uključuje proizvodnju žičane opreme za prenos električne struje i ostale žičane opreme za ožičavanje električnih kola bez obzira na materijal. U ovu granu takođe su svrstani izolacija žice i proizvodnja optičkih kablova.

### **27.31 Proizvodnja kablova od optičkih vlakana**

Obuhvata:

- proizvodnju kablova od optičkih vlakana za prenos podataka i slike

Ne obuhvata proizvodnju:

- staklenih vlakana ili niti, del. 23.14
- optičkih kablova opremljenih konektorima i uređajima za samostalno korišćenje, u zavisnosti od primene, del. 26.12

### **27.32 Proizvodnja ostalih elektronskih i električnih provodnika i kablova**

Obuhvata:

- proizvodnju izolovane žice i kablova od čelika, bakra i aluminijuma

Ne obuhvata proizvodnju:

- neizolovane žice, del. 24.34 i 24.41-24.45
- kablova za računarske uređaje, kablova za štampače,
- *USB* kablova i sličnih kablovskih setova ili sklopova, del. 26.11
- setova kablova, žičanih i sličnih setova kablova za motorna vozila, del. 29.31
- elektrosetova povezanih sa instaliranom žicom i konektorima, del. 27.90
- kablova za paljenje i ostalih kablova za automobile, del. 29.31

### **27.33 Proizvodnja opreme za povezivanje žica i kablova**

Obuhvata proizvodnju žičane opreme za električna kolakoja sadrže struju ili ne, bez obzira na materijal.

Obuhvata proizvodnju:

- šipki za autobuse, električnih provodnika (osim prekidača)
- *GFCI* (uzemljenih strujnih prekidača)
- držača za lampe
- osigurača i kalemove
- prekidača za električne instalacije (npr. prekidač na pritisak, automatskih prekidača, na sponu, prebacivača)
- električnih ispusta i štek-kontakata
- kutija za električne žice (npr. preklopnih kutija)
- električnih vodova i priključaka
- električne opreme za uključivanje ili zaštitu električnih strujnih kola ili za priključivanje u električna strujna kola: sklopki, osigurača, odvodnika prenapona, ograničivača \* napona, prekidača i razvodnih kutija, releja, priključnica i dr.
- plastične žičane opreme koja ne prenosi struju,
- uključujući plastične razvodne kutije, plastične priključke i poklopce za prekidače

Ne obuhvata proizvodnju:

- keramičkih izolatora, del. 23.43
- elektronskih elemenata za konektore, utičnice i prekidače, del. 26.11

**27.4****Proizvodnja opreme za osvetljenje****27.40 Proizvodnja opreme za osvetljenje**

Obuhvata proizvodnju sijalica, cevi i elemenata za njih (osim stakla za sijalice), uređaja za električno osvetljenje i elemenata za uređaje za električno osvetljenje.

Obuhvata proizvodnju:

- lampi na pražnjenje, električnih lampi sa ugljenim
- vlaknom, fluorescentnih, ultravioletnih, infracrvenih lampi i sijalica
- uređaja za plafonsko osvetljenje
- lustera
- stonih lampi
- ukrasnih sijalica za jelku
- cepanica za električni kamin
- električnih lampi protiv insekata
- fenjera (karbidnih, električnih, na gas, benzin, kerozin)
- reflektora
- uličnih svetiljki (osim saobraćajnih znakova)
- osvetljenja za transportnu opremu (npr. za motorna vozila, avione i čamce)
- neelektrične opreme za osvetljenje

Ne obuhvata proizvodnju:

- staklenih delova za osvetljenje, del. 23.19
- strujnih žičanih uređaja za rasvetne instalacije
- plafonskih ventilatora ili ventilatora u kupatilima sa ugrađenim uređajima za osvetljenje
- utikača, prekidača i ostale opreme za povezivanje žica kod osvetljenja, del. 27.33
- električnih ventilatora sa ugrađenim svetlom, del. 27.51
- proizvodnju električnih znakovai električnih signalnih uređaja u saobraćaju (semafora i sl.), del. 27.90

**27.5****Proizvodnja aparata za domaćinstvo**

Obuhvata proizvodnju malih električnih uređaja za korišćenje u domaćinstvu - ventilatora, mašina za pranje veša, mašina za pranje sudova, usisivača, aparata za čišćenje poda, aparata za pripremanje hrane, frižidera, bojlera, vertikalni hzamrzivača, zamrzivača u obliku sanduka i drugih električnih i neelektričnih uređaja kao što su mašine za pranje veša, grejači za vodu i jedinice za odlaganje otpadaka. U ovu granu svrstana je i proizvodnja uređaja sa električnim, gasnim i drugim izvorima goriva.

**27.51 Proizvodnja električnih aparata za domaćinstvo**

Obuhvata proizvodnju:

- električnih aparata za domaćinstvo:
  - \* frižidera i zamrzivača
  - \* mašina za pranje sudova, mašina za pranje i sušenje rublja

- \* usisivača i sakupljača otpadaka
- \* aparata za glaćanje podova
- \* seckalica, miksera, sokovnika i otvarača konzervi
- \* električnih aparata za brijanje električnih četkica za zube
- \* oštrača noževa, aspiratora i dr.
- elektrotermičkih aparata za domaćinstvo:
- \* električnih grejača
- \* električnih grejača vode
- \* električne čebadi
- \* električnih aparata za sušenje kose, češljeva, četki i viklera
- \* električnih aparata za peglanje
- električnih aparata za grejanje prostorija (uljnih radijatora,
- \* akumulacionih, konvekcionih, grejalica, kalorifera) i kućnih ventilatora
- \* električnih pećnica, mikrotalasnih pećnica, štednjaka, rešoa, tostera, aparata za pripremanje čaja i kafe
- \* friteza, ražnjeva, roštilja, električnih grejnih tela i dr.

Ne obuhvata:

- proizvodnju industrijskih frižidera i zamrzivača, sobnih klima-uređaja, ventilatora za potkovlje, ugrađenih sobnih grejalica, centralnih klima-uređaja, izduvnih ventilatora
- profesionalne opreme za kuvanje; profesionalne perionice, hemijsko čišćenje, opremu za peglanje; profesionalne i industrijske vakuum-mašine za čišćenje, del. 28
- proizvodnju kućnih mašina za šivenje, del. 28.94
- ugradnju uređaja za prozračivanje prostora, del. 43.29

## **27.52 Proizvodnja neelektričnih aparata za domaćinstvo**

Obuhvata:

- proizvodnju neelektričnih grejalica za prostor, šporeta, rešetki, peći, opreme za kuvanje i ploča za grejanje

## **27.9 Proizvodnja ostale električne opreme**

### **27.90 Proizvodnja ostale električne opreme**

Obuhvata proizvodnju različite električne opreme, osim motora, generatora i transformatora, baterija i akumulatora, žičanih proizvoda, svetleće opreme i kućnih aparata.

Obuhvata proizvodnju:

- fiksnih punjača baterija
- električnih uređaja za otvaranje i zatvaranje vrata
- električnih zvona
- produžnih kablova napravljenih od kupljene izolacione žice
- ultrazvučnih (ultrasoničnih) mašina za čišćenje (osim laboratorijskih i stomatoloških)
- invertora u čvrstom stanju, aparata za ispravljanje struje, ogrevnih čelija, regulisanog i neregulisanog pribora za

**napajanje**

- pribora za neprekidno napajanje (*UPS*)
- ugušivača talasa (osim za voltažu na nivou distribucije)
- kablova, produžnih kablova i drugih setova električnih kablova od izolovane žice i sa konektorima
- karbonskih i grafitnih elektroda, kontakata i drugih električnih proizvoda od karbona i grafita
- delova akceleratora
- električnih kondenzatora, otpornika i sličnih elemenata
- elektromagneta
- sirena
- elektronskih semafora
- električnih znakova
- električne opreme za signalizaciju ili uređivanje saobraćaja
- električnih izolatora (osim od stakla i porculana) i opreme od neplemenitih metala
- električne opreme za zavarivanje i lemljenje, uključujući ručne okove za lemljenje

Ne obuhvata proizvodnju:

- izolatora i izolacionih elemenata od keramike, del. 23.43
- ugljenih i grafitnih vlakana i proizvoda (osim elektroda i električne opreme), del. 23.99
- ispravljača koji sadrže elektronske komponente, integrisanih kola regulisanih voltažom, integrisanih kola, konvertora struje, elektronskih otpornika i sličnih uređaja, del. 26.11
- transformatora, motora, generatora, prekidača, releja i industrijskih kontrolora, del. 27.1
- baterija, del. 27.20
- komunikacione žice, žičane opreme koja prenosi i koja ne prenosi struju, del. 27.3
- opreme za osvetljenje, del. 27.40
- aparata za domaćinstvo, del. 27.5
- neelektrične opreme za zavarivanje i lemljenje, del. 28.29
- električne opreme za motorna vozila (generatora, alternatora, svećica, sistema za prozore i vrata na struju i regulatora voltaže), del. 29.31
- laboratorijskih ultrazvučnih aparata za čišćenje, del. 26.51
- elektromotora, generatora i transformatora i opreme za distribuciju i upravljanje, del. 27.1
- akumulatora, primarnih ćelija i baterija, del. 27.20
- izolovane žice i kablova, del. 27.3
- uređaja za osvetljenje, del. 27.40
- električnih aparata za domaćinstvo, del. 27.5

**28**

- aparata za zavarivanje na gas, del. 28.29
- neelektrične opreme za varenje i lemljenje, del. 28.29
- elektrodelova i elektronske opreme za motorna vozila i njihove motore, del. 29.31

### **Proizvodnja nepomenutih mašina i nepomenute opreme**

U ovu oblast svrstava se proizvodnja mašina i opreme kojima se na materijale deluje nezavisno, mehanički ili termički, ili se njima obavljaju operacije na materijalima (kao što su hendlovanje, raspršivanje, merenje ili pakovanje), uključujući njihove mehaničke komponente koje proizvode i primenjuju silu, kao i sve posebno proizvedene primarne delove. Tu je uključena proizvodnja fiksnih, mobilnih ili ručnih uređaja bez obzira na to da li su konstruisani za industrijski inženjerинг i građevinarstvo, poljoprivrednu ili kućnu upotrebu. Proizvodnja posebne opreme za putnički ili robni transport u specijalno određenim prostorijama takođe pripada ovoj oblasti.

U ovoj oblasti razdvojena je proizvodnja mašina za posebne namene, tj. mašina za isključivu upotrebu u nekoj industrijskoj grani ili grupi, i mašina za opšte namene, tj. mašina koje se koriste u više industrijskih grana navedenih u Klasifikaciji.

Ovde je svrstana i proizvodnja ostalih mašina za posebne namene, nepomenutih na drugim mestima u Klasifikaciji, bilo da se koriste ili ne koriste u nekom proizvodnom procesu, kao što je oprema za zabavne parkove, automatska oprema za kuglane itd.

Ovoj oblasti ne pripada proizvodnja metalnih proizvoda za opšte namene (oblast 25), pripadajuće upravljačke opreme, računarske opreme, opreme za merenje i testiranje, aparata za distribuciju i upravljanje električnom energijom (oblasti 26 i 27) i motornih vozila opšte namene (oblasti 29 i 30).

**28.1**

### **Proizvodnja mašina opšte namene**

**28.11 Proizvodnja motora i turbina, osim za letelice i motorna vozila**

Obuhvata proizvodnju:

- klipnih motora sa unutrašnjim sagorevanjem i njihovih delova, osim motora za letelice, vozila i motocikle:
  - \* brodskih motora
  - \* motora za železnicu (lokotive)
  - klipova i klipnih prstenova, karburatora i svih delova za motore sa unutrašnjim sagorevanjem, dizel motora idr.
- turbina i njihovih delova:
  - \* parnih turbin i drugih parnih mašina
  - \* hidrauličnih turbin, vodnih kola i njihovih regulatora
  - \* turbina na vетар
  - \* gasnih turbin, osim turbomlaznih i turbopropelerskih za

avione

- svih jedinica za turbine s generatorom

- motora za industrijsku upotrebu

Ne obuhvata proizvodnju:

- električnih generatora, del. 27.11

- generatora (osim turbinskih generatora), del. 27.11

- električne opreme i delova motora sa unutrašnjim sagorevanjem, del. 29.31

- motora za vozila, avione i motocikle, del. 29.10, 30.30 i 30.91

- turbomlaznih i turbopropelerskih motora, del. 30.30

## **28.12 Proizvodnja hidrauličnih pogonskih uređaja**

Obuhvata proizvodnju:

- hidrauličnih i pneumatskih delova (pumpi, motora, kompresora, ventila, cevi i fittinga)

- uređaja za pripremu vazduha za korišćenje u pneumatskom sistemu

- fluidnih energetskih sistema

- hidrauličnih transmisionih aparata

- hidrostatičnih transmisija

Ne obuhvata proizvodnju:

- kompresora, del. 28.13

- pumpi za nehidraulično korišćenje, del. 28.13

- ventila za nefluidnu energetsку primenu, del. 28.14

- mehaničke transmisione opreme, del. 28.15

## **28.13 Proizvodnja ostalih pumpi i kompresora**

Obuhvata proizvodnju:

- vazdušnih i vakuum-pumpi, vazdušnih i drugih gasnih kompresora

- pumpi za tečnost, opremljenih ili neopremljenih mernim uređajima

- pumpi za gorivo, vodu, ulje, za automobilske motore i sl.

- ručnih pumpi

Ne obuhvata:

- proizvodnju hidraulične i pneumatske opreme, del. 28.12

## **28.14 Proizvodnja ostalih slavina i ventila**

Obuhvata proizvodnju:

- industrijskih slavina i ventila, uključujući i regulacione ventile i slavine za dotok

- sanitarnih slavina i ventila

- slavina i ventila za grejanje

Ne obuhvata proizvodnju:

- ventila od meke gume, stakla ili keramičkih materijala, del. 22.19, 23.19 i 23.44

- usisnih i izduvnih ventila za motore sa unutrašnjim

sagorevanjem, del. 28.11

- hidrauličnih i pneumatskih ventila za korišćenje u pneumatskim sistemima, del. 28.12

## **28.15 Proizvodnja ležajeva, zupčanika i zupčastih pogonskih elemenata**

Obuhvata proizvodnju:

- kugličnih i valjkastih ležajeva i njihovih delova

- mehaničkih uređaja za prenos:

\* transmisionih osovina i kolena, bregastih osovina, kolenastih vratila, pogonskih ručica i dr.

\* kliznih ležajeva i njihovih kućišta

- zupčanika, kutija za menjače i zupčaste prenosnike i drugih menjača brzine

- kvačila i spojnica za vratila

- zamajaca i kaišnika

- zglobnih lanaca

- lanaca za pogonski prenos

Ne obuhvata proizvodnju:

- ostalih lanaca, del. 25.93

- hidraulične transmisione opreme, del. 28.12

- hidrostatickih transmisionih uređaja, del. 28.12

- električne opreme za paljenje i pokretanje motora sa unutrašnjim sagorevanjem, del. 29.31

- prenosnih uređaja na mehanički pogon, za vozila, avione i motocikle, del. 29 i 30

## **28.2 Proizvodnja ostalih mašina opšte namene**

### **28.21 Proizvodnja industrijskih peći i gorionika**

Obuhvata proizvodnju:

- električnih i drugih industrijskih i laboratorijskih peći i ložišta, uključujući i peći za spaljivanje

- gorionika

- električnih fiksnih uređaja za zagrevanje prostora i električnih grejača vode u bazenima

- neelektričnih fiksnih uređaja za zagrevanje, npr. solarnih - kolektora, parnih, uljnih i sličnih gorionika i uređaja za domaćinstva

- električnih uređaja za zagrevanje u domaćinstvima

- (vazdušnih uređaja za zagrevanje na električni pogon, toplovnih pumpi itd.) i vazdušnih uređaja za zagrevanje koji ne rade na električni pogon

- mehaničke opreme za loženje, rešetki, aparata za pražnjenje pepela itd.

Ne obuhvata proizvodnju:

- aparata za zagrevanje vode, za domaćinstvo, del. 25.21

- sušara za poljoprivredu, del. 28.93

- pekarskih peći, del. 28.93

- sušara za drvo, celulozu, papir i karton, del. 28.99
- medicinskih, hirurških ili laboratorijskih sterilizatora, del. 32.50
- laboratorijskih (stomatoloških) peći, del. 32.50

## **28.22 Proizvodnja opreme za podizanje i prenošenje**

Obuhvata proizvodnju:

- opreme na ručni ili mehanički pogon, mašina za podizanje, prenošenje, utovar i istovar:
  - \* koturača i čekrka
  - \* dizalica, kranova, pokretnih platformi za podizanje, ophodnih transporteru i dr.
  - \* radnih vozila sa opremom ili bez nje, za podizanje i prenošenje, sa sopstvenim pogonom ili bez njega (tip koji se koristi u fabrikama)
  - \* mehaničke manipulatore i industrijske robote specijalno dizajnirane za podizanje, prenošenje, utovar i istovar
- konvejera, žičanih dizalica, elevatora za tečnost i dr.
- liftova, pokretnih stepenica i staza i dr.
- delova uređaja za dizanje i prenošenje

Ne obuhvata:

- proizvodnju industrijskih roboata, del. 28.29
- proizvodnju dizalica i transportnih traka za rad pod zemljom, del. 28.92
- proizvodnju eskvatora, bagera i utovarivača, del. 28.92
- proizvodnju plovnih, železničkih kamionskih dizalica, del. 30.11 i 30.20
- instalaciju liftova i pokretnih stepenica, del. 43.29

## **28.23 Proizvodnja kancelarijskih mašina i opreme, osim računara i računarske opreme**

Obuhvata proizvodnju:

- računskih mašina
- registar-kasa
- kalkulatora, elektronskih ili neelektronskih mašina za obrađivanje pošiljki (kovertiranje, pečatiranje i adresiranje; otvaranje, sortiranje, skeniranje) i mašina za sređivanje pošiljki
- pisačih mašina
- stenografskih mašina
- kancelarijske knjigovezačke opreme
- mašina za pisanje čekova
- mašina za prebrojavanje i uvijanje metalnog novca
- rezača za olovke
- spajalica i mašina za skidanje spajalica
- mašina za prebrojavanje glasova
- držača za trake
- probijača za rupe

- mašinaza fotokopiranje
- kertridža za tonere
- školskih tabli; belih tabli i marker-tabli
- mašina za diktiranje (diktafona)

Ne obuhvata:

- proizvodnju računara i perifernih uređaja, del. 26.20

#### **28.24 Proizvodnja ručnih pogonskih aparata sa mehanizmima**

Obuhvata:

- proizvodnju ručnog alata sa ugrađenim motorom (električnim ili drugim) ili na pneumatski pogon:
  - \* cirkularnih ili klipnih testera
  - \* lančanih testera
  - \* bušilica i glodalica
  - \* ručnih uređaja za čišćenje peščanim mlazom
  - \* pneumatskih pištolja za spajanje
  - \* pneumatskih pištolja za zakivanje
  - \* brusilica
  - \* strigača i grickalica
  - \* klešta-klijučeva
- \* mašina za ukucavanje eksera koje se pokreću na barut

Ne obuhvata proizvodnju:

- zamenljivih delova za ručni alat, del. 25.73
- ručnih električnih aparata za zavarivanje i lemljenje, del. 27.90

#### **28.25 Proizvodnja rashladne i ventilacione opreme, osim za domaćinstvo**

Obuhvata proizvodnju:

- industrijske opreme za hlađenje i zamrzavanje
- uređaja za klimatizaciju, uključujući dodatke za glavne delove
- izmenjivača toplote i aparata za utečnjavanje vazduha i drugih gasova
- ventilatora za potkovlje (ventilatora za zabate, krovnih ventilatora itd.), osim za domaćinstva

Ne obuhvata proizvodnju:

- opreme za hlađenje i zamrzavanje, za upotrebu u domaćinstvu, del. 27.51
- ventilatora za domaćinstvo, del. 27.51

#### **28.29 Proizvodnja ostalih mašina i aparata opšte namene**

Obuhvata proizvodnju:

- uređaja za merenje težine (osim preciznih laboratorijskih vaga):
  - \* kućnih vaga i vaga za trgovinu, vaga za kontinuirano merenje, vagonskih vaga, tegova i dr.
- mašina i aparata za filtriranje i prečišćavanje tečnosti

- uređaja za izbacivanje, raspršivanje i prskanje tečnosti i praha:

\* pištolja za raspršivanje, aparata za gašenje požara,

\* mašina za čišćenje peščanim mlazom, mašina za čišćenje parom i dr.

- mašina za pakovanje i uvijanje kao što su mašine za

- punjenje, zatvaranje, zaptivanje, kapsuliranje, označavanje i dr.

- mašina za pranje ili sušenje boca i za gaziranje pića

- mašina za destilaciju i prečišćavanje rafinerijima nafte, hemijskoj industriji, industriji pića itd.

- gasnih generatora

- kalandera i drugih mašina za valjanje i odgovarajućih cilindara (osim za metal i staklo)

- centrifuga (osim separatora u mlekarama i sušilica za odeću)

- zaptivača i sličnih zaptivki izrađenih od kombinovanih materijala ili od slojeva istog materijala

- automata za prodaju robe i dr.

- libela, mernih traka i sličnih naprava, preciznog mašinskog alata (osim optičkog)

- rashladnih stubova i sličnih uređaja za hlađenje pomoći reciklirane vode

- neelektričnih aparata za zavarivanje

Ne obuhvata proizvodnju:

- preciznih vaga (za laboratorije i sl.), del. 26.51

- uređaja za hlađenje i zamrzavanje, za upotrebu u domaćinstvu, del. 27.51

- ventilatora za domaćinstvo, del. 27.51

- električnih aparata za zavarivanje, del. 27.90

- poljoprivrednih aparata za prskanje i zaprašivanje, del. 28.30

- uređaja za valjanje metala i stakla i njihovih valjaka, del. 28.91 i 28.99

- poljoprivrednih sušilica, del. 28.93

- mašina za filtriranje i čišćenje hrane, del. 28.93

- separatora pavlake, del. 28.93

- mašina za štampanje na tekstuру, del. 28.94

### **28.3 Proizvodnja mašina za poljoprivredu i šumarstvo**

#### **28.30 Proizvodnja mašina za poljoprivredu i šumarstvo**

Obuhvata:

- proizvodnju traktora za poljoprivredu i šumarstvo

- proizvodnju jednoosovinskih traktora i motokultivatora

- proizvodnju kosilica, uključujući kosilice za travnjake

- proizvodnju poljoprivrednih samoutovarnih i samoistovarnih prikolica i poluprikolica

- proizvodnju poljoprivrednih mašina za pripremu zemljišta,
- setvu ili đubrenje: plugova, rasturača đubriva, sejačica, drljača i dr.
- proizvodnju mašina za žetvu i vršidbu: žetelica, vršalica, sortirki i dr.
- proizvodnju mašina za mužu
- proizvodnju poljoprivrednih mašina za prskanje i zaprašivanje
- proizvodnju raznovrsne poljoprivredne opreme za gajenje živine i pčela, pripremu stočne hrane i dr.
- proizvodnju mašina za čišćenje, sortiranje i klasiranje jaja, voća, semena, zrnavlja i dr.

Ne obuhvata proizvodnju:

- ručnog poljoprivrednog oruđa, del. 25.73
- radnih vozila za prenošenje, del. 28.22
- pogonskih ručnih mašina i aparata, del. 28.24
- separatora pavlake, del. 28.93
- mašina za hlađenje, sortiranje i sušenje mahuna, del. 28.93
- drumskih traktora za poluprikolice, del. 29.10
- drumskih prikolina ili poluprikolica, del. 29.20

## **28.4**

### **Proizvodnja mašina za obradu metala i alatnih mašina**

Obuhvata proizvodnju obradnih mašina i alatnih mašina za obradu metala i ostalih materijala (drveta, kamena, tvrde gume i plastike, hladnog stakla itd.), uključujući one koje koriste laser, ultrazvuk, elektroeroziju, plazmu, magnetski puls itd.

#### **28.41 Proizvodnja mašina za obradu metala**

Obuhvata proizvodnju:

- alatnih mašina za obradu metala (i onih koje koriste laser, ultrazvuk, elektroeroziju, plazmu, magnetski puls)
- mašinskog oruđa za izvrtanje, bušenje, glodanje, oblikovanje, struganje i mlevenje
- mašina za rezanje i isecanje metala
- mašinskog oruđa za etaloniranje i presovanje
- mašina za vučenje metala i mašina za obradu žice
- presa za probijanje, hidrauličnih presa, hidrauličnih kočnica, čekića, mašina za kovanje itd.

Ne obuhvata proizvodnju:

- zamjenljivih delova za ručni ili mašinski alat, del. 25.73
- električnih mašina za zavarivanje, del. 27.90

#### **28.49 Proizvodnja ostalih alatnih mašina**

Obuhvata proizvodnju:

- alatnih mašina za obradu svih vrsta materijala kao što su drvo, kost, kamen, tvrda guma, tvrda plastika, hladno staklo; uključena je obrada laserom, ultrazvukom, elektroerozijom, plazmom, magnetskim pulsom i sl.

- držača za mašinsko oruđe
- drugih specijalnih pričvršćivača za mašinsko oruđe
- fiksnih mašina za spajanje, zakivanje, lepljenje ili drugo
- spajanje proizvoda od drveta, plute, kostiju, tvrde gume ili plastike
- fiksnih rotacionih ili rotacionih udarnih bušilica, testera, zakovičara, rezača gvozdenog metala itd.
- presa za ploče iverice i sl.
- mašina za elektrane
- delova i opreme za sva nabrojana mašinska oruđa

Ne obuhvata proizvodnju:

- zamjenljivih nastavaka za obradne mašine (burgija,
- probijača, kalupa, rezača za glodanje, alata za obrtanje, oštrica za testerei noževa za sečenje), del. 25.73
- električnih aparata za zavarivanje i lemljenje kao što su okovii pištolji, del. 27.90
- pogonskih mašina i aparata, del. 28.24
- mašina koje se koriste u livnicama, del. 28.91
- rudarskih mašina i aparata, del. 28.92

## **28.9**

### **Proizvodnja ostalih mašina za specijalne namene**

Obuhvata proizvodnju mašina zaspecijalnu upotrebu u metalurgiji, rudnicima i kamenolomima, u građevinarstvu, industriji pića, hrane, duvana, tekstila, odeće, kože, papira, plastičnih masa, guma i za ostale specijalne namene; takođe uključuje specifične mašine (u neindustrijskim delatnostima, kao što su mašine za pokretanje aviona i oprema za zabavne parkove).

#### **28.91 Proizvodnja mašina za metalurgiju**

Obuhvata proizvodnju:

- mašina i opreme za rad s vrelim metalima: konvertora,
- kalupa za ingote, lonaca za livenje, mašina za livenje (osim za ingote) i dr.
- mašina za valjanje metala i valjkova za te mašine

Ne obuhvata proizvodnju:

- kokila i kalupa za livenje (osim za ingote), kao ni mašina za oblikovanje livničkih kalupa, del. 25.73
- izvlačilica za obradu vrelih metala, del. 28.41
- mašina za oblikovanje kalupa namenjenih za vrele metale (osim za ingote), del. 28.99

#### **28.92 Proizvodnja mašina za rudnike, kamenolome i građevinarstvo**

Obuhvata proizvodnju:

- elevatorsa, beskrajnih traka i konvejera za rad pod zemljom
- mašina za bušenje, odsecanje, iskopavanje i prokopavanje tunela (za podzemnu upotrebu ili ne)
- mašina za obradu minerala prosejavanjem, sortiranjem,

separacijom i dr.

- mešalica za beton i malter
- mašina za zemljane radove: buldožera, anglozera,
- gredera (ravnjača), skrepera (zgusalica), nivelerki, mehaničkih kašikara, utovarivača i dr.
- kašika za buldožere i utovarivače
- mašina za pobijanje i vađenje šipova, mašina za nanošenje površinskih slojeva maltera, bitumena i betona
- guseničara i traktora za korišćenje u rудarstvu
- velikih transportera za prevoz ruda

Ne obuhvata proizvodnju:

- opreme za podizanje i prenošenje, del. 28.22
- drugih traktora, del. 28.30 i 29.10
- alatnih mašina za obradu kamena, uključujući maštine za cepanje i grubu obradu kamena, del. 28.49
- vozila-mešalica za beton, del. 29.10

#### **28.93 Proizvodnja mašina za industriju hrane, pića i duvana**

Obuhvata proizvodnju:

- sušara za poljoprivredu
- mašina za mlekovsku industriju:
  - \* separatora pavlake
  - \* mašina za obradu i preradu mleka
  - \* mašina za izradu sira (homogenizatora, kalupa, presa i dr.)
- mašina za mlinsku industriju:
  - mašina za čišćenje, sortiranje ili razvrstavanje semena,
  - \* žita ili sušenog mahunastog povrća (vejača, sita, separatora, mašina za pranje semenja)
  - mašina za proizvodnju brašna (mlinova, prosejivača,
  - \* čistača makinja, mešalica, mašina za odstranjanje luspica s pirinčai mašina za razdvajanje zrnavlja)
  - presa i mašina za gnjećenje u proizvodnji vina, jabukovače, voćnih sokova i dr.
- mašina za pekarsku industriju i izradu makarona, špageta i sličnih proizvoda:
  - pekarских peći, uređaja za mešenje, komadanje,
  - \* razdeljivanje i oblikovanje testa, mašina za slaganje keksa i dr.
- mašina i opreme za preradu raznovrsne hrane: za izradu slatkisa, kakaoa ili čokolade; za proizvodnju šećera i piva; obradu mesa ili živine, pripremu voća, koštunjavog voća ili povrća, ribe, luskara ili morske hrane
- mašina za filtriranje i čišćenje
- mašina za ekstrakciju i preradu životinjskih i biljnih masti i ulja
- mašina za preradu duvana i izradu cigareta ili cigara, duvana za lulu, duvana za žvakanje, burmuta i dr.

- mašina za pripremu hrane u hotelima i restoranima

Ne obuhvata proizvodnju:

- opreme za sterilizaciju hrane i mleka zračenjem, del.

26.60

- mašina za pakovanje, zavijanje i merenje, del. 28.29

mašina za čišćenje, sortiranje ili klasiranje jaja, voća ili

- drugih plodova (sem semenja, žitarica i sušenog mahunastog povrća), del. 28.30

#### **28.94 Proizvodnja mašina za industriju tekstila, odeće i kože**

Obuhvata proizvodnju:

- mašina za tekstilnu industriju:

mašina za pripremu, proizvodnju, istiskivanje, izvlačenje,

\* teksturiranje i sečenje veštačkih ili sintetičkih vlakana, materijala ili prediva

mašina za pripremu tekstilnih vlakana: za čišćenje

\* pamuka, raskidanje bala, sakupljanje i rastresanje pamuka, pranje i karbonizaciju vune i dr.

\* mašina za češljanje, grebenanje i namotavanje vune na ramove i dr.

\* predilica

\* mašina za pripremu tekstilnog prediva: za namotavanje, snovanje i dr.

\* mašina za tkanje (razboja), uključujući ručne razboje

\* mašina za pletenje

\* mašina za izradu čvorovanih mreža, tila, čipki, pletenica i dr.

- pomoćnih uređaja i opreme za tekstilne mašine:

dobi-mašina, žakard-mašina, automatskih zaustavljača

\* kretanja, mehanizama za zamjenjivanje tkačkih čunjeva, vretena i leptirnjaka za vretena i dr.

- mašina za štampanje tkanina

- mašina za obradu tkanina:

\* mašina za pranje, beljenje, bojenje, dekorisanje, finalnu doradu, premazivanje ili impregnaciju tkanina

\* mašina za namotavanje, odmotavanje, previjanje, sečenje ili reckanje tkanina

- mašina za pranje i mašina za peglanje:

\* mašina za pranje i mašina za peglanje, uključujući tople prese

\* mašina za pranje i sušenje perioničkog tipa

\* centrifugalnih mašina za sušenje odeće

\* mašina za hemijsko čišćenje

- šivačih mašina, kao i glava i igala za njih (za domaćinstvo ili ne)

- mašina za izradu ili dovršavanje filca ili netkanog tekstila

- mašina za kožnu industriju:

\* mašina za pripremu, štavljenje ili obradu sirove kože,

krzna ili štavljene kože

- \* mašina za izradu ili popravku obuće i drugih predmeta od kože ili krvna

Ne obuhvata proizvodnju:

- papira i kartica sa ugrađenim programima za rad žakard-mašina, del. 17.29
- mašina za pranje i sušenje u domaćinstvu, del. 27.51
- mašina za glačanje, del. 28.29
- mašina za knjigoveznice, del. 28.99

#### **28.95 Proizvodnja mašina za industriju papira i kartona**

Obuhvata proizvodnju:

- mašina za izradu pulpe (celuloznih vlakana)
- mašina za izradu papira i kartona
- mašina za izradu predmeta od papira i kartona

#### **28.96 Proizvodnja mašina za izradu plastike i gume**

Obuhvata:

- proizvodnju mašina za izradu meke gume i plastike i za izradu proizvoda od tih materijala:
  - ekstrudera, presa, mašina za izradu ili protektiranje guma
  - \* za vozila i drugih mašina za izradu proizvoda od gume i plastičnih masa

#### **28.99 Proizvodnja mašina za ostale specijalne namene**

Obuhvata proizvodnju:

- sušilica za drvo, celulozu, papir, karton i druge materijale (osim za poljoprivredne proizvode i tekstil)
  - stamparskih i knjigovezačkih mašina, kao i mašina za - delatnosti koje podržavaju štampanje na velikom broju materijala
    - mašina za izradu crepa i opeke, za oblikovanje
    - keramičkih proizvoda, cevi, grafitnih elektroda, kreda za pisanje, kalupa za livnice i dr.
    - poluprovodnih proizvodnih mašina
    - industrijskih višenamenskih robota
    - različitih specijalnih mašina i opreme:
      - \* mašina za sastavljanje električnih i elektronskih svetiljki, cevi i sijalica
      - \* mašina za izradu ili toplu obradu stakla ili staklene robe, staklenih vlakana ili prediva
      - \* mašina i aparata za separaciju izotopa; mašina za izradu užadi i dr.
      - opreme za centriranje i balansiranje guma; opreme za balansiranje (osim balansiranja točkova)
      - sistema za centralno podmazivanje
      - opreme za lansiranje letelica, katapulta i slične opreme
      - automatskih uređaja za kuglanje (opreme za nameštanje kugli)

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- naprava za zabavne parkove: ringišpila, tobogana, streljana, ljljaški itd.</li> </ul> <p>Ne obuhvata proizvodnju:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- aparata za domaćinstvo, del. 27.5</li> <li>- mašinaza fotokopiranje, del. 28.23</li> <li>- mašina za obradu tvrde gume i plastike ili hladnog stakla, del. 28.49</li> <li>- modula za ingote, del. 28.91</li> </ul>
<b>29</b>	<b>Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica</b>
	Obuhvata proizvodnju motornih vozila za prevoz putnika i robe. Uključena je i proizvodnja motora za motorna vozila i raznih delova i opreme za njih, kao i proizvodnja prikolica i poluprikolica.
	Održavanje i popravka motornih vozila proizvedenih u ovoj oblasti vrstani su u del. 45.20.
<b>29.1</b>	<b>Proizvodnja motornih vozila</b>
<b>29.10</b>	<b>Proizvodnja motornih vozila</b>
	Obuhvata:
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- proizvodnju automobila</li> <li>- proizvodnju komercijalnih vozila: <ul style="list-style-type: none"> <li>* kombi-vozila, kamiona, teretnih traktora za poluprikolice i dr.</li> <li>- proizvodnju autobusa, trolejbusa i putničkih kola</li> <li>- proizvodnju motora za motorna vozila</li> <li>- proizvodnju šasija za motorna vozila</li> <li>- proizvodnju ostalih motornih vozila: <ul style="list-style-type: none"> <li>* vozila konstruisanih za vožnju po snegu, specijalnih vozila za prevoz lica na terenima za golf i dr.</li> <li>* vatrogasnih vozila, vozila za čišćenje kolovoza, putujućih biblioteka i oklopnih vozila</li> <li>* vozila s mešalicom za beton</li> <li>* ATV (motocikala), kartinga i sl., uključujući vozila za trke</li> </ul> </li> <li>- fabričku obnovu motora za motorna vozila</li> </ul> </li> </ul>
	Ne obuhvata:
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- proizvodnju električnih motora (osim startnih motora), del. 27.11</li> <li>- proizvodnju sijalica i opreme za osvetljenje, za vozila, del. 27.40</li> <li>- proizvodnju klipova, klipnih prstenova i karburatora, del. 28.11</li> <li>- proizvodnju poljoprivrednih traktora, del. 28.30</li> <li>- proizvodnju skrepera, del. 28.92</li> <li>- proizvodnju traktora koji se koriste u građevinarstvu i rudnicima, del. 28.92</li> <li>- proizvodnju teretnih traktora za istovar, del. 28.92</li> <li>- proizvodnju karoserija za motorna vozila, del. 29.10</li> </ul>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- proizvodnju elektrodelova za motorna vozila, del. 29.31</li> <li>- proizvodnju ostalih delova i dodatne opreme za motorna vozila, del. 29.32</li> <li>- proizvodnju tenkova i drugih vojnih vozila, del. 30.40</li> <li>- održavanje i popravku motornih vozila, del. 45.20</li> </ul>
29.2		<p><b>Proizvodnja karoserija za motorna vozila, prikolice i poluprikolice</b></p>
29.20		<p><b>Proizvodnja karoserija za motorna vozila, prikolice i poluprikolice</b></p> <p>Obuhvata proizvodnju:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- karoserija, uključujući kabine za motorna vozila</li> <li>- opreme za sve vrste vozila, prikolice i poluprikolice</li> <li>- prikolica i poluprikolica: <ul style="list-style-type: none"> <li>* cisterni, prikolica za selidbu i dr.</li> <li>* kamp-prikolica, poštanskih prikolica i dr.</li> <li>- kontejnera namenjenih za jedan način ili više načina transporta</li> </ul> </li> </ul> <p>Ne obuhvata proizvodnju:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prikolica i poluprikolica posebno namenjenih za upotrebu u poljoprivredi, del. 28.30</li> <li>- ostalih delova i dodatne opreme za karoseriju za motorna vozila, del. 29.32</li> <li>- zaprežnih vozila, del. 30.99</li> </ul>
29.3		<p><b>Proizvodnja delova i pribora za motorna vozila i motore za njih</b></p>
29.31		<p><b>Proizvodnja električne i elektronske opreme za motorna vozila</b></p> <p>Obuhvata proizvodnju:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- električne opreme za paljenje i pokretanje motora sa unutrašnjim sagorevanjem: <ul style="list-style-type: none"> <li>* magneta za paljenje, dinamo-magneta, kalemove za paljenje, svećica za paljenje, svećica za zagrevanje, startera, generatora (dinamo-mašina, alternatora), reglera i dr.</li> <li>- brisača i uređaja za odmrzavanje i odmagljivanje,</li> <li>- električnih naprava za otvaranje prozora i vrata na automobilima itd.</li> <li>- setova (garnitura) provodnika</li> <li>- regulatora voltaže</li> </ul> </li> </ul> <p>Ne obuhvata proizvodnju:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- baterija i akumulatora za vozila, del. 27.20</li> <li>- sijalica i opreme za osvetljenje, del. 27.40</li> <li>- pumpi za motorna vozila, del. 28.13</li> </ul>
29.32		<p><b>Proizvodnja ostalih delova i dodatne opreme za motorna vozila</b></p> <p>Obuhvata proizvodnju:</p>

- raznovrsnih delova i pribora za motorna vozila:  
kočnica, menjača, osovina, točkova, amortizera,  
\* hladnjaka, prigušivača, izduvnih cevi, katalizatora,  
kvačila, volana, stubova upravljača, kutija upravljačkih  
mehanizama i dr.

- delova i pribora za karoseriju motornih vozila:  
\* sigurnosnih pojaseva, vrata, branika i dr.  
- sedišta za motorna vozila

Ne obuhvata:

- proizvodnju guma za točkove, za vozila, del. 22.11  
- proizvodnju gumenih cevi, kaiševa i dr. od gume, za  
vozila, del. 22.19  
- proizvodnju plastičnih cevi, kaiševa i dr. od plastike, za  
vozila, del. 22.2  
- proizvodnju akumulatora za motorna vozila, del. 27.20  
- proizvodnju klipova, klipnih motora i karburatora, del.  
28.11  
- održavanje, popravku i prepravku motornih vozila, del.  
45.20

**30**

### **Proizvodnja ostalih saobraćajnih sredstava**

Obuhvata proizvodnju transportnih sredstava: izgradnju  
brodovana menjenih za transport i druge komercijalne  
svrhe, proizvodnju šinskih vozila, vazduhoplova i  
svemirskih letelica i delova za njih.

**30.1**

#### **Izgradnja brodova i čamaca**

Obuhvata izgradnju brodova, čamaca i drugih plovnih  
sredstava namenjenih za transport i druge komercijalne  
svrhe (sport i rekreacija).

##### **30.11 Izgradnja brodova i plovnih objekata**

Obuhvata izgradnju brodova, izuzev brodova namenjenih  
za sport i rekreaciju, kao i izgradnju plovnih struktura:

- izgradnju komercijalnih brodova:  
\* putničkih brodova, trajekata, teretnih tankera i dr.  
- izgradnju ratnih brodova  
- izgradnju ribarskih brodova  
- izgradnju glisera i hoverkraftova (osim rekreativnih)  
- izgradnju platformi za bušenje, plovnih ili uronjivih  
- izgradnju plovnih konstrukcija:

plovnih dokova, pontona i kesona, platformi za  
\* iskrcavanje, barži, tegljača, plutajućih kranova,  
nerekreativnih splavova na naduvavanje i dr.

- proizvodnju delova za brodove i plovne strukture

Ne obuhvata:

- proizvodnju delova za brodove i sklopova za montažu  
kao što su:

\* jedra, del. 13.92

\* brodski propeleri, del. 25.99

- \* sidra od čelika i gvožđa, del. 25.99
- \* brodski motori, del. 28.11
- \* navigacioni instrumenti, del. 26.51
- \* svetlosna oprema za brodove, del. 27.40
- proizvodnju amfibijskih vozila, del. 29.10
  - proizvodnju čamaca ili splavova na naduvavanje, za rekreaciju, del. 30.12
  - popravku i održavanje brodova i čamaca, del. 33.15
  - rezanje brodova, del. 38.31
  - unutrašnje opremanje brodova, del. 43.3

### **30.12 Izrada čamaca za sport i razonodu**

Obuhvata:

- izradu čamaca i splavova na naduvavanje
- izradu jedrilica s pomoćnim motorom ili bez njega
- izradu motornih čamaca za razonodu
- proizvodnju vodenih skutera
- izradu ostalih čamaca za razonodu i sport:
- \* kajaka, kanua, skifa i dr.

Ne obuhvata:

- proizvodnju delova čamaca za razonodu i sport:
- \* jedara, del. 13.92
- \* sidara od čelika i gvožđa, del. 25.99
- \* brodskih motora, del. 28.11
- \* dasaka za jedrenje, del. 32.30
- popravku i održavanje čamaca za sport i rekreaciju, del. 33.15

### **30.2 Proizvodnja lokomotiva i šinskih vozila**

#### **30.20 Proizvodnja lokomotiva i šinskih vozila**

Obuhvata:

- proizvodnju dizel, električnih, parnih i drugih lokomotiva
- proizvodnju samohodnih železničkih i tramvajskih vagona i vozila za održavanje ili servisiranje
- proizvodnju voznog parka za železnički i tramvajski saobraćaj, bez sopstvenog pogona:
  - putničkih vagona, vagona za transport robe, vagona-cisterni, vagona sa automatskim istovaranjem, vagona-radionica, vagona-dizalica, tendera i dr.
- proizvodnju posebnih delova za železničke i tramvajske lokomotive i vagone:
  - \* obrtnih postolja, osovina i točkova, kočnica i delova za njih
  - \* kuka i spojnice vagona, odbojnika i delova za njih; amortizera
  - \* kostura vagona i lokomotiva; karoserije; spojeva za prolaz između vagona i dr.
- proizvodnju rudarskih lokomotiva i vagona

proizvodnju mehaničkih i elektromehaničkih uređaja za signalizaciju, kontrolu sigurnosti i upravljanje železničkim,  
- tramvajskim i drumskim saobraćajem unutrašnjim vodenim putevima, objektima za parkiranje, lučkim instalacijama i aerodromima

- fabričku obnovu i remont šinskih vozila
- proizvodnju sedišta za šinska vozila

Ne obuhvata proizvodnju:

- nesastavljenih šina, del. 24.10
- sastavnih delova za pričvršćivanje železničkih šina, del. 25.99
- elektromotora, del. 27.11
- električne opreme: signalne, zaštitne i za upravljanje u saobraćaju, del. 27.90
- motora i turbina, del. 28.11

**30.3 Proizvodnja vazdušnih i svemirskih letelica i odgovarajuće opreme**

**30.30 Proizvodnja vazdušnih i svemirskih letelica i odgovarajuće opreme**

Obuhvata proizvodnju:

- aviona za prevoz robe ili putnika, za oružane snage, za sport i ostale namene
- helikoptera
- jedrilica i pilotiranih zmajeva
- dirižabla i balona
- delova i pribora za vazduhoplove iz ove grupe:
  - glavnih delova kao što su trup aviona, krila, vrata,
  - \* kontrolne površine, uređaji za prizemljivanje, rezervoari za gorivo, pilotske kabine i dr.
  - \* elisa, rotora i lopatica rotora za helikoptere
  - \* motora opšteg tipa koji se koriste za letelice
  - \* delova turboreaktora i turbopropelera
  - svemirskih letelica, lansirnih rampi, satelita, planetarnih sonda, svemirskih brodova i dr.
- sedišta za avione
- interkontinentalnih balističkih raketa (*ICBM*)

Ne obuhvata proizvodnju:

- padobrana, del. 13.92
- vojnog oružja i municije, del. 25.40
- telekomunikacione opreme za satelite, del. 26.30
- avio-instrumenata i avio-nautičkih instrumenata za letelice, del. 26.51
- navigacionih sistema za letelice, del. 26.51
- opreme za osvetljenje za letelice, del. 27.40
- uređaja za pokretanje i drugih električnih delova za motore sa unutrašnjim sagorevanjem, del. 27.90

- klipova, klipnih prstenova i karburatora, del. 28.11
- opreme za lansiranje aviona (kod nosača aviona) i slične opreme, del. 28.99

#### **30.4 Proizvodnja borbenih vojnih vozila**

##### **30.40 Proizvodnja borbenih vojnih vozila**

Obuhvata proizvodnju:

- tenkova
- naoružanih amfibijskih vozila
- drugih vojnih borbenih vozila

Ne obuhvata:

- proizvodnju oružja i municije, del. 25.40

#### **30.9 Proizvodnja ostalih transportnih sredstava**

Obuhvata proizvodnju transportne opreme koja ne uključuje motorna i šinska vozila, vazdušnu, vodenu, železničku opremu, kao ni svemirsku transportnu opremu i vojna vozila.

##### **30.91 Proizvodnja motocikala**

Obuhvata proizvodnju:

- motocikala, mopeda i bicikala s pomoćnim motorom
- motora za motocikle
- prikolica za motocikle
- delova i pribora za motocikle

Ne obuhvata proizvodnju:

- bicikala, del. 30.92
- invalidskih kolica, del. 30.92

##### **30.92 Proizvodnja bicikala i invalidskih kolica**

Obuhvata proizvodnju:

- bicikala i sličnih prevoznih sredstava bez motora
- (uključujući i tricikle za prevoz robe), dečijih bicikala i tricikala
- delova i pribora za bicikle i dr.
- kolica za prevoz invalida, s motorom ili bez njega
- delova i pribora za sredstva za prevoz invalida
- dečijih kolica

Ne obuhvata proizvodnju:

- bicikala s pomoćnim motorom, del. 30.91
- vozila-igračaka dizajniranih za jahanje, uključujući plastične bicikle i tricikle, del. 32.40

##### **30.99 Proizvodnja ostale transportne opreme**

Obuhvata proizvodnju:

- ručnih kolica: kolica za prtljag, sanki, šoping-kolica itd.
- zaprežnih vozila: jednoprežnih, zaprega koje vuku magarci, mrtvačkih kola itd.

Ne obuhvata proizvodnju:

- industrijskih transportnih vozila, uključujući samovozna

**31**

vozila, del. 28.22

- dekorativnih kolica za restorane

### **Proizvodnja nameštaja**

Obuhvata proizvodnju nameštaja i srodnih proizvoda od svih materijala, osim od kamena, betona i keramike.

Postupci izrade nameštaja jesu standardizovani postupci obrade materijala i sklapanja komponenti, uključujući sečenje, oblikovanje, izlivanje u kalupe i laminiranje. Estetika i funkcionalnost predstavljaju značajan deo proizvodnog procesa.

Neki od postupaka koji se primenjuju u izradi nameštaja slični su postupcima koji se koriste u drugim segmentima prerađivačke industrije. Npr. sečenje i sklapanje primenjuju se u proizvodnji drvenih (potpornih, okvirnih) elemenata, što je svrstano u oblast 16. (Proizvodnja drveta i proizvoda od drveta). Međutim, brojni postupci koji se primenjuju u proizvodnji nameštaja od drveta razlikuju se od onih koji se primenjuju u proizvodnji predmeta od drveta. Na sličan način, u proizvodnji metalnog nameštaja koriste se tehnike koje se takođe primenjuju u proizvodnji valjanih proizvoda, koji su svrstani u oblast 25. (Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda). Proces livenja plastičnog nameštaja sličan je izlivanju u kalupe ostalih proizvoda od plastike. Međutim, proizvodnja nameštaja od plastike smatra se posebnom aktivnošću.

**31.0**

### **Proizvodnja nameštaja**

**31.01 Proizvodnja nameštaja za poslovne i prodajne prostore**

Obuhvata proizvodnju nameštaja bilo koje vrste, od bilo kakvog materijala (osim od kamena, betona ili keramike), za bilo koji prostor i u bilo koju svrhu:

- stolica i garnitura za sedenje za: kancelarije, radne sobe, hotele, restorane i javne prostorije
- sedišta za pozorišta, bioskope i sl.
- posebnog nameštaja za prodavnice: pultova, izložbenih kutija, polica idr.
- kancelarijskog nameštaja
- nameštaja za laboratorije
- dekorativnih kolica za restorane
- nameštaja za crkve, škole i restorane

Ne obuhvata:

- proizvodnju školskih i kancelarijskih tabli, del. 28.23
- proizvodnju sedišta za vozila, del. 29.32, 30.20 i 30.30
- proizvodnju sedišta za vozove, del. 30.20
- proizvodnju operacionih stolova, stomatoloških stolica, bolničkih kreveta i sl., del. 32.50
- ugrađivanje i pričvršćivanje modularnog nameštaja i montiranje laboratorijske opreme, del. 43.32

### **31.02 Proizvodnja kuhinjskog nameštaja**

Obuhvata:

- proizvodnju kuhinjskog nameštaja

### **31.03 Proizvodnja madraca**

Obuhvata:

- proizvodnju madraca:

- \* madraca sa oprugama, punjenih ili iznutra opremljenih nosećim materijalima

- \* nepresvučenih madraca od penaste gume ili plastičnih masa

- proizvodnju pomoćnih madraca

Ne obuhvata:

- proizvodnju dušeka na naduvavanje i "vodenih kreveta", del. 22.19

### **31.09 Proizvodnja ostalog nameštaja**

Obuhvata:

- proizvodnju sofa i setova sofa

- proizvodnju baštenskih stolica i garnitura za sedenje

- proizvodnju nameštaja za spavaće sobe, trpezarije, bašte, dnevni boravak, kupatila i dr.

- proizvodnju plakara za šivaće mašine, televizore itd.

- dovršavanje (kao što je tapaciranje stolica)

- dovršavanje nameštaja (kao što je prskanje, farbanje, francusko poliranje i tapaciranje)

Ne obuhvata:

- proizvodnju jastuka, malih tapaciranih stolica bez naslona, ukrasnih jastuka, pokrivača i perina, del. 13.92

- proizvodnju sanitarnih keramičkih proizvoda, del. 23.42

- proizvodnju betonskih klupa i sl., del. 23.69

- proizvodnju stolova, klupa od kamena i sl., del. 23.70

- proizvodnju lampi i opreme za osvetljenje, del. 27.40

- proizvodnju sedišta za automobile, vozove i avione, del. 29.32, 30.20 i 30.30

- popravku i restauraciju nameštaja, del. 95.24

### **Ostale prerađivačke delatnosti**

Obuhvata proizvodnju raznovrsnih proizvoda koja nije obuhvaćena u drugim delatnostima. S obzirom na to da je reč o preostaloj delatnosti, procesi proizvodnje, ulazni materijali i namena proizvedenih artikala mogu da variraju u velikoj meri, pa ovde nisu primjenjeni uobičajeni kriterijumi za razvrstavanje delatnosti.

### **32.1 Proizvodnja nakita, bižuterije i sličnih predmeta**

Obuhvata proizvodnju nakita i proizvoda koji predstavljaju imitaciju nakita.

### **32.11 Kovanje novca**

Obuhvata:

- proizvodnju kovanog novca, uključujući novac (papirni)  
- koji je zakonsko sredstvo plaćanja, bez obzira na to da li  
je od plemenitih metala ili ne

### **32.12 Proizvodnja nakita i srodnih predmeta**

Obuhvata:

- proizvodnju obrađenih bisera
- proizvodnju dragog i poludragog kamena, uključujući i
- proizvodnju industrijskog kvalitetnog kamena i sintetičkog i rekonstituisanog dragog i poludragog kamena
- brušenje dijamanata
- izradu nakita od plemenitih metala ili osnovnih metala prevučenih plemenitim metalima, nakita od dragog ili
- poludragog kamena, nakita od plemenitih metala u kombinaciji s dragim ili poludragim kamenom ili s drugim materijalima
- proizvodnju kujundžijskih predmeta od plemenitih metalalili drugih metala prevučenih plemenitim metalima:
  - posuđa (plitkog i dubokog), pribora za jelo, predmeta za
  - \* toaletnu upotrebu, kancelarijskih predmeta, predmeta za religioznu upotrebu i dr.
- izradu tehničke ili laboratorijske opreme od plemenitih metala (osim instrumenata i njihovih delova):
  - \* sudova za topljenje, lopatica, anoda i dr.
- izradu narukvica i kućišta za ručne satove, kutija za cigarete i dr. od plemenitih metala
- graviranje na ličnim predmetima od plemenitih i neplemenitih metala

Ne obuhvata:

- proizvodnju nemetalnih narukvica za ručne časovnike (od tkanine, kože, plastike i dr.), del. 15.12
- proizvodnju predmeta od osnovnih metala prevučenih plemenitim metalima (osim imitacije nakita), del. 25
- proizvodnju kutija za satove, del. 26.52
- proizvodnju narukvica za ručne časovnike od običnih metala, del. 32.13
- proizvodnju imitacije nakita (bijuterije), del. 32.13
- popravku nakita, del. 95.25

### **32.13 Proizvodnja imitacije nakita i srodnih proizvoda**

Obuhvata izradu:

- veštačkih bisera i nakita od neplemenitih materijala
- prstenja, narukvica, ogrlica i sličnih predmeta sačinjenih od osnovnih metala prevučenih plemenitim metalima
- nakita koji sadrži imitaciju dragog kamenja, imitaciju
- dijamanata, kao i sličnu proizvodnju metalnih narukvica za satove (osim od dragog kamenja)

Ne obuhvata proizvodnju:

- nakita od plemenitih metala i dragog kamenja, del. 32.12

- nakita koji sadrži pravo drago kamenje, del. 32.1
- narukvica za ručne časovnike od plemenitih metala, del. 32.12

## **32.2 Proizvodnja muzičkih instrumenata**

### **32.20 Proizvodnja muzičkih instrumenata**

Obuhvata proizvodnju:

- žičanih muzičkih instrumenata
- klavijaturnih instrumenata sa žicama, uključujući i automatski klavir
- orgulja, uključujući i harmonijume i slične klavijaturne instrumente sa slobodnim metalnim piskovima
- harmonika i sličnih instrumenata, uključujući i usne harmonike
- duvačkih instrumenata
- udaraljki
- elektronskih muzičkih instrumenata
- muzičkih kutija, vašarskih orgulja, orgulja na parni pogon i dr.
- delova i pribora za muzičke instrumente: metronoma,
- tonskih viljuški, žica, diskova i valjaka za automatske mehaničke instrumente i dr.
- pištaljki, truba za pozivanje i drugih usnih duvačkih instrumenta za davanje zvučnih signala

Ne obuhvata:

- umnožavanje snimljenih nosilaca zapisa (video-traka i diskova), del. 18.2
- proizvodnju mikrofona, pojačala, zvučnika, slušalice i sličnih delova, del. 26.40
- proizvodnju gramofona, magnetofona i sl., del. 26.40
- proizvodnju muzičkih instrumenata-igračaka, del. 32.40
- restauraciju orgulja i drugih istorijskih muzičkih instrumenata, del. 33.19
- izdavanje audio i video traka i diskova, del. 59.20

## **32.3 Proizvodnja sportske opreme**

### **32.30 Proizvodnja sportske opreme**

Obuhvata proizvodnju sportske i atletske opreme (osim odevnih predmeta i obuće).

Obuhvata:

- proizvodnju sportskih predmeta i sprava i igre na - otvorenim ili zatvorenim terenima (osim odeće i obuće), od bilo kog materijala:
  - \* tvrde i meke lopte i lopte na naduvavanje
  - \* reketa, štapova i palica za golf
  - \* skija, vezova i štapova za skije
  - \* skijaške obuće
  - \* dasaka za jedrenje

- \* rekvizita za sportski ribolov, uključujući mreže
  - \* rekvizita za lov, alpinizam i dr.
  - \* sportskih rukavica od kože i sportskih pokrивki za glavu
  - \* bazena za plivanje i veslanje
  - \* klizaljki, koturaljki i dr.
  - \* lukova i samostrela
  - \* opreme za gimnastiku, fitnes, atletiku i dr.
- Ne obuhvata:
- proizvodnju jedara, del. 13.92
  - proizvodnju sportske odeće, del. 14.13
  - proizvodnju sedala i konjske opreme, del. 15.12
  - proizvodnju bičeva i korbača, del. 15.12
  - proizvodnju sportske obuće, del. 15.20
  - proizvodnju sportskog oružja i municije, del. 25.40
  - proizvodnju metalnih tegova (za sport), del. 25.99
  - proizvodnju sportskih vozila, osim tobogana i sl., del. 29 i 30
  - proizvodnju čamaca, del. 30.12
  - proizvodnju čepova za uši (za plivanje i protiv buke), del. 32.99
  - popravku sportske opreme, del. 95.29

### **32.4**

#### **Proizvodnja igara i igračaka**

Obuhvata proizvodnju lutaka, igara i igračaka (uključujući elektronske), alatki za razne vrste hobija i dečjih vozila (osim metalnih bicikala i tricikala).

#### **32.40 Proizvodnja igara i igračaka**

Obuhvata proizvodnju:

- lutaka i odeće i pribora za lutke
- figurina, modela likova iz igranih filmova, stripova itd.
- muzičkih instrumenata-igračaka
- igračaka u obliku životinja
- karata za igru
- elektronskih igara: video-igara, šahovskih igara i dr.
- umanjenih modela, maketa i sličnih modela za zabavu, električnih vozova, setova za sastavljanje i dr.
- igara na automatima koji se u rad puštaju ubacivanjem
- metalnog novca, bilijara, specijalnih stolova za kazino-igre i dr.
- predmeta za zabavu na sajmovima, stonih i društvenih igara
- igračaka na točkove koje mogu biti namenjene za jahanje, uključujući plastične bicikle i tricikle
- slagalica i sličnih predmeta za zabavu

Ne obuhvata:

- proizvodnju elektronskih video-konzola za igranje, del. 26.40

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- proizvodnju bicikala i sredstava za prevoz invalida, del. 30.92</li> <li>- proizvodnju predmeta i igračaka za zabavu i noviteta, del. 32.99</li> <li>- izradu i izdavanje softvera za video-igrice, del. 58.21 i 62.01</li> <li>- proizvodnju predmeta za praznovanje raznih praznika, rezervata za mađioničare, za zabavu i sl., del. 32.99</li> <li>- izdavanje računarskih igrica, del. 58.21</li> <li>- programiranje računarskih igrica, del. 62.01</li> </ul>
<b>32.5</b>	<b>Proizvodnja medicinskih i stomatoloških instrumenata i materijala</b>
<b>32.50</b>	<b>Proizvodnja medicinskih i stomatoloških instrumenata i materijala</b>  Obuhvata laboratorijske aparate, hirurške i medicinske instrumente, hirurški pribor, aparate za stomatologiju, sprave za lečenje nepravilnosti zuba i protetički materijal. Ovde je svrstan i nameštaj za medicinu, hirurgiju i sl., gde dodatne specifične funkcije određuju svrhu proizvoda (npr. zubarska stolica sa ugrađenim hidrauličnim funkcijama). Obuhvata proizvodnju: <ul style="list-style-type: none"> <li>- hirurških prekrivača, sterilnog konca i vate materijala za plombe i cementa (osim stomatoloških - adheziva), stomatološkog voska i stomatoloških preparata od gipsa</li> <li>- cementa za rekonstrukciju kostiju</li> <li>- peći za zubne laboratorije</li> <li>- ultrazvučnih aparata za čišćenje</li> <li>- laboratorijskih aparata za sterilizaciju</li> <li>- laboratorijskih aparata za destilaciju i laboratorijskih centrifuga</li> <li>- instrumenata i pomagala za potrebe medicine, hirurgije, stomatologije i veterine</li> <li>- zubnih proteza, cementa i sl. za upotrebu u stomatologiji medicinskog, stomatološkog i veterinarskog nameštaja:</li> <li>- operacionih stolova, zubarskih stolica i bolničkih kreveta s mehaničkom opremom</li> <li>- ploča i zavrtnja za kosti, špriceva, igala, katetera, cevčica, itd.</li> <li>- stomatoloških instrumenata (uključujući zubarske stolice sa opremom)</li> <li>- veštačkih zuba, mostova i dr. u stomatološkim laboratorijama</li> <li>- ortopedске i protetičke opreme</li> <li>- staklenih očiju</li> <li>- medicinskih topplomera</li> <li>- oftalmoloških artikala (naočara za vid, naočara za sunce i sočiva)</li> </ul>

Ne obuhvata:

- proizvodnju hirurškog konca, medicinske gaze i sl., del. 21.20
- proizvodnju elektromedicinske i elektroterapeutiske opreme, del. 26.60
- proizvodnju invalidskih kolica, del. 30.92
- delatnosti optičara, del. 47.78

## **32.9 Ostale prerađivačke delatnosti**

### **32.91 Proizvodnja metli i četki**

Obuhvata proizvodnju:

- metli i četki, uključujući i one koje su sastavni delovi mašina, ručnih mehaničkih naprava za čišćenje podova,
- četki s resama i peruški, slikarskih četkica, valjaka i uložaka za bojenje i drugih četki i metli
- četki za odeću, obuću, zube i ličnu higijenu

### **32.99 Proizvodnja ostalih predmeta**

Obuhvata proizvodnju:

- zaštitne opreme:
- \* vatrogasne odeće
- \* zaštitnih radnih pojaseva i drugih pojaseva za razne profesije
- \* spasilačkih pojaseva od plute za vodu
- \* zaštitnih kaciga od plastike ili metala
- \* zaštitnih kaciga od metala i ostalih predmeta od metala za ličnu zaštitu
- \* zapušaća za uši i nos (za plivanje i zaštitu nosa)
- \* gas-maski
- pera i olovaka svih vrsta, mehaničkih ili nemehaničkih
- uložaka za olovke  
žigova za pečatiranje ili numerisanje, ručnih aparata za
- štampanje ili izradu nalepnica, traka za pisaće mašine i jastučića za pečate
- suncobrana i kišobrana, štapova za hodanje i sigurnosnih štapova
- globusa
- dugmadi, drikera, patent-zatvarača, nitni (velikih kopči) i dr.
- upaljača  
predmeta za ličnu upotrebu: lula za pušenje, češljeva, šnala, dezodoransa, vakuum-boca i drugih vakuum-
- posuda za ličnu upotrebu ili upotrebu u domaćinstvu, perika, veštačkih brada, veštačkih obrva, predmeta i igračaka za zabavu i dr.
- sveća, svećnjaka, voštanica, veštačkog cveća, voća, venaca i dr.
- krojačkih lutki, ručnih sita i rešeta, mrtvačkih kovčega itd.
- korpi za cveće, buketa, venaca i sličnih artikala

33

- Ne obuhvata proizvodnju:
- filija za fenjere, del. 13.99
  - radne odeće (npr. laboratorijskih odela, uniformi i sl.), del. 14.12
  - papirnih ukrasa, del. 17.29

### **Popravka i montaža mašina i opreme**

Obuhvata specijalizovanu popravku proizvoda proizvedenih u sektoru prerađivačke industrije s ciljem da se mašine, oprema i drugi proizvodi dovedu u funkcionalno stanje. Uključeno je obezbeđivanje generalnog servisiranja i rutinskog održavanja pomenutih proizvoda radi njihovog efikasnog rada i sprečavanja havarija i nepotrebnih popravki.

Ova oblast uključuje samo aktivnosti specijalizovane popravke i održavanja. Veliki deo popravki takođe obavljaju proizvođači mašina, opreme i drugih proizvoda, i u tom slučaju se jedinice angažovane za te popravke i proizvodne aktivnosti razvrstavaju u skladu sa principom dodate vrednosti. Na taj način, ove kombinovane aktivnosti često se povezuju sa stvaranjem proizvoda. Isti se princip primenjuje kod kombinovane trgovine i popravke.

Rekonstrukcija ili prerada mašina i opreme smatra se aktivnošću prerađivačke industrije i uključena je u druge delatnosti ovog sektora.

Popravka i održavanje proizvoda koji se koriste kao investiciona oprema i kao proizvodi široke potrošnje u principu se klasifikuju kao popravka i održavanje predmeta za domaćinstvo (npr. popravka kućnog nameštaja, 95.24).

U ovu oblast takođe je uključena specijalizovana instalacija mašina. Međutim, instalacija opreme koja je sastavni deo zgrada ili sličnih građevina (npr. postavljanje električne instalacije, instaliranje liftova ili uređaja za klimatizaciju) svrstava se u sektor Građevinarstvo.

Ne obuhvata:

- čišćenje industrijske opreme, del. 81.22
- popravku i održavanje računara i komunikacione opreme, del. 95.1
- popravku i održavanje predmeta za domaćinstvo, del. 95.2

33.1

### **Popravka metalnih proizvoda, mašina i opreme**

Obuhvata specijalizovanu popravku metalnih proizvoda, mašina i opreme proizvedenih u okviru prerađivačke industrije.

Obuhvaćeno je opšte ili redovno održavanje (tj. servisiranje) tih proizvoda kako bi se osigurao njihov dalji rad i sprečilonjihovo kvarenje.

Ne obuhvata:

- preradu ili ponovnu proizvodnju mašina i opreme, del. 25-31

- čišćenje industrijskih mašina, del. 81.22
- popravku i održavanje računara i komunikacione opreme, del. 95.1
- popravku i održavanje kućnih aparata, del. 95.2

### **33.11 Popravka metalnih proizvoda**

Obuhvata popravku i održavanje izrađenih metalnih proizvoda iz oblasti 25:

- popravku metalnih cisterni, rezervoara i kontejnera
- popravku i održavanje cevi i cevnih instalacija
- popravku zavarivanjem i lemljenjem
- popravku i održavanje parnih kotlova i njima pripadajućih uređaja: kondenzatora, ekonomizatora, grejača, kolektora pare i akumulatora
- popravku i održavanje nuklearnih reaktora, osim separatora izotopa
- popravku i održavanje delova brodskih parnih kotlova i naprava za zagrevanje centralno grejanje
- popravku i održavanje oružja i borbene opreme (uključuje popravku sportskih i rekreativnih pištolja)
- popravku i održavanje šoping-kolica

Ne obuhvata:

- oštrenje sečiva i testera, del. 33.12
- popravku cevnih instalacija sistema za centralno zagrevanje, del. 43.22
- popravku mehaničkih naprava za zaključavanje, sefova itd., del. 80.20
- popravku sistema za nadzor i zaštitu, del. 80.20

### **33.12 Popravka mašina**

Obuhvata popravku i održavanje industrijskih mašinai opreme - oštrenje ili instaliranje, zamena sečiva i testera u komercijalnim i industrijskim mašinama, ili usluge zavarivanja (automatsko, opšte); popravku poljoprivrednih i drugih mašina i opreme teške industrije, mašinskih alatki, komercijalne opreme za hlađenje, građevinske opreme i rudarskih mašina i sličnih mašina i opreme iz oblasti 28:

- popravku i održavanje nemotornih mašina za vozila
- popravku i održavanje pumpi, kompresora i sličnih uređaja
- popravku i održavanje mašina koje koriste fluidnu energiju
- popravku ventila
- popravku zupčanika i drugih prenosnika
- popravku i održavanje industrijskih peći
- popravku i održavanje uređaja za dizanje i prenošenje, uključujući liftove i pokretne stepenice
- popravku i održavanje industrijskih naprava za hlađenje i opreme za pročišćavanje vazduha

- popravku i održavanje opštih mašina komercijalnog tipa
- popravku i održavanje ručnih mašina na struju
- popravku i održavanje mašina i pomoćnih delova za sečenje i oblikovanje metala
- popravku i održavanje mašina opšte namene
- popravku i održavanje traktora za poljoprivrednu
- popravku i održavanje mašina za poljoprivrednu i šumarstvo
- popravku i održavanje metalurških mašina
- popravku i održavanje mašina za obradu hrane, pića i duvana
- popravku i održavanje mašina za tekstilnu industriju, proizvodnju kože
- popravku i održavanje mašina za industriju papira
- popravku i održavanje mašina za industriju plastike i gume
- popravku i održavanje ostalih mašina za posebne svrhe iz oblasti 28
- popravku i održavanje naprava za merenje
- popravku i održavanje automata
- popravku i održavanje registarskih kasa
- popravku i održavanje mašina za fotokopiranje
- popravku i održavanje računskih mašina, elektronskih ili neelektronskih
- popravku i održavanje pisačih mašina
- popravku i održavanje presa za ploče iverice i slično
- popravku i održavanje mašina i aparata za zavarivanje i lemljenje

Ne obuhvata:

- popravku i održavanje peći i drugih grejnih uređaja, del. 43.22
- ugrađivanje peći i drugih grejnih uređaja, del. 43.22
- popravku računara, del. 95.11

### **33.13 Popravka elektronske i optičke opreme**

Obuhvata popravku i održavanje proizvoda iz del. 26.5, 26.6 i 26.7, osim onih koji se smatraju proizvodima za domaćinstva.

Obuhvata popravku i održavanje mernih, kontrolnih, istraživačkih, navigacionih i kontrolnih uređaja iz grane 26.5:

- popravku i održavanje instrumenata za letelice
- popravku i održavanje uređaja za testiranje automobilskih ispusnih gasova
- popravku i održavanje meteoroloških instrumenata
- popravku i održavanje opreme za ispitivanje fizičkih, električnih i hemijskih karakteristika

- popravku i održavanje mernih, kontrolnih, istraživačkih, navigacionih i drugih instrumenata

- popravku i održavanje instrumenata za otkrivanje i praćenje radijacije

Obuhvata popravku i održavanje laserske, elektromedicinske i elektroterapeutske opreme iz grane 26.6:

- popravku i održavanje aparata za magnetnu rezonancu, ultrazvučnih aparata, pejsmejkera, slušnih aparata, aparata za elektrokardiografiju, endoskopiju, zračenje i dr.

Obuhvata popravku i održavanje optičkih instrumenata iz grane 26.7, kao što su: dvogledi, mikroskopi (osim elektronskih i protonskih), teleskopi, prizme, sočiva (osim oftalmoloških), kao i fotografске opreme i uređaja ako su namenjeni za profesionalnu upotrebu.

Ne obuhvata:

- popravku i održavanje opreme za fotokopiranje, del. 33.12

- popravku i održavanje računara i periferne opreme, del. 95.11

- popravku i održavanje računarskih projektorâ, del. 95.11

- popravku i održavanje komunikacione opreme, del. 95.12

- popravku i održavanje video-kamera i televizora za opštu upotrebu, del. 95.21

- popravku i održavanje časovnika i ručnih satova, del. 95.25

### **33.14 Popravka električne opreme**

Obuhvata:

- popravku i održavanje proizvoda iz oblasti 27 (osim aparata za domaćinstvo)

- popravku i održavanje transformatorâ

- popravku i održavanje elektromotora i generatorâ

- popravku i održavanje sklopnih prekidača i razvodnih tabli

- popravku i održavanje aparata za kontrolu strujnih kola i releja

- popravku i održavanje baterija i akumulatorâ

- popravku i održavanje električnih aparata za osvetljenje

- popravku i održavanje strujne žičane opreme i nestrujne žičane opreme za spajanje električnih kola žicom

Ne obuhvata:

- popravku i održavanje računara i periferne opreme, del. 95.11

- popravku i održavanje telekomunikacione opreme, del. 95.12

- popravku i održavanje elektronskih aparata za široku potrošnju, del. 95.21

- popravku i održavanje časovnika i ručnih satova, del. 95.25

### **33.15 Popravka i održavanje brodova i čamaca**

Obuhvata popravku i održavanje brodova i čamaca. Međutim, fabričko ponovno građenje ili remont brodova klasifikovani su u oblast 30.

Obuhvata:

- održavanje, popravku ili prepravku brodova
- održavanje, popravku i prerađu jedrilica i čamaca za razonodu i sport

Ne obuhvata:

- fabričku obnovu i remont brodova, del. 30.1
- popravku i održavanje brodskih motora i motora za čamce, del. 33.12
- rezanje, struganjei rasklapanje brodova, del. 38.31

### **33.16 Popravka i održavanje letelica i svemirskih letelica**

Obuhvata popravku i održavanje letelica i svemirskih letelica.

Obuhvata:

- održavanje i popravku letelica (osim fabričkog remonta, pregleda i obnove)
- održavanje i popravku motora za letelice

Ne obuhvata:

- fabričku obnovu i remont letelica, del. 30.30

### **33.17 Popravka i održavanje druge transportne opreme**

Obuhvata popravku i održavanje ostale transportne opreme iz oblasti 30, sem motocikala i bicikala.

Obuhvata:

- popravku i održavanje šinskih vozila (sem fabričkog remonta i konverzije)
- popravku i održavanje zaprežnih vozila

Ne obuhvata:

- fabričku obnovu i remont lokomotiva i šinskih vozila, del. 30.20
- popravku i održavanje vojnih borbenih vozila, del. 30.40
- popravku i održavanje kolica za kupovinu, del. 33.11
- popravku i održavanje motora za šinska vozila, del. 33.12
- popravku i održavanje motocikala, del. 45.40
- popravku i održavanje bicikala, del. 95.29

### **33.19 Popravka ostale opreme**

Obuhvatapopravku opreme koja nije obuhvaćena u drugim grupama ove oblasti:

- ribarskih mreža, prostirki, vreća za hemikalije i dr.
- užadi, brodske opreme, platna za jedra i cerada
- vreća
- drvenih paleta, buradi, kolutova i sl.

- automata za igru s kuglicama i drugih automata za igru na žetone

- restauraciju orgulja i drugih istorijskih muzičkih instrumenata

Ne obuhvata:

- restauraciju i popravku kućnog i kancelarijskog nameštaja, del. 95.24

- popravku i održavanje bicikala, del. 95.29

- popravku, prekrajanje i održavanje odeće, del. 95.29

### **33.2 Montaža industrijskih mašina i opreme**

#### **33.20 Montaža industrijskih mašina i opreme**

Obuhvata specijalnu montažu industrijskih mašina i opreme. Ugrađivanje opreme koja je sastavni deo građevinskog objekta spada u Građevinarstvo (npr. ugrađivanje liftova, pokretnih stepenica, uređaja za klimatizaciju, alarmnih sistema i dr.).

Obuhvata:

- instaliranje industrijskih mašina u fabrikama

- sastavljanje opreme za industrijsku procesnu kontrolu i upravljanje

- sastavljanje opreme za kontrolu industrijskih procesa

- instaliranje ostale industrijske opreme:

\* komunikacione opreme

\* centralnih i sličnih računara

\* laserske i elektromedicinske opreme

- demontaža većih industrijskih mašina i opreme

- montaža mlinova

- opremanje mašina

- montažu opreme za kuglane

Ne obuhvata:

- montažu liftova, automatskih vrata, vakuum sistema za čišćenje, rashladnih sistema itd., del. 43.29

- montažu vrata, trezora, fittinga, nameštaja itd., 43.32

- montažu vrata, stepeništa, kabina za probanje odela, nameštaja, itd., del. 43.32

- montiranje (postavljanje) računara, del. 62.09

[Sledeći](#)

[Prethodni](#)

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DELATNOSTI
1	2	3	4	5
SEKTOR D		SNABDEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, GASOM, PAROM I KLIMATIZACIJA		
Obuhvata proizvodnju i snabdevanje električnom				

energijom, gasom, parom i toplom vodom pomoću mrežnog sistema cevovoda, magistralnih vodova i mrežnih električnih kablova. Veličina mreže nije odlučujuća. Takođe je obuhvaćena distribucija električne energije, gasa, pare i tople vode u industrijskim pogonima ili stambenim zgradama.

Takođe uključuje snabdevanje parom i klimatizaciju.

Ne obuhvata rad službi za vodovod i kanalizaciju, oblast 36 i 37, kao ni transport gasovodom (na duže razdaljine, uglavnom), del. 49.30.

## **35 Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija**

### **35.1 Proizvodnja, prenos i distribucija električne energije**

Obuhvata proizvodnju i prenos električne energije do distribucionih centara i distribuciju.

#### **35.11 Proizvodnja električne energije**

Obuhvata proizvodnju:

- električne energije u hidroelektranama
- električne energije u termoelektranama i toplanama
- korišćenjem čvrstih, tečnih i gasovitih goriva ili snabdevanjem iz drugih obnovljivih energetskih izvora
- električne energije u nuklearnim elektranama
- električne energije u elektranama na sunce i vetar
- električne energije u elektranama za kombinovanu proizvodnju električne i toplotne energije

Ne obuhvata:

- proizvodnju električne energije spaljivanjem otpadaka, del. 38.21

#### **35.12 Prenos električne energije**

Obuhvata:

- upravljanje prenosom mrežom i prenos električne energije do distribucionih sistema

Ne obuhvata:

- izgradnju dalekovoda, del. 42.22

#### **35.13 Distribucija električne energije**

Obuhvata:

- upravljanje distributivnom mrežom i distribuciju električne energije primljene od elektrana ili prenosnog sistema do potrošača

#### **35.14 Trgovina električnom energijom**

Obuhvata:

- prodaju električne energije korisnicima
- delatnost trgovaca, tržišnih posrednika ili zastupnika koji - trguju električnom energijom preko sistema za distribuciju energije kojim upravljaju drugi

## **35.2 Proizvodnja gasa i distribucija gasovitih goriva gasovodima**

Obuhvata proizvodnju gasa i distribuciju zemnog ili sintetičkog gasa putem distributivne mreže do potrošača. Obuhvaćeni su prodavci gasa ili posrednici koji organizuju prodaju gasa posredstvom distributivne mreže kojom upravljaju drugi.

Transport gase gasovodima koji povezuju proizvođače s distributerima gase, ili između centara za distribuciju, isključuje se iz ove grane i spada u delatnost transporta posredstvom gasovoda.

### **35.21 Proizvodnja gase**

Obuhvata proizvodnju:

- gase suvom destilacijom uglja ili iz nusproizvoda poljoprivrede ili otpadaka
- gasovitih goriva određene kalorične vrednosti iz različitih vrsta gasova: čišćenjem, mešanjem ili drugim postupcima, uključujući zemni gas

Ne obuhvata:

- vađenje zemnog gasea, del. 06.20
- rad koksnih peći, del. 19.10
- proizvodnju derivata nafte, del. 19.20
- proizvodnju tehničkih gasova, del. 20.11

### **35.22 Distribucija gasovitih goriva gasovodom**

Obuhvata:

- distribuciju i snabdevanje gasovodnim gorivima svih vrsta gasovodom

Ne obuhvata:

- transport gasovodom (osim distributivne mreže), del. 49.50

### **35.23 Trgovina gasovitim gorivima preko gasovodne mreže**

Obuhvata:

- prodaju gase korisnicima preko gasovodne mreže delatnost trgovaca, tržišnih posrednika ili zastupnika koji trguju gasnim gorivima preko sistema za distribuciju gase kojim upravljaju drugi

Ne obuhvata:

- trgovinu na veliko gasovitim gorivima, del. 46.71
- trgovinu na malo gasom u bocama, del. 47.78
- direktnu prodaju goriva, del. 47.99

## **35.3 Snabdevanje parom i klimatizacija**

### **35.30 Snabdevanje parom i klimatizacija**

Obuhvata proizvodnju:

- i distribuciju pare i tople vode za grejanje i u druge svrhe
- i distribuciju hladnog vazduha i vode
- leda u svrhe hlađenja hrane i u neprehrambene svrhe

## VODAMA, KONTROLISANJE PROCESA UKLANJANJA OTPADA I SLIČNE AKTIVNOSTI

U ovaj sektor svrstane su aktivnosti u vezi sa procesom uklanjanja raznih formi otpada (uključujući sakupljanje i obradu), poput čvrstog ili tečnog industrijskog otpada ili otpada iz domaćinstava, kao i aktivnosti kontrole kontaminiranih deponija. Krajnji proizvod procesa obrade otpada ili otpadnih voda može biti (trajno) uklonjen ili može da postane input za druge proizvodne procese. Aktivnosti snabdevanja vodom takođe su svrstane u ovaj sektor.

**36**

### **Skupljanje, prečišćavanje i distribucija vode**

Obuhvata skupljanje, prečišćavanje i distribuciju vode za potrebe domaćinstava i industrije. Uključeni su skupljanje vode iz različitih izvora, kao i distribucija vode različitim sredstvima.

**36.0**

#### **Skupljanje, prečišćavanje i distribucija vode**

##### **36.00 Skupljanje, prečišćavanje i distribucija vode**

Obuhvata skupljanje, prečišćavanje i distribuciju vode za potrebe domaćinstava i industrije. Uključeni su skupljanje vode iz različitih izvora i distribucija vode, kao i rad sistema za navodnjavanje; nisu uključene usluge navodnjavanja ni slične pomoćne usluge u poljoprivredi.

Obuhvata:

- skupljanje vode iz jezera, reka, bunara, sa izvora i sl.
- skupljanje kišnice
- prečišćavanje vode
- obradu vode u industrijske i druge svrhe
- desalinizaciju morske ili podzemne vode kao glavne aktivnosti u proizvodnji vode
- distribuciju vode cevovodom, vozilom-cisternom ili na drugi način
- rad kanala za navodnjavanje

Ne obuhvata:

- rad opreme za navodnjavanje za potrebe poljoprivrede, del. 01.61
- obradu otpadnih voda radi sprečavanja zagađenja, del. 37.00
- cevovodni transport vode, del. 49.50

**37**

### **Uklanjanje otpadnih voda**

Obuhvata rad kanalizacionih sistema ili uređaja za različitu obradu vode, prečišćavanje otpadnih voda, skupljanje otpada iz vode, njegovo odstranjivanje i odlaganje.

**37.0**

#### **Uklanjanje otpadnih voda**

##### **37.00 Uklanjanje otpadnih voda**

Obuhvata:

- rad kanalizacionih sistema i uređaja za obradu otpadnih voda
- skupljanje i transport industrijskih, komunalnih i drugih

38

otpadnih voda, kao i kišnice, korišćenjem kanalizacionih mreža, kolektora, pokretnih tankova ili drugih vidova transporta

- pražnjenje i čišćenje septičkih jama i rezervoara, šahtova i kanalizacionih jama; održavanje hemijskih toaleta
- obradu/prečišćavanje otpadnih voda (uključujući kanalizacione i industrijske otpadne vode i vodu iz bazena za kupanje) primenom fizičkih, hemijskih i bioloških procesa
- održavanje i čišćenje odvodnih kanala i drenažu, uključujući i deblokiranje odvoda

Ne obuhvata:

- dekontaminaciju površinskih i podzemnih voda na mestu zagađenja, del. 39.00
- čišćenje i odgušivanje kanalizacionih cevi u zgradama, del. 43.22

### **Sakupljanje, tretman i odlaganje otpada; ponovno iskorišćavanje otpadnih materija**

Obuhvata sakupljanje, tretman i odlaganje otpada (otpadnih materija). Takođe obuhvata odvoženje otpada i obavljanje pripremnih radnji za tretman na pr. (razvrstavanje otpada u posebne tokove otpada).

#### **38.1 Skupljanje otpada**

Obuhvata skupljanje kućnog (komunalnog) i komercijalnog otpada u kontejnere. To uključuje posebno sakupljanje otpada koji nije opasan od opasnog otpada, na pr. kućni otpad, korišćene baterije, korišćeno jestivo ulje i masnoće, korišćeno motorno ulje kao i građevinski otpad.

#### **38.11 Skupljanje otpada koji nije opasan**

Obuhvata:

- sakupljanje neopasnog čvrstog otpada (smeće) na lokalnoj teritoriji, kao što je sakupljanje komunalnog i komercijalnog otpada u kontejnere što može biti mešavina materijala koji se mogu ponovno upotrebiti
- sakupljanje reciklabilnih materijala
- sakupljanje otpada sa javnih površina
- sakupljanje građevinskog otpada
- sakupljanje i uklanjanje otpadaka kao što su grane i šljunak
- sakupljanje tekstilnog otpada
- aktivnosti u transfer stanicama za neopasan otpad

Ne obuhvata:

- skupljanje opasnog otpada, del. 38.12
- rad deponija za odlaganje otpada koji nije opasan, del. 38.21
- rad postrojenja za sortiranje i razdvajanje mešanog otpada (na papirni, plastični itd.) namenjenog za reciklažu, del. 38.32

### **38.12 Skupljanje opasnog otpada**

Obuhvata sakupljanje čvrstog i otpada koji nije čvrst, na pr. eksplozivnog, oksidirajućeg, zapaljivog, toksičnog, nadražujućeg, kancerogenog, korozivnog, zaraznog i drugih supstanci i preparata opasnih po ljudsko zdravlje i životnu sredinu. Obuhvata identifikaciju, obradu, pakovanje i obeležavanje otpada za transport.

Obuhvata:

- sakupljanje opasnog otpada kao što su:
  - \* korišćena motorna ulja
  - \* biološki opasan otpad
  - \* nuklearni otpad
  - \* korišćene baterije
- aktivnosti u transfer stanicama za opasan otpad

Ne obuhvata:

čišćenje i sanaciju kontaminiranih objekata, miniranih - lokacija, zemljišta, zatim podzemnih voda, odstranjivanje azbesta, del. 39.00

### **38.2**

#### **Tretman i odlaganje otpada**

Obuhvata odlaganje, tretman pre odlaganja, za različite vrste otpada i na različite načine, kao što je tretman organskog otpada u cilju odlaganja, tretman i odlaganje zatrovanih ili uginulih životinja i dr. kontaminirani otpad; tretman i odlaganje radioaktivnih otpada iz bolnica, istovaranje otpadaka na zemlju ili u vodu, zakopavanje ili zaoravanje ostataka; odlaganje korišćene robe kao frižidera, da se eliminiše štetan otpad, odlaganje otpada nastalog inseneracijom ili sagorevanjem. Uključuje i dobijanje energije prilikom procesa insineracije.

Ne obuhvata:

- tretman i odlaganje otpadnih voda, del. 37.00
- ponovno iskorisćavanje otpadnog materijala, del. 38.3

### **38.21 Tretman i odlaganje otpada koji nije opasan**

Obuhvata odlaganje i tretman pre odlaganja čvrstog i neopasnog otpada koji nije čvrst:

- rad deponija neopasnog otpada
- odlaganje (zbrinjavanje) neopasnog otpada spaljivanjem ili insineracijom ili drugim metodama, sa ili bez
- iskorisćavanja za proizvodnju električne energije ili pare, komposta, zamene za goriva, biogas, pepeo ili drugi proizvodi za dalju upotrebu.
- tretman organskog otpada za odlaganje

Ne obuhvata:

- insineraciju i spaljivanje opasnog otpada, del. 38.22
- rad postrojenja za sortiranje mešovitog otpada kao papir,
- plastika iskorisćene limenke i metale za ponovnu upotrebu, del. 38.32
- dekontaminaciju, čišćenje zemljišta, vode, odstranjivanje

### **38.22 Tretman i odlaganje opasnog otpada**

Obuhvata odlaganje i tretman pre odlaganja, opasnog otpada čvrstog i koji nije čvrst uključujući otpad koji je eksplozivan, oksidirajući, zapaljiv, toksičan, iritirajući, kancerogen, korozivan, infektivan i druge supstance i preparate opasne po ljudsko zdravље i životnu sredinu.

Obuhvata:

- rad postrojenja za tretman opasnog otpada
- tretman i odlaganje zatrovanih ili uginulih životinja i drugog kontaminiranog otpada
- insineracija opasnog otpada
- odlaganje iskorišćenih uređaja (npr. frižidera), iz kojih se potom odstranjuju štetne materije
- tretman, odlaganje i skladištenje radioaktivnog nuklearnog otpada, uključujući:
  - \* tretman i odlaganje radioaktivnog otpada iz bolnica
  - \* inkapsulacija, priprema ili drugi tretman nuklearnog otpada zbog skladištenja

Ne obuhvata:

- ponovnu preradu nuklearnog goriva, del. 20.13
- insineracija neopasnog otpada, del. 38.21
- dekontaminaciju i čišćenje zemljišta i voda, odstranjivanje opasnih materija radi smanjenja zagađenosti, del. 39.00

### **38.3 Ponovna upotreba materijala**

#### **38.31 Demontaža olupina**

Obuhvata demontažu olupina bilo koje vrste (automobila, brodova, računara, televizora i drugih uređaja) u cilju ponovne upotrebe materijala.

Ne obuhvata:

- odlaganje iskorišćene robe kao frižidera radi eliminisanja štetnog otpada, del. 38.22
- demontažu automobila, brodova, računara, televizora i ostalih aparata u cilju ponovne prodaje korišćenih delova, sektor G

#### **38.32 Ponovna upotreba razvrstanih materijala**

Obuhvata preradu metalnog i nemetalnog otpada i otpadaka i ostataka u sekundarne sirovine, obično uključuje fizičke ili hemijske procese transformacije.

Takođe uključuje ponovnu upotrebu materijala iz tokova otpada u formi: 1) separacije i razvrstavanja materijala koji se mogu ponovno upotrebiti iz tokova neopasnog otpada ili 2) separacija i razvrstavanje mešovitog otpada koji se može ponovo upotrebiti, kao papir, plastika, iskorišćene limenke i metali u različite kategorije.

Primeri fizičkog ili hemijskog procesa transformacije:

- mehaničko drobljenje metalnog otpada iz školjke automobila, mašine za pranje veša, bicikla i sl.

- mehaničko smanjenje velikih gvozdenih delova kao železničkih vagona
- sečenje metalnog otpada, starih neupotrebljivih vozila
- druge metode mehaničkog tretmana radi smanjenja zapremine, kao što su sečenje i presovanje
- regenerisanje metala iz fotografskih otpadaka na pr. fiksira, fotografskog papira i filma
- regenerisanje gume, kao što su korišćene gume za proizvodnju sekundarnih sirovina
- sortiranje i peletiranje plastike za proizvodnju sekundarnih sirovina (za cevi, saksije palete i sl.)
- prerada (čišćenje, topljenje, mlevenje) otpada od plastike ili gume u granulate
- drobljenje, čišćenje i sortiranje stakla
- drobljenje, čišćenje i sortiranje drugih vrsta otpada, kao što je građevinski otpad za dobijanje sekundarnih sirovina
- prerada upotrebljenog jestivog ulja i masti radi dobijanja sekundarnih sirovina
- prerada ostalih otpadaka od hrane, pića, duvana i drugih ostataka u sekundarne sirovine.

**Ne obuhvata:**

- proizvodnja gotovih proizvoda iz sekundarnih sirovina, kao što su: proizvodnja prediva i vlakana od ostataka konfekcijske robe, proizvodnja pulpe iz otpadnog papira, protektiranje guma ili proizvodnja metala iz metalnog otpada, koji treba da budu razvrstani u odgovarajuće delatnosti (sektor C prerađivačka industrija)
- prerada otpada od nuklearnog goriva, del. 20.13
- pretapanje otpada i ostataka od gvožđa, del. 24.10
- ponovna upotreba otpada u procesu spaljivanja ili insineracije, del. 38.2
- tretman i odlaganje neopasnog otpada, del. 38.21
- tretman organskog otpada radi odlaganja uključujući proces kompostiranja, del. 38.21
- dobijanje energije tokom procesa insineracije neopasnog otpada, del. 38.21
- tretman i odlaganje radioaktivnog otpada iz bolnica itd., del. 38.22
- tretman i odlaganje toksičnog i kontaminiranog otpada, del. 38.22
- trgovina na veliko otpacima i ostacima, del. 46.77

### **Sanacija, rekultivacija i druge usluge u oblasti upravljanja otpadom**

Obuhvata obezbeđivanje usluga sanacije i rekultivacije, kao što su: čišćenje kontaminiranih objekata i lokacija, zemljišta, površinskih i podzemnih voda.

**39**

**39.0**

**Sanacija, rekultivacija i druge usluge u oblasti**

	<b>upravljanja otpadom</b>
<b>39.00</b>	<b>Sanacija, rekultivacija i duge usluge u oblasti upravljanja otpadom</b>
	Obuhvata:
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dekontaminaciju zemljišta i podzemnih voda na mestu</li> <li>- zagađenja korišćenjem mehaničkih, hemijskih ili bioloških metoda</li> <li>- dekontaminaciju industrijskih postrojenja ili lokacija, uključujući nuklearna postrojenja i lokacije</li> <li>- dekontaminaciju i čišćenje površinskih voda od zagađenja koje je posledica akcidenta, kao što je sakupljanje zagađivača ili primena hemikalija</li> <li>- čišćenje naftnih mrlja i drugih zagađivača na zemlji, u površinskim vodama, u morima i okeanima, uključujući i priobalje</li> <li>- odstarnjivanje/smanjivanje otrovnih materija, azbesta, olovnih boja i drugih otrovnih materija</li> <li>- ostalo specijalizovano čišćenje i saniranje životne sredine</li> </ul>
	Ne obuhvata:
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- uništavanje štetočina u poljoprivredi, del. 01.61</li> <li>- prečišćavanje vode, del. 36.00</li> <li>- tretman i odlaganje neopasnog otpada, del. 38.21</li> <li>- tretman i odlaganje opasnog otpada, del. 38.22</li> <li>- čišćenje puteva, pranje ulica i odstranjivanje leda i snega, del. 81.29</li> </ul>

## SEKTOR F

## GRAĐEVINARSTVO

Obuhvata opšte i specijalizovane građevinske radove na zgradama i ostalim građevinama. Obuhvataju se novogradnja, popravke, dogradnja i adaptacija, postavljanje montažnih zgrada ili objekata na gradilištu, kao i građevine privremenog karaktera.

Opšte građevinarstvo predstavlja izgradnju kompletnih stambenih i poslovnih zgrada, prodavnica i drugih javnih zgrada, pomoćnih i poljoprivrednih zgrada i sl., ili, pak, izgradnju ostalih građevina kao što su autoputevi, ulice, mostovi, tuneli, železničke pruge, aerodromi, pristaništa i drugi priobalni objekti, sistemi za navodnjavanje, kanalizacioni sistemi, industrijski objekti, cevovodi i električni vodovi, sportski objekti itd.

Ovi poslovi mogu da se obavljaju za sopstveni ili za tuđ račun. Deo radova, a ponekad i celokupne radove, mogu da obavljaju podizvođači. Ovde se svrstava jedinica kojoj je poverena celokupna odgovornost za građevinski projekat.

Obuhvata i popravku zgrada i ostalih građevina.

U ovaj sektor svrstani su celokupna izgradnja zgrada (oblast 41), celokupni radovi na izgradnji ostalih građevina (oblast 42), kao i specijalizovane građevinske aktivnosti, i

to samo ako se izvode kao deo građevinskog procesa (oblast 43).

Iznajmljivanje građevinske opreme s rukovaocem klasificuje se kao specijalizovani građevinski rad koji se izvodi korišćenjem ove opreme.

Takođe obuhvata organizaciju izvođenja građevinskih projekata (razrada građevinskih projekata) zgrada ili ostalih građevina, u koju su uključena finansijska, tehnička i fizička sredstva potrebna za ostvarenje građevinskog projekta radi kasnije prodaje.

Ukoliko se ovi radovi ne izvode radi kasnije prodaje građevine nego radi sopstvenog korišćenja (npr. davanje u zakup prostora u sopstvenim zgradama, prerađivački poslovi u fabrici), jedinica se ne svrstava ovde nego se razvrstava prema operativnim poslovima, tj. stvarnom stanju, proizvodnji itd.

## 41

### **Izgradnja zgrada**

Obuhvata izgradnju svih vrsta zgrada. Tu su svrstane novogradnja, popravke, dogradnja i adaptacija, postavljanje montažnih zgrada ili objekata na gradilištu, kao i građevine privremenog karaktera.

Obuhvaćena je izgradnja kompletnih stambenih i poslovnih zgrada, prodavnica i drugih javnih i pomoćnih zgrada, poljoprivrednih zgrada i sl.

### 41.1

#### **Razrada građevinskih projekata**

#### **41.10 Razrada građevinskih projekata**

Obuhvata:

- razradu građevinskih projekata za stambene i nestambene zgrade objedinjavanjem finansijskih, tehničkih i fizičkih sredstava neophodnih za realizaciju građevinskih projekata radi kasnije prodaje

Ne obuhvata:

- izgradnju zgrada, del. 41.20
- arhitektonsko i građevinsko projektovanje, del. 71.1
- usluge rukovođenja projektom koje su u vezi s građevinskim projektom, del. 71.1

### 41.2

#### **Izgradnja stambenih i nestambenih zgrada**

Obuhvata izgradnju kompletnih objekata ili za svoj račun, s namenom prodaje, ili na osnovu ugovora. Deo izgradnje ili celokupnu izgradnju može izvoditi podizvođač radova.

Ako se obavljaju samo specijalizovani delovi građevinskog procesa, onda se delatnost svrstava u oblast 43.

#### **41.20 Izgradnja stambenih i nestambenih zgrada**

Obuhvata:

- izgradnju svih vrsta stambenih zgrada:
  - \* zgrada s jednim stanom
  - \* zgrada s više stanova, uključujući i višespratne zgrade

**42**

- izgradnju svih vrsta nestambenih zgrada:
    - \* zgrada za industrijsku proizvodnju, npr. fabrika, radionica, montažnih postrojenja itd.
    - \* bolnica, škola i poslovnih zgrada
    - \* hotela, prodavnica, tržnih centara i restorana
    - \* aerodromskih zgrada
    - \* sportskih dvorana
    - \* parking garaža, uključujući i podzemne garaže
    - \* skladišta
    - \* zgrada za obavljanje verskih obreda
  - montažu i podizanje montažnih građevina na gradilištu
  - prepravke i obnovu postojećih stambenih građevina
- Ne obuhvata:
- izgradnju industrijskih postrojenja, osim zgrada, del. 42.99
  - arhitektonsko i građevinsko projektovanje, del. 71.1
  - rukovođenje projektom za izgradnju, del. 71.1

### **Izgradnja ostalih građevina**

Obuhvata izgradnju ostalih građevina. Ovde spadaju novogradnja, popravke, dogradnja i adaptacija, postavljanje montažnih zgrada ili objekata na gradilištu, kao i građevine privremenog karaktera.

Obuhvata se izgradnja (složenih, teških) građevina kao što su autoputevi, putevi, ulice, mostovi, tuneli, železničke pruge, aerodromske staze, pristaništa i drugi objekti na vodi, sistemi za navodnjavanje, kanalizacioni sistemi, industrijska postrojenja, cevovodi i električni vodovi i sportska igrališta. Ovi radovi mogu se obavljati za sopstveni račun ili za naknadu.

Deo radova, a ponekad i celokupne radove, mogu da obavljaju podizvođači.

Ako se obavljaju samo specijalizovani delovi građevinskog procesa, onda se delatnost svrstava u oblast 43.

**42.1**

### **Izgradnja puteva i železničkih pruga**

#### **42.11 Izgradnja puteva i autoputeva**

Obuhvata:

- izgradnju autoputeva, ulica, drumova i drugih puteva za vozila i pešake
- površinske radove na ulicama, putevima, autoputevima, mostovima ili tunelima:
  - \* asfaltiranje puteva
  - \* bojenje i obeležavanje oznaka na putevima
  - \* postavljanje ograda i saobraćajnih oznaka i sl.
- izgradnju aerodromskih pisti

Ne obuhvata:

- postavljanje ulične rasvete i električne signalizacije,

- arhitektonsko i građevinsko projektovanje, del. 71.1

- rukovođenje projektom za izgradnju, del. 71.1

#### **42.12 Izgradnja železničkih pruga i podzemnih železnica**

Obuhvata:

- izgradnju železničkih pruga i podzemnih železnica

Ne obuhvata:

- postavljanje rasvete i električne signalizacije, del. 43.21

- arhitektonsko i građevinsko projektovanje, del. 71.1

- tehničko rukovođenje projektom za izgradnju, del. 71.1

#### **42.13 Izgradnja mostova i tunela**

Obuhvata:

- izgradnju mostova, uključujući i mostove za uzdignute autoputeve (vijadukte)

- izgradnju tunela

Ne obuhvata:

- postavljanje rasvete i električne signalizacije, del. 43.21

- arhitektonsko i građevinsko projektovanje, del. 71.1

- rukovođenje projektom za izgradnju, del. 71.1

### **42.2 Izgradnja cevovoda, električnih i komunikacionih vodova**

#### **42.21 Izgradnja cevovoda**

Obuhvata izgradnju cevovoda za transportovanje tečnosti i izgradnju međusobno povezanih zgrada i građevina koje čine sastavni deo tih sistema.

Obuhvata:

- izgradnju ostalih građevina za:

\* cevovode za prenos na velike daljine i gradske cevovode (međumesni i lokalni cevovodi)

\* glavne dovode i mrežu

\* sisteme za navodnjavanje (kanali)

\* rezervoare

- izgradnju:

\* odvodnih sistema (kolektora), uključujući i popravke

\* postrojenja za deponovanje otpadnih voda

\* crpnih stanica

- kopanje bunara

Ne obuhvata:

- rukovođenje projektom u vezi s građevinskim radovima

- niskogradnje, del. 71.12

#### **42.22 Izgradnja električnih i telekomunikacionih vodova**

Obuhvata izgradnju vodova za distribuciju električne energije i telekomunikacija i izgradnju međusobno povezanih zgrada i građevina koje čine sastavni deo tih sistema.

Obuhvata:

- izgradnju ostalih građevina za:
  - \* međumesne i lokalne komunikacione i energetske dalekovode i mrežu
  - \* elektrane
- Ne obuhvata:
  - rukovođenje projektom u vezi s građevinskim radovima niskogradnje, del. 71.12

#### **42.9 Izgradnja ostalih građevina**

##### **42.91 Izgradnja hidrotehničkih objekata**

Obuhvata:

- izgradnju:
  - \* vodenih puteva, pristaništa, marina, ustava i dr., kao i izvođenje rečnih radova (utvrđivanje obala)
  - \* brana i nasipa
- iskopavanje (bagerovanje) vodenih puteva

Ne obuhvata:

- rukovođenje projektom u vezi s građevinskim radovima niskogradnje, del. 71.12

##### **42.99 Izgradnja ostalih nepomenutih građevina**

Obuhvata:

- izgradnju industrijskih postrojenja, osim zgrada kao što su:
  - \* rafinerije
  - \* postrojenja hemijske industrije
- izgradnju građevina koje nisu zgrade, kao što su:
  - \* sportski objekti na otvorenom
    - opremanje parcela potrebnom infrastrukturom (npr. melioracijom, izgradnjom puteva itd.)

Ne obuhvata:

- montažu industrijskih aparata i opreme, del. 33.20
- parcelisanje zemljišta bez opremanja potrebnom infrastrukturom, del. 68.10
- usluge rukovođenja projektom u vezi s građevinskim radovima niskogradnje, del. 71.12

#### **Specijalizovani građevinski radovi**

Obuhvataju se specijalizovani građevinski radovi (posebni zanati), tj. izgradnja delova zgrada i ostalih građevina ili pripremni radovi za njih.

Ovi radovi su obično specijalizovani na način da se mogu izvoditi na različitim građevinama i zahtevaju posedovanje posebne vrste stručnosti ili opreme. To su, na primer: pobijanje stubova, izgradnja temelja, izrađivanje nosećih zidova, betoniranje, zidanje opekom, popločavanje kamenom, postavljanje građevinskih skela, pokrivanje krovova itd.

Podizanje čeličnih konstrukcija razvrstava se ovde samo pod uslovom da konstrukcije ne proizvodi sama jedinica.

Specijalizovane vrste radova većinom izvode podizvođači radova, a najčešće kada je reč o popravkama rađenim neposredno za vlasnika nepokretnosti.

Takođe se uključuju završni i zanatski radovi.

Obuhvaćene su i sve vrste montaža potrebnih za funkcionisanje građevine. Ove aktivnosti najčešće se izvode na samom gradilištu, mada deo poslova može da bude izveden u specijalnim radionicama. Uključeni su radovi kao što su uvođenje instalacija vodovoda, centralnog grejanja i klima-uređaja, antena, alarmnih sistema i ostali elektroradovi, instaliranje sistema raspršivača, liftova i pokretnih stepenica i dr.

Ovde spadaju i izolacioni radovi (od vlage, topote, zvuka), limarski radovi, postavljanje rashladnih uređaja, instaliranje rasvete i sistema signalizacije za puteve, železnicu, aerodrome, luke itd. Popravke koje se odnose na pomenute aktivnosti takođe su uključene.

Završni radovi građenja obuhvataju radove kojima se dovršava i završava građevina, kao što su zastakljivanje, krečenje, farbanje, ili pokrivanje raznim vrstama materijala (parket, tepih (itison), tapete itd.), zatim peskarenje, završni tesarski radovi, zvučna izolacija, čišćenje eksterijera itd. Popravke poput spomenutih aktivnosti takođe su uključene.

Iznajmljivanje građevinskih mašina s rukovaocem svrstava se u one delatnosti građevinarstva za čije se obavljanje te mašine iznajmljuju.

#### **43.1**

#### **Rušenje i pripremanje gradilišta**

Obuhvata pripremanje gradilišta za kasnije obavljanje građevinske aktivnosti i uključuje prethodno uklanjanje postojećih objekata.

##### **43.11 Rušenje objekata**

Obuhvata:

- rušenje i demontažu zgrada i drugih objekata

##### **43.12 Pripremna gradilišta**

Obuhvata:

- raščišćavanje gradilišta
- zemljane radove: iskopavanje, nasipanje, nivelišanje terena, iskop kanala, uklanjanje stena, miniranje i dr.
- pripremne radove za rudarstvo: uklanjanje iskopa i druge
- radove i pripremanje mineralnih nalazišta, osim zemljišta s naftom i gasom
- drenažne radove na gradilištu
- drenažne radove na poljoprivrednom ili šumskom zemljištu

Ne obuhvata:

- bušenje radi proizvodnje sirove nafte i prirodnog gasa, del. 06.10 i 06.20
- dekontaminaciju tla, del. 39.00

- bušenje i kopanje bunara, del. 42.21
- iskop okna, del. 43.99

### **43.13 Ispitivanje terena bušenjem i sondiranjem**

Obuhvata:

- ispitivanje terena bušenjem i sondiranjem i uzimanje
- uzoraka radi proučavanja terena i građenja, kao i u geofizičke, geološke ili druge svrhe

Ne obuhvata:

- bušenje eksploatacionih izvora nafte ili gasa, del. 06.10 i 06.20
- pomoćne usluge ispitivanja bušenjem i sondiranjem tokom rudarskih aktivnosti, del. 09.90
- bušenje i kopanje bunara, del. 42.21
- iskop okna, del. 43.99
- istraživanja nafte i gasa, geofizička, geološka i seizmička merenja, del. 71.12

## **43.2 Instalacioni radovi u građevinarstvu**

Obuhvata instalacione radove koji potpomažu funkcionisanje građevine kao takve, uključujući postavljanje instalacija električne energije, cevovoda (vodovoda, gasovoda i kanalizacije), sistema za grejanje i klimatizaciju, pokretnih stepenica i dr.

### **43.21 Postavljanje električnih instalacija**

Obuhvata instaliranje električnih sistema u svim vrstama zgrada i ostalih građevina:

- postavljanje instalacija:
  - \* električnih vodova i priključaka
  - \* telekomunikacionih vodova
  - \* vodova za računarsku mrežu, kablovsку televiziju, uključujući optičke kablove
  - \* satelitskih antena
  - \* rasvetnih sistema
  - \* protivpožarne alarme
  - \* alarmne sisteme protiv provala
  - \* ulične rasvete i električnih signala
  - \* rasvete na aerodromskim pistama
    - priključivanje električnih aparata za domaćinstvo, uključujući podno grejanje

Ne obuhvata:

- izgradnju komunikacionih i energetskih dalekovoda, del. 42.22
- nadzor i daljinski nadzor elektronskih sigurnosnih sistema, kao što su alarni protiv provale i protivpožarni zaštitni sistemi, uključujući njihovo instaliranje i održavanje, del. 80.20

### **43.22 Postavljanje vodovodnih, kanalizacionih, grejnih i klimatizacionih sistema**

Obuhvata instaliranje vodovodnih, kanalizacionih, grejnih i klimatizacionih sistema, uključujući dogradnju, adaptaciju, održavanje i popravke:

- postavljanje instalacija u zgradama ili drugim građevinama za:

- \* grejne sisteme (na struju, gas ili naftu)
  - \* peći (kotlarnice) i rashladne tornjeve
  - \* solarne neelektrične kolektore
  - \* vodovodnu i sanitarnu opremu
  - \* ventilacionu i klimatizacionu opremu i kanale
  - \* uređaje za gas
  - \* cevi za isparenja
  - \* protivpožarne sisteme
  - \* sisteme za rotacioni raspršivač
- iskop kanala za instalacione radove

Ne obuhvata:

- postavljanje električnog podnog grejanja, del. 43.21

#### **43.29 Ostali instalacioni radovi u građevinarstvu**

Obuhvata instaliranje ostale opreme (osim električne, vodovodne, kanalizacione) za grejne i klimatizacione sisteme ili industrijska postrojenja u zgradama i ostalim građevinama.

Obuhvata:

- postavljanje instalacija u zgradama ili drugim građevinama za:

- \* liftove i pokretne stepenice
- \* automatska i obrtna vrata
- \* gromobrane
- \* sistem za vakuumsko čišćenje
- \* topotnu i zvučnu izolaciju, zaštitu od vibracija i dr.

Ne obuhvata:

- instaliranje industrijskih mašina, del. 33.20

### **43.3 Završni građevinsko-zanatski radovi**

#### **43.31 Malterisanje**

Obuhvata:

malterisanje spoljnih i unutrašnjih površina zgrada i - drugih objekata i ukrasne štuko-radove, uključujući i nanošenje odgovarajuće podloge

#### **43.32 Ugradnja stolarije**

Obuhvata:

- ugradnju vrata (osim automatskih i obrtnih), prozora, okvira za vrata i prozore od drveta ili drugog materijala
- ugradnju kuhinjske opreme, ormana, stepeništa, opreme za radnje i sl.
- ugradnju nameštaja
- unutrašnje dovršavanje tavanica, pokretnih delova i dr.

Ne obuhvata:

- ugrađivanje automatskih i obrtnih vrata, del. 43.29

### **43.33 Postavljanje podnih i zidnih obloga**

Obuhvata:

- postavljanje, popločavanje, nameštanje (ili oblaganje) u zgradama i ostalim građevinama:
  - \* keramičkih, betonskih ili kamenih, zidnih ili podnih pločica, i oblaganje peći keramičkim pločicama
  - \* parketa i drugih podnih obloga od drveta, pokrivanje zidova drvetom
  - \* tapisona i linoleumskih podnih pokrivača, uključujući i one od gume ili plastičnih masa
  - \* podnih i zidnih obloga od teraca, mermera, granita ili škrljca
  - \* tapeta

### **43.34 Bojenje i zastakljivanje**

Obuhvata:

- unutrašnje i spoljašnje bojenje zgrada
- bojenje ostalih građevina
- zastakljivanje, postavljanje ogledala i dr.

Ne obuhvata:

- ugradnju prozora, del. 43.32

### **43.39 Ostali završni radovi**

Obuhvata:

- čišćenje novih zgrada nakon izgradnje
- ostale nepomenute završne radove

Ne obuhvata:

- unutrašnje dekoraterske radove, del. 74.10
- unutrašnje čišćenje zgrada i ostalih građevina, del. 81.21
  - specijalno unutrašnje i spoljašnje čišćenje zgrada, del. 81.22

## **43.9 Ostali specifični građevinski radovi**

### **43.91 Krovni radovi**

Obuhvata:

- podizanje krovova
- pokrivanje krovova

Ne obuhvata:

- iznajmljivanje mašina i opreme za građevinarstvo bez rukovaoca, del. 77.32

### **43.99 Ostali nepomenuti specifični građevinski radovi**

Obuhvata:

- specijalizovane građevinske radove koji su zajednički za različite vrste građevina a zahtevaju posedovanje specijalnih veština ili specijalne opreme:

- \* izgradnju temelja (fundiranje), uključujući pobijanje šipova

- \* postavljanje izolacije protiv vlage i hidroizolacija
  - \* uklanjanje vlage u zgradama
  - \* kopanje okna
  - \* montiranje industrijski proizvedenih čeličnih elemenata koje izvođač radova nije proizveo
  - \* armiranje
  - \* zidanje opekom i kamenom
    - montiranje i demontiranje skela i radnih platformi,
    - \* uključujući i rad na skelama i radnim platformama uzetim u zakup
  - \* podizanje dimnjaka, industrijskih peći i dr.
  - izvođenje radova po specijalnim zahtevima, za koje je
  - \* neophodnaveština penjanja i znanje korišćenja odgovarajuće opreme, tj. rad na visokim objektima
  - izvođenje podzemnih radova
  - izgradnju spoljnih bazena za plivanje
  - čišćenje parom, peskarenje i slični radovi na spoljašnosti zgrade
  - iznajmljivanje kranova i druge opreme za izgradnju koja
  - ne može biti svrstana u specifični tip izgradnje, zajedno s radnicima
- Ne obuhvata:
- iznajmljivanje mašina i opreme za izgradnju ili rušenje
  - bez rukovaoca, del. 77.32

[Sledeći](#)

[Prethodni](#)

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DELATNOSTI
1	2	3	4	5
SEKTOR G				<b>TRGOVINA NA VELIKO I TRGOVINA NA MALO; POPRAVKA MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA</b> Ovaj sektor obuhvata trgovinu svim vrstama robe na veliko i na malo (prodaja bez prerade) i pružanje usluga pri prodaji robe. Trgovina na veliko i trgovina na malo predstavljaju poslednje faze u distribuciji robe. Obuhvaćena je i popravka motornih vozila i motocikala. Prodaja bez prerade uključuje uobičajene postupke (manipulacije) koji su povezani s trgovinom, npr. sortiranje, razvrstavanje i sklapanje robe, mešanje robe, flaširanje (s prethodnim čišćenjem boca ili bez njega), pakovanje, razdeljivanje na manje količine i prepakivanje radi distribucije, skladištenje (zamrzavanjem ili hlađenjem ili bez toga). Oblast 45. obuhvata sve delatnosti koje se odnose na prodaju i popravku motornih vozila i motocikala, dok oblasti 46. i 47. obuhvataju sve ostale delatnosti trgovine. Razlika

između oblasti 46. (Trgovina na veliko) i 47. (Trgovina na malo) zasniva se na pretežnoj vrsti kupca.

Trgovina na veliko jeste preprodaja (prodaja bez prerade) nove ili korišćene robe trgovcima na malo, industrijskim, trgovačkim i profesionalnim korisnicima ili ustanovama ili drugim trgovcima na veliko, ili obuhvata delovanje brokera ili posrednika u kupovini ili prodaji robe za treća lica.

Glavni poslovaoci koji su ovde obuhvaćeni jesu: trgovci na veliko, tj. veletrgovci koji prodaju robu u svoje ime i za svoj račun, kao što su trgovački posrednici ili preprodavci, distributeri industrijskih proizvoda, izvoznici, uvoznici i potrošačke zadruge. Osim njih, obuhvaćeni su i prodajni ogranci i prodajne poslovnice (ali ne i prodavnice na malo) koje su u sastavu proizvodnih jedinica, a razdvojeni su od njihovih postrojenja ili rudnika i obavljaju plasman njihovih proizvoda, s tim da primljene porudžbine ne izvršavaju direktnim otpremanjem iz postrojenja ili rudnika.

Obuhvaćeni su i trgovački posrednici, komisionari, brokeri i zadruge angažovane u cilju plasmana poljoprivrednih proizvoda.

U trgovini na veliko često se fizički sastavljaju (sklapaju), sortiraju i razvrstavaju velike količine robe i dele se na manje partije, prepakuju i ponovo razdeljuju na manje količine (npr. farmaceutski proizvodi); obavljaju se još i skladištenje, hlađenje, isporučivanje i instaliranje robe, marketinški se deluje na kupce i dizajniraju se etikete.

Trgovina na malo je preprodaja (prodaja bez prerade) nove ili korišćene robe kupcima radi lične potrošnje ili potrošnje u domaćinstvu, i to u prodavnicama, robnim kućama, na tezgama, preko pošte ili interneta, posredstvom prodavaca koji dolaze kupcima na vrata, uličnih prodavaca, potrošačkih zadruga, aukcijskih kuća itd. Većina trgovaca na malo prodaje robu u svoje ime i za svoj račun, ali pojedini rade i kao zastupnici za tuđ račun i prodaju robu na konsignacijskoj ili na komisionoj osnovi.

### **Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala**

Ova oblast obuhvata sve delatnosti (osim proizvodnje i iznajmljivanja) u vezi s motornim vozilima i motociklima, uključujući kamione i teretna vozila, kao što su trgovina na veliko i trgovina na malo novim i polovnim vozilima, popravka i održavanje vozila i trgovina na veliko i trgovina na malo delovima i priborom za motorna vozila i motocikle. Obuhvaćene su i delatnosti posrednika u trgovini na veliko i trgovini na malo vozilima, aukcijska trgovina na veliko automobilima i trgovina na veliko putem interneta.

Obuhvata i aktivnosti kao što su pranje, poliranje, itd.

Ne obuhvata trgovinu na malo motornim gorivima i mazivima ili proizvodima za hlađenje, kao ni iznajmljivanje motornih vozila i motocikala.

#### **45.1**

#### **Trgovina motornim vozilima**

#### **45.11 Trgovina automobilima i lakin motornim vozilima**

Obuhvata:

- trgovinu na veliko i trgovinu na malo novim i korišćenim vozilima:

\* putničkim motornim vozilima, uključujući i specijalna

\* putnička motorna vozila kao što su ambulantna vozila, mini-autobusi i dr.

- trgovinu na veliko i trgovinu na malo terenskim motornim vozilima (< 3,5 t nosivosti)

Ne obuhvata:

- trgovinu na veliko i trgovinu na malo delovima i priborom za motorna vozila, del. 45.3

- iznajmljivanje motornih vozila s vozačem, del. 49.39

- iznajmljivanje motornih vozila bez vozača, del. 77.11

#### **45.19 Trgovina ostalim motornim vozilima**

Obuhvata:

- trgovinu na veliko i trgovinu na malo novim i korišćenim vozilima:

\* kamionima, prikolicama i poluprikolicama

\* vozilima za kampovanje kao što su kamp-prikolice i motokuće

- trgovinu na veliko i trgovinu na malo terenskim motornim vozilima (> 3,5 t nosivosti)

Ne obuhvata:

- trgovinu na veliko i trgovinu na malo delovima i priborom za motorna vozila, del. 45.3

- iznajmljivanje motornih vozila s vozačem, del. 49.41

- iznajmljivanje motornih vozila bez vozača, del. 77.12

#### **45.2 Održavanje i popravka motornih vozila**

##### **45.20 Održavanje i popravka motornih vozila**

Obuhvata:

- održavanje i popravku motornih vozila:

\* mehaničke popravke

\* električne popravke

\* popravku elektronskih sistema ubrizgavanja

\* redovan servis

\* popravku karoserije

\* popravku delova motornog vozila

\* pranje, poliranje i dr.

\* prskanje i bojenje

\* popravku vetrobrana i prozora

\* popravku sedišta u motornim vozilima

- popravku, podešavanje ili zamenu spoljnih i unutrašnjih guma

- zaštitu od korozije

- naknadno ugrađivanje delova i dodatne opreme

	<b>45.3</b>	<b>Trgovina delovima i priborom za motorna vozila</b>
		Obuhvata trgovinu na veliko i trgovinu na malo delovima i priborom za motorna vozila kao što su: * spoljašnje i unutrašnje gume * svećice za automobile, baterije, oprema za osvetljenje, električna oprema itd.
	<b>45.31</b>	<b>Trgovina na veliko delovima i opremom za motorna vozila</b>
	<b>45.32</b>	<b>Trgovina na malo delovima i opremom za motorna vozila</b>
		Ne obuhvata: - trgovinu na malo motornim gorivima, del. 47.30
	<b>45.4</b>	<b>Trgovina motociklima, delovima i priborom, održavanje i popravka motocikala</b>
	<b>45.40</b>	<b>Trgovina motociklima, delovima i priborom, održavanje i popravka motocikala</b>
		Obuhvata: - trgovinu na veliko i trgovinu na malo motociklima, uključujući mopede - trgovinu na veliko i trgovinu na malo delovima i priborom za motocikle (putem pošte ili posrednika) - održavanje i popravku motocikala
		Ne obuhvata: - trgovinu na veliko biciklima i njihovim delovima i priborom, del. 46.49 - trgovinu na malo biciklima i njihovom delovima i priborom, del. 47.64 - iznajmljivanje motocikala, del. 77.39 - popravku i održavanje bicikala, del. 95.29
<b>46</b>		<b>Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima</b>
		Ova oblast obuhvata trgovinu na veliko za sopstveni račun ili za naknadu (komisiona prodaja) i odnosi se i na trgovinu na veliko na domaćem tržištu i na međunarodnu trgovinu na veliko (uvoz/izvoz).
		Ne obuhvata: - trgovinu na veliko motornim vozilima, kamp-prikolicama i motociklima, del. 45.1 i 45.4 - trgovinu na veliko priborom za motorna vozila, del. 45.31 i 45.40 - iznajmljivanje i davanje u zakup (lizing), del. 77 - pakovanje čvrste robe i flaširanje tečne ili gasovite robe, uključujući mešanje i filtriranje za treća lica, del. 82.92
	<b>46.1</b>	<b>Trgovina na veliko za naknadu</b>
		Obuhvata: - delatnost trgovačkih posrednika i svih drugih trgovaca na veliko koji rade u ime i za račun drugih

- povezivanje prodavaca i kupaca i ugovaranje trgovačkih poslova u ime vlasnika robe, uključujući sklapanje poslova preko interneta
- delatnost aukcijskih kuća u trgovini na veliko, uključujući i trgovinu na veliko preko interneta

Ne obuhvata:

- posredovanje pri trgovini motornim vozilima, del. 45.1
- trgovinu na veliko za sopstveni račun, del. 46.2-46.9
- delatnost posrednika kod osiguranja, del. 66.22
- delatnost posrednika kod prodaje nepokretnosti, del. 68.31

**46.11 Posredovanje u prodaji poljoprivrednih sirovina, životinja, tekstilnih sirovina i poluproizvoda**

Ne obuhvata:

- trgovinu na veliko u sopstveno ime, del. 46.2-46.9
- trgovinu na malo izvan prodavnica, preko agenata prodaje, del. 47.99

**46.12 Posredovanje u prodaji goriva, ruda, metala i industrijskih hemikalija**

Obuhvata posredovanje u prodaji:

- \* goriva, ruda, metala i industrijskih hemikalija, uključujući đubriva

Ne obuhvata:

- trgovinu na veliko u sopstveno ime, del. 46.2-46.9
- trgovinu na malo izvan prodavnica, preko agenata prodaje, del. 47.99

**46.13 Posredovanje u prodaji drvne građe i građevinskog materijala**

Ne obuhvata:

- trgovinu na veliko u sopstveno ime, del. 46.2-46.9
- trgovinu na malo izvan prodavnica, preko agenata prodaje, del. 47.99

**46.14 Posredovanje u prodaji mašina, industrijske opreme, brodova i aviona**

Obuhvata posredovanje u prodaji:

- \* mašina, uključujući kancelarijske mašine i računare, industrijsku opremu, brodove i avione

Ne obuhvata:

- posredovanje u trgovini motornim vozilima, del. 45.1
- aukcijsku prodaju motornih vozila, del. 45.1
- trgovinu na veliko u sopstveno ime, del. 46.2-46.9
- trgovinu na malo izvan prodavnica, preko agenata prodaje, del. 47.99

**46.15 Posredovanje u prodaji nameštaja, predmeta za domaćinstvo i metalne robe**

Ne obuhvata:

- trgovinu na veliko u sopstveno ime, del. 46.2-46.9
- trgovinu na malo izvan prodavnica, preko agenata prodaje, del. 47.99

**46.16 Posredovanje u prodaji tekstila, odeće, krvna, obuće i predmeta od kože**

Ne obuhvata:

- trgovinu na veliko u sopstveno ime, del. 46.2-46.9
- trgovinu na malo izvan prodavnica, preko agenata prodaje, del. 47.99

**46.17 Posredovanje u prodaji hrane, pića i duvana**

Ne obuhvata:

- trgovinu na veliko u sopstveno ime, del. 46.2-46.9
- trgovinu na malo izvan prodavnica, preko agenata prodaje, del. 47.99

**46.18 Specijalizovano posredovanje u prodaji posebnih proizvoda**

Ne obuhvata:

- trgovinu na veliko u sopstveno ime, del. 46.2-46.9
- trgovinu na malo izvan prodavnica, preko agenata prodaje, del. 47.99
- delatnost agenata osiguranja, del. 66.22
- delatnost agenata za poslovanje nekretninama, del. 68.31

**46.19 Posredovanje u prodaji raznovrsnih proizvoda**

Ne obuhvata:

- trgovinu na veliko u sopstveno ime, del. 46.2-46.9
- trgovinu na malo izvan prodavnica, preko agenata prodaje, del. 47.99

**46.2 Trgovina na veliko poljoprivrednim sirovinama i životinjama**

**46.21 Trgovina na veliko žitom, sirovim duvanom, semenjem i hranom za životinje**

Obuhvata trgovinu na veliko:

- žitaricama i semenjem
- plodovima uljarica
- sirovim duvanom
- hranom za životinje i poljoprivrednim sirovinama na drugom mestu nepomenutim

Ne obuhvata:

- trgovinu na veliko tekstilnim vlaknima, del. 46.76

**46.22 Trgovina na veliko cvećem i sadnicama**

Obuhvata:

- trgovinu na veliko cvećem, sadnicama i lukovicama

**46.23 Trgovina na veliko životinjama**

**46.24 Trgovina na veliko sirovom, nedovršenom i dovršenom kožom**

<b>46.3</b>	<b>Trgovina na veliko hranom, pićima i duvanom</b>
<b>46.31</b>	<b>Trgovina na veliko voćem i povrćem</b>
	Obuhvata:
	- trgovinu na veliko svežim voćem i povrćem
	- trgovinu na veliko konzervisanim voćem i povrćem
<b>46.32</b>	<b>Trgovina na veliko mesom i proizvodima od mesa</b>
<b>46.33</b>	<b>Trgovina na veliko mlečnim proizvodima, jajima i jestivim uljima i mastima</b>
	Obuhvata:
	- trgovinu na veliko mlečnim proizvodima
	- trgovinu na veliko jajima i proizvodima od jaja
	- trgovinu na veliko jestivim uljima i mastima životinjskog i biljnog porekla
<b>46.34</b>	<b>Trgovina na veliko pićima</b>
	Obuhvata:
	- trgovinu na veliko alkoholnim pićima
	- trgovinu na veliko bezalkoholnim pićima
	- kupovinu vina na veliko i flaširanje bez prerade
	Ne obuhvata:
	- mešanje vina ili destilisanog alkoholnog pića, del. 11.01 i 11.02
<b>46.35</b>	<b>Trgovina na veliko duvanskim proizvodima</b>
<b>46.36</b>	<b>Trgovina na veliko šećerom, čokoladom i slatkišima</b>
	Obuhvata:
	- trgovinu na veliko šećerom, čokoladom i slatkišima
	- trgovinu na veliko pekarskim proizvodima
<b>46.37</b>	<b>Trgovina na veliko kafom, čajevima, kakaom i začinima</b>
<b>46.38</b>	<b>Trgovina na veliko ostalom hranom, uključujući ribu, ljuskare i mekušce</b>
	Obuhvata:
	- trgovinu na veliko ostalom hranom kao što su riba, rakovi i mekušci
	- trgovinu na veliko pripremljenim jelima
	- trgovinu na veliko hranom za kućne ljubimce
<b>46.39</b>	<b>Nespecijalizovana trgovina na veliko hranom, pićima i duvanom</b>
<b>46.4</b>	<b>Trgovina na veliko predmetima za domaćinstvo</b>
	Obuhvata trgovinu na veliko predmetima za domaćinstvo, uključujući i tekstil.
<b>46.41</b>	<b>Trgovina na veliko tekstilom</b>
	Obuhvata:
	- trgovinu na veliko predivima
	- trgovinu na veliko tkaninama
	- trgovinu na veliko rubljem za domaćinstvo
	- trgovinu na veliko galerterijom: iglama, koncem za

šivenje i sl.

Ne obuhvata:

- trgovinu na veliko tekstilnim vlnkima, del. 46.76

#### **46.42 Trgovina na veliko odećom i obućom**

Obuhvata:

- trgovinu na veliko odećom, uključujući i sportsku odeću
- trgovinu na veliko galanterijom: rukavicama, kravatama, naramenicama i dr.
- trgovinu na veliko obućom
- trgovinu na veliko predmetima od krvna
- trgovinu na veliko kišobranima

Ne obuhvata:

- trgovinu na veliko nakitom, del. 46.48
- trgovinu na veliko predmetima od kože, del. 46.49
- trgovinu na veliko specijalnom sportskom obućom kao što je obuća za skijanje, del. 46.49

#### **46.43 Trgovina na veliko električnim aparatima za domaćinstvo**

Obuhvata:

- trgovinu na veliko električnim aparatima za domaćinstvo
- trgovinu na veliko radio i TV opremom
- trgovinu na veliko fotografskom i optičkom opremom
- trgovinu na veliko električnim grejnim uređajima
- trgovinu na veliko snimljenim audio i video trakama, CD-ovima i DVD-ovima

Ne obuhvata:

- trgovinu na veliko nesnimljenim audio i video trakama, CD-ovima i DVD-ovima, del. 46.52
- trgovinu na veliko mašinama za šivenje, del. 46.64

#### **46.44 Trgovina na veliko porculanom, staklenom robom i sredstvima za čišćenje**

Obuhvata:

- trgovinu na veliko porculanom i staklenom robom
- trgovinu na veliko sredstvima za čišćenje

#### **46.45 Trgovina na veliko parfimerijskim i kozmetičkim proizvodima**

Obuhvata:

- trgovinu na veliko parfimerijskim i kozmetičkim proizvodima i sapunima

#### **46.46 Trgovina na veliko farmaceutskim proizvodima**

Obuhvata:

- trgovinu na veliko farmaceutskim i medicinskim proizvodima

#### **46.47 Trgovina na veliko nameštajem, tepisima i opremom za osvetljenje**

Obuhvata:

- trgovinu na veliko nameštajem za domaćinstvo
  - trgovinu na veliko tepisima
  - trgovinu na veliko opremom za osvetljenje
- Ne obuhvata:
- trgovinu na veliko kancelarijskim nameštajem, del. 46.65

**46.48 Trgovina na veliko satovima i nakitom**

**46.49 Trgovina na veliko ostalim proizvodima za domaćinstvo**

Obuhvata:

- trgovinu na veliko proizvodima od drveta, pruća, plute i sl.
- trgovinu na veliko biciklima i delovima i priborom za bicikle
- trgovinu na veliko proizvodima od papira, knjigama, časopisima i novinama
- trgovinu na veliko predmetima od kože i priborom za putovanje
- trgovinu na veliko muzičkim instrumentima
- trgovinu na veliko igrama i igračkama
- trgovinu na veliko sportskim predmetima, uključujući sportsku obuću kao što je obuća za skijanje

**46.5 Trgovina na veliko informaciono-komunikacionom opremom**

Obuhvata trgovinu na veliko opremom za informaciono-komunikacionu tehnologiju (računarima, telekomunikacionom opremom i delovima).

**46.51 Trgovina na veliko računarima, računarskom opremom i softverima**

Obuhvata:

- trgovinu na veliko računarima i računarskom opremom
- trgovinu na veliko softverima

Ne obuhvata:

- trgovinu na veliko elektronskim delovima, del. 46.52
- trgovinu na veliko kancelarijskim mašinama i opremom (osim računarske i periferne opreme), del. 46.66

**46.52 Trgovina na veliko elektronskim i telekomunikacionim delovima i opremom**

Obuhvata:

- trgovinu na veliko elektronskim komponentama (ventilima i cevima)
- trgovinu na veliko poluprovodničkom opremom
- trgovinu na veliko integrisanim kolima i mikročipovima
- trgovinu na veliko štampanim kolima
- trgovinu na veliko nesnimljenim audio i video trakama, magnetnim i optičkim diskovima (*CD, DVD*)
- trgovinu na veliko telefonima i komunikacionom opremom

Ne obuhvata:

		<p>trgovinu na veliko snimljenim audio i video trakama i        - disketama, magnetnim i optičkim diskovima (CD, DVD),        del. 46.43</p> <p>- trgovinu na veliko računarima i računarskom opremom,        del. 46.51</p>
46.6		<p><b>Trgovina na veliko ostalim mašinama, opremom i priborom</b></p> <p>Obuhvata trgovinu na veliko specijalizovanim mašinama, opremom i priborom za sve vrste industrije i mašinama opšte namene.</p>
46.61		<p><b>Trgovina na veliko poljoprivrednim mašinama, opremom i priborom</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- trgovinu na veliko poljoprivrednim mašinama i opremom:           <ul style="list-style-type: none"> <li>* plugovima, rastresačima đubriva i sejačicama</li> <li>* žetelicama</li> <li>* vršalicama</li> <li>* mašinama za mužu</li> <li>* mašinama za živinarstvo i pčelarstvo</li> <li>* traktorima koji se koriste u poljoprivredi i šumarstvu</li> <li>* kosačicama, bez obzira na vrstu pogona</li> </ul> </li> </ul>
46.62		<p><b>Trgovina na veliko alatnim mašinama</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- trgovinu na veliko alatnim mašinama svih vrsta i za sve materijale</li> <li>- trgovinu na veliko automatizovanim alatnim mašinama</li> </ul>
46.63		<p><b>Trgovina na veliko rudarskim i građevinskim mašinama</b></p>
46.64		<p><b>Trgovina na veliko mašinama za tekstilnu industriju i mašinama za šivenje i pletenje</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- trgovinu na veliko automatizovanim mašinama za</li> <li>- tekstilnu industriju i automatizo-vanim mašinama za šivenje i pletenje</li> </ul>
46.65		<p><b>Trgovina na veliko kancelarijskim nameštajem</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- usluge u trgovini na veliko koje se odnose na:</li> <li>* proizvode svrstane u del. 31.01</li> </ul>
46.66		<p><b>Trgovina na veliko ostalim kancelarijskim mašinama i opremom</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- trgovinu na veliko kancelarijskim mašinama i opremom, osim računarima i računarskim perifernom opremom</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- trgovinu na veliko računarima i računarskom opremom, del. 46.51</li> </ul>

- trgovinu na veliko elektronskim delovima, telefonima i komunikacionom opremom, del. 46.52

#### **46.69 Trgovina na veliko ostalim mašinama i opremom**

Obuhvata:

- trgovinu na veliko transportnom opremom, osim motornim vozilima, motociklima i biciklima
- trgovinu na veliko robotima za proizvodne linije
- trgovinu na veliko žicom, prekidačima i drugom instalacionom opremom za upotrebu u industriji
- trgovinu na veliko električnim predmetima kao što su elektromotori, transformatori i prekidači
- trgovinu na veliko ostalim nepomenutim mašinama koje se koriste u industriji (osim u rudarstvu, niskogradnji i visokogradnji i tekstilnoj industriji), trgovini, navigaciji i drugim delatnostima
- trgovinu na veliko mernim instrumentima i uređajima

Ne obuhvata:

- trgovinu na veliko motornim vozilima, prikolicama i karavanima, del. 45.1
- trgovinu na veliko delovima i opremom za motorna vozila, del. 45.31
- trgovinu na veliko motociklima, del. 45.40
- trgovinu na veliko biciklima, del. 46.49

#### **46.7**

#### **Ostala specijalizovana trgovina na veliko**

Obuhvata ostale specijalizovane delatnosti trgovine na veliko koje nisu razvrstane u druge grupe ove grane. Ova grana obuhvata trgovinu na veliko poluproizvodima, osim poljorivrednih, koji se obično ne koriste u domaćinstvu.

#### **46.71 Trgovina na veliko čvrstim, tečnim i gasovitim gorivima i sličnim proizvodima**

Obuhvata:

- trgovinu na veliko gorivima, mazivima i uljima kao što su:
  - \* čumur, ugalj, koks, ogrevno drvo i nafta
  - \* sirova nafta, neprerađeno ulje, dizel gorivo, benzin, ulje za loženje, ulje za ogrev i kerozin
  - \* tečni benzin, butan i propan
  - \* ulja za podmazivanje i masti i rafinirani proizvodi od nafte

#### **46.72 Trgovina na veliko metalima i metalnim rudama**

Obuhvata:

- trgovinu na veliko rudama gvožđa i obojenih metala
- trgovinu na veliko rudama gvožđa i obojenih metala u primarnim oblicima
- trgovinu na veliko poluproizvodima od gvožđa i obojenih metala na drugom mestu nepomenutim
- trgovinu na veliko zlatom i drugim plemenitim metalima

Ne obuhvata:

- trgovinu na veliko metalnim otpacima, del. 46.77

**46.73 Trgovina na veliko drvetom, građevinskim materijalom i sanitarnom opremom**

Obuhvata:

- trgovinu na veliko neobrađenim drvetom
- trgovinu na veliko proizvodima dobijenim primarnom obradom drveta
- trgovinu na veliko bojama i lakovima
- trgovinu na veliko građevinskim materijalima kao što su pesak i šljunak
- trgovinu na veliko ravnim staklom
- trgovinu na veliko zidnim tapetama i prekrivačima za pod
- trgovinu na veliko sanitarnom opremom:
  - \* kadama, lavaboima i toaletnim i drugim sanitarnim predmetima od porculana
- trgovinu na veliko montažnim kućama

**46.74 Trgovina na veliko metalnom robom, instalacionim materijalima, opremom i priborom za grejanje**

Obuhvata:

- trgovinu na veliko metalnom robom i bravama
- trgovinu na veliko priključcima i delovima pribora
- trgovinu na veliko grejačima za vodu
- trgovinu na veliko sanitarnom instalacionom opremom:
  - \* cevima, vodovima, slavinama, T-delovima, spojevima, gumenim cevima i dr.
- trgovinu na veliko alatkama kao što su čekići, testere, burgije i drugim ručnim alatom

**46.75 Trgovina na veliko hemijskim proizvodima**

Obuhvata:

- trgovinu na veliko industrijskim hemikalijama:
  - anilinom, štamparskim bojama, eteričnim uljima, industrijskim gasovima, hemijskim leplilima, osnovama za \* boje, sintetičkim smolama, metanolom, parafinom, mirisima i začinima, sodom, industrijskom soli, kiselinama i sumpornim jedinjenjima, derivatima skroba i dr.
  - trgovinu na veliko đubrivima i hemijskim proizvodima za poljoprivredu

**46.76 Trgovina na veliko ostalim poluproizvodima**

Obuhvata:

- trgovinu na veliko plastičnim masama u primarnim oblicima
- trgovinu na veliko gumom i kaučukom
- trgovinu na veliko tekstilnim vlaknima i dr.
- trgovinu na veliko neupakovanim papirom
- trgovinu na veliko dragim kamenjem

**46.77 Trgovina na veliko otpacima i ostacima**

Obuhvata:

trgovinu na veliko metalnim i nemetalnim otpacima i ostacima namenjenim za reciklažu, uključujući sakupljanje, sortiranje, odvajanje i rasklapanje korišćene robe (kao što su automobili) radi dobijanja upotrebljivih delova; pakovanje i prepakivanje, skladištenje i isporuku, ali bez stvarnog procesa prerade

- trgovinu na veliko starim papirom
- demontažu automobila, računara, televizora i ostale opreme za dobijanje i preprodaju upotrebljivih delova

Ne obuhvata:

- sakupljanje i obrađivanje industrijskog i komunalnog otpada (iz domaćinstava i industrije), del. 38.1
- obrađivanje otpada, i to ne radi dalje upotrebe u industrijskom proizvodnom procesu, već u cilju odlaganja, del. 38.2
- prerađivanje otpadaka i ostataka u sekundarne sirovine kada se zahteva pravi proces transformacije (sekundarne sirovine koje nastaju iz tog procesa podesne su za direktnu upotrebu u industrijskom proizvodnom procesu, ali ne predstavljaju konačan proizvod), del. 38.3
- demontiranje automobila, računara, televizora i ostale opreme namenjene za recikliranje, del. 38.31
- mehaničko presovanje starih automobila, del. 38.32
- rezanje brodova, del. 38.31
- trgovinu na malo korišćenim proizvodima, del. 47.79

#### **46.9 Nespecijalizovana trgovina na veliko**

#### **46.90 Nespecijalizovana trgovina na veliko**

Obuhvata:

- trgovinu na veliko različitom robom, bez posebne specijalizacije

#### **Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima**

Obuhvata preprodaju (prodaju bez prerade) novih i korišćenih proizvoda, uglavnom za ličnu upotrebu i potrošnju u domaćinstvu, u prodavnicama, robnim kućama, na tezgama, preko pošte, preko uličnih prodavaca, akvizitera, potrošačkih zadruga i sl.

Trgovina na malo najpre se razvrstava prema vrsti prodajnog objekta (Trgovina na malo u prodavnicama: grane 47.1-47.7; Trgovina na malo izvan prodavnica: grane 47.8 i 47.9). Trgovina na malo u prodavnicama obuhvata prodaju na malo korišćene robe (grupa 47.79). Kod prodaje na malo u prodavnicama razlikuje se specijalizovana prodaja na malo (grane 47.2-47.7) i nespecijalizovana prodaja na malo (grana 47.1).

Navedene delatnosti dalje su razvrstane prema vrsti proizvoda koji se prodaju.

Prodaja izvan prodavnica deli se prema obliku prodaje: prodaja na tezgama i pijacama (grana 47.8) i ostala

prodaja van prodavnica, npr. preko pošte, interneta, od vrata do vrata, posredstvom automata za prodaju i sl. (grana 47.9).

Roba koja se prodaje u ovoj oblasti ograničena je na takozvanu robu široke potrošnje ili robu koja se prodaje na malo; ne uključuje se roba koja se obično ne prodaje u maloprodaji, npr. žito, rude, industrijske mašine, oprema i dr. Ovde spada i prodaja na malo robe namenjene stanovništvu – izložena roba (kao što su računari, kancelarijska oprema, boje, drvna građa), iako ona ne mora biti korišćena za ličnu upotrebu ili upotrebu u domaćinstvu. Manipulacije koje su uobičajene u trgovini ne utiču na osnovni karakter robe i mogu obuhvatiti, na primer, sortiranje, razdvajanje, mešanje i pakovanje.

Obuhvata i:

- trgovinu na malo preko komisionara
- delatnost aukcijskih kuća kod prodaje na malo

Ne obuhvata:

- trgovinu sopstvenim poljoprivrednim proizvodima koju obavljaju poljoprivredni proizvođači, del. 01
- proizvodnju i prodaju robe koja se obično razvrstava kao proizvodnja u del. 10-32
- prodaju motornih vozila i motocikala i njihovih delova, del. 45
- trgovinu žitaricama, mahunastim zrnevlijem, rudama,
- sirovom naftom, industrijskim hemikalijama, gvožđem, čelikom, industrijskim mašinama i opremom, del. 46
- prodaju hrane i pića u ugostiteljskim objektima i prodaju hrane za poneti, del. 56
- iznajmljivanje i lizing predmeta za ličnu upotrebu i za upotrebu u domaćinstvu, del. 77.2

#### **47.1 Trgovina na malo u nespecijalizovanim prodavnicama**

Obuhvata trgovinu na malo različitim proizvodima u nespecijalizovanim prodavnicama kao što su npr. supermarketi i robne kuće.

#### **47.11 Trgovina na malo u nespecijalizovanim prodavnicama, pretežno hranom, pićima i duvanom**

Obuhvata:

- trgovinu na malo raznovrsnom robom, pretežno hranom, pićima ili duvanom:
- delatnost prodavnica mešovite robe u kojima se, pored hrane, pića i duvana kao glavnih proizvoda, prodaju i razni drugi proizvodi kao što su odeća, nameštaj, kućni aparati, metalna roba, kozmetika i dr.

#### **47.19 Ostala trgovina na malo u nespecijalizovanim prodavnicama**

Obuhvata:

- trgovinu na malo raznovrsnom robom među kojom ne preovlađuju hrana, pića i duvan

		<p>- delatnost robnih kuća koje se bave opštom prodajom raznovrsnih proizvoda, uključujući odeću, nameštaj, kućne aparate, metalnu robu, kozmetiku, nakit, igračke, sportsku opremu i dr.</p>
47.2	<b>Trgovina na malo hranom, pićima i duvanom u specijalizovanim prodavnicama</b>	
47.21	<b>Trgovina na malo voćem i povrćem u specijalizovanim prodavnicama</b>	<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- trgovinu na malo svežim voćem i povrćem</li> <li>- trgovinu na malo konzervisanim voćem i povrćem</li> </ul>
47.22	<b>Trgovina na malo mesom i proizvodima od mesa u specijalizovanim prodavnicama</b>	<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- trgovinu na malo mesom i mesnim proizvodima</li> <li>- (uključujući i živinsko meso)</li> </ul>
47.23	<b>Trgovina na malo ribom, ljuškarima i mekušcima u specijalizovanim prodavnicama</b>	<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- trgovinu na malo ribom, plodovima mora i proizvodima dobijenim od njih</li> </ul>
47.24	<b>Trgovina na malo hlebom, testeninom, kolačima i slatkisima u specijalizovanim prodavnicama</b>	
47.25	<b>Trgovina na malo pićima u specijalizovanim prodavnicama</b>	<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- trgovinu na malo alkoholnim i bezalkoholnim pićima u specijalizovanim prodavnicama (koja se ne konzumiraju na licu mesta)</li> </ul>
47.26	<b>Trgovina na malo proizvodima od duvana u specijalizovanim prodavnicama</b>	<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- trgovinu na malo duvanom i proizvodima od duvana u specijalizovanim prodavnicama</li> </ul>
47.29	<b>Ostala trgovina na malo hranom u specijalizovanim prodavnicama</b>	<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prodaju na malo mlečnih proizvoda i jaja</li> <li>- prodaju na malo ostalih prehrabnenih proizvoda, na drugom mestu nepomenutih</li> </ul>
47.3	<b>Trgovina na malo motornim gorivima u specijalizovanim prodavnicama</b>	
47.30	<b>Trgovina na malo motornim gorivima u specijalizovanim prodavnicama</b>	<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- trgovinu na malo gorivima za motorna vozila i motocikle</li> <li>- trgovinu na malo proizvodima za podmazivanje i hlađenje</li> </ul>

		<p>motornih vozila</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- trgovinu na veliko gorivima, del. 46.71</li> <li>- trgovinu na malo tečnim naftnim gasom za grejanje ili kuvanje u domaćinstvima, del. 47.78</li> </ul>
47.4		<p><b>Trgovina na malo informaciono-komunikacionom opremom u specijalizovanim prodavnicama</b></p> <p>Obuhvata prodaju na malo informacione i komunikacione opreme (<i>ICT</i>) kao što su računari i periferna oprema, telekomunikaciona oprema i elektronika za široku potrošnju, u specijalizovanim prodavnicama.</p>
47.41		<p><b>Trgovina na malo računarima, perifernim jedinicama i softverom u specijalizovanim prodavnicama</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prodaju na malo u specijalizovanim prodavnicama: <ul style="list-style-type: none"> <li>* računara i periferne opreme</li> <li>* konzola za video-igre</li> <li>* posebno izrađenog softvera, uključujući video-igre</li> </ul> </li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- trgovinu na malo nesnimljenim trakama i diskovima, del. 47.63</li> </ul>
47.42		<p><b>Trgovina na malo telekomunikacionom opremom u specijalizovanim prodavnicama</b></p>
47.43		<p><b>Trgovina na malo audio i video opremom u specijalizovanim prodavnicama</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prodaju na malo radijske i televizijske opreme</li> <li>- prodaju na malo audio i video opreme</li> <li>- prodaju na malo uređaja za reprodukciju i snimanje <i>CD-ova, DVD-ova</i> i dr.</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prodaju na malo gramofonskih ploča, snimljenih magnetofonskih i video traka, laserskih i sličnih ploča i kaseta, del. 47.63</li> </ul>
47.5		<p><b>Trgovina na malo ostalom opremom za domaćinstvo u specijalizovanim prodavnicama</b></p> <p>Obuhvata trgovinu na malo opremom za domaćinstvo, npr. tekstilom, metalnom robom, tepisima, električnim aparatima, nameštajem i dr., u specijalizovanim prodavnicama.</p>
47.51		<p><b>Trgovina na malo tekstilom u specijalizovanim prodavnicama</b></p> <p>Obuhvata prodaju na malo:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tkanina</li> <li>- prediva za pletenje</li> <li>- osnovnih materijala za izradu pokrivača, tapiserija i veza</li> <li>- šivaćeg pribora, igala, konca i sl.</li> </ul>

- tekstila

Ne obuhvata:

- trgovinu na malo odećom, del. 47.71

**47.52 Trgovina na malo metalnom robom, bojama i stakлом u specijalizovanim prodavnicama**

Obuhvata prodaju na malo:

- metalne robe

- boja, premaza i lakova

- ravnog stakla

- ostalog građevinskog materijala kao što su opeka i crep,  
- drvo, sanitarna oprema i dr.

- materijala i opreme za aktivnosti tipa "uradi sam"

**47.53 Trgovina na malo tepisima, zidnim i podnim oblogama u specijalizovanim prodavnicama**

Obuhvata prodaju na malo:

- tepiha i podnih obloga

- zavesa i mrežnih zavesa

- zidnih tapeta i podnih obloga

Ne obuhvata:

- specijalizovanu trgovinu na malo oblogama od plute  
- namenjenim za pod, del. 47.52

**47.54 Trgovina na malo električnim aparatima za domaćinstvo u specijalizovanim prodavnicama**

Ne obuhvata:

- prodaju na malo audio i video aparata, del. 47.43

**Trgovina na malo nameštajem, opremom za**

**47.59 osvetljenje i ostalim predmetima za domaćinstvo u specijalizovanim prodavnicama**

Obuhvata prodaju na malo:

- nameštaja za domaćinstvo

- predmeta za osvetljenje

- pribora za domaćinstvo, pribora za jelo, grnčarskih

- predmeta od gline i keramike, predmeta od stakla i  
porculana i dr.

- predmeta od drveta, plute i pruća

- neelektričnih aparata i opreme za domaćinstvo

- muzičkih instrumenata i notnog materijala

- električnih sistema za obezbeđenje sa alarmom, kao što

- su uređaji za zaključavanje, kase i sefovi, bez usluga  
ugradnje i održavanja

- predmeta i opreme za domaćinstvo na drugom mestu  
nespomenutih

Ne obuhvata:

- trgovinu na malo starinama, del. 47.79

**47.6 Trgovina na malo predmetima za kulturu i rekreaciju u specijalizovanim prodavnicama**

Obuhvata trgovinu na malo predmetima za kulturu i rekreaciju u specijalizovanim prodavnicama, npr. knjigama, novinama, muzičkim i video zapisima, sportskom opremom, igrama i igračkama.

**47.61 Trgovina na malo knjigama u specijalizovanim prodavnicama**

Obuhvata prodaju na malo:

- knjiga iz svih oblasti

Ne obuhvata:

- trgovinu na malo korišćenim ili raritetnim knjigama u antikvarnicama, del. 47.79

**47.62 Trgovina na malo novinama i kancelarijskim materijalom u specijalizovanim prodavnicama**

Obuhvata i prodaju na malo:

- pribora za pisanje: olovaka, penkala, spajalica, papira i sl.

**47.63 Trgovina na malo muzičkim i video zapisima u specijalizovanim prodavnicama**

Obuhvata prodaju na malo:

- snimljenih muzičkih zapisa, audio-kaseta, kompakt-diskova i kaseta
- video-traka i digitalnih video-zapisa

**47.64 Trgovina na malo sportskom opremom u specijalizovanim prodavnicama**

Obuhvata prodaju na malo:

- sportske opreme, pribora za ribolov, opreme za kampovanje, čamaca i bicikala

**47.65 Trgovina na malo igrama i igračkama u specijalizovanim prodavnicama**

Obuhvata prodaju na malo:

- igara i igračaka od bilo kog materijala

Ne obuhvata:

- trgovinu na malo video-konzolama, del. 47.41

trgovinu na malo softverom, uključujući video-igre, del. 47.41

**47.7 Trgovina na malo ostalom robom u specijalizovanim prodavnicama**

Obuhvata prodaju na malo u specijalizovanim prodavnicama proizvoda koji nisu razvrstani na drugom mestu, kao što su odeća, obuća, predmeti od kože, farmaceutski artikli, medicinska pomagala, satovi, suveniri, materijali za čišćenje, oružje, cveće, kućni ljubimci i ostalo. Uključuje i prodaju na malo korišćenih predmeta u specijalizovanim prodavnicama.

**47.71 Trgovina na malo odećom u specijalizovanim prodavnicama**

Obuhvata prodaju na malo:

- odevnih predmeta

- predmeta od krvna
- odevne galerije kao što su rukavice, kravate, naramenice i dr.

Ne obuhvata:

- trgovinu na malo tekstilom, del. 47.51

**47.72 Trgovina na malo obućom i predmetima od kože u specijalizovanim prodavnicama**

Obuhvata prodaju na malo:

- obuće
- predmeta od kože
- predmeta za putovanje napravljenih od kože i veštačke kože

Ne obuhvata:

- trgovinu na malo specijalnom sportskom obućom od kože, npr. skijaškom obućom, del. 47.64

**47.73 Trgovina na malo farmaceutskim proizvodima u specijalizovanim prodavnicama - apotekama**

Obuhvata prodaju na malo:

- farmaceutskih proizvoda

**47.74 Trgovina na malo medicinskim i ortopedskim pomagalima u specijalizovanim prodavnicama**

**47.75 Trgovina na malo kozmetičkim i toaletnim proizvodima u specijalizovanim prodavnicama**

Obuhvata prodaju na malo:

- parfimerijskih, kozmetičkih i toaletnih proizvoda

**47.76 Trgovina na malo cvećem, sadnicama, semenjem, žubrivicima, kućnim ljubimcima i hranom za kućne ljubimce u specijalizovanim prodavnicama**

**47.77 Trgovina na malo satovima i nakitom u specijalizovanim prodavnicama**

**47.78 Ostala trgovina na malo novim proizvodima u specijalizovanim prodavnicama**

Obuhvata:

- prodaju na malo fotografске i optičke opreme i opreme za precizna merenja
- delatnost optičara
- prodaju na malo suvenira, rukotvorina, religijskih predmeta i sl.
- delatnost komercijalnih umetničkih galerija
- prodaju ulja za loženje, plina u bocama, uglja i drva za ogrev
- prodaju oružja i municije
- prodaju poštanskih maraka i novčića (numizmatika)
- maloprodajne usluge umetničkih galerija
- prodaju neprehrambenih proizvoda na drugom mestu nepomenutih

**47.79 Trgovina na malo polovnom robom u prodavnicama**

Obuhvata:

- prodaju polovnih knjiga
- prodaju ostale polovne robe
- prodaju antikviteta (starina)
- delatnost aukcijskih kuća u okviru prodaje na malo

Ne obuhvata:

- trgovinu na malo polovnim motornim vozilima, del. 45.1
- aukcije preko interneta i druge aukcije izvan prodavnica (na malo), del. 47.91 i 47.99
- delatnosti zalagaonica, del. 64.92

**47.8****Trgovina na malo na tezgama i pijacama**

Obuhvata trgovinu na malo novim ili polovnim proizvodima bilo koje vrste koja se odvija na pokretnim tezgama, pored javnih puteva ili na organizovanoj pijaci.

**47.81 Trgovina na malo hranom, pićima i duvanskim proizvodima na tezgama i pijacama**

Ne obuhvata:

- prodaju jela pripremljenih za neposredno konzumiranje (pokretni prodajni objekti, tezge), del. 56.10

**47.82 Trgovina na malo tekstilom, odećom i obućom na tezgama i pijacama****47.89 Trgovina na malo ostalom robom na tezgama i pijacama**

Obuhvata trgovinu na malo:

- ostalom robom na tezgama i pijacama:
  - \* tepisima i podnim prekrivačima
  - \* knjigama
  - \* igračkama i igricama
  - \* aparatima za domaćinstvo i elektronikom za široku potrošnju
  - \* muzičkim i video zapisima

**47.9****Trgovina na malo van prodavnica, tezgi i pijaca**

Obuhvata trgovinu na malo posredstvom pošte, preko interneta, trgovinu od vrata do vrata, prodaju preko automata itd.

**47.91 Trgovina na malo posredstvom pošte ili preko interneta**

Ova grupa obuhvata delatnosti trgovine na malo preko pošte ili interneta, tj. delatnosti trgovine na malo gde kupac na osnovu oglasa, kataloga, informacija koje se mogu dobiti na veb sajtu, uzoraka ili bilo kog drugog sredstva oglašavanja bira koje će proizvode kupiti i poručuje ih preko pošte, interneta (obično na posebne načine koje veb sajt predviđa) ili telefonom. Kupljeni proizvodi mogu biti neposredno preuzeti sa interneta ili fizički isporučeni kupcu.

Obuhvata:

- trgovinu na malo robom bilo koje vrste posredstvom pošte
- trgovinu na malo robom bilo koje vrste posredstvom interneta
- direktnu prodaju preko televizije, radija ili telefona
- internet aukcije u okviru trgovine na malo

Ne obuhvata:

- trgovinu na malo motornim vozilima, njihovim delovima i priborom za njih preko interneta, del. 45.1 i 45.3
- trgovinu na malo motociklima, njihovim delovima i priborom za njih preko interneta, del. 45.4

**47.99 Ostala trgovina na malo izvan prodavnica, tezgi i pijaca**

Obuhvata trgovinu na malo:

- bilo kojim proizvodima na način koji nije na drugom mestu obuhvaćen:
  - \* prodaja preko lica koja kupcu dolaze na vrata
  - \* prodaja preko automata
    - direktna prodaja goriva (ulje za loženje, ogrevno drvo itd.) koje se isporučuje na adresu kupca
    - prodaja preko putujućih prodavaca
    - trgovina na malo preko aukcijskih kuća, izvan prodavnica (osim interneta)

[Sledeći](#)

[Prethodni](#)

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DELATNOSTI								
				1	2	3	4	5				
SEKTOR H					SAOBRAĆAJ I SKLADIŠTENJE							
					Obuhvata pružanje usluga prevoza putnika i tereta u železničkom, cevovodnom i drumskom saobraćaju, saobraćaju unutrašnjim plovnim putevima i vazdušnom saobraćaju, redovnom ili vanrednom, pružanje usluga u pratećim delatnostima (poput usluga na terminalima i parkinzima), zatim skladištenje, manipulisanje teretom itd. Obuhvata i izdavanje saobraćajnih sredstava u najam, s vozačem ili operatorom. Obuhvata i poštansku i kurirsku delatnost.							
					Ne obuhvata:							
					<ul style="list-style-type: none"><li>- velike popravke ili rekonstrukcije saobraćajnih sredstava, osim motornih vozila, del. 33.1</li><li>- izgradnju, održavanje i popravljanje puteva, železničkih pruga, luka, pristaništa i aerodroma, del. 42</li><li>- održavanje i popravljanje motornih vozila, del. 45.20</li></ul>							

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- iznajmljivanje saobraćajnih sredstava bez vozača ili operatera, del. 77.1 i 77.3</li> </ul>
49		<p><b>Kopneni saobraćaj i cevodni transport</b></p> <p>Obuhvata prevoz putnika i tereta drumom i prugom, kao i transport tereta cevodima.</p>
49.1		<p><b>Železnički prevoz putnika, daljinski i regionalni</b></p>
49.10		<p><b>Železnički prevoz putnika, daljinski i regionalni</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prevoz putnika korišćenjem železničkih voznih sredstava između dva grada na dužim rastojanjima</li> <li>- prevoz putnika korišćenjem železničkih voznih sredstava na području jednog regiona</li> <li>- prevoz putnika kolima za spavanje ili ručavanje kao sastavnog dela poslovanja prevoznika</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prevoz putnika u gradskom i prigradskom prevozu, del. 49.31</li> <li>- delatnost putničkih terminala, del. 52.21</li> <li>aktivnosti u vezi sa železničkom infrastrukturom;</li> <li>- aktivnosti kao što su menjanje koloseka i ranžiranje, del. 52.21</li> <li>- prevoz putnika kolima za spavanje ili ručavanje koja nisu sastavni deo poslovanja prevoznika, del. 55.90 i 56.10</li> </ul>
49.2		<p><b>Železnički prevoz tereta</b></p>
49.20		<p><b>Železnički prevoz tereta</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prevoz tereta na javnoj železničkoj infrastrukturi i na industrijskoj železnici</li> <li>- kombinovani prevoz tovarne jedinice železnicom, gde se početni ili završni deo prevoznog puta obavlja na kratkom rastojanju drumskim transportom</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- skladištenje, del. 52.10</li> <li>- rad objekata i opreme na terminalu, del. 52.21</li> <li>aktivnosti u vezi sa železničkom infrastrukturom;</li> <li>- aktivnosti kao što su menjanje koloseka i ranžiranje, del. 52.21.</li> <li>- manipulisanje teretom, del. 52.24</li> </ul>
49.3		<p><b>Ostali kopneni prevoz putnika</b></p> <p>Obuhvata sve ostale aktivnosti u vezi s kopnenim prevozom putnika, izuzev prevoza putnika železnicom. Međutim, ovde je svrstan železnički prevoz koji se smatra gradskim odnosno prigradskim prevozom.</p>
	49.31	<p><b>Gradski i prigradski kopneni prevoz putnika</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kopneni prevoz putnika gradskim i prigradskim transportnim sistemima</li> </ul>

- prevoz do i od aerodroma i drugih putničkih terminala  
Ovde se mogu uključiti i različiti načini prevoza kao što su autobuski, tramvajski, trolejbuski, prevoz podzemnom železnicom, prevoz nadzemnom železnicom itd. Ovaj prevoz se vrši na redovnim relacijama, prema utvrđenom redu vožnje, što podrazumeva ukrcavanje i iskrcavanje putnika na određenim stanicama.

Obuhvata:

- \_ prevoz uspinjačama, žičarama itd., ako su deo sistema gradskog ili prigradskog saobraćaja
- \_ prevoz od grada do aerodroma i od grada do železničkih stanica

Ne obuhvata:

- daljinski prevoz putnika železnicom, del. 49.10

#### **49.32 Taksi prevoz**

Obuhvata:

- taksi prevoz

- ostalo iznajmljivanje putničkih vozila s vozačem

#### **49.39 Ostali prevoz putnika u kopnenom saobraćaju**

Obuhvata:

- ostali prevoz putnika drumom:

\* redovni autobuski međumesni prevoz

\* vanredni prevoz (čarter-prevoz), npr. u svrhe ekskurzije, i ostale povremene usluge prevoza

\* prevoz putnika u okviru prostora koji pripada aerodromu

- prevoz uspinjačama, žičarama i ski-liftovima ako nisu deo sistema gradskog ili prigradskog saobraćaja

- prevoz školskim autobusima i autobusima za prevoz zaposlenih

- prevoz putnika vozilima koja vuku životinje

Ne obuhvata:

- prevoz kolima hitne medicinske pomoći, del. 86.90

#### **49.4**

#### **Drumski prevoz tereta i usluge preseljenja**

Obuhvata sve aktivnosti u vezi sa kopnenim prevozom tereta, osim prevoza tereta železničkim saobraćajem.

#### **49.41 Drumski prevoz tereta**

Obuhvata:

- sve aktivnosti u vezi s prevozom tereta drumom:

\* prevoz trupaca

\* prevoz životinja

\* prevoz rashlađenog tereta

\* prevoz teškog tereta

\* prevoz rasutog tereta, uključujući prevoz kamionima i cisternama, kao i sakupljanje mleka s farmi

\* prevoz automobila

\* prevoz otpada i otpadnih materijala, bez skupljanja i

	<p><b>odlaganja</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>* iznajmljivanje teretnog vozila s vozačem</li> <li>* prevoz tereta vozilima koja vuku ljudi ili životinje</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prevoz trupaca u šumi u okviru aktivnosti seče, del. 02.40</li> <li>- snabdevanje vodom pomoću kamiona i cisterni, del. 36.00</li> <li>- prevoz otpada kao sastavni deo aktivnosti skupljanja otpada, del. 38.11 i 38.12</li> <li>- rad terminalske opreme za rukovanje teretom, del. 52.21</li> <li>- pakovanje u cilju priprema za transport, del. 52.29</li> <li>- poštanske i kurirske aktivnosti, del. 53.10 i 53.20</li> </ul>
	<p><b>49.42 Usluge preseljenja</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- usluge preseljenja poslovnih subjekata i domaćinstava drumskim saobraćajem</li> </ul>
<b>49.5</b>	<p><b>Cevovodni transport</b></p> <p><b>49.50 Cevovodni transport</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prenos gasa, tečnosti, polutečnih mešavina i ostalog tereta cevovodima</li> <li>- rad pumpnih stanica</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- distribuciju prirodnog i industrijski dobijenog gasa, vode ili pare, del. 35.22, 35.30 i 36.00</li> <li>- transport tečnosti kamionima, del. 49.41</li> </ul>
<b>50</b>	<p><b>Vodeni saobraćaj</b></p> <p>Obuhvata redovan i vanredan prevoz putnika i tereta vodenim putem, kao i aktivnosti koje se obavljaju pomoću potiskivača ili tegljača, čamaca za ekskurzije, trajekta, taksi-prevoznika na vodenim putevima, zatim krstarenja, obilaske itd. Iako je lokacija pokazatelj razlike između pomorskog i saobraćaja na unutrašnjim plovnim putevima, odlučujući faktor razlikovanja ove dve vrste saobraćaja jeste tip plovila koje se koristi. Transport brodovima koji se koriste u pomorskom saobraćaju svrstan je u grane 50.1 i 50.2, dok je transport ostalim brodovima svrstan u grane 50.3 i 50.4.</p> <p>Ne obuhvata poslove koji se obavljaju u restoranima i barovima (del. 56.10 i 56.30) ako ih obavljaju jedinice koje nisu u sastavu organizacije koja se bavi prevozom putnika i tereta.</p> <p><b>50.1</b></p> <p><b>Pomorski i priobalni prevoz putnika</b></p> <p>Obuhvata prevoz putnika plovilima konstruisanim za pomorsku plovidbu i plovidbu u priobalnim morskim vodama. Takođe je uključen i prevoz putnika npr. na velikim jezerima, kada se koriste slični tipovi prevoznih sredstava.</p>

## **50.10 Pomorski i priobalni prevoz putnika**

Obuhvata:

- prekomorski prevoz putnika, kao i prevoz u priobalnim morskim vodama, redovan i vanredan:
  - \* rad brodova za ekskurzije, krstarenja ili obilaske
  - \* rad trajekta i taksi-prevoz na vodenim putevima
  - iznajmljivanje brodova s posadom u turističke svrhe i
- prevoz u priobalnim morskim vodama (npr. za ribarski izlet)

Ne obuhvata:

- aktivnosti restorana i barova na brodovima kada ih obavljaju samostalne jedinice, del. 56.10 i 56.30
- iznajmljivanje brodova i jahti za zabavu bez posade, del. 77.21
- iznajmljivanje komercijalnih brodova bez posade, del. 77.34
- aktivnosti plovećih kazina, del. 92.00

### **50.2**

## **Pomorski i priobalni prevoz tereta**

Obuhvata prevoz tereta plovilima konstruisanim za pomorsku plovidbu i plovidbu u priobalnim morskim vodama. Takođe je uključen prevoz tereta npr. na velikim jezerima, kada se koriste slični tipovi prevoznih sredstava.

## **50.20 Pomorski i priobalni prevoz tereta**

Obuhvata:

- prekomorski prevoz tereta, kao i prevoz tereta u priobalnim morskim vodama, redovni i vanredni
- prevoz tegljenjem ili potiskivanjem tegljanicama i potisnicama, naftnih platformi itd.
- iznajmljivanje brodova s posadom za pomorski prevoz tereta i prevoz tereta u priobalnim morskim vodama

Ne obuhvata:

- skladištenje tereta, del. 52.10
- operacije u luci i ostale pomoćne aktivnosti kao što su:
  - \* pristajanje, pilotaža (brodovima), prevoženje baržama, spasavanje i dr., del. 52.22
  - \* manipulisanje teretom, del. 52.24
  - iznajmljivanje komercijalnih brodova ili čamaca bez posade, del. 77.34

### **50.3**

## **Prevoz putnika unutrašnjim plovnim putevima**

Obuhvata prevoz putnika unutrašnjim plovnim putevima, brodovima koji nisu pogodni za pomorski prevoz.

## **50.30 Prevoz putnika unutrašnjim plovnim putevima**

Obuhvata:

- prevoz putnika rekama, kanalima, jezerima i ostalim
- unutrašnjim plovnim putevima, uključujući i prevoz unutar luka i pristaništa
- iznajmljivanje turističkih brodova i jahti s posadom, za

		prevoz na unutrašnjim plovnim putevima
		Ne obuhvata:
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- iznajmljivanje brodova za zabavu i jahti bez posade, za prevoz na unutrašnjim plovnim putevima, del. 77.21</li> </ul>
50.4	<b>Prevoz tereta unutrašnjim plovnim putevima</b>	Obuhvata prevoz tereta unutrašnjim plovnim putevima, plovilima koja nisu pogodna za pomorski prevoz.
	<b>50.40 Prevoz tereta unutrašnjim plovnim putevima</b>	
		Obuhvata:
		<ul style="list-style-type: none"> <li>prevoz tereta rekama, kanalima, jezerima ili drugim</li> <li>- unutrašnjim vodenim putevima, uključujući i prevoz unutar luka i pristaništa</li> <li>- iznajmljivanje prevoznih sredstava (brodova) s posadom, za prevoz tereta unutrašnjim plovnim putevima</li> </ul>
		Ne obuhvata:
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- manipulisanje teretom, del. 52.24</li> <li>- iznajmljivanje komercijalnih brodova ili čamaca bez posade, del. 77.34</li> </ul>
51	<b>Vazdušni saobraćaj</b>	Obuhvata prevoz putnika i tereta vazdušnim putem ili u vasioni.
		Ne obuhvata:
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- tretiranje zasejanih površina pomoću vazduhoplova, del. 01.61</li> <li>- popravljanje i održavanje aviona i avionskih motora, del. 33.16</li> <li>- pružanje usluga na aerodromu, del. 52.23</li> <li>- reklamiranje iz vazduha, del. 73.11</li> <li>- snimanje iz vazduha, del. 74.20</li> </ul>
	<b>51.1 Vazdušni prevoz putnika</b>	
	<b>51.10 Vazdušni prevoz putnika</b>	Obuhvata:
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- prevoz putnika vazdušnim putem na redovnim linijama, sa utvrđenim redom letenja</li> <li>- čarter-letove</li> <li>- letove radi razgledanja panorame</li> <li>- iznajmljivanje vazduhoplovne opreme s posadom u svrhe prevoza putnika</li> <li>- aktivnosti ostale civilne avijacije kao što su:</li> <li>* prevoz putnika od strane aeroklubova u svrhu obuke ili zabave</li> </ul>
		Ne obuhvata:
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- iznajmljivanje vazduhoplovne opreme bez posade, del. 77.35</li> </ul>
51.2	<b>Vazdušni prevoz tereta i vasionski saobraćaj</b>	
	<b>51.21 Vazdušni prevoz tereta</b>	

Obuhvata:

- prevoz tereta vazdušnim putem na redovnim linijama, s utvrđenim redom letenja
- vanredni prevoz tereta vazdušnim putem
- iznajmljivanje vazduhoplovne opreme s posadom u svrhe prevoza tereta

#### **51.22 Vasonske saobraćaj**

Obuhvata:

- lansiranje satelita i vasonske vozila
- vasonske prevoz putnika i tereta

**52**

### **Skladištenje i prateće aktivnosti u saobraćaju**

Obuhvata skladištenje i prateće aktivnosti u saobraćaju kao što su aktivnosti u okviru transportne infrastrukture (npr. aerodroma, luka, tunela, mostova itd.), aktivnosti transportnih agencija i manipulisanje robom.

#### **52.1 Skladištenje**

##### **52.10 Skladištenje**

Obuhvata:

- rad skladišnih i stvarišnih objekata za sve vrste tereta, kao što su:
  - \* silosi za žitarice, stvarišta za različite terete, stvarišta-hladnjake i dr.
  - skladištenje i čuvanje robe u slobodnim carinskim zonama (stranim trgovinskim zonama)
  - trenutno zamrzavanje u svrhe skladištenja

Ne obuhvata:

- parkirališta za motorna vozila, del. 52.21
- rad objekata i opreme za samostalno skladištenje i čuvanje
- iznajmljivanje slobodnog prostora, del. 68.20

**52.2**

### **Prateće aktivnosti u saobraćaju**

Obuhvata aktivnosti kojima se prati i podržava prevoz putnika i tereta, kao što su one u okviru delova transportne infrastrukture, ili manipulaciju robom neposredno pre ili posle obavljenog prevoza ili između pojedinih etapa prevoza. Obuhvata rad i održavanje svih transportnih objekata i opreme.

#### **52.21 Uslužne delatnosti u kopnenom saobraćaju**

Obuhvata:

- aktivnosti u vezi s kopnenim prevozom putnika, životinja ili tereta:
  - rad objekata i opreme na terminalima, kao što su \* železničke i autobuske stanice i stanice za manipulisanje teretom
    - upravljanje železničkom infrastrukturom (održavanje,
    - \* organizovanje i regulisanje železničkog saobraćaja i obezbeđenje pristupa i korišćenja javne železničke

infrastrukture)

prateće aktivnosti u vezi s korišćenjem (naplata i  
\* održavanje) puteva, mostova, tunela, parkirališta ili  
garaža, parkirališta za bicikle, zimskog smeštaja prikolica  
i dr.

- menjanje koloseka (skretanje) i ranžiranje
- vuču vozila i pomoć na putu
- pretvaranje gasa u tečnost u svrhu prevoza

Ne obuhvata:

- manipulaciju teretom, del. 52.24

## **52.22 Uslužne delatnosti u vodenom saobraćaju**

Obuhvata:

- aktivnosti u vezi s prevozom putnika, životinja ili tereta u  
vodenom saobraćaju:  
\* rad objekata i opreme na terminalima kao što su luke i  
pristaništa  
\* rad vodenih prevodnica i dr.  
\* navigaciju, pilotažu i pristajanje  
\* spasavanje, prevoženje tegljanicama i potisnicama i dr.  
\* rad svetionika

Ne obuhvata:

- manipulaciju teretom, del. 52.24
- rad marina, del. 93.29

## **52.23 Uslužne delatnosti u vazdušnom saobraćaju**

Obuhvata:

- aktivnosti u vezi s prevozom putnika, životinja ili robe  
vazdušnim putem:  
\* rad terminalskih objekata kao što su aerodromski  
terminali i dr.  
\* kontrolu aerodroma i vazdušnog saobraćaja  
\* rad zemaljske službe na aerodromima i dr.  
- protivpožarnu zaštitu i odbranu na aerodromima

Ne obuhvata:

- manipulaciju teretom, del. 52.24
- delatnost škola za letenje, del. 85.32 i 85.53

## **52.24 Manipulacija teretom**

Obuhvata:

- utovar i istovar tereta ili prtljaga putnika bez obzira na  
vrstu saobraćajnog sredstva kojim je prevoz izvršen  
- utovar u brodove i istovar iz njih  
- utovar u teretne železničke vagone i istovar iz njih

Ne obuhvata:

- rad staničnih objekata, del. 52.21-52.23

## **52.29 Ostale prateće delatnosti u saobraćaju**

Obuhvata:

- poslove špedicije
- organizovanje prevoza železničkim, drumskim, pomorskim ili vazdušnim putevima
- organizovanje grupnih i individualnih pošiljki (uključujući preuzimanje i isporučivanje, kao i grupisanje pošiljki)
- izdavanje i pribavljanje transportnih dokumenata i tovarnih listova
- poslove carinskih zastupnika
- poslove pomorskih i avio-špeditera
- brokerske poslove za brodski i avionski prostor
  - rukovanje teretom, npr. privremeno pakovanje samo u svrhe zaštite robe tokom tranzita, prepakivanje, uzimanje uzoraka i merenje težine robe

Ne obuhvata:

- kurirske aktivnosti, del. 53.20
- osiguranje saobraćajnih sredstava, del. 65.12
- delatnost putničkih agencija, del. 79.11
- delatnost organizatora putovanja, del. 79.12
- pomoćne turističke aktivnosti, del. 79.90

## **53**

### **Poštanske aktivnosti**

Obuhvata poštanske aktivnosti javnog i komercijalnog servisa, kao što su prijem, prenos (prerada i prevoz) i uručenje poštanskih pošiljaka (pismonosnih pošiljaka i paketa), pod različitim uslovima pružanja usluga.

Poštanske aktivnosti uključuju i kurirske, ekspresne, hibridne, ubrzane, direktne i dr. poštanske usluge.

### **53.1**

#### **Poštanske aktivnosti javnog servisa**

##### **53.10 Poštanske aktivnosti javnog servisa**

Poštanske aktivnosti javnog servisa su aktivnosti operatora koji rade pod jedinstvenim uslužnim sistemom u okviru jednog ili više određenih davalaca usluga.

Aktivnosti podrazumevaju da pri obavljanju poštanskih usluga, poštanski operatori koriste poštansku mrežu, jedinice poštanske mreže, preradne centre, obavljaju prevoz pošiljka prema utvrđenoj putanji, prikupljaju i uručuju poštanske pošiljke.

Mogu se uručiti/isplatiti poštanske pošiljke, npr. pismonosne pošiljke (pisma, dopisnice, štampane stvari, uputnice i dr.) i paketi, adresovana roba ili dokumenti.

Ovde su uključene i druge usluge neophodne za podržavanje jedinstvenog uslužnog sistema:

- prikupljanje poštanskih pošiljaka iz poštanskih sandučića,
- jedinica poštanske mreže, posredstvom ovlašćenog lica, u poslovnim prostorijama korisnika ili elektronskim putem.
- prijem, prerada, prevoz i uručenje (dostava ili isporuka), unutrašnjih i međunarodnih poštanskih pošiljaka koje obavljaju jedinice izvan okvira jedinstvenog uslužnog sistema, u pružanju usluga može biti uključeno jedno ili

	<p>više saobraćajnih sredstava privatnog ili javnog prevoza.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prijem, prenos i isplatu novčane uputnice</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>poslovanje poštanskih štedionica i ostalo finansijsko</li> <li>- poslovanje koje obavlja pošta, osim uputničkog prometa, del. 64.19</li> </ul>
53.2	<b>Poštanske aktivnosti komercijalnog servisa</b>
53.20	<b>Poštanske aktivnosti komercijalnog servisa</b>
	<p>Obuhvata usluge koje podrazumevaju posebne zahteve u pogledu načina (kurirske, ekspresne, ubrzane, hibridne i dr.) i kvaliteta prenosa:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>prijem, prerada prevoz i uručenje unutrašnjih i međunarodnih poštanskih pošiljaka koje obavljaju</li> <li>- jedinice izvan okvira jedinstvenog uslužnog sistema. U pružanju usluga može biti uključena jedna vrsta saobraćajnog sredstva privatnog/javnog prevoza ili više njih.</li> </ul>
SEKTOR I	<b>USLUGE SMEŠTAJA I ISHRANE</b>
55	<p>Sektor obuhvata pružanje usluge smeštaja za kraći boravak posetilaca i drugih putnika, kao i pripremanje kompletnih obroka i pića za neposredno konzumiranje. Obim i vrsta dopunskih usluga u ovom sektoru mogu se u velikoj meri razlikovati.</p> <p>Ne obuhvata smeštaj na duži period, u svojstvu osnovnog prebivališta, koji je svrstan u okviru delatnosti u vezi s nekretninama (sektor L). Takođe je isključeno pripremanje hrane i pića koji nisu namenjeni za neposredno konzumiranje ili se prodaju putem nezavisnih distributivnih kanala, tj. preko trgovine na veliko ili trgovine na malo. Pripremanje odnosno prodaja ovakve hrane svrstani su u delatnost prerađivačke industrije (sektor C).</p> <p><b>Smeštaj</b></p> <p>Oblast obuhvata pružanje usluge smeštaja za kraći boravak posetilaca i drugih putnika. Uključuje i pružanje usluge smeštaja na duži period studentima, đacima, radnicima i dr. Pojedine smeštajne jedinice mogu nuditi samo smeštaj, dok druge nude kombinaciju usluga smeštaja, ishrane i/ili usluga rekreacije.</p> <p>Ne obuhvata usluge smeštaja na duže vreme, u svojstvu osnovnog prebivališta, u objektima kao što su apartmani iznajmljeni (po pravilu) na mesečnoj ili godišnjoj osnovi, koje su svrstane u okviru delatnosti u vezi s nekretninama (sektor L).</p> <p><b>55.1 Hoteli i sličan smeštaj</b></p> <p><b>55.10 Hoteli i sličan smeštaj</b></p> <p>Obuhvata pružanje usluge smeštaja, po pravilu na dnevnoj ili nedeljnoj osnovi, pre svega za kraći boravak posetilaca. Takođe obuhvata smeštaj u opremljenim sobama ili apartmanima.</p>

Pod uslugama smeštaja ovde se podrazumevaju dnevno čišćenje soba i spremanje kreveta. Asortiman dodatnih usluga može sadržati i usluge pripremanja i posluživanja hrane i pića, parkiranje, pranje rublja, korišćenje bazena, vežbaonica, objekata za rekreaciju, održavanje konferencijskih, kongresnih, konvencionalnih i sl.

Obuhvata usluge smeštaja u:

- hotelima
- turističkim naseljima
- motelima
- seoskim turističkim domaćinstvima
- objektima domaće radinosti
- drugi objekti za smeštaj turista

Ne obuhvata:

- usluge smeštaja u kućama i nameštenim ili nenameštenim stanovima ili apartmanima za duži boravak, zakupljenim, po pravilu, na mesečnoj ili godišnjoj osnovi, del. 68

**55.2 Odmarališta i slični objekti za kraći boravak**

**55.20 Odmarališta i slični objekti za kraći boravak**

Obuhvata usluge smeštaja za kraći boravak, po pravilu na dnevnoj ili nedeljnoj osnovi. Posetiocima je na raspolaganju prostor namenjen za samostalno korišćenje, koji se sastoji od kompletno opremljenih soba, ili prostora za boravak/ručavanje i spavanje, sa uređajima za kuvanje ili potpuno opremljenom kuhinjom. To mogu biti apartmani ili stanovi u manjim, izdvojenim višespratnim zgradama, u bungalovima, kolibama, kućama za odmor ili naseljima i sl. Dodatne usluge, ukoliko se uopšte pružaju, minimalne su.

Obuhvata smeštaj u:

- dečijim, učeničkim i studentskim odmaralištima
- apartmanima i bungalovima
- seoskim kućama, brvnarama, bez usluge održavanja
- omladinskim hotelima i planinarskim domovima

Ne obuhvata:

- usluge smeštaja za kraći boravak u hotelima i sličan smeštaj, del. 55.10
- davanje kuća i nameštenih ili nenameštenih stanova ili apartmana u zakup, radi dužeg boravka, po pravilu na osnovu mesečnog ili godišnjeg zakupa, del. 68

**55.3 Delatnost kampova, auto-kampova i kampova za turističke prikolice**

**55.30 Delatnost kampova, auto-kampova i kampova za turističke prikolice**

Obuhvata:

- usluge smeštaja za kraći boravak posetilaca u - kampovima, kampovima za turističke prikolice, rekreativnim i kampovima za lov i ribolov

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- izdavanje prostora i objekata za vozila za rekreaciju</li> <li>- usluge smeštaja u zaštićenim skloništima ili na</li> <li>- otvorenom prostoru (bivak) namenjenom za postavljanje šatora i/ili vreća za spavanje</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- usluge smeštaja za kraći boravak u planinarskim domovima, brvnarama i hostelima, del. 55.20</li> </ul>
	<b>55.9</b>	<b>Ostali smeštaj</b>
	<b>55.90</b>	<b>Ostali smeštaj</b>
		<p>Obuhvata usluge privremenog smeštaja ili smeštaja na duži rok đacima i studentima. Đacima se obezbeđuju usluge smeštaja, ishrane i vaspitni rad, a studentima smeštaj i ishrana.</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- studentske i đačke domove</li> <li>- radničke hostele</li> <li>- železničke vagone za spavanje</li> </ul>
<b>56</b>		<p><b>Delatnost pripremanja i posluživanja hrane i pića</b></p> <p>Obuhvata pripremanje kompletnih obroka i pića za konzumiranje na licu mesta, bilo u tradicionalnim restoranima, restoranima sa samoposluživanjem ili restoranima sa uslugom "za poneti, u stalnim ili pokretnim kioscima, sa sedištima ili bez njih. Odlučujući kriterijum za razvrstavanje jesu obroci koji se nude (spremni su za konzumiranje na licu mesta), a ne vrsta objekta u kojima se nude.</p> <p>Ne obuhvata se proizvodnja obroka koji nisu podesni ili nisu predviđeni za konzumiranje na licu mesta, kao ni proizvodnja hrane koja se ne smatra obrokom (del. 10 i del. 11).</p> <p>Takođe se ne obuhvata prodaja hrane pripremljene na drugom mestu, koja se ne smatra obrokom ili nije pripremljena za konzumiranje na licu mesta (sektor G).</p> <p><b>56.1</b></p> <p><b>Delatnosti restorana i pokretnih ugostiteljskih objekta</b></p> <p><b>56.10 Delatnosti restorana i pokretnih ugostiteljskih objekta</b></p> <p>Obuhvata pripremanje i serviranje hrane gostima bilo da bivaju posluženi za stolom ili da se sami poslužuju izloženim jelima, bilo da obeduju pripremljene obroke u objektu, da ih nose sa sobom ili da im se oni dostavljaju. Uključeno je i pripremanje i posluživanje hrane za neposredno konzumiranje iz motornih i ostalih vozila.</p> <p>Obuhvata aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- restorana</li> <li>- kafeterija</li> <li>- restorana brze hrane</li> <li>- restorana sa uslugom "za poneti"</li> <li>- pokretnih kolica za prodaju sladoleda</li> <li>- pokretnih kolica sa hranom</li> </ul>

- pripremanja hrane na pijачnim tezgama
- restorana i barova povezanih sa saobraćajem kada ih obavljaju odvojene jedinice

Ne obuhvata:

- prodaju hrane posredstvom automata, del. 47.99
- pripremanje i dostavljanje hrane na osnovu koncesije, del. 56.29

## **56.2 Ketering i ostale usluge pripremanja i posluživanja hrane**

Obuhvata pripremanje i posluživanje hrane tokom posebnih prilika, ili u određenom periodu, na osnovu koncesije, npr. u sportskim i sličnim objektima.

### **56.21 Ketering**

Obuhvata pružanje usluga pripremanja i posluživanja hrane na osnovu ugovornih aranžmana sa potrošačima i na lokaciji naznačenoj od strane potrošača, i to za određene prilike.

Ne obuhvata:

- proizvodnju lako kvarljive hrane namenjene za preprodaju, del. 10.89
- trgovinu na malo lako kvarljivom hranom, del. 47

### **56.29 Ostale usluge pripremanja i posluživanja hrane**

Obuhvata pružanje usluga pripremanja i dostavljanja hrane na osnovu ugovornih aranžmana s potrošačima, za određeni period. Takođe uključuje i pripremanje i dostavljanje hrane na osnovu koncesije, u sportskim i sličnim objektima. Hrana se obično priprema u centralnoj jedinici.

Obuhvata:

- pripremanje i dostavljanje obroka na osnovu ugovora (npr. za preduzeća koja se bave saobraćajem)
- pripremanje i dostavljanje hrane na osnovu koncesije, u sportskim i sličnim objektima
- poslovanje kantina i kafeterija (npr. u fabrikama, ustanovama, bolnicama ili školama) na osnovu ugovora

Ne obuhvata:

- proizvodnju lako kvarljive hrane namenjene za preprodaju, del. 10.89
- trgovinu na malo lako kvarljivom hranom, del. 47

## **56.3 Usluge pripremanja i posluživanja pića**

### **56.30 Usluge pripremanja i posluživanja pića**

Obuhvata pripremanje i posluživanje pića za konzumiranje na licu mesta:

- u barovima
- u tavernama
- u koktel salonima
- u diskotekama

- u pivnicama
  - u kafićima
  - prodaju pića sa specijalizovanih vozila
- Ne obuhvata:
- preprodaju pakovanih/pripremljenih pića, del. 47
  - prodaju pića posredstvom automata, del. 47.99
  - poslovanje diskoteka i prostora za igru bez posluživanja pića, del. 93.29

## SEKTOR J

### INFORMISANJE I KOMUNIKACIJE

Obuhvata proizvodnju i distribuciju informacija i kulturnih sadržaja. Obezbeđuje sredstva za prenos ili distribuciju ovih proizvoda, kao i podataka ili komunikacija. Obuhvata delatnost informacione tehnologije i obrade podataka i pružanje ostalih informacionih usluga.

Glavne komponente ovog sektora jesu izdavačka delatnost (oblast 58), uključujući izdavanje softvera, snimanje filmova i zvuka (oblast 59), emitovanje i proizvodnja radio i TV programa (oblast 60), telekomunikacione aktivnosti (oblast 61), informaciono-tehnološka delatnost (oblast 62) i druge informacione usluge (oblast 63).

Izdavaštvo je objavljivanje publikacija radi njihovog širenja (distribucije većem broju korisnika)

Obuhvaćeni su svi mogući oblici izdavaštva (štampano izdavaštvo, u elektronskom ili audio obliku, na internetu, multimedijalni proizvodi kao što su priručnici na kompakt-diskovima (*CD-ROM*) i dr.).

Aktivnosti povezane s proizvodnjom i distribucijom TV programa obuhvataju del. 59-61, koje odražavaju različite faze ovog procesa. Pojedinačni elementi, kao što su filmovi, televizijske serije i dr., proizvedeni su na bazi aktivnosti navedenih u oblasti 59, dok se stvaranje kompletног programa televizijskog kanala sastoji iz delova navedenih u oblasti 59 ili delova uključenih u oblast 60.

U oblast 60 svrstano je i emitovanje programa od strane proizvođača. Distribucija kompletног televizijskog programa od treće strane, bez ikakve izmene sadržaja, uključena je u oblast 61. Ova distribucija u oblasti 61 može biti urađena emitovanjem, satelitskim ili kablovskim sistemima.

**58**

#### Izdavačke delatnosti

Obuhvata izdavanje knjiga, brošura, prospekata, rečnika, enciklopedija, atlasa, mapa i karata; izdavanje novina, časopisa i periodičnih časopisa; imenika i adresara i drugih publikacija, kao i izdavanje softvera.

Izdavaštvo je objavljivanje publikacija radi njihovog širenja (distribucije većem broju korisnika)

Obuhvaćeni su svi mogući oblici izdavaštva (štampano izdavaštvo, u elektronskom ili audio obliku, na internetu,

multimedijalni proizvodi kao što su priručnici na kompakt-diskovima (*CD-ROM*) i dr.).

Ne obuhvata:

- izdavanje filmova, video-zapisa i filmova na *DVD*-ovima, *CD*-ovima ili sličnim medijima, del. 59
- proizvodnju matrica (mastera) radi umnožavanja zvuka, slike ili teksta, del. 59
- štampanje, del. 18.11 i 18.12
- masovno umnožavanje snimljenih medija, del. 18.20

#### **58.1**

#### **Izdavanje knjiga, časopisa i druge izdavačke delatnosti**

Obuhvata izdavanje knjiga, novina, revija i ostalih periodičnih časopisa, adresara i poštanskih imenika, kao i fotografija, gravira, razglednica, kalendara, obrazaca, postera i reprodukcija umetničkih dela. Ova dela karakteriše neophodnost postojanja intelektualne kreativnosti nužne za njihov razvoj i obično su zaštićena autorskim pravima.

##### **58.11 Izdavanje knjiga**

Obuhvata izdavanje:

- knjiga u štampanom ili elektronskom obliku, u audio-zapisu ili na internetu
- brošura, prospekata, letaka i sličnih publikacija, uključujući izdavanje rečnika i enciklopedija
- atlasa, mapa i karata
- enciklopedija na kompakt-diskovima (*CD-ROM*)

Ne obuhvata:

- proizvodnju globusa, del. 32.99
- izdavanje reklamnog materijala, del. 58.19
- izdavanje zvučnih i muzičkih zapisa, del. 59.20
- proizvode slobodnih umetnika, del. 90.03

##### **58.12 Izdavanje imenika i adresara**

Obuhvata izdavanje lista podataka/informacija (baza podataka) zaštićenih u pogledu oblika, ali ne i sadržaja. Ove liste mogu biti izdavane u štampanoj ili elektronskoj formi.

Obuhvata izdavanje:

- adresara
- telefonskih imenika
- ostalih adresara i kompilacija kao što su zbirke zakona i tumačenja zakona, farmaceutski kompendijumi i dr.

##### **58.13 Izdavanje novina**

Obuhvata:

- izdavanje novina, uključujući reklamne (oglasne) novine, koje izlaze najmanje četiri puta nedeljno; ove informacije mogu biti izdavane u štampanoj ili elektronskoj formi, uključujući i internet izdanje

Ne obuhvata:

- aktivnosti novinskih agencija, del. 63.21

#### **58.14 Izdavanje časopisa i periodičnih izdanja**

Obuhvata izdavanje:

- časopisa i periodičnih izdanja koji izlaze manje od četiri puta nedeljno; ove informacije mogu biti izdavane u štampanoj ili elektronskoj formi, uključujući i internet izdanje

- pregleda radijskog i televizijskog programa

#### **58.19 Ostala izdavačka delatnost**

Obuhvata:

- izdavanje (uključujući *on-line*):

\* kataloga

\* fotografija, gravira i razglednica

\* čestitki

\* formulara

\* postera i reprodukcija umetničkih dela

\* reklamnog materijala

\* ostalog štampanog materijala

- izdavanje statističkih i drugih informacija

Ne obuhvata:

- izdavanje reklamnih novina, del. 58.13

- *on-line* obezbeđivanje softvera (*hosting* - smeštanje aplikacija i pružanje aplikativnih usluga), del. 63.11

#### **58.2 Izdavanje softvera**

##### **58.21 Izdavanje računarskih igara**

Obuhvata:

- izdavanje računarskih igara za sve platforme

##### **58.29 Izdavanje ostalih softvera**

Obuhvata:

- izdavanje gotovog softvera koji nije posebno prilagođen

- konkretnom korisniku, uključujući prevod ili

- prilagođavanje ovakvog gotovog softvera za određeno tržište, za svoj račun:

\* operativnih sistema

\* poslovnih i drugih aplikacija

Ne obuhvata:

- umnožavanje softvera, del. 18.20

- trgovinu na malo gotovim softverom koji nije posebno prilagođen za konkretnog korisnika, del. 47.41

- izradu softvera koja nije povezana sa izdavanjem, uključujući prevod ili prilagođavanje ovakvog gotovog softvera za određeno tržište, uz naknadu ili po osnovu ugovora, del. 62.01

- *on-line* obezbeđivanje softvera (*hosting* - smeštanje aplikacija i pružanje aplikativnih usluga), del. 63.11

## **zvučnih zapisa i izdavanje muzičkih zapisa**

Obuhvata proizvodnju kinematografskih dela namenjenih za javno prikazivanje bez obzira na nosač (bioskopi, televizija, javni prevoz i dr.); postprodukciju, distribuciju kinematografskih dela i ostalih audio-vizuelnih proizvoda drugim delatnostima; prikazivanje kinematografskih dela i ostalih audio-vizuelnih proizvoda.

Obuhvata i snimanje zvuka, tj. proizvodnju originalnih (master) zvučnih zapisa, objavljivanje, promociju i distribuciju i izdavanje muzičkih zapisa, kao i uslužne aktivnosti u vezi sa snimanjem zvuka u studiju ili na drugom mestu.

### **59.1**

#### **Kinematografska i televizijska produkcija**

Obuhvata proizvodnju kinematografskih dela, uključujući i digitalnu distribuciju, namenjenih za javno prikazivanje bez obzira na nosač (bioskopi, televizija, javni prevoz i dr.); postprodukciju, distribuciju kinematografskih dela i ostalih audio-vizuelnih proizvoda drugim delatnostima, kao i njihovo prikazivanje.

Uključuje kupovinu i prodaju prava na distribuciju kinematografskih dela i ostalih audio-vizuelnih proizvoda.

### **59.11 Proizvodnja kinematografskih dela, audio-vizuelnih proizvoda i televizijskog programa**

Obuhvata:

- proizvodnju kinematografska dela, televizijskog programa - (televizijskih serija, dokumentarnih filmova itd.) ili televizijskih reklama

Ne obuhvata:

- umnožavanje filmova (izuzev kopija namenjenih za distribuciju bioskopima), zvučnih i video traka,
- umnožavanje mastera na CD-ovima ili DVD-ovima, del. 18.20
- trgovinu na veliko snimljenim video-trakama, CD-ovima ili DVD-ovima, del. 46.43
- trgovinu na veliko praznim video-trakama i CD-ovima, del. 46.52
- trgovinu na malo video-trakama, CD-ovima ili DVD-ovima, del. 47.63
- postprodukcione aktivnosti, del. 59.12
- snimanje zvučnih zapisa i snimanje knjiga na trakama, del. 59.20
- emitovanje televizijskog programa, del. 60.2
- stvaranje kompletног programa televizijskog kanala, del. 60.2
- obradu kinematografski dela, osim obrade za filmsku industriju, del. 74.20
- aktivnost pozorišnih i umetničkih agenata ili agencija, del. 74.90
- iznajmljivanje video-traka, DVD-ova, del. 77.22

- titlovanje direktnih televizijskih prenosa sastanaka, konferencija i dr., del. 82.99
- aktivnosti samostalnih umetnika, crtača animiranih filmova, režisera, scenografa i tehničkih stručnjaka, del. 90.0

**59.12 Delatnosti koje slede nakon faze snimanja u proizvodnji kinematografskih dela i televizijskog programa**

Obuhvata:

- postproduksijsko uređivanje, montaža, prenos film/traka, izradu naslova, podnaslova, odjavnih špica, izradu titlova, računarske grafike, animacije i specijalnih efekata,
- razvijanje i obradu kinematografskih dela, kao i aktivnosti koje se obavljaju u filmskim laboratorijama i specijalnim laboratorijima za izradu animiranih filmova, i delatnost arhiva filmskih isečaka i kratkih sekvenci

Ne obuhvata:

- umnožavanje filmova (izuzev kopija namenjenih za distribuciju bioskopima), zvučnih i video-traka,
- umnožavanje mastera na CD-ovima ili DVD-ovima, del. 18.20
- trgovinu na veliko snimljenim video-trakama, CD-ovima ili DVD-ovima, del. 46.43
- trgovinu na veliko praznim video-trakama i CD-ovima, del. 46.52
- trgovinu na malo video-trakama, CD-ovima ili DVD-ovima, del. 47.63
- obradu filmova, osim obrade za filmsku industriju, del. 74.20
- iznajmljivanje video-traka i DVD-ova, del. 77.22
- aktivnosti samostalnih umetnika, crtača, crtača
- animiranih filmova, reditelja, scenografa i tehničkih stručnjaka, del. 90.0

**59.13 Distribucija kinematografskih dela, audio-vizuelnih dela i televizijskog programa**

Obuhvata:

- distribuciju kinematografskih dela i ostalih audio-vizuelnih proizvoda bioskopima, televizijskim stanicama, mrežama i drugim prikazivačima
- obezbeđivanje prava na distribuciju kinematografskih dela i ostalih audio-vizuelnih proizvoda

Ne obuhvata:

- izradu kopija filmova i reprodukciju audio-traka, video-traka, CD-ova ili DVD-ova sa originala, del. 18.20
- trgovinu na veliko snimljenim video-trakama i DVD-ovima, del. 46.43
- trgovinu na malo snimljenim video-trakama i DVD-ovima, del. 47.63

**59.14 Delatnost prikazivanja kinematografskih dela**

	<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ovlašćeno prikazivanje kinematografskih dela putem odgovarajućim tehnologijama i tehničkih uređaja,</li> <li>- dostupnog građanima pod jednakim uslovima u javnim prostorijama, odnosno javnim prostorima</li> <li>- aktivnosti kino-klubova</li> </ul>
59.2	<p><b>Snimanje i izdavanje zvučnih zapisa i muzike</b></p> <p><b>59.20 Snimanje i izdavanje zvučnih zapisa i muzike</b></p> <p>Obuhvata aktivnosti u vezi s proizvodnjom originalnih zvučnih zapisa na trakama i CD-ovima; objavljivanje, promovisanje i distribuciju zvučnih zapisa trgovini na veliko, trgovini na malo i javnosti (direktno). Te aktivnosti mogu biti integrisane ili neintegrisane sa proizvodnjom originalnih zapisa u istoj jedinici. Ukoliko nisu integrisane, jedinica koja obavlja te aktivnosti mora pribaviti prava na reproducovanje i distribuciju originalnih snimaka.</p> <p>Ovde spadaju i uslužne aktivnosti prilikom snimanja zvučnih zapisa u studiju ili drugde, uključujući produkciju raniјe snimljenog radio-programa (ne direktno).</p> <p>Obuhvaćene su i aktivnosti u okviru muzičkog izdavaštva, odnosno aktivnosti u vezi sa ostvarivanjem autorskog prava na muzičkim delima, promociju i korišćenje tih muzičkih dela na radiju, televiziji, u filmovima, direktnim prenosima, štampanim i drugim medijima.</p> <p>Jedinice koje se bave tim aktivnostima mogu biti nosioci autorskog prava ili delovati kao zastupnici nosioca autorskih prava u njegovo ime.</p> <p>Obuhvata i objavljivanje notnih zapisa i audio-knjiga.</p>
60	<p><b>Programske aktivnosti i emitovanje</b></p> <p>Obuhvata izradu sadržaja i kasnije emitovanje tog sadržaja (radijski ili televizijski zabavni programi, vesti, razgovori i sl.).</p> <p>Takođe obuhvata emitovanje podataka koji čine sastavni deo u emitovanju radijskog i TV programa. Emitovanje može biti izvođeno korišćenjem različite tehnologije, preko radio-talasa, satelita, kablovske mreže ili interneta.</p> <p>Obuhvata i proizvodnju posebnog programa namenjenog određenim ciljnim grupama, kao što su vesti, sportski program, obrazovni program i program za mlade, na bazi pretplate ili za naknadu, radi kasnijeg emitovanja.</p> <p>Ne obuhvata distribuciju kablovske i ostalog programa na bazi pretplate, del. 61.</p> <p><b>60.1 Emitovanje radio-programa</b></p> <p><b>60.10 Emitovanje radio-programa</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- emitovanje zvučnog signala preko radio-stanica i opreme</li> <li>- za prenos radio-programa široj javnosti, mreži radio-stanica i preplatnicima</li> <li>- aktivnosti radio-mreža, tj. sastavljanje i prenos radio-</li> </ul>

programa podružnicama i preplatnicima emitovanjem preko radio-talasa, kablovske mreže ili satelita

- radio-emitovanje preko interneta (radio-stanice na internetu)

- integrisano emitovanje podataka i radio-programa

Ne obuhvata:

- proizvodnju radio-programa snimljenog na trakama, del. 59.20

## **60.2 Proizvodnja i emitovanje televizijskog programa**

### **60.20 Proizvodnja i emitovanje televizijskog programa**

Obuhvata proizvodnju kompletног televizijskog programa jednog kanala na bazi kupljenih emisija (npr. filmovi, dokumentarne emisije itd.), sopstvenog proizvedenog programa (npr. lokalne vesti, reportaža s lica mesta), ili njihovu kombinaciju.

Kompletan televizijski program može biti emitovan od strane proizvodnih jedinica ili proizведен za prenos koji obavlja treća strana, kao što su kablovske mreže ili provajderi programa satelitske televizije.

Obuhvata izradu programa koji može biti opшteg tipa ili specijalizovan (posebni programi kao što su vesti, sportski programi, obrazovni programi i programi za mlade).

Obuhvaćene su aktivnosti koje se odnose na izradu programa koji se dostavlja korisnicima besplatno i programa za koji se plaća preplata. Uključena je i izrada programa za video-kanale po zahtevu.

Uključuje i emitovanje podataka integrisano s televizijskim emitovanjem.

Ne obuhvata:

- produkciju komponenti televizijskog programa (filmova,

- dokumentaraca, dijaloških emisija, reklama itd.) koje nisu sastavni deo emitovanja, del. 59.11

- sastavljanje paketa kanala i distribuciju tih paketa bez izrade programa, del. 61

## **Telekomunikacije**

Obuhvata aktivnosti kojima se pružaju telekomunikacione i sroдne usluge, tj. svako emitovanje, prenos ili prijem poruka (govor, zvuk, tekst, slika ili podaci) u vidu signala, korišćenjem žičanih, radio, optičkih ili drugih elektromagnetskih sistema. Prenosni uređaji kojima se podržavaju te aktivnosti mogu se zasnovati na jednoj tehnologiji ili na kombinaciji više tehnologija. Zajednička osobina ovih aktivnosti jeste prenos sadržaja bez njegovog stvaranja. Nivoi razvrstavanja zasnovaju se na vrsti upotrebljene infrastrukture.

U slučaju prenosa televizijskog signala može biti uključeno povezivanje kompletних televizijskih kanala (proizvedenih u del. 60) u programske pakete koji se zatim distribuiraju.

### **61.1 Kablovske telekomunikacije**

Obuhvata aktivnosti koje se odnose na rukovanje, održavanje ili omogućavanje pristupa uređajima za svako emitovanje, prenos ili prijem poruka (govor, zvuk, tekst, slika ili podaci) korišćenjem kablovske telekomunikacione infrastrukture. Prenosni uređaji kojima se podržavaju te aktivnosti mogu se zasnovati na jednoj tehnologiji ili na kombinaciji više tehnologija.

#### **61.10 Kablovske telekomunikacije**

Obuhvata:

- upravljanje, održavanje ili obezbeđivanje kapaciteta za svako emitovanje prenos ili prijem poruka (govor, zvuk, tekst, slika ili podaci) korišćenjem kablovske telekomunikacione infrastrukture, uključujući:
  - upravljanje i održavanje prenosnih i komuntacionih uređaja kojima se obezbeđuje distribucija signala do
  - \* konkretnе tačke, odakle se signal može prenositi preko zemaljskih linija, mikrotalasa ili kombinacijom zemaljskih linija i satelitskih veza:
  - \* upravljanje kablovskim distributivnim sistemom (npr. za distribuciju podataka i televizijskih signala)
  - isporučivanje telegrafskih i drugih nezvučnih komunikacija korišćenjem sopstvenih uređaja
  - kupovinu pristupa mreži i kapaciteta mreže od vlasnika i operatora mreže i pružanje telekomunikacionih usluga poslovnim subjektima i domaćinstvima korišćenjem kapaciteta te mreže
  - obezbeđivanje internet pristupa od strane operatora kablovske infrastrukture

Ne obuhvata:

- preprodaju telekomunikacionih usluga, del. 61.90

#### **61.2**

#### **Bežične telekomunikacije**

##### **61.20 Bežične telekomunikacije**

Obuhvata aktivnosti koje se odnose na upravljanje, održavanje i omogućavanje pristupa uređajima za svako emitovanje, prenos ili prijem poruka (govor, zvuk, tekst, slika ili podaci) korišćenjem bežične telekomunikacione infrastrukture. Ovi uređaji omogućavaju višesmeran prenos elektromagnetskim talasima i mogu se zasnovati na jednoj tehnologiji ili na kombinaciji više tehnologija.

Uključene su i aktivnosti koje se odnose na održavanje i upravljanje, kao i mobilnih i drugih bežičnih telekomunikacionih mreža.

Obuhvata i kupovinu pristupa i kapaciteta mreže od vlasnika i operatora mreže i pružanje bežičnih telekomunikacionih usluga (izuzev satelitskih) poslovnim subjektima i domaćinstvima korišćenjem ovog kapaciteta.

Takođe obezbeđuje internet pristup od strane operatora bežične infrastrukture.

Ne obuhvata preprodaju telekomunikacionih usluga, del. 61.90.

<b>61.3</b> <b>61.9</b> <b>62</b>	<p><b>Satelitske telekomunikacije</b></p> <p><b>61.30 Satelitske telekomunikacije</b></p> <p>Obuhvata upravljanje, održavanje i omogućavanje pristupa uređajima za svako emitovanje, prenos ili prijem poruka (govor, zvuk, tekst, slika ili podaci) korišćenjem satelitske telekomunikacione infrastrukture. Uključena je i isporuka korisnicima vizuelnih, zvučnih i tekstualnih programa primljenih od kablovskih mreža ili radio-mreža, preko satelitskih sistema.</p> <p>Jedinice koje su svrstane u ovu delatnost obično ne proizvode programe.</p> <p>Obuhvata i internet pristup od strane operatora satelitske infrastrukture.</p> <p>Ne obuhvata preprodaju telekomunikacionih usluga, del. 61.90.</p> <p><b>Ostale telekomunikacione delatnosti</b></p> <p><b>61.90 Ostale telekomunikacione delatnosti</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- snabdevanje specijalnim telekomunikacionim uslugama</li> <li>- kao što su satelitsko praćenje, komunikaciono daljinsko merenje i rad radarske službe</li> <li>- upravljanje radom satelitskih terminala i uređaja operativno povezanih s jednim ili više zemaljskih</li> <li>- komunikacionih sistema koji mogu da prenose signale ka satelitskom sistemu ili da ih primaju od satelitskog sistema</li> <li>- omogućavanje mrežnog pristupa internetu između korisnika i operatora internet usluga, koji nije u vlasništvu ili koji nije pod kontrolom operatora internet usluga kao što je pristup internetu</li> <li>- omogućavanje telefonskog i internet pristupa preko slobodno dostupnih uređaja</li> <li>- pružanje telekomunikacionih usluga preko postojećih telefonskih veza:</li> <li>* pružanje usluga konverzacije preko interneta</li> <li>- kupovina i preprodaja kapaciteta mreže bez pružanja dodatnih usluga</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- omogućavanje pristupa internetu od strane operatora telekomunikacione infrastrukture, del. 61.10-61.30</li> </ul> <p><b>Računarsko programiranje, konsultantske i s tim povezane delatnosti</b></p> <p>Obuhvata stručne aktivnosti na polju informacione tehnologije: pisanje, modifikovanje, testiranje i održavanje softvera; planiranje i projektovanje računarskih sistema kojima se integriše računarski hardver, softver i komunikaciona tehnologija; upravljanje računarskim sistemima klijenata na licu mesta i/ili uređajima za obradu podataka; ostale profesionalne i tehničke aktivnosti koje su</p>
---	--

u vezi s računarima.

62.0

## **Računarsko programiranje, konsultantske i s tim povezane delatnosti**

Računarsko programiranje, konsultantske i s tim povezane delatnosti.

### **62.01 Računarsko programiranje**

Obuhvata:

- pisanje, menjanje, testiranje, dokumentovanje i - održavanje softvera; uključuje i pisanje programa na osnovu uputstva korisnika
- projektovanje strukture i sadržaja i/ili pisanje koda neophodnog za kreiranje i implementaciju:
  - \* sistemskog softvera (uključujući ažuriranje i *patch-eve*)
  - \* aplikativnog softvera (uključujući ažuriranje i *patch-eve*)
  - \* baza podataka
  - \* veb stranica
- prilagođavanje softvera, tj. modifikovanje i konfigurisanje postojeće aplikacije da bi se obezbedila njena funkcionalnost u okruženju klijentovog informacionog sistema

Ne obuhvata:

- izdavanje softverskih paketa, del. 58.29
- prevođenje ili prilagođavanje nepodešenog softvera za određeno tržište, za svoj račun, del. 58.29
- planiranje i projektovanje računarskih sistema koji integrišu hardver, softver i komunikacionu tehnologiju,
- čak i kada obezbeđivanje softvera predstavlja integralni deo, del. 62.02

### **62.02 Konsultantske delatnosti u oblasti informacione tehnologije**

Obuhvata:

- planiranje i projektovanje računarskih sistema koji integrišu hardver, softver i komunikacione tehnologije;
- usluge mogu obuhvatiti i odgovarajuću obuku korisnika

Ne obuhvata:

- prodaju hardvera i softvera, del. 46.51 i 47.41
- instaliranje centralnih (*mainframe*) i sličnih računara, del. 33.20
- instalaciju personalnih računara, del. 62.09
- instalaciju softvera, oporavljanje nakon havarije ili pada računarskog sistema, del. 62.09

### **62.03 Upravljanje računarskom opremom**

Obuhvata:

- obezbeđenje upravljanja klijentovim računarskim sistemom na licu mesta i/ili opremom za obradu podataka, kao i pružanje odgovarajućih usluga podrške

### **62.09 Ostale usluge informacione tehnologije**

		<p>Obuhvata druge informaciono-tehnološke delatnosti i delatnosti u vezi sa računarima, na drugom mestu nepomenute, kao što su:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- usluge oporavka nakon havarije ili pada sistema (<i>disaster recovery</i>)</li> <li>- instaliranje personalnih računara</li> <li>- usluge instalacije softvera</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- montiranje centralnih (<i>mainframe</i>) i sličnih računara, del. 33.20</li> <li>- računarsko programiranje, del. 62.01</li> <li>- konsultovanje u vezi s računarima, del. 62.02</li> <li>- upravljanje računarskom opremom, del. 62.03</li> <li>- obrađivanje podataka i hosting, del. 63.11</li> </ul>
63		<p><b>Informacione uslužne delatnosti</b></p> <p>Obuhvata delatnosti portala veb pretraživača, obradu podataka i hosting aktivnosti, kao i druge aktivnosti kojima se prvenstveno obezbeđuju informacije.</p> <p>Obrada podataka, hosting i s tim povezane delatnosti; veb portalni</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- delatnost obezbeđenja infrastrukture za hosting, usluge</li> <li>- obrade podataka i s tim povezane aktivnosti, kao i</li> <li>- obezbeđenje alata za pretraživanje i druge portale za internet</li> </ul>
	63.1	<p><b>63.11 Obrada podataka, hosting i sl.</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- aktivnosti obezbeđenja infrastrukture za hosting, usluge</li> <li>- obrade podataka i s njima povezane aktivnosti</li> <li>- specijalizovane hosting delatnosti kao što su veb hosting, multimedijalni servisi ili hosting aplikacija, pružanje</li> <li>- aplikacijskih usluga, omogućavanje korišćenja <i>time-sharing</i> resursa centralnog (<i>mainframe</i>) računara od strane korisnika</li> <li>- delatnost celokupne obrade podataka koje dostavlja korisnik i izrade specijalizovanih izveštaja na bazi podataka nabavljenih od klijenata, kao i unošenje podataka</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- delatnosti u kojima pružalac usluga koristi računar kao alat; one su klasifikovane prema prirodi pruženih usluga</li> </ul>
		<p><b>63.12 Veb portali</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rad na veb sajtovima koji koriste pretraživače za generisanje i održavanje ekstenzivnih baza podataka internet adresa i sadržaja u lako pretraživom obliku</li> <li>- rad na drugim veb sajtovima koji deluju kao portali na internetu, kao što su medijski sajtovi koji obezbeđuju</li> </ul>

		periodično ažurirane sadržaje
		Ne obuhvata:
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- izdavanje knjiga, novina, časopisa itd. preko interneta, del. 58</li> <li>- emitovanje preko interneta, del. 60</li> </ul>
<b>63.9</b>		<b>Ostale informacione uslužne delatnosti</b>
		Obuhvata:
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- aktivnosti novinskih agencija i pružanje svih preostalih informacionih usluga</li> </ul>
		Ne obuhvata:
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- aktivnosti biblioteka i arhiva, del. 91.01</li> </ul>
	<b>63.91</b>	<b>Delatnosti novinskih agencija</b>
		Obuhvata:
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- delatnost novinskih udruženja i agencija koje snabdevaju medije vestima, fotografijama i reportažama</li> </ul>
		Ne obuhvata:
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- aktivnosti nezavisnih fotoreportera, del. 74.20</li> <li>- aktivnosti nezavisnih novinara, del. 90.03</li> </ul>
<b>63.99</b>		Informacione uslužne delatnosti na drugom mestu nepomenute
		Obuhvata aktivnosti informisanja na drugom mestu nepomenute, kao što su:
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- informativne usluge koje se daju preko telefona a uz pomoć računara</li> <li>- usluge traženja informacija za naknadu</li> <li>- usluge u vezi s novinskim isećcima (<i>press clipping</i>), itd.</li> </ul>
		Ne obuhvata:
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- delatnosti pozivnih (<i>call</i>) centara, del. 82.20</li> </ul>

[Sledeći](#)

[Prethodni](#)

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DELATNOSTI
1	2	3	4	5
SEKTOR K				<b>FINANSIJSKE DELATNOSTI I DELATNOST OSIGURANJA</b>
				Obuhvata finansijske usluge, uključujući usluge osiguranja, reosiguranja, penzijskih fondova i pomoćne delatnosti u vršenju finansijskih usluga. Takođe obuhvata i delatnost holding kompanija, delatnost povereničkih fondova (trastova), investicionih fondova i sličnih finansijskih entiteta.
64				<b>Finansijske usluge, osim osiguranja i penzijskih fondova</b>
				Obuhvata delatnosti koje se odnose na pribavljanje i

redistribuciju finansijskih sredstava, osim osiguranja, penzijskih fondova i obaveznog socijalnog osiguranja.

#### **64.1**

##### **Monetarno posredovanje**

Obuhvata pribavljanje finansijskih sredstava u obliku prenosivih depozita, tj. fondova sa fiksnom nominalnom vrednošću, koji se prikupljaju na dnevnoj osnovi, i to iz izvora primarno nefinansijskog karaktera, izuzimajući centralnu banku.

##### **64.11 Centralna banka**

Obuhvata:

- emisiju i upravljanje nacionalnom valutom
- nadzor i kontrolu ponude novca
- primanje depozita koji se koriste za kliring između finansijskih institucija
- nadzor bankarskog poslovanja
- držanje deviznih rezervi države
- obavljanje bankarskih poslova za državu

##### **64.19 Ostalo monetarno posredovanje**

Obuhvata primanje depozita i/ili bliskih supstituta za depozite i, s druge strane, obezbeđivanje kreditnih ili zajmovnih fondova korisnicima.

Kreditiranje se, pored uobičajenih bankarskih kredita, može javiti u različitim oblicima, kao što su: hipotekarni krediti, zajmovi po kreditnim karticama itd.

Ove delatnosti obavljaju monetarne institucije, osim centralne banke, kao što su:

- banke
- štedionice
- kreditne zadruge

Takođe se obuhvataju usluge koje pružaju:

- poštanske žiro banke i poštanske štedionice
- specijalizovane depozitne institucije za odobravanje stambenih kredita
- institucije koje obavljaju delatnost uputničkog prometa (uplata/isplata novčanih uputnica) i transfera novca

Ne obuhvata:

- odobravanje stambenih i drugih vrsta kredita od strane nedepozitnih kreditnih institucija, del. 64.92
- obradu transakcija izvršenih putem kreditnih kartica, kliring i saldiranje za račun drugih lica, del. 66.19

#### **64.2**

##### **Delatnost holding kompanija**

##### **64.20 Delatnost holding kompanija**

Obuhvata delatnost holding kompanija, tj. pravnih lica koja se bave "držanjem" sredstava grupe zavisnih privrednih društava (posedujući kontrolni nivo njihovog osnovnog kapitala) i čija pretežna delatnost jeste posedovanje grupe preduzeća. Holding kompanije koje se razvrstavaju u ovu

delatnost ne pružaju nijednu drugu uslugu društvima čiji kapital poseduju, tj. one ne obavljaju tekuće administrativne i menadžerske poslove zavisnih privrednih društava.

Ne obuhvata:

- aktivno rukovođenje privrednim društvima, strateško
- planiranje i odlučivanje u privrednim društvima, del. 70.10

**64.3 Poverenički fondovi (trastovi), investicioni fondovi i slični finansijski entiteti**

**64.30 Poverenički fondovi (trastovi), investicioni fondovi i slični finansijski entiteti**

Obuhvata pravne subjekte organizovane s ciljem udruživanja finansijskih sredstava kojima se raspolaže i upravlja u ime ulagača ili korisnika, pri čemu se investiciono (portfolio) upravljanje obavlja od strane specijalizovanih društava za upravljanje fondovima. Portfolija ovih fondova prilagođena su optimiziranju određenih investicionih karakteristika, kao što su: diversifikacija ulaganja, rizik, stopa prinosa i promenljivost cena. Ovi entiteti ostvaruju prihode od kamata, dividendi i ostale prihode od svojine, pri čemu imaju malo zaposlenih radnika ili ih nemaju, i ne obavljaju bilo koju drugu privrednu delatnost.

Obuhvataju se:

- otvoreni investicioni fondovi
  - zatvoreni investicioni fondovi
  - privatni investicioni fondovi
- poverenički fondovi (trastovi), ostavinski fondovi i zastupnički ili poverenički računi kojima se raspolaže i
- upravlja u ime ulagača ili korisnika sredstava fonda u skladu sa uslovima ugovora o povereništvu (trastu), testamenta ili ugovora o zastupničkom računu
- jedinični investicioni trastovi (*unit investment trusts*) i
- drugi fondovi i trastovi osnovani s ciljem uvećanja lične imovine ulagača ili osnivača

Ne obuhvata:

- fondove i trastove koji stiču profit od proizvodnje ili
  - prodaje dobara i usluga (videti njihovu pretežnu delatnost)
  - delatnost holding kompanija, del. 64.20
  - penzijske fondove, del. 65.30
  - upravljanje fondovima, tj. društva za upravljanje fondovima, del. 66.30
- zadužbine, fondacije i fondove neprofitnog karaktera osnovane s ciljem dodeljivanja sredstava u
- humanitarne, kulturno-umetničke, naučne i slične svrhe (dodeljivanje nagrada, stipendija, bespovratne pomoći, donacija i sl.), del. 94.99

Povereničke ili fiducijarne usluge ličnog, administrativnog i izvršnog karaktera bez investicionog (portfolio) upravljanja obuhvataju se u okviru 66.19.

Povereničke ili fiducijarne usluge koje uključuju i investiciono (portfolio) upravljanje, tj. ovlašćenje za donošenje investicionih odluka na osnovu poverenih fondova, obuhvataju se u okviru 66.30.

#### 64.9

#### **Ostale finansijske usluge, osim osiguranja i penzijskih fondova**

Obuhvata ostale vrste finansijskih usluga, osim onih koje pružaju monetarne institucije.

Ne obuhvata osiguranje i penzijske fondove, del. 65.

##### **64.91 Finansijski lizing**

Obuhvata usluge davanja imovine u zakup (lizing) kada period zakupa približno pokriva očekivani vek trajanja sredstva datog u zakup, pri čemu zakupac stiče suštinski sve koristi od njegove upotrebe i preuzima sve rizike koji su povezani sa vlasništvom nad sredstvom. Vlasništvo nad sredstvom može ali ne mora biti preneseno na zakupca po isteku zakupa. Ova vrsta zakupa pokriva sve ili gotovo sve troškove korišćenja iznajmljenog sredstva, uključujući i kamatu.

Ne obuhvata:

- operativni lizing, prema tipu iznajmljenih dobara, del. 77

##### **64.92 Ostale usluge kreditiranja**

Obuhvata finansijske usluge koje se odnose na davanje zajmova od strane nedepozitnih institucija koje nisu uključene u monetarno posredovanje, pri čemu pozajmljivanje novčanih sredstava može imati različite oblike kao što su: gotovinski krediti, hipotekarni krediti, izdavanje kreditnih kartica i sl. U ovu grupu razvrstavaju se sledeće vrste usluga:

- odobravanje potrošačkih kredita, tj. finansiranje
- kupovine dobara i usluga, osim od strane banaka i drugih monetarnih institucija
  - finansiranje međunarodne trgovine od strane specijalizovanih nedepozitnih institucija (finansiranje trajnih obrtnih sredstava domaćih izvoznika,
  - odobravanje kredita kupcima domaćih dobara i usluga u inostranstvu, kreditiranje i refinansiranje kredita domaćih izvoznika i drugi oblici finansiranja izvoza)
  - obezbeđivanje dugoročnih sredstava ekonomiji od strane nedepozitnih kreditnih institucija čiji su osnivači privredna društva (*Industrial banks/Industrial loan companies*, nedepozitne)
  - drugi oblici pozajmljivanja novčanih sredstava izvan bankarskog sistema
  - odobravanje stambenih kredita od strane specijalizovanih nedepozitnih institucija
  - usluge zalagaonica i založnih brokera

Ne obuhvata:

- odobravanje stambenih kredita od strane
- specijalizovanih institucija koje su istovremeno i depozitne institucije, tj. prikupljaju depozite, del. 64.19
- operativni lizing prema tipu iznajmljenih dobara, del. 77
- donatorske i slične delatnosti organizacija koje se finansiraju na osnovu članarina, del. 94.99

Prikupljanje depozita i pozajmljivanje fondova iz ovih depozita uključuje se u 64.19.

**64.99 Ostale nepomenute finansijske usluge, osim osiguranja i penzijskih fondova**

Obuhvata:

- ostale usluge finansijskog posredovanja, koje se prvenstveno odnose na druge vidove finansiranja, osim putem odobravanja kredita:
  - \* faktoring
  - \* usluge koje se odnose na svopove, opcije i druge hedžing instrumente
  - \* delatnost kompanija za vijatičke nagodbe (otkup polisa životnog osiguranja) aktivnosti investiranja finansijskih sredstava za svoj račun (primarno u vlasničke hartije od vrednosti i udele), kao što je delatnost riziko (*venture*) kapital kompanija, investicionih klubova (ortakluka) i sličnih pravnih subjekata osnovanih s ciljem udruživanja finansijskih sredstava i njihovog investiranja (osim putem odobravanja zajmova i emisije dužničkih hartija od vrednosti, del. 64.92)
  - usluge investicionog bankarstva
  - dilerske operacije na finansijskim tržištima za sopstveni račun garancijske i srodne usluge, osim u slučaju
  - standardizovanih garancijskih šema koje funkcionišu u skladu sa principima neživotnog osiguranja, del. 65.12

Ne obuhvata:

- finansijski lizing, del. 64.91
- poslovanje s hartijama od vrednosti za tuđ račun, del. 66.12
- trgovinu, lizing i davanje u zakup nepokretnosti, del. 68 poslove naplate potraživanja za račun drugih lica bez
- otkupa dugova ("bill collection", "debt collection"), del. 82.91
- donatorske i slične delatnosti organizacija koje se finansiraju na osnovu članarina, del. 94.99

**Osiguranje, reosiguranje i penzijski fondovi, osim obaveznog socijalnog osiguranja**

Obuhvata usluge osiguranja putem prodaje polisa životnog, rentnog (anuitetnog) i neživotnog osiguranja i

investiranje prihoda od premija s ciljem formiranja portfolija finansijskih sredstava koji će se koristiti za namirenje odštetnih zahteva vlasnika polisa u budućnosti. Uključuje obezbeđenje direktnog osiguranja, kao i reosiguranje.

## 65.1

### **Osiguranje**

Obuhvata životno osiguranje sa značajnim elementima štednje ili bez njih i neživotno osiguranje.

#### **65.11 Životno osiguranje**

Obuhvata usluge osiguranja putem prodaje polisa životnog osiguranja i rentnog (anuitetnog) osiguranja, polisa osiguranja od invaliditeta, od smrti izazvane nesrećnim slučajem i od gubitka dela tela ili oštećenja funkcionalnosti telesnih organa (sa značajnim elementima štednje ili bez njih).

#### **65.12 Neživotno osiguranje**

Obuhvata:

- pružanje usluga osiguranja, osim usluga životnog osiguranja:
  - \* od nesreća i požara
  - \* zdravstveno osiguranje
  - \* osiguranje putnika
  - \* osiguranje imovine
  - \* osiguranje motornih vozila, brodova, aviona, transportno osiguranje
  - \* od novčanih gubitaka i od odgovornosti standardizovane garancijske šeme, na primer, kreditne
  - \* garancije, koje funkcionišu u skladu sa principima neživotnog osiguranja koji se odnose na procenu rizika, formiranje rezervi itd.

## 65.2

### **Reosiguranje**

#### **65.20 Reosiguranje**

Obuhvata preuzimanje ukupnog rizika ili dela rizika u vezi sa postojećom polisom osiguranja inicijalno izdatom od strane drugih društava za osiguranje.

## 65.3

### **Penzijski fondovi**

#### **65.30 Penzijski fondovi**

Obuhvata pravne subjekte, tj. fondove (planove ili programe) organizovane u cilju isplate penzija isključivo za članove fonda ili zapoštene ulagača u penzijski fond.

Obuhvata pojedinačne i grupne penzione planove, planove sa unapred utvrđenim isplatama penzija, kao i planove gde se visina penzije utvrđuje na osnovu doprinosa, tj. ulaganja članova.

Ne obuhvata:

- upravljanje penzijskim fondovima, del. 66.30
- programe obaveznog socijalnog osiguranja, del. 84.30

### **Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju**

Obuhvata delatnosti koje su uključene u pružanje finansijskih usluga ili su blisko povezane sa ovim uslugama, ali koje same po sebi ne predstavljaju finansijske usluge. Podela ove delatnosti prvenstveno vrši prema vrsti finansijske transakcije, odnosno fondu kojem se pružaju pomoćne usluge.

## 66.1

### **Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga, osim osiguranja i penzijskih fondova**

Obuhvata obezbeđivanje fizičkog ili elektronskog mesta za olakšavanje kupovine i prodaje akcija, opcija, obveznica ili robnih zapisa.

#### **66.11 Finansijske i robne berze**

Obuhvata poslovanje i nadzor organizovanih i regulisanih finansijskih tržišta (osim nadzora koji sprovode državni organi), kao što su:

- berze za robne zapise
- berze za robne fjučers (*futures*) ugovore
- berze hartija od vrednosti
- berze akcija
- berze za finansijske i robne opcije (opcijeske ugovore)

#### **66.12 Brokerski poslovi s hartijama od vrednosti i berzanskom robom**

Obuhvata:

- operacije na finansijskom tržištu za račun drugih lica (na primer, usluge prodajnih agenata za akcije i jedinice investicionih fondova)
- brokerske usluge u vezi s hartijama od vrednosti sa ciljem povezivanja prodavaca i kupaca određenog finansijskog instrumenta i srodne aktivnosti
- brokerske usluge u vezi s berzanskom robom i robnim zapisima
- usluge menjačnica itd.

Ne obuhvata:

- dilerske operacije na finansijskim tržištima za sopstveni račun, del. 64.99
- investiciono (portfolio) upravljanje na bazi provizije ili ugovorene naknade, del. 66.30

#### **66.19 Ostale pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga, osim osiguranja i penzijskih fondova**

Obuhvata pomoćne delatnosti u finansijskom posredovanju, na drugom mestu nepomenute:

- obradu finansijskih transakcija, kliring i saldiranje,
- uključujući transakcije obavljene kreditnim karticama
- usluge investicionog konsaltinga i druge pomoćne usluge u vezi sa investicionim bankarstvom
- usluge hipotekarnih konsultanata i broker-a
- usluge poverenika (*trustee*), fiducijarne i kastodi usluge na bazi provizije ili ugovorene naknade, bez

	<p>investicionog (portfolio) upravljanja</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- obrada, kliring i saldiranje transakcija sa hartijama od vrednosti (klirinške kuće za hartije od vrednosti)</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- delatnost zastupnika (agenata) i posrednika (brokera) u osiguranju, del. 66.22</li> <li>- investiciono (portfolio) upravljanje fondovima, tj. društva za upravljanje fondovima, del. 66.30</li> </ul>
<b>66.2</b>	<p><b>Pomoćne delatnosti u osiguranju i penzijskim fondovima</b></p> <p>Obuhvata delatnost zastupnika i posrednika u prodaji polisa osiguranja i administrativne usluge povezane sa osiguranjem i penzijskim fondovima, kao što su: obrada odštetnih zahteva, likvidacija šteta i posredovanje u regulisanju odštetnih zahteva (<i>Third Party Administration - TPA</i>).</p> <p><b>66.21 Obrada odštetnih zahteva i procenjivanje rizika i šteta</b></p> <p>Obuhvata pružanje administrativnih usluga osiguranja kao što su obrada i namirenje odštetnih zahteva:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- obrada odštetnih zahteva:</li> <li>* likvidacija šteta</li> <li>* razmatranje i ocenjivanje rizika</li> <li>* ispitivanje odštetnih zahteva, procena rizika i šteta</li> <li>* likvidacija havarija u pomorskom osiguranju i drugih gubitaka pokrivenih osiguranjem</li> <li>- namirenje odštetnih zahteva, tj. obračun i isplata naknada iz osiguranja i s tim povezane aktivnosti</li> </ul> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- procenu nepokretnosti, del. 68.3</li> <li>- procenu vrednosti imovine za druge svrhe, del. 74.90</li> <li>- delatnost privatnih istražitelja, del. 80.30</li> </ul> <p><b>66.22 Delatnost zastupnika i posrednika u osiguranju</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- delatnost zastupnika (agenata) osiguranja i posrednika (brokera) u osiguranju, tj. u prodaji, pregovaranju ili davanju ponuda za polise osiguranja i reosiguranja</li> </ul> <p><b>66.29 Ostale pomoćne delatnosti u osiguranju i penzijskim fondovima</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pomoćne delatnosti koje su uključene u pružanje usluga osiguranja i penzijskih fondova ili su blisko povezane sa ovim uslugama, osim finansijskog posredovanja, obrade odštetnih zahteva i usluga zastupnika i posrednika u osiguranju: <ul style="list-style-type: none"> <li>* administrativni poslovi u vezi s oštećenim stvarima i ostacima oštećenih stvari</li> <li>* aktuarske usluge</li> </ul> </li> </ul>

		<p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pomoćne delatnosti u pomorskom i rečnom saobraćaju u vezi sa havarijama, 52.22</li> </ul>
	<b>66.3</b>	<b>Upravljanje fondovima</b>
	<b>66.30</b>	<b>Upravljanje fondovima</b>
		Obuhvata usluge upravljanja fondovima koje uključuju i investiciono (portfolio) upravljanje, tj. ovlašćenje za donošenje investicionih odluka na osnovu poverenih fondova (odлуka o ulaganju sredstava fonda ili trasta), na bazi provizije ili ugovorene naknade. Obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> <li>- upravljanje investicionim fondovima</li> <li>- upravljanje penzijskim fondovima</li> <li>- upravljanje povereničkim i drugim fondovima i trastovima</li> </ul>
SEKTOR L		<b>POSLOVANJE NEKRETNINAMA</b>
		Obuhvata usluge zakupodavaca, agenata ili posrednika u jednoj ili više delatnosti: prodaji ili kupovini nekretnina, iznajmljivanju nekretnina i pružanju drugih usluga u vezi s nekretninama.
		Delatnost u ovom sektoru može se obavljati s vlastitim ili iznajmljenim nekretninama uz naknadu.
		Takođe uključuje izgradnju nekretnina uz zadržavanje vlasništva nad njima ili davanje u zakup tih nekretnina.
		Obuhvata i upravljanje nekretninama.
<b>68</b>		<b>Poslovanje nekretninama</b>
	<b>68.1</b>	<b>Kupovina i prodaja vlastitih nekretnina</b>
	<b>68.10</b>	<b>Kupovina i prodaja vlastitih nekretnina</b>
		Obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> <li>- kupovinu i prodaju vlastitih nekretnina: <ul style="list-style-type: none"> <li>* stambenih zgrada i stanova</li> <li>* nestambenih zgrada, uključujući izložbene hale, skladišne kapacitete i tržne centre</li> <li>* zemljišta</li> <li>- parcelisanje</li> </ul> </li> </ul>
		Ne obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> <li>- izradu projekata zgrada radi prodaje tih zgrada, del. 41.10</li> <li>- parcelisanje i opremanje zemljišta infrastrukturom, del. 42.99</li> </ul>
	<b>68.2</b>	<b>Iznajmljivanje vlastitih ili iznajmljenih nekretnina i upravljanje njima</b>
	<b>68.20</b>	<b>Iznajmljivanje vlastitih ili iznajmljenih nekretnina i upravljanje njima</b>
		Obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> <li>- iznajmljivanje vlastitih ili iznajmljenih nekretnina i upravljanje njima, kao što su:</li> </ul>

- \* stambene zgrade i stanovi
- \* nestambene zgrade, uključujući izložbene hale i skladišne kapacitete
- \* zemljište
  - izdavanje kuća i stanova, nameštenih i nenameštenih, ili
  - apartmana za trajnije korišćenje, obično na mesečnoj ili godišnjoj osnovi
  - organizovanje izvođenja građevinskih projekata u svrhe vlastitog poslovanja
  - aktivnosti u vezi sa upravljanjem prostorom za smeštaj pokretnih stambenih jedinica

Ne obuhvata:

- delatnost smeštaja u hotelima, hotelskim apartmanima, sobama za izdavanje, kampovima, u okviru prostora
- namenjenog za kamp-prikolice i u drugim nestambenim zgradama, kao ni delatnost smeštaja za kratkotrajni boravak, del. 55

### **68.3 Poslovanje nekretninama za naknadu**

#### **68.31 Delatnost agencija za nekretnine**

Obuhvata pružanje usluga u vezi s nekretninama od strane agencija za nekretnine:

- posredovanje u kupovini, prodaji i iznajmljivanju nekretnina za naknadu
- konsultantske aktivnosti i usluge procene povezane s kupovinom, prodajom ili iznajmljivanjem nekretnina, za naknadu
- aktivnosti agenata koji deluju kao neutralna treća strana
- i koji predaju nekretninu nakon što se zadovolje prethodni pisano utvrđeni uslovi

Ne obuhvata:

- pravne poslove, del. 69.10

#### **68.32 Upravljanje nekretninama za naknadu**

Ne obuhvata:

- pravne poslove, del. 69.10
- usluge održavanja objekata (kombinaciju usluga kao što su generalno unutrašnje čišćenje, održavanje i sitne popravke, izbacivanje otpadaka, zaštita i bezbednost), del. 81.10
- upravljanje objektima kao što su vojne baze, zatvori i drugi objekti (osim upravljanja računarskim uređajima), del. 81.10

SEKTOR M

### **STRUČNE, NAUČNE, INOVACIONE I TEHNIČKE DELATNOSTI**

Obuhvata specijalizovane stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti. Da bi se one mogle obavljati, neophodan je visok stepen obučenosti, posedovanje specijalizovanih znanja i stručnosti, koje se korisnicima

stavljaju na raspolaganje.

69

### **Pravni i računovodstveni poslovi**

Obuhvata pružanje pravne pomoći fizičkim i pravnim licima pred sudovima, državnim organima i drugim pravnim licima, koje obavljaju advokati.

Takođe obuhvata i pripremanje i izradu pravnih dokumenata kao što su ugovori i dokumenta u vezi sa osnivanjem privrednih društava ili drugih ekonomskih subjekata, zaštitom patenata, žigova i autorskih prava, svojinskih prava u vezi sa raspolaganjem imovinom za života i posle smrti i sl.

Poslovi koje obavljaju javni beležnici, mirovne sudije, arbitri, medijatori, veštaci i sl.

Računovodstvene i knjigovodstvene usluge, kao što su poslovi revizija računovodstvenih izveštaja, knjigovodstvenih evidencija, finansijskih izveštaja i vođenje poslovnih knjiga.

69.1

#### **Pravni poslovi**

##### **69.10 Pravni poslovi**

Obuhvata:

- advokatske poslove pružanja pravne pomoći, davanje saveta i zastupanje fizičkih i pravnih lica pred redovnim i posebnim sudovima, državnim organima i drugim pravnim licima:
  - \* davanje saveta i zastupanje u građanskim sporovima
  - \* davanje saveta i zastupanje u krivičnim, prekršajnim i privrednim sporovima
  - \* davanje saveta i zastupanje u sporovima u vezi s radnim odnosom i porodičnim odnosima
  - konsultacije i davanje saveta u pripremi pravnih dokumenata:
    - ugovora o partnerstvu, ugovora o ortakluku, o osnivanju
    - \* privrednih društava ili sličnih dokumenata vezanih za osnivanje i rad ekonomskih subjekata
    - \* sačinjavanje pismena u vezi s patentima, žigovima i autorskim pravima
    - sastavljanje tužbi, žalbi, molbi, predstavki, testamenata,
    - \* izjava, obavljanje pravnih poslova u ime i za račun fizičkih i pravnih lica na osnovu kojih ta lica ostvaruju svoje pravo
    - ostali pravni poslovi koji obuhvataju aktivnosti: javnih beležnika, mirovnih sudija, medijatora, istražitelja, veštaka, stečajnih upravnika, izvršitelja, forenzičara, zastupnika za patente, žigove i trgovачke marke

Ne obuhvata:

- aktivnosti sudova, del. 84.23

69.2

### **Računovodstveni, knjigovodstveni i revizorski poslovi; poresko savetovanje**

##### **69.20 Računovodstveni, knjigovodstveni i revizorski poslovi;**

## **poresko savetovanje**

Obuhvata:

- praćenje trgovinskih ili drugih transakcija u poslovanju
- izradu finansijskih izveštaja i proveru tih izveštaja
- reviziju finansijskih izveštaja
- pripremanje ličnih i poslovnih prijava za plaćanje poreza
- savetodavne aktivnosti i zastupanje klijenata pred poreskim organima i dr.

Ne obuhvata:

- obradu podataka i tabeliranje, del. 63.11
- savetodavne poslove kao što su organizovanje
- računovodstvenih sistema i postupaka budžetske kontrole, del. 70.22
- prikupljanje računa, del. 82.91

**70**

## **Upravljačke delatnosti; savetovanje u vezi sa upravljanjem**

Obuhvata pružanje savetodavne pomoći poslovnim i drugim organizacijama u vezi sa upravljanjem, kao što su strategijsko i organizaciono planiranje; finansijsko planiranje i planiranje budžeta; transfer tehnologije; marketinški ciljevi i politike; politika, praktična pitanja i planiranje u vezi s ljudskim resursima; organizacija proizvodnje i planiranje sprovođenja kontrole.

Takođe uključuje nadgledanje ekonomskog subjekta i upravljanje njime.

**70.1**

### **Upravljanje ekonomskim subjektom**

#### **70.10 Upravljanje ekonomskim subjektom**

Obuhvata nadgledanje ekonomskog subjekta i upravljanje njime; sprovođenje strategijskog ili organizacionog planiranja i donošenje odluka koje se odnose na ekonomski subjekt; obavljanje kontrole i vođenje svakodnevnih poslova međusobno povezanih jedinica.

Ovde spada i upravljanje ekonomskim subjektom:

- iz njegovog sedišta
- iz centralnih odeljenja
- iz područnih i regionalnih odeljenja
- iz podružnica

Ne obuhvata:

- delatnost holding kompanija koje nisu uključene u upravljanje, del. 64.20

**70.2**

### **Menadžerski konsultantski poslovi**

#### **70.21 Delatnost komunikacija i odnosa s javnošću**

Obuhvata davanje saveta, usmeravanje i pružanje operativne pomoći u vezi s komuniciranjem i odnosima s javnošću, uključujući lobiranje za druge subjekte.

Ne obuhvata:

- agencije za reklamiranje i usluge predstavljanja u

medijima, del. 73.1

- istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnjenja, del. 73.20

#### **70.22 Konsultantske aktivnosti u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem**

Obuhvata davanje saveta, usmeravanje ili pružanje operativne pomoći poslovnim i drugim organizacijama u vezi s upravljanjem, kao što su strategije kompanija i organizaciono planiranje, transformisanje poslovnih procesa, promena uprave, smanjenje troškova i druga finansijska pitanja.

Uključuje i marketinške ciljeve i politike; politike, praktična pitanja i planiranje u oblasti ljudskih resursa, obezbeđivanje ljudskih resursa, prakse i planiranja; strategija penzionisanja; planiranje proizvodnje i kontrole.

Poslovne usluge mogu obuhvatiti davanje saveta, usmeravanje ili pružanje operativne pomoći ekonomskim subjektima i javnim službama u vezi sa:

- izradom računovodstvenih postupaka, programa i procedura troškova budžetske kontrole
- davanjem saveta i pružanjem pomoći ekonomskim subjektima i javnim službama, koji se odnose na planiranje, organizaciona pitanja, efikasnost poslovanja i kontrolu, upravljanje informacijama i dr.

Ne obuhvata:

- projektovanje softvera za računovodstvo, del. 62.01
- davanje pravnih saveta i predstavljanje, del. 69.10
- obavljanje računovodstvenih i knjigovodstvenih poslova i poslova kontrole; davanje poreskih saveta, del. 69.20
- arhitektonske i inženjerske konsultantske aktivnosti, del. 71.11 i 71.12
- ekološke, agronomске, bezbednosne i slične konsultantske aktivnosti, del. 74.90
- delatnost agencija za zapošljavanje, del. 78.10
- pomoćne obrazovne aktivnosti, del. 85.60

71

#### **Arhitektonske i inženjerske delatnosti; inženjersko ispitivanje i analize**

Obuhvata pružanje arhitektonskih i inženjerskih usluga, projektovanje, izradu planova, nadzor izgradnje, premeravanje i kartografiju.

Takođe uključuje obavljanje fizičkih, hemijskih i drugih analitičkih ispitivanja.

71.1

#### **Arhitektonske i inženjerske delatnosti i tehničko savetovanje**

Obuhvata pružanje arhitektonskih i inženjerskih usluga, projektovanje, izradu planova, nadzor izgradnje, premeravanje, kartografiju i slično.

#### **71.11 Arhitektonска delatnost**

Obuhvata:

- davanje arhitektonskih saveta koji se odnose na:
- \* izradu nacrta i planova projekata
- \* urbanističko i prostorno planiranje i projektovanje krajolika

Ne obuhvata:

- usluge informacione tehnologije, del. 62.02 i 62.09
- usluge unutrašnjeg dekorisanja, del. 74.10

### **71.12 Inženjerske delatnosti i tehničko savetovanje**

Obuhvata:

- inženjerski dizajn (tj. primenu zakona fizike i principa inženjerstva u dizajniranju mašina, materijala, instrumenata, struktura, procesa i sistema) i konsultantske aktivnosti u vezi sa:
  - \* mašinama i procesima
  - \* projektima za niskogradnju, hidrogradnju i saobraćaj
  - \* projektima upravljanja vodama izradu i realizaciju elaborata u oblasti elektrotehnike,
  - rudarstva, hemije, mašinstva, industrije i sigurnosnog sistema izradu projekata koji se koriste za klimatizaciju,
  - rashlađivanje, prečišćavanje i ispitivanje zagađenosti vazduha, u oblasti akustike itd.
  - geofizička, geološka i seizmološka merenja
  - geodetske aktivnosti:
    - \* premeravanje granica i terena
    - \* hidrološko merenje
    - \* podzemno merenje
    - \* pružanje kartografskih informacija

Ne obuhvata:

- probna bušenja povezana sa iskorišćavanjem ruda, del. 09.10 i 09.90
- razvoj i publikovanje softvera, del. 58.29 i 62.01
- usluge informacione tehnologije, del. 62.02 i 62.09
- tehničko testiranje, del. 71.20
- istraživanje i razvoj u tehničko-tehnološkim naukama, del. 72.19
- industrijski dizajn, del. 74.10
- snimanje iz vazduha, del. 74.20

### **71.2 Tehničko ispitivanje i analize**

#### **71.20 Tehničko ispitivanje i analize**

Obuhvata fizička, hemijska i druga analitička ispitivanja svih tipova materijala i proizvoda, uključujući:

- \* ispitivanje akustike i vibracije
- \* ispitivanje sastava i čistoće minerala itd.
- \* higijensko ispitivanje hrane, uključujući veterinarsko

- ispitivanje i kontrolu proizvodnje hrane
  - \* ispitivanje fizičkih karakteristika i otpornosti materijala, kao što su čvrstina, debljina, trajnost, radioaktivnost i dr.
  - \* ispitivanje kvaliteta i pouzdanosti
  - \* ispitivanje kompletne opreme: motora, automobila, elektronskih uređaja itd.
  - \* radiografsko ispitivanje zavarivanja i lemljenja
  - \* analizu nedostataka
  - \* ispitivanje i merenje ekoloških indikatora: zagađenosti vazduha i vode itd.
  - izdavanje sertifikata za proizvode, uključujući
  - potrošačku robu, motorna vozila, avione, posude pod pritiskom, nuklearna postrojenja itd.
  - izdavanje isprava o usaglašenosti za proizvode,
  - procese, usluge, sisteme upravljanja i stručna lica
  - periodično ispitivanje ispravnosti motornih vozila
  - ispitivanje uz korišćenje modela (npr. aviona, brodova, brana itd.)
  - rad policijskih laboratorijskih
- Ne obuhvata:
- testiranje životinjskih uzoraka, del. 75.00
  - postavljanje dijagnoze, medicinsko i stomatološko testiranje i analize, del. 86

**72**

### **Naučno istraživanje i razvoj**

Obuhvata tri tipa istraživanja i razvoja:

- osnovna istraživanja: eksperimentalni i teorijski rad
- 1) prvenstveno radi sticanja novih znanja zasnovanih na pojavama i činjenicama, nezavisno od konkretne primene ili upotrebe
  - 2) primenjena istraživanja: sprovođenje originalnih istraživanja radi sticanja novih znanja usmerenih prvenstveno ka ostvarenju određenog cilja
  - 3) eksperimentalni razvoj: sistematski rad zasnovan na znanjima dobijenim iz istraživanja i/ili praktičnog iskustva, usmeren ka proizvodnji novih materijala, proizvoda i uređaja, postavljanju novih procesa, sistema i usluga, i ka suštinskom poboljšanju onih koji su već proizvedeni ili uvedeni.

Delatnosti istraživačkog i eksperimentalnog razvoja u ovoj oblasti podeljene su u dve kategorije: prva - prirodne i tehničko-tehnološke nauke, i druga - društvene i humanističke nauke.

Obuhvata aktivnosti koje se preduzimaju radi stvaranja naučnih i tehnoloških inovacija, kao novih proizvoda, tehnologija, procesa i usluga ili značajnije izmene postojećih, a u skladu sa potrebama tržišta.

Ne obuhvata istraživanje tržišta, del. 73.20.

**72.1**

### **Istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim i**

## **tehničko-tehnološkim naukama**

Obuhvata osnovna istraživanja, primenjena istraživanja i eksperimentalni razvoj u prirodnim i tehničko-tehnološkim naukama.

### **72.11 Istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji**

Obuhvata istraživanja i eksperimentalni razvoj u oblasti biotehnologije:

- DNK/RNK: mikrobiološka istraživanja (genomika, farmakogenomika), genetske probe, genetski inženjering, sekvenciranja/sinteze/amplifikacije DNK/RNK, analizu konvertovanja sekvenci DNK u funkcionalne proteine, i upotrebu *antisense* tehnologija izgradnju proteina i drugih molekula: sekvenciranja/sinteze/inženjering proteina i peptida
- (uključujući velike hormonske molekule); proteomika, izolacija i pročišćavanje proteina, signalizacija, prepoznavanje ćelijskih receptora
- gajenje i inženjering ćelija i tkiva: gajenje kulture ćelija/tkiva, inženjering tkiva (uključujući elemente tkiva i biomedicinski inženjering), ćelijska fuzija, serumsko-imunološke vakcine, manipulacija embrionima
- procese biotehnoloških tehnika: fermentaciju na osnovu upotrebe bioreaktora (bioprocесни inženjering, biološka ekstrakcija, biološka proizvodnja pulpe, biološko izbeljivanje, biološko odsumporavanje, biomedicinski preparati, biofiltriranje i fitopreparati)
- izdvajanje gena i vektora RNK: gensku terapiju, virusne vektore
- bioinformatiku: konstruisanje baza podataka o (genomima), proteinskim sekvencama; modeliranje kompleksnih bioloških procesa, uključujući biološke sisteme
- nanobiotehnologiju: primena oruđa i procesa u nano/mikro proizvodnji za izradu sredstava koja se koriste u istraživanjima biosistema i primenjuju u proizvodnji lekova, dijagnostici itd.

### **72.19 Istraživanje i razvoj u ostalim prirodnim i tehničko-tehnološkim naukama**

Obuhvata:

istraživanje i razvoj u prirodnim i tehničko-tehnološkim

- naukama, osim u biotehnološkim istraživanjima i razvoju:

- \* u prirodnim naukama
- \* u oblasti tehničko-tehnoloških nauka
- \* u medicinskim naukama
- \* u poljoprivrednim naukama
- \* interdisciplinarna istraživanja i razvoj, pretežno u prirodnim i tehničko-tehnološkim naukama

## **72.2**

## **Istraživanje i razvoj u društvenim i humanističkim**

		<b>naukama</b>
72.20		<b>Istraživanje i razvoj u društvenim i humanističkim naukama</b>
		Obuhvata:
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- istraživanje i razvoj u društvenim naukama</li> <li>- istraživanje i razvoj u humanističkim naukama</li> <li>- interdisciplinarna istraživanja i razvoj, pretežno u društvenim i humanističkim naukama</li> </ul>
		Ne obuhvata:
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- istraživanje tržišta, del. 73.20</li> </ul>
73		<b>Reklamiranje i istraživanje tržišta</b>
		Obuhvata organizovanje i sprovođenje reklamnih kampanja (u časopisima, novinama, na radiju, na televiziji ili u drugim medijima) i organizovanje izložbi i postavki.
73.1		<b>Reklamiranje</b>
	73.11	<b>Delatnost reklamnih agencija</b>
		Obuhvata pružanje celog spektra reklamnih usluga (npr. sopstvenim kapacitetima ili na osnovu podugovaranja), uključujući davanje saveta, kreativne usluge, produkciju reklamnog materijala i prodaju.
		Obuhvata:
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- kreiranje i objavljivanje reklama u novinama,</li> <li>- časopisima, na radiju, na televiziji, na internetu i drugim medijima</li> <li>- kreiranje i postavljanje reklama na otvorenom prostoru,</li> <li>- npr. na reklamnim tablama, panelima, biltenima, u izlozima, oslikavanje automobila i autobusa itd.</li> <li>- reklamiranje iz vazduha</li> <li>- distribuiranje ili isporučivanje propagandnog materijala ili uzoraka</li> <li>- uređivanje štandova i ostalih objekata i prostora koji služe za izlaganje propagandnog materijala</li> <li>- upravljanje marketinškom kampanjom i drugim uslugama reklamiranja s ciljem da se zainteresuju i zadrže potrošači:</li> <li>* promovisanje proizvoda</li> <li>* marketinške aktivnosti na mestu prodaje</li> <li>* neposredno reklamiranje putem pošte</li> <li>* marketinško savetovanje</li> </ul>
		Ne obuhvata:
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- izdavanje reklamnog materijala, del. 58.19</li> <li>- produkciju komercijalnih poruka za televiziju i film, del. 59.11</li> <li>- produkciju komercijalnih poruka za radio, del. 59.20</li> <li>- istraživanje tržišta, del. 73.20</li> <li>- reklamne fotografije, del. 74.20</li> <li>- organizovanje kongresa i trgovinskih izložbi, del. 82.30</li> </ul>

- poštansko adresiranje, del. 82.19

### **73.12 Medijsko predstavljanje**

Obuhvata:

- medijsko predstavljanje, npr. prodaju i preprodaju
- prostora i vremena za medijske kampanje usmerene na traženje kupca

Ne obuhvata:

- prodaju medijskog vremena ili prostora za reklamiranje
- direktno od vlasnika medijskog vremena i prostora (izdavača, itd.)
- delatnosti odnosa s javnošću, del. 70.21

## **73.2**

### **Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnjenja**

#### **73.20 Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnjenja**

Obuhvata:

- istraživanje potencijala tržišta, obaveštenosti, prihvatanja i poznavanja proizvoda i kupovnih navika
- potrošača u cilju promocije, prodaje i razvoja novih proizvoda i usluga, uključujući i statističku analizu rezultata
- ispitivanje javnog mnjenja o političkim, ekonomskim i socijalnim pitanjima i njihovu statističku analizu

## **74**

### **Ostale stručne, naučne i tehničke delatnosti**

Obuhvata stručne, naučne i tehničke usluge (osim: pravnih i računovodstvenih aktivnosti; arhitektonskih i inženjerskih aktivnosti; inženjerskog istraživanja i analiziranja; upravljanja i upravljačko-konsultantskih aktivnosti; istraživanja i razvoja i aktivnosti reklamiranja).

## **74.1**

### **Specijalizovane dizajnerske delatnosti**

#### **74.10 Specijalizovane dizajnerske delatnosti**

Obuhvata:

- modno dizajniranje tkanina, odeće, obuće, nakita, nameštaja (i ostalu unutrašnju dekoraciju) i ostalih modnih proizvoda za ličnu upotrebu i za upotrebu u domaćinstvu
- industrijski dizajn, tj. kreiranje i razvoj dizajna i kriterijuma koji poboljšavaju upotrebnu vrednost i izgled proizvoda, uključujući određivanje vrste materijala,
- konstrukcije, mehanizma, oblika, boje i načina površinske obrade proizvoda, uzimajući u obzir osobine i potrebe ljudi, bezbednost, zahteve tržišta i efikasnosti u proizvodnji, dostavljanju, korišćenju i održavanju
- grafičko dizajniranje
- unutrašnje dekorisanje

Ne obuhvata:

- izradu veb sajtova, del. 62.01
- projektovanje zgrada, del. 71.1
- inženjerski dizajn, tj. primenu fizičkih zakona i tehničkih

principa u dizajniranju mašina, materijala, instrumenata, sastava, procesa i sistema, del. 71.12

## **74.2 Fotografske usluge**

### **74.20 Fotografske usluge**

Obuhvata:

- izradu fotografija u komercijalne svrhe i za potrošače:
  - \* za dokumente, škole, venčanja itd.
  - \* fotografije za potrebe reklamiranja, za izdavačku
  - \* delatnost, modnu delatnost, delatnosti u vezi s nekretninama i za potrebe turističke delatnosti
  - \* fotografisanje iz vazduha
  - \* video-snimanje događaja: venčanja, sastanaka i dr.
- obradu filmova:
  - \* razvijanje, umnožavanje i uvećavanje s negativa ili filmova preuzetih od klijenata
  - \* laboratorije za razvijanje filmova i izradu fotografija
  - \* fotografske radnje za brzu izradu fotografija (bez prodaje fotoaparata)
  - \* izradu slajdova
  - \* kopiranje, restauraciju ili retuširanje fotografija
- delatnost fotoreportera
- mikrofilmovanje dokumenata

Ne obuhvata:

- obradu filmova povezana s filmskom i televizijskom delatnošću, del. 59.12
- pružanje kartografskih i prostornih informacija, del. 71.12
- rad automata za fotografisanje, del. 96.09

## **74.3 Prevodenje i usluge tumača**

### **74.30 Prevodenje i usluge tumača**

## **74.9 Ostale stručne, naučne i tehničke delatnosti**

### **74.90 Ostale stručne, naučne i tehničke delatnosti**

Obuhvata veliki broj usluga koje se pružaju klijentima na komercijalnoj osnovi. Uključene su aktivnosti za koje je potreban viši stepen stručnosti i naučnih i tehničkih znanja, ali se ne obuhvataju tekući, rutinski poslovi koji obično kratko traju.

Obuhvata:

- posredovanje pri kupovini i prodaji ekonomskih subjekata, npr. organizovanje kupovine i prodaje malih i srednjih preduzeća, uključujući lekarsku praksu, ali ne i posredovanje prilikom prodaje nekretnina
- posredovanje prilikom pravnog prometa prava na patent procenjivanje vrednosti, osim vrednosti nekretnina i vrednosti predmeta u svrhe osiguranja (antikviteta, dragocenosti i dr.)
- računovodstvenu reviziju i informacije o tarifama

- prevoza robe
- prognozu vremena
- davanje saveta u vezi sa bezbednošću
- davanje agronomskih saveta
- davanje ekoloških saveta
- davanje ostalih saveta
- davanje ostalih saveta, osim saveta u vezi sa arhitekturom, inženjerstvom i upravljanjem
- aktivnosti kvantitativnih procenitelja aktivnosti koje obavljaju agenti i agencije u interesu pojedinaca, i to u vezi sa dobijanjem angažmana na
- snimanju filmova, pozorišnih predstava ili u okviru drugih zabavnih i sportskih priredbi, plasiranja knjiga, dramskih predstava, umetničkih dela, fotografija i sl.

Ne obuhvata:

- aukcijsku trgovinu na veliko korišćenim motornim vozilima, del. 45.1
- prodaju preko interneta, del. 47.91
- aktivnosti aukcijskih kuća (trgovinu na malo), del. 47.79
- aktivnosti agenata za nekretnine, del. 68.31
- knjigovodstvene aktivnosti, del. 69.20
- davanje saveta u vezi sa upravljanjem, del. 70.22
- arhitektonske i inženjerske konsultacije, del. 71.1
- industrijski i mašinski dizajn, del. 71.12 i 74.10
- veterinarsko ispitivanje i kontrolu u vezi s proizvodnjom hrane, del. 71.20
- delatnost reklamnih agencija, del. 73.11
- izradu štandova i ostalih konstrukcija za izlaganje propagandnog materijala, del. 73.11
- organizovanje izložbi i skupova, del. 82.30
- aktivnosti samostalnih aukcionara, del. 82.99
- izradu programa za zadržavanje lojalnosti kupaca, del. 82.99
- davanje saveta u vezi s potrošačkim kreditima i dugovanjima, del. 88.99

**75**

## **Veterinarske delatnosti**

Obuhvataju brigu o zdravlju životinja na farmama i brigu o zdravlju kućnih ljubimaca. Ove aktivnosti obavljaju kvalifikovani veterinari u veterinarskim stanicama, kao i na samim farmama, u štenarama ili štalama, u privatnim veterinarskim ordinacijama i hirurškim ordinacijama ili na drugim mestima; uključena je i aktivnost prevoza obolelih životinja.

### **75.0 Veterinarska delatnost**

#### **75.00 Veterinarska delatnost**

Obuhvata:

- brigu o zdravlju životinja na farmama

- brigu o zdravlju kućnih ljubimaca
- delatnost veterinarskih asistenata i drugog pomoćnog veterinarskog osoblja
- kliničko-patološke i druge dijagnostičke aktivnosti koje se odnose na životinje
- prevoz obolelih životinja

Ne obuhvata:

- smeštaj domaćih životinja bez zdravstvene nege, del. 01.62
- šišanje ovaca, del. 01.62  
veštačko osemenjavanje, kontrolu stada, opsluživanje
- krda, priput stoke, kopuniranje živine, čišćenje živinarnika i dr., del. 01.62
- aktivnosti u vezi s veštačkom oplodnjom, del. 01.62
- smeštaj kućnih ljubimaca bez zdravstvene nege, del. 96.09

SEKTOR N

## ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DELATNOSTI

Ovaj sektor obuhvata raznovrsne delatnosti kojima se podržava poslovanje ekonomskih subjekata. Od delatnosti u sektoru *M* razlikuju se po tome što njihova glavna svrha nije prenošenje specijalizovanih znanja.

**77**

### **Iznajmljivanje i lizing**

Obuhvata iznajmljivanje i lizing materijalnih i nematerijalnih sredstava (npr. automobila, računara, proizvoda široke potrošnje i industrijske opreme), kao i nefinansijskih nematerijalnih fondova (npr. intelektualnog vlasništva i slično).

Podeljeno je u:

- 1) iznajmljivanje motornih vozila
- 2) iznajmljivanje rekreativne i sportske opreme, lične opreme i opreme za domaćinstvo
- 3) zakup drugih mašina i opreme koja se često koristi za obavljanje delatnosti, uključujući saobraćajna sredstva, i
- 4) lizing proizvoda zaštićenih pravima intelektualne svojine i sličnih proizvoda.

U ovaj sektor uključeno je samo obezbeđivanje operativnog lizinga.

Ne obuhvata:

- finansijski lizing, del. 64.91
- iznajmljivanje nekretnina (sektor *L*)
- iznajmljivanje opreme s rukovaocem, u građevinarstvu (sektor *F*), u saobraćaju (sektor *H*)

**77.1**

### **Iznajmljivanje i lizing motornih vozila**

**77.11 Iznajmljivanje i lizing automobila i lakih motornih vozila**

Obuhvata:

- iznajmljivanje i lizing sledećih vrsta vozila:
  - \* putničkih vozila ili drugih lakih motornih vozila bez vozača (nosivosti do 3,5 t)

Ne obuhvata:

- iznajmljivanje ili lizing putničkih vozila s vozačem, del. 49.32 i 49.39

#### **77.12 Iznajmljivanje i lizing kamiona**

Obuhvata:

- iznajmljivanje i lizing sledećih vrsta vozila:
  - \* kamiona, prikolica i teških motornih vozila (nosivosti preko 3,5 t)
  - \* rekreativnih vozila

Ne obuhvata:

- iznajmljivanje ili lizing teških teretnih vozila ili kamiona s vozačem, del. 49.41

**77.2**

#### **Iznajmljivanje i lizing predmeta za ličnu upotrebu i upotrebu u domaćinstvu**

Obuhvata iznajmljivanje ličnih i kućnih predmeta, iznajmljivanje opreme za rekreaciju i sport, kao i video-kasetu. Ovi predmeti se uglavnom iznajmjuju na kraće vreme, mada u nekim slučajevima mogu biti iznajmljeni i na duže vreme.

#### **77.21 Iznajmljivanje i lizing opreme za rekreaciju i sport**

Obuhvata iznajmljivanje opreme za rekreaciju i sport:

- brodova, čamaca i jedrilica
- bicikala
- ležaljki i suncobrana za plažu
- druge sportske opreme
- skija

Ne obuhvata:

- iznajmljivanje brodova i jedrilica s posadom, del. 50.10 i 50.30
- iznajmljivanje video-kaseta, CD-ova i DVD-ova, del. 77.22
- iznajmljivanje i lizing ostalih predmeta za ličnu upotrebu i upotrebu u domaćinstvu, del. 77.29
- iznajmljivanje opreme za odmor i razonodu koja je sastavni deo objekata za rekreaciju, del. 93.29

#### **77.22 Iznajmljivanje video-kaseta i kompakt-diskova**

Obuhvata:

- iznajmljivanje video-kaseta, ploča, CD-ova, DVD-ova i dr.

#### **77.29 Iznajmljivanje i lizing ostalih predmeta za ličnu upotrebu i upotrebu u domaćinstvu**

Obuhvata iznajmljivanje:

- svih vrsta predmeta za ličnu upotrebu, za upotrebu u domaćinstvu ili ekonomskim subjektima (izuzev opreme za rekreaciju i sport):
  - \* tekstila, odevnih predmeta i obuće
  - \* nameštaja, grnčarije i staklarije, kuhinjskog pribora i pribora za ručavanje, električnih aparata i kućnog posuđa
  - \* nakita, muzičkih instrumenata, dekoracija i kostima
  - \* knjiga, novina i časopisa
  - \* mašina i opreme koju koriste amateri (npr. alat za popravke u domaćinstvu)
  - \* cveća i biljaka
  - \* elektronske opreme u domaćinstvu

Ne obuhvata:

- iznajmljivanje kola, kamiona, prikolica i vozila za rekreaciju bez vozača, del. 77.1
- iznajmljivanje opreme za rekreaciju i sport, del. 77.21
- iznajmljivanje video-kasete, CD-ova i DVD-ova, del. 77.22
- iznajmljivanje kancelarijskog nameštaja, del. 77.33
- iznajmljivanje motora i kamp-prikolica bez vozača, del. 77.39
- pranje rublja, radnih uniformi i srodnih artikala u perionicama, del. 96.01

### **77.3 Iznajmljivanje i lizing mašina, opreme i materijalnih dobara**

#### **77.31 Iznajmljivanje i lizing poljoprivrednih mašina i opreme**

Obuhvata:

- iznajmljivanje i lizing mašina i opreme za poljoprivredu i šumarstvo bez rukovaoca:
- \* iznajmljivanje proizvoda proizvedenih u grupi 28.30, kao što su poljoprivredni traktori i dr.

Ne obuhvata:

- iznajmljivanje mašina i opreme za poljoprivredu i šumarstvo sa rukovaocem, del. 01.61 i 02.40

#### **77.32 Iznajmljivanje i lizing mašina i opreme za građevinarstvo**

Obuhvata:

- iznajmljivanje i lizing mašina i opreme za građevinarstvo bez rukovaoca, i to:
  - \* kranova
  - \* skela i radnih platformi, ne uključujući montažu i demontažu

Ne obuhvata:

- iznajmljivanje mašina ili opreme za građevinarstvo sa rukovaocem, del. 43

#### **77.33 Iznajmljivanje i lizing kancelarijskih mašina i**

## **kancelarijske opreme (uključujući računare)**

Obuhvata:

- iznajmljivanje i lizing kancelarijskih mašina i kancelarijske opreme bez rukovaoca:
  - \* računara i računarske opreme
  - \* mašina za umnožavanje, pisačih mašina i mašina za obradu teksta
  - \* računovodstvenih mašina i opreme (registar-kasa, elektronskih kalkulatora itd.)
  - \* kancelarijskog nameštaja

### **77.34 Iznajmljivanje i lizing opreme za voden transport**

Obuhvata:

- iznajmljivanje i lizing opreme za voden transport bez rukovaoca:
  - \* iznajmljivanje komercijalnih čamaca i brodova

Ne obuhvata:

- iznajmljivanje plovila za voden transport s rukovaocem, del. 50
- iznajmljivanje brodova, jedrilica i sportskih čamaca za razonodu, del. 77.21

### **77.35 Iznajmljivanje i lizing opreme za vazdušni transport**

Obuhvata:

- iznajmljivanje i lizing vazdušnih saobraćajnih sredstava bez posade, i to:
  - \* aviona
  - \* balona s pogonom na topli vazduh

Ne obuhvata:

- iznajmljivanje vazdušne saobraćajne opreme s posadom, del. 51

### **77.39 Iznajmljivanje i lizing ostalih mašina, opreme i materijalnih dobara**

Obuhvata:

- iznajmljivanje i lizing ostalih mašina i opreme bez rukovaoca, koje se obično koriste kao kapitalna dobra:
  - \* motora i turbina
  - \* alatnih mašina
  - \* opreme za rudarstvo i naftna polja
  - \* profesionalne radijske, televizijske i komunikacione opreme
  - \* opreme za filmsku produkciju
  - \* merne i kontrolne opreme
  - \* ostalih naučnih, komercijalnih i industrijskih mašina
- iznajmljivanje i lizing opreme za kopneni transport (osim motornih vozila) bez vozača:
  - \* motocikala, karavana, kamp-prikolica itd.
  - \* železničkih vozila

- iznajmljivanje stambenih i kancelarijskih kontejnera
- iznajmljivanje životinja (npr. stada, trkačkih konja)
- iznajmljivanje ostalih kontejnera
- iznajmljivanje paleta

Ne obuhvata:

- iznajmljivanje bicikala, del. 77.21
- iznajmljivanje mašina i opreme za poljoprivredu i šumarstvo, del. 77.31
- iznajmljivanje mašina i opreme za građevinarstvo, del. 77.32
- iznajmljivanje kancelarijskih mašina i opreme, uključujući računare, del. 77.33

**77.4**

#### **Lizing intelektualne svojine i sličnih proizvoda, autorskih dela i predmeta srodnih prava**

Obuhvata odobravanje korišćenja proizvoda zaštićenih pravima intelektualne svojine i sličnih proizvoda za koje se vlasniku proizvoda daje naknada ili licencna isplata za korišćenje. Lizing ovih proizvoda može imati različite oblike kao što su korišćenje u drugim procesima ili u proizvodnji drugih proizvoda, vođenje poslova u okviru franšize i sl.

Postojeći vlasnici mogu biti stvaraoci tih proizvoda.

**77.40 Lizing intelektualne svojine i sličnih proizvoda, autorskih dela i predmeta srodnih prava**

Obuhvata:

- lizing proizvoda zaštićenih pravima intelektualne svojine (izuzev autorskih dela kao što su knjige ili softveri)
- primanje naknade ili licencne isplate za korišćenje:
  - \* patenata
  - \* žigova
  - \* prava za eksplotaciju i istraživanje rudnih nalazišta
  - \* franšiznih ugovora

Ne obuhvata:

- preuzimanje prava i izdavaštva, del. 58 i 59 proizvodnju, reprodukciju i distribuciju svih vrsta autorskih dela i predmeta srodnih prava zaštićenih autorskim, odnosno srodnim pravom (knjige, softveri, filmovi), del. 58 i 59
- zakup nekretnina, del. 68.20
- zakup materijalnih dobara, del. 77.1-77.3

**78**

#### **Delatnosti zapošljavanja**

Obuhvata sastavljanje ponuda slobodnih radnih mesta i usmeravanje, odnosno zapošljavanje kandidata koji su se prijavili za zapošljavanje. Ovde spada i obezbeđivanje ponude odgovarajućih radnika poslovnim klijentima za određeni period u cilju privremene zamene radne snage klijenta.

Obuhvata:

- traženje i zapošljavanje izvršnih rukovodilaca
- aktivnosti agencija za audicije

Ne obuhvata aktivnosti agencija ili posrednika za samostalne umetnike, del. 74.90

#### **78.1**

#### **Delatnost agencija za zapošljavanje**

##### **78.10 Delatnost agencija za zapošljavanje**

Obuhvata sastavljanje ponuda slobodnih radnih mesta i usmeravanje (upućivanje) i zapošljavanje kandidata.

Obuhvata:

- pronalaženje radnika, aktivnosti u vezi sa izborom kandidata za upućivanje poslodavcu i zapošljavanje, uključujući pronalaženje i zapošljavanje izvršnih rukovodilaca
- agencije i biroe za audiciju
- delatnost agencija za zapošljavanje preko interneta

Ne obuhvata:

- agencije za posredovanje u angažovanju samostalnih pozorišnih, filmskih i drugih umetnika, del. 74.90

#### **78.2**

#### **Delatnost agencija za privremeno zapošljavanje**

##### **78.20 Delatnost agencija za privremeno zapošljavanje**

Obuhvata obezbeđivanje radnika klijentima za određeni period, kao dopunu ili privremenu zamenu radne snage klijenta, gde su zaposleni pojedinci stalno zaposleni u jedinicama za privremeno pružanje usluga. Jedinice koje se svrstavaju u ovu grupu ne vrše direktan nadzor nad svojim zaposlenima koji rade na radnim mestima na koje ih raspoređuje klijent-poslodavac.

#### **78.3**

#### **Ostalo ustupanje ljudskih resursa**

##### **78.30 Ostalo ustupanje ljudskih resursa**

Obuhvata obezbeđivanje ljudskih resursa za potrebe klijenata. Jedinice koje se svrstavaju u ovu grupu predstavljaju poslodavce zaposlenih i u vezi su sa isplatom zarada, oporezivanjem, ostalim fiskalnim pitanjima i pitanjima u vezi sa ljudskim resursima, ali nisu odgovorne za upravljanje i nadzor nad zaposlenima.

Obezbeđivanje ljudskih resursa obično se obavlja na dugoročnoj osnovi. Ovde svrstane jedinice obavljaju veliki broj zadataka koji se odnose na upravljanje ljudskim resursima.

Ne obuhvata:

- obezbeđivanje radne snage zajedno s nadzorom ili vođenjem poslova
- obezbeđivanje ljudskih resursa za privremenu zamenu ili kao dodatni resurs za potrebe klijenata, del. 78.20

#### **Delatnost putničkih agencija, tur-operatora, usluge rezervacije i prateće aktivnosti**

Obuhvata aktivnosti agencija primarno angažovanih na prodaji putovanja, turističkih aranžmana, prevoza i usluga

smeštaja i aktivnosti organizovanja i spajanja putovanja koja se prodaju preko turističkih agencija ili direktno preko agenata kao što su tur-operatori i druge usluge povezane sa putovanjem, uključujući usluge rezervacije. Usluge turističkih vodiča i promocije turizma takođe su uključene.

#### 79.1

#### **Delatnost putničkih agencija i tur-operatora**

Obuhvata aktivnosti agencija primarno angažovanih na prodaji putovanja, turističkih aranžmana, prevoza i usluga smeštaja i aktivnosti organizovanja i spajanja putovanja koja se prodaju preko turističkih agencija ili direktno preko agenata kao što su tur-operatori.

##### **79.11 Delatnost putničkih agencija**

Obuhvata:

- agencije primarno angažovane na prodaji putovanja, turističkih aranžmana, prevoza i usluga smeštaja na bazi veleprodaje ili maloprodaje pojedinačnim korisnicima ili poslovnim klijentima.

##### **79.12 Delatnost tur-operatora**

Obuhvata:

- organizovanje i spajanje putovanja koja su prodata preko turističkih agencija ili direktno preko tur-operatora.
- Putovanja mogu uključiti sve navedene usluge ili samo neke od njih:
  - \* prevoz
  - \* smeštaj
  - \* hranu
  - \* posete muzejima, istorijskim i kulturnim mestima, pozorištima, muzičkim i sportskim manifestacijama

#### 79.9

#### **Ostale usluge rezervacije i delatnosti povezane s njima**

##### **79.90 Ostale usluge rezervacije i delatnosti povezane s njima**

Obuhvata:

- usluge rezervacije i ostale usluge povezane s putovanjem:
  - \* rezervisanje prevoza, smeštaja, ishrane, iznajmljivanje vozila, posećivanje sportskih događaja itd.
  - vremenski zakup smeštaja (*time sharing*)
  - prodaju ulaznica za kulturne, sportske i zabavne priredbe
  - pomoć turistima i posetiocima:
    - \* obezbeđivanje turističkih informacija
    - \* delatnost turističkih vodiča
  - promovisanje turističke ponude

Ne obuhvata:

- aktivnosti putničkih agencija i tur-operatora, del. 79.11 i 79.12
- organizovanje i vođenje izložbi, kongresa i konferencija, del. 82.30

**Zaštitne i istražne delatnosti**

Obuhvata usluge povezane sa zaštitom kao što su: istražne i detektivske usluge; usluge obezbeđenja i patroliranja; prikupljanje i prenos novca, dokumenata i ostalih vrednih stvari uz pomoć osoblja i opreme za zaštitu ovih dragocenosti tokom prenosa.

Ovde spada i obezbeđenje funkcionalisanja elektronskih alarmnih sistema kao što su protivprovalnički i protivpožarni alarmi, uglavnom daljinsko nadgledanje ovih sistema, koje često uključuje i njihovu prodaju, postavljanje i popravljanje.

Ukoliko se prodaja, postavljanje i popravljanje tih sistema obavljaju zasebno, ove usluge ne svrstavaju se u ovu oblast, nego u maloprodaju, građevinarstvo i sl.

**80.1****Delatnost privatnog obezbeđenja****80.10 Delatnost privatnog obezbeđenja**

Obuhvata jednu ili više sledećih usluga: zaštitu i patroliranje, prikupljanje i prenos novca, dokumenata i ostalih vrednih stvari uz pomoć osoblja i opreme za zaštitu ovih dragocenosti tokom prenosa.

Obuhvata usluge:

- korišćenja blindiranih vozila
- obezbeđivanja telesne zaštite
- korišćenja detektora laži
- uzimanja otisaka prstiju
- zaštite

Ne obuhvata:

- obezbeđivanje javnog reda i opšte bezbednosti, del. 84.24

**80.2****Usluge sistema obezbeđenja****80.20 Usluge sistema obezbeđenja**

Obuhvata:

- nadgledanje i daljinsko nadgledanje elektronskog zaštitnog alarmnog sistema kao što su protivprovalnički i protivpožarni alarmi, uključujući njihovo postavljanje i održavanje
- postavljanje, održavanje, popravljanje i podešavanje mehaničkih ili elektronskih uređaja na zaključavanje,
- bezbednosno-zaštitne sefove povezane sa bliskim i daljinskim nadgledanjem

Jedinice koje izvršavaju ove aktivnosti mogu biti angažovane u prodaji zaštitnih sistema, mehaničkih ili elektronskih uređaja na zaključavanje, bezbednosnih i zaštitnih sefova.

Ne obuhvata:

- postavljanje sistema obezbeđenja kao što su protivprovalnički i protivpožarni alarmi, bez kasnijeg nadgledanja, del. 43.21

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- trgovinu na malo zaštitnim sistemima, mehaničkim ili elektronskim uređajima na zaključavanje, bezbednosnim i zaštitnim sefovima u specijalizovanim radnjama, bez nadgledanja, instaliranja i usluga održavanja, del. 47.59</li> <li>- davanje saveta u vezi sa bezbednošću, del. 74.90</li> <li>- obezbeđivanje javnog reda i opšte bezbednosti, del. 84.24</li> <li>- usluge izrađivanja duplikata ključeva, del. 95.29</li> </ul>
80.3	<b>Istražne delatnosti</b>	
80.30	<b>Istražne delatnosti</b>	<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- istražne i detektivske usluge</li> <li>- aktivnosti svih privatnih istražitelja bez obzira na to za koga i šta istražuju</li> </ul>
81	<b>Usluge održavanja objekata i okoline</b>	<p>Obuhvata veliki broj usluga koje se pružaju pri održavanju objekata: unutrašnje i spoljašnje čišćenje zgrada, industrijskih mašina, vagona, autobusa, aviona, ulica, cisterni i tankera.</p> <p>Ovde spada i dezinfekcija i uništavanje štetočina u zgradama, železničkim vagonima i brodovima, uklanjanje boca, snega i leda sa ulica.</p> <p>Takođe obuhvata pružanje usluga u vezi sa projektovanjem, uređenjem i održavanjem krajolika (staze za šetnju, potporni zidovi, ograde, veštačka jezera ili ribnjaci) i slične radove.</p>
81.1	<b>Usluge održavanja objekata</b>	
81.10	<b>Usluge održavanja objekata</b>	<p>Obuhvata kombinaciju usluga održavanja objekata, koje podrazumevaju čišćenje, održavanje, izbacivanje otpadaka, čuvanje i zaštitu, raznošenje pošte, pranje rublja i slične usluge unutar objekta.</p> <p>Pomoćne delatnosti obavlja pomoćno osoblje koje nije uključeno u obavljanje glavne delatnosti korisnika usluga i koje nije odgovorno za nju.</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pružanje samo jedne od pomoćnih usluga (npr. samo usluge unutrašnjeg čišćenja)</li> <li>- pružanje usluga rukovodećeg i radnog osoblja radi potpunog poslovanja jedinice u vlasništvu korisnika usluge, npr. hotela, restorana, rudnika, bolnice</li> <li>- obezbeđivanje funkcionisanja klijentovog računarskog sistema i/ili uređaja za obradu podataka, del. 62.03</li> <li>- rad zatvora i kazneno-popravnih domova za naknadu, del. 84.23</li> </ul>
81.2	<b>Usluge čišćenja</b>	<p>Obuhvata unutrašnje i spoljašnje čišćenje svih vrsta zgrada, specijalizovano čišćenje objekata ili drugo</p>

specijalizovano čišćenje industrijskih mašina, ulica, cisterni i tankera.

Tu spada i dezinfikovanje zgrada i uništavanje štetočina u zgradama, kao i čišćenje industrijskih mašina, sakupljanje boca sa ulica i čišćenje ulica od snega i leda.

Ne obuhvata:

- zaštitu od štetočina u poljoprivredi, del. 01.61
- čišćenje zgrada odmah posle izgradnje, del. 43.39
- čišćenje fasada parom i peščanim mlazom, del. 43.99
- čišćenje čilima i prostirki, draperija i zavesa, del. 96.01

#### **81.21 Usluge redovnog čišćenja zgrada**

Obuhvata:

- redovno čišćenje svih tipova objekata kao što su:
  - \* kancelarije
  - \* kuće ili stambene zgrade
  - \* fabrike
  - \* radnje
  - \* ustanove

Ove aktivnosti se uglavnom odnose na unutrašnje čišćenje, mada mogu uključiti i spoljašnje čišćenje (npr. prozora ili prolaza).

Ne obuhvata:

- specijalizovano čišćenje (npr. prozora, dimnjaka,
- kamina, staklenika, kotlarnica, velikih peći, kotlova, ventilacionih prolaza i izduvnih uređaja), del. 81.22

#### **81.22 Usluge ostalog čišćenja zgrada i opreme**

Obuhvata:

- spoljašnje čišćenje svih tipova objekata, uključujući
  - kancelarije, fabrike, radnje i druge poslovne objekte i zgrade za stanovanje
  - specijalizovano čišćenje zgrada, kao što su pranje prozora i staklenika, čišćenje dimnjaka, kamina, kotlarnica, velikih peći, kotlova, ventilacionih prolaza i izduvnih uređaja
  - čišćenje industrijskih mašina
  - ostalo čišćenje objekata i industrijske opreme, na drugom mestu nepomenuto

Ne obuhvata:

- čišćenje parom, peskarenje i slične radove na spoljašnosti zgrade, del. 43.99

#### **81.29 Usluge ostalog čišćenja**

Obuhvata:

- čišćenje i održavanje bazena
- čišćenje vozova, autobusa i aviona
- čišćenje cisterni i tankera
- dezinfekciju objekata i uništavanje štetočina

- sakupljanje i uklanjanje boca sa ulica
- čišćenje ulica, uklanjanje snega i leda
- delatnosti čišćenja na drugom mestu nepomenute

Ne obuhvata:

- zaštitu od štetočina u poljoprivredi, del. 01.61
- čišćenje i pranje automobila, del. 45.20

### **81.3 Usluge uređenja i održavanja okoline**

#### **81.30 Usluge uređenja i održavanja okoline**

Obuhvata:

- uređenje i održavanje parkova i vrtova za:
  - \* privatne kuće i stambene zgrade
  - \* javne zgrade (škole, bolnice, administrativne zgrade, crkve itd.)
  - \* gradske zelene površine i groblja
  - \* zelenilo uz saobraćajnice (puteve, železničke pruge i tramvajske šine, plovne kanale, luke)
  - \* industrijske i poslovne zgrade
- uređenje i održavanje zelenila i sportskih terena za:
  - \* zgrade (krovne baštne, zelenilo na fasadama, kućne baštne itd.)
    - sportske terene (fudbalski tereni, tereni za golf itd.),
    - \* terene za igru, travnjake za sunčanje i druge zelene površine za rekreaciju
    - obale oko vodenih površina (zalivi, naizmenična vlažna
    - \* mesta, veštačka jezera, bazeni, kanali, rečna korita, fabrička otpadna voda)
  - sađenje drveća za zaštitu od buke, vetra, erozije i dr.

Ne obuhvata:

- komercijalnu proizvodnju i zasađivanje biljaka, del. 01 i 02
- rasadnike drveća i šumskog drveća, del. 01.30 i 02.10
- održavanje zemljišta za poljoprivredno korišćenje u dobrom ekološkom stanju, del. 01.61
- izgradnju zelenih površina, sektor F
- urbanističko planiranje, del. 71.11

**82**

### **Kancelarijsko-administrativne i druge pomoćne poslovne delatnosti**

Obuhvata pružanje svakodnevnih kancelarijsko-administrativnih usluga, kao i poslovne podrške za druge, za naknadu.

Ova oblast takođe obuhvata kompletne administrativne usluge za poslovanje, na drugom mestu nepomenute.

Jedinice svrstane u ovu oblast ne bave se obezbeđivanjem osoblja za kompletno poslovanje preduzeća.

#### **82.1 Kancelarijsko-administrativne i pomoćne delatnosti**

Obuhvata svakodnevne kancelarijsko-administrativne

usluge kao što su finansijsko planiranje, fakturisanje i čuvanje dokumenata, usluge dostavljanja i logistika za druge, za naknadu.

Uključuje pružanje poslovne podrške drugima za naknadu, tj. uobičajene poslovne podrške za funkcionisanje poslovne jedinice.

Jedinice svrstane u ovu oblast ne bave se obezbeđivanjem osoblja za kompletno poslovanje preduzeća.

Ove jedinice su klasifikovane u grupe prema vrsti usluga.

#### **82.11 Kombinovane kancelarijsko-administrativne usluge**

Obuhvata svakodnevne kancelarijsko-administrativne usluge kao što su primanje pošte, finansijsko planiranje, fakturisanje i čuvanje dokumenata, dostavljanje i logistika za druge, za naknadu.

Ne obuhvata:

- jedinice specijalizovane za obavljanje samo jedne od gore navedenih aktivnosti
- obezbeđivanje osoblja za poslovanje, del. 78

#### **82.19 Fotokopiranje, pripremanje dokumenata i druga specijalizovana kancelarijska podrška**

Obuhvata kopiranje, pripremanje dokumenata i druge specijalizovane aktivnosti koje predstavljaju podršku kancelarijskom poslovanju:

- pripremanje dokumenata
  - korekciju i recenziju dokumenata
  - kucanje i obradu teksta
  - sekretarske pomoćne usluge
  - prepisivanje dokumenata i druge sekretarske usluge
  - kucanje i prekucavanje pisama
  - obradu pošte (sortiranje, adresiranje, itd.), izuzev direktnog poštanskog reklamiranja
  - fotokopiranje
  - kopiranje
  - diazokopiranje
- druge usluge kopiranja dokumenata, bez pružanja
- usluga štampanja (npr. ofset štampa, brza štampa, digitalna štampa i predštamparske usluge)

Ne obuhvata:

- štampanje dokumenata (ofset štampa, brza štampa itd.), del. 18.12
- usluge predštampanja, del. 18.13
- direktno poštansko reklamiranje, del. 73.11
- specijalizovane stenografske usluge, del. 82.99
- stenografske usluge, del. 82.99

#### **82.2 Delatnost pozivnih centara**

#### **82.20 Delatnost pozivnih centara**

Obuhvata:

- centre za dolazne pozive, gde na pozive korisnika odgovara operater ili se koristi automatska distribucija poziva, integrirani računsko-telefonski sistemi, interaktivni govorni sistemi ili slične metode za primanje narudžbina, pružanje informacija o proizvodima, odgovaranje na pitanja kupaca ili rešavanje žalbi
- centre za izlazne pozive, gde se koriste slične metode za prodaju i promociju robe i usluga potencijalnim potrošačima i sprovode istraživanja ili ispitivanje javnog mnjenja i obavljaju slične aktivnosti za korisnike

**82.3 Organizovanje sastanaka i sajmova**

**82.30 Organizovanje sastanaka i sajmova**

Obuhvata organizaciju, promociju i/ili vođenje poslova prilikom održavanja sajmova, kongresa, konferencija i sastanaka, bez obzira na to da li su obezbeđene usluge osoblja za organizovanje događaja i opremanje prostora u kojima se oni održavaju.

**82.9 Poslovne, pomoćne, uslužne i ostale delatnosti**

Obuhvata delatnosti agencija za sakupljanje i naplatu potraživanja, kreditnih odeljenja i sve druge pomoćne usluge koje se pružaju poslovnim jedinicama a koje nisu na drugom mestu pomenute.

**82.91 Delatnost agencija za naplatu potraživanja i kreditnih biroa**

Obuhvata:

- naplatu potraživanja i doznačavanje naplaćenih
- potraživanja, kao što su usluge naplate menica i dugovanja
- pribavljanje obaveštenja o kreditnoj sposobnosti i istoriji zaposlenja klijenta i kreditnoj sposobnosti jedinica, kao i
- davanje tih obaveštenja finansijskim ustanovama, trgovcima na malo i ostalima radi procene kreditne sposobnosti tih osoba i jedinica

**82.92 Usluge pakovanja**

Obuhvata:

- usluge pakovanja za tuđ račun bez obzira na to da li je uključen i automatski postupak:
- \* flaširanje tečnosti, uključujući piće i hranu
- \* pakovanje čvrstih proizvoda (pakovanje u najlon sa mehurićima, obmotavanje folijom itd.)
- \* zaštićeno pakovanje za farmaceutske preparate
- \* etiketiranje, markiranje i utiskivanje
- \* pakovanje pošiljki i umotavanje poklona

Ne obuhvata:

- proizvodnju osvežavajućih pića i proizvodnju mineralne vode, del. 11.07
- pakovanje u okviru saobraćajne aktivnosti, del. 52.29

**82.99 Ostale uslužne aktivnosti podrške poslovanju**

Obuhvata uslužne aktivnosti kao što su:

- obezbeđivanje izveštaja i stenografsko zapisivanje,
- prepisivanje i druge slične usluge
- simultano prevodenje televizijskog prenosa sastanaka i kongresa
- usluge pripreme bar koda
- usluge obeležavanja bar kodom
- očitavanje brojila za potrošnju vode, električne energije, gasa itd.
- usluge oduzimanja imovine radi prisilne naplate
- usluge naplate parkinga
- aktivnosti samostalnih voditelja aukcija
- usluge primene programa lojalnosti kupcima (marketing lojalnosti, posebni popusti itd.)
- nepomenute uslužne aktivnosti poslovanja

Ne obuhvata:

- usluge obezbeđivanja prepisivanja dokumenata, del. 82.19
- usluge postprodukcijskog uređivanja, del. 59.12

[Sledeći](#)

[Prethodni](#)

Sektor	Oblast	Grana	Grupa	NAZIV I OPIS DELATNOSTI
1	2	3	4	5
SEKTOR O				DRŽAVNA UPRAVA I ODBRANA; OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE
Obuhvata aktivnosti državne uprave koje obavlja državna administracija. Obuhvata donošenje zakona i sudsko tumačenje zakona i odgovarajućih propisa, kao i realizovanje programa koji su zasnovani na tim zakonima i propisima, zakonodavnu vlast, oporezivanje, narodnu odbranu, javni red i bezbednost, imigracione usluge, spoljne poslove i obavljanje poslove državne uprave. Ovaj sektor takođe obuhvata obavezno socijalno osiguranje.				
Pripadnost ovom sektoru ne određuje se na osnovu samog zakonskog ili institucionalnog statusa, već na osnovu karaktera opisanih aktivnosti.				
Delatnosti koje su klasifikovane na drugom mestu ne pripadaju ovom sektoru, iako se njima bave državne institucije. Na primer, upravljanje školskim sistemom (tj. propisi, kontrola, nastavni programi) pripada ovom sektoru, ali ne i podučavanje, koje je svrstano u sektor P.				
Zatvorske ili vojne bolnice svrstane su u sektor Q. Pojedine aktivnosti opisane u ovom sektoru mogu				

		vršiti nevladine jedinice.
84		<b>Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje</b>
	84.1	<b>Državna uprava, ekonomска i socijalna politika</b>
		Obuhvata administraciju uopšte (npr. izvršna i zakonodavna vlast, finansijska administracija i dr. - na svim nivoima) i nadzor u socijalnoj i ekonomskoj oblasti.
	84.11	<b>Delatnost državnih organa</b>
		Obuhvata:
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- zakonodavnu i izvršnu vlast državnih organa na svim nivoima</li> <li>- vođenje i nadzor fiskalnih poslova:           <ul style="list-style-type: none"> <li>* rad poreskih organa</li> <li>* naplatu carina i poreza i praćenje primene poreskih propisa</li> <li>* upravu carina</li> </ul> </li> <li>- izvršenje budžeta i upravljanje javnim fondovima i dugovima:           <ul style="list-style-type: none"> <li>* prikupljanje, naplaćivanje i kontrolisanje trošenja novca</li> <li>- upravljanje istraživačko-razvojnom politikom i fondovima namenjenim za te svrhe</li> <li>- upravljanje ekonomskim i društvenim razvojem i statističkim poslovima na svim nivoima</li> </ul> </li> </ul>
		Ne obuhvata:
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- upravljanje zgradama koje država poseduje ili uzima u zakup, del. 68.2 i 68.3</li> <li>- upravljanje istraživanjima i razvojem usmerenim na poboljšanje kvaliteta života pojedinaca i fondovima namenjenim za te svrhe, del. 84.12</li> <li>- upravljanje istraživanjima i razvojem usmerenim na poboljšanje ekonomskih aktivnosti i konkurentnosti, del. 84.13</li> <li>- upravljanje istraživanjima i razvojem povezanim sa odbranom i fondovima namenjenim za te svrhe, del. 84.22</li> <li>- rad državnih arhiva, del. 91.01</li> </ul>
	84.12	<b>Uređivanje delatnosti subjekata koji pružaju zdravstvenu zaštitu, usluge u obrazovanju i kulturi i druge društvene usluge, osim obavezognog socijalnog osiguranja</b>
		Obuhvata:
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- upravljanje državnim programima čiji je cilj poboljšanje kvaliteta života pojedinaca: zdravlje,</li> <li>- obrazovanje, kultura, sport, rekreacija, životna sredina, stanovanje i socijalne usluge, upravljanje istraživanjima i razvojem u ovim oblastima i</li> </ul>

- fondovima namenjenim za te svrhe
- sponzorisanje kulturnih i rekreativnih delatnosti
  - raspodela donacija umetnicima
  - upravljanje programima za snabdevanje vodom za piće
  - upravljanje programima za prikupljanje i iznošenje otpada
  - upravljanje programima za zaštitu životne sredine
  - upravljanje stambenim programima

Ne obuhvata:

- prikupljanje, odstranjivanje i reciklažu otpadaka i otpadnih voda, del. 37, 38 i 39
- obavezno socijalno osiguranje, del. 84.30
- delatnost obrazovanja, sektor *P*
- delatnost zdravstvene zaštite stanovništva, del. 86
- delatnost muzeja i drugih kulturnih ustanova, del. 91
- delatnost državnih biblioteka i arhiva, del. 91.01
- sportske i druge rekreativne delatnosti, del. 93

#### **84.13 Uređenje poslovanja i doprinos uspešnijem poslovanju u oblasti ekonomije**

Obuhvata:

- državno upravljanje različitim ekonomskim oblastima i njihovo uređenje, uključujući i raspodelu subvencija:
- poljoprivreda, korišćenje zemljišta, energetika i rudarstvo, infrastruktura, saobraćaj i veze, ugostiteljstvo i turizam, trgovina na veliko i malo
  - upravljanje istraživanjima za unapređenje
  - ekonomski delatnosti, upravljanje razvojem, kao i fondovima namenjenim za te svrhe
  - upravljanje nuklearnim objektima
  - upravljanje opštim poslovima u oblasti rada
  - primena mera regionalnog razvoja, npr. mere za smanjenje nezaposlenosti
  - poslovi akreditacije, utvrđivanje kompetentnosti
  - organizacija za obavljanje poslova ocenjivanja usaglašenosti
  - poslovi standardizacije, donošenje, objavljivanje, preispitivanje i povlačenje standarda

Ne obuhvata:

- delatnosti istraživanja i razvoja, del. 72

#### **84.2 Pomoćne aktivnosti za funkcionisanje države**

Ova grana obuhvata spoljne poslove, poslove odbrane i očuvanje javnog reda i bezbednosti.

#### **84.21 Spoljni poslovi**

Obuhvata:

- spoljne poslove, aktivnosti diplomatskih i konzularnih predstavništava u inostranstvu ili pri međunarodnim

organizacijama

rukovođenje službama za kulturu i informisanje

- namenjenim za širenje informacija i kulture izvan državnih granica

pružanje pomoći stranim zemljama bez obzira na to

- da li se pomoć upućuje preko međunarodnih organizacija

- pružanje vojne pomoći stranim zemljama

- upravljanje spoljnom trgovinom, međunarodnom finansijskom i tehničkom pomoći

Ne obuhvata:

međunarodnu zaštitu lica izbeglih sa područja

- zahvaćenih katastrofom ili konfliktnim situacijama, del. 88.99

#### **84.22 Poslovi odbrane**

Obuhvata:

upravljanje, nadzor i vođenje vojnih odbrambenih

- poslova za kopnene i vazdušne odbrambene snage kao što su:

- \* borbene snage kopnene vojske, vazduhoplovstva i protivvazduhoplovne odbrane

- inženjerske, saobraćajne, komunikacione,

- \* obaveštajne, materijalne, ljudske i druge neborbene snage i komande

- \* rezervne i pomoćne snage odbrambenog sistema

- \* vojna logistika (snabdevanje opremom, sredstvima, namirnicama i dr.)

- \* zdravstvena zaštita vojnog osoblja

- upravljanje i vođenje civilnih odbrambenih snaga

- sprovođenje plana za nepredviđene situacije i

- izvođenje vežbi u koje su uključene civilne ustanove i stanovništvo

- upravljanje istraživanjima i razvojem koji su povezani

- sa odbranom, kao i fondovima namenjenim za te svrhe

Ne obuhvata:

- aktivnosti istraživanja i razvoja, del. 72

- pružanje vojne pomoći stranim zemljama, del. 84.21

- obezbeđenje hitnog snabdevanja u zemlji u slučaju mirnodopskih nesreća, del. 84.24

- obrazovanje u vojnim školama, na fakultetima i akademijama, del. 85.4

- aktivnosti vojnih bolnica, del. 86.10

#### **84.23 Sudske i pravosudne delatnosti**

Obuhvata:

- upravljanje sudovima i rad sudova za parnične,

- krivične, upravne, prekršajne i druge sudske postupke, kao i rad drugih pravosudnih organa,

uključujući i javno tužilaštvo i zastupnika državnih organa, organa teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave

- donošenje sudske odluke i tumačenje zakona
- upravljanje zavodima za izvršenje krivičnih sankcija

Ne obuhvata:

- savetovanje i zastupanje u krivičnom postupku, građanskim i ostalim sporovima, del. 69.10
- aktivnosti zatvorskih škola, del. 85
- aktivnosti zatvorskih bolnica, del. 86.10

#### **84.24 Obezbeđivanje javnog reda i bezbednosti**

Obuhvata:

- upravljanje redovnim i rezervnim policijskim snagama i njihov rad, zatim rad lučkih, graničnih i obalskih straža i drugih specijalnih policijskih snaga, uključujući regulisanje saobraćaja i registraciju stranaca, kao i vođenje evidencije o uhapšenima
- obezbeđivanje hitne nabavke u zemlji u slučaju mirnodopskih nesreća

Ne obuhvata:

- aktivnosti policijskih laboratorija, del. 71.20
- poslove odbrane, del. 84.22

#### **84.25 Delatnost vatrogasnih jedinica**

Obuhvata:

- gašenje požara i zaštitu od požara
- upravljanje redovnim i pomoćnim vatrogasnim brigadama za zaštitu od požara i njihov rad, gašenje požara, spasavanje ljudi i životinja, pružanje pomoći u civilnim nesrećama, prilikom poplava, u saobraćajnim nesrećama itd.

Ne obuhvata:

- šumsku protivpožarnu službu ako ona delatnost ne obavlja samostalno, del. 02.40
- gašenje požara na naftnim i gasnim poljima, del. 09.10
- zaštitu od požara i gašenje požara na aerodromima
- ako se ne obavlja kao samostalna delatnost, del. 52.23

#### **84.3 Obavezno socijalno osiguranje**

##### **84.30 Obavezno socijalno osiguranje**

Obuhvata:

- finansiranje obaveznih programa socijalne zaštite i upravljanje njima:
  - \* zdravstveno osiguranje, osiguranje od povreda na radu i osiguranje nezaposlenih
  - \* penzijsko osiguranje
  - \* programi koji ublažavaju gubitak prihoda tokom

porodiljskog odsustva, privremene nesposobnosti za rad, usled smrti supružnika itd.

Ne obuhvata:

- dobrovoljno socijalno osiguranje, del. 65.30
- usluge socijalne pomoći i socijalnog rada (bez smeštaja), del. 88.10 i 88.99

## SEKTOR P

## OBRAZOVANJE

Obuhvata obrazovanje na svim nivoima i za sve profesije. Podučavanje se može izvoditi usmeno ili pismeno i može biti realizovano posredstvom radija, televizije, interneta ili dopisnim putem.

Obuhvata obrazovanje koje pružaju različite institucije u okviru redovnog školskog sistema, na različitim nivoima, kao i obrazovanje odraslih, programe opismenjavanja itd. Takođe obuhvata vojne škole i akademije, zatvorske škole itd. U ovaj sektor spadaju državno i privatno obrazovanje.

Na svakom nivou, u početnim fazama obrazovanja uključeno je i specijalno obrazovanje za telesno i mentalno hendikepirane učenike.

Kategorizacija izvršena u ovom sektoru zasniva se na nivoima obrazovanja koji su definisani u Međunarodnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja (*ISCED-1997*), nivo 0-6.

Ovaj sektor obuhvata i podučavanje u okviru sportskih i rekreativnih aktivnosti (kao što su tenis i golf), kao i pomoćne aktivnosti u obrazovanju.

### 85

#### 85.1

##### 85.10 Predškolsko obrazovanje

Obuhvata:

- predškolsko obrazovanje koje prethodi osnovnom obrazovanju

Predškolsko obrazovanje je početna etapa organizovanog podučavanja koje je dostupno deci od 6 meseci do 6 i po godina, do polaska u školu.

Pripremeni predškolski program je deo redovnog programa predškolske ustanove u celodnevnom ili poludnevnom trajanju, koji se ostvaruje sa decom u godini pred polazak u školu, čime se omogućava deci da premoste razlike između porodičnog i školskog okruženja.

Ne obuhvata:

- dnevno čuvanje dece i brigu o njima, del. 88.91

### 85.2

#### 85.20 Osnovno obrazovanje

Osnovno obrazovanje obuhvata aktivnost koja se organizuje radi sticanja kvalitetnih znanja, umenja,

veština, i formiranja vrednosti stavova iz oblasti jezičke, matematičke, naučne, umetničke, kulturne, tehničke, informatičke pismenosti; znanja i umenja neophodnih za život i rad u savremenom društvu i sticanju osnova za dalje obrazovanje.

Osnovno obrazovanje i vaspitanje stiče se u školi ostvarivanjem nastavnog plana i programa u trajanju od osam godina i ostvaruje se u dva obrazovna ciklusa (4+4) i završava se polaganjem završnog ispita.

Ovakvo obrazovanje je namenjeno deci, ali obuhvata programe opismenjavanja koji su slični programima osnovnog obrazovanja, a namenjeni su odraslima.

Ne obuhvata:

- obrazovanje odraslih definisano u del. 85.5
- dnevno čuvanje dece i brigu o njima, uključujući
- dnevnu brigu o učenicima u tzv. dnevnom boravku, del. 88.91

### **85.3**

#### **Srednje obrazovanje**

Obuhvata obezbeđivanje opšteg i srednjeg stručnog obrazovanja.

Ne obuhvata:

- obrazovanje odraslih definisano u del. 85.5

#### **85.31 Srednje opšte obrazovanje**

Ovom nastavom obezbeđuje se vrsta obrazovanja koje stvara osnovu za permanentno obrazovanje i razvoj ličnosti i sposobljava za više obrazovne programe. Jedinice koje se svrstavaju u ovu grupu obezbeđuju programe koji su predmetno orijentisani i koje predaju predmetni nastavnici.

Različitim smerovima u opštem srednjem obrazovanju (gimnazijama) omogućava se usmeravanje i nastavak školovanja. Ovi programi pripremaju učenike za stručno obrazovanje, u smislu visokog strukovnog ili za prelaz na visoko obrazovanje (master). Završava se polaganjem opšte mature.

Obuhvata:

- srednje obrazovanje koje, po pravilu, omogućava pristup visokom obrazovanju

#### **85.32 Srednje stručno obrazovanje**

Ovom nastavom obezbeđuje se vrsta obrazovanja u kom su pored opštih obrazovanih, naglašeni specijalizovani predmeti. Ona omogućava sticanje teoretskih osnova i savladavanje praktičnih veština povezanih sa postojećim ili budućim zanimanjem, kao i pripremanje za zapošljavanje. Završava se polaganjem stručne, odnosno umetničke mature ili završnog ispita. Može da traje 4, 3, 2 ili godinu dana.

Obuhvata:

- stručno obrazovanje koje ne spada u visoko obrazovanje definisano u del. 85.4
- Ne obuhvata:
- više i visoko obrazovanje, del. 85.4
  - obučavanje za rad po sistemu "uradi sam", radi
  - rekreacije, hobija i u svrhe samousavršavanja, del. 85.52
  - škole za vozače koje nisu namenjene za profesionalne vozače, del. 85.53
  - obučavanje za rad kao deo socijalnog rada bez smeštaja, del. 88.10 i 88.99

#### **85.4**

#### **Visoko obrazovanje**

Ova nastava obuhvata obrazovne programe nakon srednje škole koji ne pripadaju tercijarnom obrazovanju, kao i akademske kurseve na bazi kojih se dobijaju diplome do diplomskog i postdiplomskog nivoa. Za upis na ovaj nivo obrazovanja potrebna je diploma završene četvorogodišnje srednje škole.

Ne obuhvata:

- stručno obrazovanje odraslih, del. 85.5

#### **85.41 Obrazovanje posle srednjeg koje nije visoko**

Obuhvata nastavak srednjeg obrazovanja koje ne može biti smatrano za visoko obrazovanje. Na primer, naknadno srednje obrazovanje kod pripreme za visoko obrazovanje ili specijalizacija pri stručnim školama.

#### **85.42 Visoko obrazovanje**

Obuhvata:

- prvi, drugi i treći stepen visokog obrazovanja
- škole za izvođačke umetnosti koje pružaju visoko obrazovanje

#### **85.5**

#### **Ostalo obrazovanje**

Obuhvata opšte i stručno obrazovanje i obučavanje za obavljanje bilo kog zanimanja, za bavljenje bilo kojim hobijem ili u svrhe samousavršavanja.

Obuka se može odvijati u kampovima i školama koje omogućavaju obučavanje u sportskim aktivnostima, stranim jezicima, umetnosti, glumi, muzici ili obezbeđivanje druge specijalizovane obuke, i to kako grupama tako i pojedincima.

Ne obuhvata:

- predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje, del. 85.1-85.4

#### **85.51 Sportsko i rekreativno obrazovanje**

Obuhvata obučavanje u sportskim aktivnostima koje je namenjeno grupama ili pojedincima a koje se obavlja u kampovima ili školama. Sportski kampovi sa obezbeđenom nastavom i prenoćištem i dnevni

kampovi ovde su takođe obuhvaćeni.

Obuka se može odvijati u različitim objektima, kao što su sale za trening čiji su vlasnici klijenti, zatim u obrazovnim ustanovama i drugde. Obuka svrstana u ovu grupu formalno je organizovana.

Obuhvata:

- sportsku nastavu (košarka, fudbal, odbojka, tenis itd.)
- sportsku nastavu u kampovima
- gimnastičku obuku
- obuku u jahanju (akademije ili škole jahanja)
- obuku u plivanju
- aktivnosti profesionalnih sportskih instruktora, učitelja i trenera
- obuku u borilačkim veštinama
- obuku u igranju karata (bridž)
- časove joge

Ne obuhvata:

- sportske gimnazije i visoke sportske škole, del. 85.3 i 85.4
- umetničko obrazovanje, del. 85.52

### **85.52 Umetničko obrazovanje**

Obuhvata obučavanje za bavljenje umetničkim, glumačkim i muzičkim aktivnostima. Ustanove koje pružaju ovu vrstu obuke mogu se nazivati školama, studijama, klasama itd. Iako one obezbeđuju formalno organizovanu nastavu (uglavnom za potrebe bavljenja hobijem, u svrhe rekreiranja i samousavršavanja), nakon takve obuke ne dobija se profesionalna diploma niti diploma nekog akademskog ili drugog zvanja.

Obuhvata:

- obuku u sviranju klavira i drugu muzičku obuku
- obuku u slikanju
- plesnu obuku u plesnim studijima
- obuku u glumi (osim akademija)
- škole lepih umetnosti (osim akademija)
- škole izvođačkih umetnosti (osim akademija)
- škole fotografije (osim komercijalnih)

Ne obuhvata:

- nastavu stranih jezika, del. 85.59

### **85.53 Delatnost škola za vozače**

Obuhvata:

- škole letenja, jedrenja i upravljanja brodovima, za
- sticanje dozvola čije izdavanje nema karakter komercijalnih potvrda i dozvola

Ne obuhvata:

- škole za profesionalne vozače, del. 85.32

#### **85.59 Ostalo obrazovanje**

Obuhvata:

- obrazovanje koje nije definisano prema stepenima obrazovanja
- akademsko tutorstvo
- centre za učenje koji nude popravne kurseve
- pripremne časove za polaganje ispita
- učenje jezika i časove konverzacije
- obuku za rad na računaru
- versku pouku
- obuku za spasioce na bazenima i plažama
- obuku za preživljavanje u prirodnom okruženju
- obuku za javne nastupe
- obuku u brzom čitanju

Ne obuhvata:

- programe opismenjavanja za odrasle, del. 85.20
- opšte srednje obrazovanje, del. 85.31
- tehničko i stručno srednje obrazovanje, del. 85.32
- visoko obrazovanje, del. 85.4

#### **85.6 Pomoćne obrazovne delatnosti**

#### **85.60 Pomoćne obrazovne delatnosti**

Obuhvata:

- nenastavne aktivnosti koje daju podršku obrazovnim procesima ili sistemima:
  - \* obrazovni konsalting
  - \* savetodavne aktivnosti za usmeravanje u obrazovanju
  - \* aktivnosti testiranja i ocenjivanja testova
  - \* organizovanje programa studentske razmene

Ne obuhvata:

- istraživanje i razvoj u društvenim naukama i naukama iz oblasti kulture i umetnosti, del. 72.20

SEKTOR Q

#### **ZDRAVSTVENA I SOCIJALNA ZAŠTITA**

Obuhvata aktivnosti iz oblasti zdravstvenog i socijalnog rada, počevši od zdravstvene zaštite koju obezbeđuje stručno medicinsko osoblje u zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi, do brige i zdravstvene nege u ustanovama za trajni smeštaj (rezidencijalnim ustanovama) i aktivnosti socijalnog rada bez učešća zdravstvenih radnika.

#### **86**

#### **Zdravstvene delatnosti**

Obuhvata aktivnosti u zdravstvenim ustanovama bez smeštajnih kapaciteta; zdravstvenim ustanovama za kratkotrajnu ili dugotrajnu hospitalizaciju (opšta

bolnica, specijalna bolnica, kliničko-bolnički centar, klinika, institut, klinički centar) i domova za stara lica sa medicinskom negom.

Takođe obuhvata zdravstvenu zaštitu u okviru opšte i specijalističkih grana medicine, od strane zdravstvenih radnika.

Obuhvata opštu i specijalističku stomatološku zdravstvenu zaštitu u zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi.

Pored toga, ova oblast obuhvata i metode i postupke tradicionalne medicine koje obavljaju zdravstveni radnici u zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi.

## **86.1**

### **Delatnost bolnica**

#### **86.10 Delatnost bolnica**

Obuhvata:

dijagnostičke aktivnosti, kratkotrajno ili dugotrajno lečenje u bolnicama (kao što su opšte bolnice, specijalne bolnice, klinike, instituti, kliničko-bolnički centri, klinički centri, bolnice neprofitnih organizacija, vojne bolnice i zavrske bolnice) i specijalizovane bolnice (npr. za mentalno zdravlje, tuberkulozu, nespecifična oboljenja pluća i druga hronična oboljenja i stanja, rehabilitaciju itd.)

Aktivnosti su pretežno usmerene na hospitalizovane bolesnike i uključuju:

- \* usluge medicinskog i nemedicinskog osoblja
- \* usluge laboratorija i tehničke usluge, uključujući radiološke i anasteziološke usluge i dr.
- \* usluge službe hitne pomoći
- \* usluge bolničkih apoteka, usluge ishrane i druge bolničke usluge
- \* usluge medicinskog tretmana kao što je sterilizacija ili prekid trudnoće, sa smeštajem
- \* aktivnosti u sklopu dnevnih bolnica

Ne obuhvata:

- laboratorijsko ispitivanje i kontrolisanje svih vrsta materijala i proizvoda, izuzev medicinskog, del. 71.20
- veterinarske aktivnosti, del. 75.00
- zdravstveno zbrinjavanje vojnog osoblja na terenu, del. 84.22
- stomatološke aktivnosti opšte i specijalizovane prirode, npr: stomatologija, endodontska i dečija stomatologija; oralna patologija i ortodontske aktivnosti, i dr. del. 86.23
- delatnost medicinskih laboratoriјa, del. 86.90
- prevoz sanitetskim vozilima, del. 86.90

## **86.2**

### **Medicinska i stomatološka praksa**

Obuhvata zdravstveno savetovanje i lečenje od strane doktora medicine i doktora medicine specijalista, doktora stomatologije i doktora stomatologije specijalista itd.

Ove aktivnosti se mogu obavljati u specijalističkim službama u okviru domova zdravlja, firmi, škola, domova za stare, radničkih i društvenih organizacija, kao i u privatnoj praksi. Aktivnosti ove vrste mogu se obavljati i u stanovima pacijenata.

#### **86.21 Opšta medicinska praksa**

Obuhvata:

- medicinsko savetovanje i lečenje u oblasti opšte medicine koje obavljaju doktori opšte medicine
- zaštitu na polju opšte medicine koje obavljaju doktori opšte medicine

Ne obuhvata:

- delatnost bolnica, del. 86.10
- delatnosti koje obavljaju medicinske sestre i zdravstveni tehničari, del. 86.90

#### **86.22 Specijalistička medicinska praksa**

Obuhvata:

- medicinske konsultacije i lečenje u oblasti specijalističkih grana medicine od strane doktora specijalista
- usluge centra za planiranje porodice, bez smeštaja

Ne obuhvata:

- delatnosti bolnica, del. 86.10
- delatnosti medicinskih sestara i zdravstvenih tehničara, del. 86.90

#### **86.23 Stomatološka praksa**

Obuhvata:

- stomatološku aktivnost opšte i specijalističke prakse, npr. stomatologija, endodontska i dečija
- stomatologija, ortodontske aktivnosti, oralna hirurgija i dr.

Ne obuhvata:

- izradu veštačkih zuba, proteza i protetičkog pribora u zubarskim laboratorijama, del. 32.50
- delatnost bolnica, del. 86.10
- aktivnosti stomatološkog osoblja, kao što su stomatološke sestre i zubni tehničari del. 86.90

#### **86.9**

#### **Ostala zdravstvena zaštita**

#### **86.90 Ostala zdravstvena zaštita**

Obuhvata:

- zdravstvenu zaštitu koju ne obavljaju doktori medicine i doktori stomatologije u bolnicama:  
\* aktivnosti medicinskih sestara i zdravstvenih

tehničara u zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi uključujući i metode i postupke tradicionalne medicine; zdravstvenih saradnika (npr. defektolog, logoped, psiholog, biolog, hemičar, fizičar i dr.) u zdravstvenim ustanovama.

Ove aktivnosti se obavljaju u zdravstvenim ambulantama i ordinacijama u okviru firmi, škola, domova za stare, radničkim i društvenim organizacijama, kao i u privatnim ordinacijama (osim bolnica), stanu pacijenta ili na drugom mestu.

Obuhvata:

- aktivnosti medicinskih laboratorijskih za:
  - \* analizu krvi, medicinsku, odnosno kliničku biohemiju, mikrobiologiju, patohistologiju;
  - \* zubnu tehniku;
  - aktivnosti banaka krvi, sperme i organa za transplantaciju itd.
  - sanitetski prevoz pacijenata, hitna pomoć, uključujući
  - prevoz vazduhoplovima; ove usluge se često obezbeđuju tokom urgentnih medicinskih intervencija

Ne obuhvata:

- izradu veštačkih zuba, proteza i protetičkog pribora od strane zubnih laboratorijskih, del. 32.50
- prevoz pacijenata, bez opreme za spasavanje života i bez medicinskog osoblja, del. 49-51
- nemedicinsko laboratorijsko ispitivanje, del. 71.20
- ispitivanje ispravnosti hrane, del. 71.20
- delatnosti bolnica, del. 86.10
- zdravstvenu i stomatološku praksu, del. 86.2
- domove za stara lica sa medicinskom negom, del. 87.10

## 87

### **Socijalna zaštita sa smeštajem**

Obuhvata negu sa smeštajem kombinovanu s drugom vrstom nege, negu s nadzorom ili druge tipove nege, po zahtevu osoba koje su smeštene u takvim ustanovama. Nega obezbeđena u njima predstavlja kombinaciju zdravstvene i socijalne zaštite.

#### 87.1

#### **Delatnosti smeštajnih ustanova s medicinskom negom**

##### **87.10 Delatnosti smeštajnih ustanova s medicinskom negom**

Obuhvata:

- domove za stara lica s negom
- domove za oporavak s medicinskom negom

Ne obuhvata:

- usluge profesionalne zdravstvene nege u kući, del. 86
- domove za starije bez medicinske nege ili s

		minimalnom medicinskom negom, del. 87.30 aktivnosti socijalnog rada sa smeštajem, kao što su - sirotišta, dečija odmarališta i domovi i privremena skloništa za beskućnike, del. 87.90
87.2		<b>Socijalno staranje u smeštajnim ustanovama za lica s teškoćama u razvoju, duševno obolele osobe i osobe s bolestima zavisnosti</b>
87.20		<b>Socijalno staranje u smeštajnim ustanovama za lica s teškoćama u razvoju, duševno obolele osobe i osobe s bolestima zavisnosti</b>
		Obuhvata obezbeđivanje smeštaja i nege (bez licence za bolničku negu) mentalno obolelim licima i licima s bolestima zavisnosti. Ustanove pružaju smeštaj, hranu, nadzor, zaštitu, konsultovanje i neke oblike zdravstvene nege. Obuhvata: - delatnost ustanova sa smeštajem: * ustanove za tretman zavisnika od alkohola i droge * domove za psihijatrijski oporavak * domove za smeštaj lica sa emocionalnim problemima * ustanove za lica s teškoćama u mentalnom razvoju * dnevne bolnice za mentalno zdravlje Ne obuhvata: - bolnice za mentalno zdravlje, del. 86.10 - socijalni rad sa obezbeđenim smeštajem i privremena skloništa za beskućnike, del. 87.90
87.3		<b>Rad ustanova za stara lica i lica s posebnim potrebama</b>
87.30		<b>Rad ustanova za stara lica i lica s posebnim potrebama</b>
		Obuhvata smeštaj i usluge nege za stara lica i lica s posebnim potrebama koja nisu u stanju da se staraju sama o sebi ili ne žele da žive samostalno. Nega uključuje smeštaj, hranu, nadzor i pomoć u svakodnevnom životu, kao što je usluga održavanja domaćinstva. U nekim slučajevima ove jedinice obezbeđuju kvalifikovanu medicinsku negu za one koji se nalaze u izdvojenim prostorijama u okviru ustanove. Obuhvata: - pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba - trajnu negu penzionerima - domove za stara lica s minimalnom medicinskom negom - domove za smeštaj starih i onemoćalih lica bez bolničke nege Ne obuhvata:

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- domove za stara lica s medicinskom negom, del. 87.10</li> <li>- socijalni rad sa smeštajem gde medicinska nega ili obrazovanje nisu od primarnog značaja, del. 87.90</li> </ul>
87.9		<p><b>Ostali oblici socijalne zaštite sa smeštajem</b></p> <p><b>87.90 Ostali oblici socijalne zaštite sa smeštajem</b></p> <p>Obuhvata usluge smeštaja i nege za lica (osim za stara lica i lica s posebnim potrebama) koja ne mogu da se staraju sama o sebi ili ne žele da žive samostalno.</p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- celodnevno pružanje socijalne pomoći deci i specijalnim kategorijama ljudi sa izvesnim ograničenjima u sposobnosti za brigu o sebi, ali gde medicinska nega ili obrazovanje nisu bitni elementi:</li> <li>* sirotišta</li> <li>* dečiji domovi i prihvatilišta</li> <li>* vaspitno-popravni domovi za omladinu</li> <li>* privremena prihvatilišta za beskućnike</li> <li>* ustanove za brigu o samohranim majkama i njihovoj deci</li> <li>* grupe domova za resocijalizaciju lica sa društvenim i ličnim problemima</li> <li>* domovi za resocijalizaciju prestupnika i počinioce krivičnih dela</li> <li>* popravni domovi za maloletnike</li> </ul> <p>Aktivnosti mogu obavljati državne ustanove i privatne organizacije.</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- finansiranje i upravljanje programima obaveznog socijalnog osiguranja, del. 84.30</li> <li>- smeštajne ustanove s medicinskom negom, del. 87.10</li> <li>- domove za stara lica i lica s posebnim potrebama, del. 87.30</li> <li>- aktivnosti u vezi sa usvajanjem, del. 88.99</li> <li>- aktivnosti kratkoročnih prihvatilišta za žrtve prirodnih i drugih katastrofa, del. 88.99</li> </ul>
88		<p><b>Socijalna zaštita bez smeštaja</b></p> <p>Obuhvata različite usluge socijalne pomoći korisnicima. Aktivnosti u ovoj oblasti ne obuhvataju usluge smeštaja, izuzev na privremenoj osnovi.</p>
88.1		<p><b>Socijalna zaštita bez smeštaja za stara lica i lica s posebnim potrebama</b></p>
88.10		<p><b>Socijalna zaštita bez smeštaja za stara lica i lica s posebnim potrebama</b></p> <p>Obuhvata:</p>

socijalne, savetodavne, zdravstvene i slične usluge starim licima i licima s posebnim potrebama koje se pružaju u njihovim domovima ili drugde, od strane države ili privatnih organizacija i domaćih ili lokalnih organizacija za samopomoć i specijalista koji pružaju savetodavne usluge:

- \* obilazak starih lica i lica s posebnim potrebama
- \* dnevnu negu za stara lica ili lica s posebnim potrebama
- stručnu rehabilitaciju i osposobljavanje lica s
- \* posebnim potrebama i ograničenjem u mogućnosti obrazovanju

Ne obuhvata:

- finansiranje i upravljanje fondovima obaveznog socijalnog osiguranja, del. 84.30
- aktivnosti slične opisanim u ovoj grupi, ali sa smeštajem, del. 87.30
- dnevnu negu za decu s posebnim potrebama, del. 88.91

## **88.9 Ostala socijalna zaštita bez smeštaja**

### **88.91 Delatnost dnevne brige o deci**

Obuhvata:

- dnevni boravak dece, uključujući i celodnevno negovanje i boravak dece s posebnim potrebama

### **88.99 Ostala nepomenuta socijalna zaštita bez smeštaja**

Obuhvata:

socijalne, savetodavne, zdravstvene usluge, usluge izbeglicama, usluge upućivanja na medicinske pretrage i slične usluge koje se pružaju licima u njihovim domovima ili drugde, od strane državnih ili privatnih organizacija za pomoć u slučaju nesreće i domaćih ili lokalnih organizacija za samopomoć, kao i specijalista koji pružaju savetodavne usluge:

- \* aktivnosti socijalnog usmeravanja dece i omladine
- \* usvajanje, aktivnosti za sprečavanje nasilja nad decom i ostalim licima
- konsultovanje u vezi s vođenjem porodičnog
- \* budžeta, bračno i porodično savetovanje, saveti u vezi s kreditom i dugovanjem
- \* aktivnosti u užoj i široj zajednici (mesnoj zajednici, naselju i sl.)
- \* pomoć žrtvama nesreće, izbeglicama, emigrantima i dr., uključujući privremena ili trajna skloništa za njih
- \* profesionalna rehabilitacija i stručno osposobljavanje nezaposlenih lica uz ograničenja u obrazovanju
- \* utvrđivanje ispunjenosti kriterijuma za primanje socijalne pomoći, dodataka za stanarinu ili ishranu
- \* dnevne ustanove za beskućnike i ostale socijalno

- ugrožene grupe  
\* dobrovorne aktivnosti (npr. prikupljanje sredstava) i ostale aktivnosti podrške socijalnog rada

Ne obuhvata:

- finansiranje i upravljanje fondovima obaveznog socijalnog osiguranja, del. 84.30
- aktivnosti slične opisanim u ovoj grupi, ali sa smeštajem, del. 87.90

## SEKTOR R

### UMETNOST; ZABAVA I REKREACIJA

Obuhvata delatnosti kojima se zadovoljavaju različite kulturne, zabavne ili rekreativne potrebe i interesovanja, uključujući izvođenje muzičkih i scenskih dela, rad muzeja, galerija i zbirki, zaštitu kulturnih dobara, održavanje igara na sreću, sportske i rekreativne aktivnosti.

90

#### **Stvaralačke, umetničke i zabavne delatnosti**

Obuhvata aktivnosti kojima se zadovoljavaju kulturne potrebe korisnika i obezbeđuje zabava u za to namenjenim objektima. Obuhvaćene su proizvodnja, promocija i izvođenje predstava, održavanje umetničkih i zabavnih programa i priređivanje izložbi namenjenih publici; obezbeđivanje umetničkih, kreativnih i tehničkih mogućnosti za stvaranje umetničkih dela i izvođenje predstava.

Ne obuhvata:

- rad muzeja svih vrsta, botaničkih i zooloških vrtova;
- održavanje istorijskih mesta; aktivnosti nacionalnih parkova i prirodnih rezervata, del. 91
- kockanje i klađenje, del. 92
- sportske, zabavne i rekreativne aktivnosti, del. 93

Neke jedinice koje obezbeđuju kulturne, zabavne i rekreativne sadržaje i usluge razvrstane su u druge grane i grupe kao što su:

- proizvodnja i distribucija kinematografskih dela i ostalih audio-vizuelnih proizvoda, del. 59.11-59.13
- prikazivanje kinematografskih dela, del. 59.14
- emitovanje radijskih i televizijskih programa, del. 60.1 i 60.2

90.0

#### **Stvaralačke, umetničke i zabavne delatnosti**

Obuhvata aktivnosti u oblasti kreativnih i izvođačkih umetnosti i srodne aktivnosti.

##### **90.01 Izvođačka umetnost**

Obuhvata:

- postavljanje pozorišnih i operskih i plesnih programa/predstava, pripremu izvođenja muzičkih programa (koncerata), kao i druge vrste scenskog izvođenja:

- \* aktivnosti pozorišnih trupa, družina, orkestara ili muzičkih grupa i cirkusa
- \* aktivnosti samostalnih umetnika kao što su glumci, plesači, muzičari i voditelji

Ne obuhvata:

- aktivnosti pozorišnih i umetničkih agenata koji zastupaju umetnike ili agencije, del. 74.90
- audicije, del. 78.10

#### **90.02 Druge umetničke delatnosti u okviru izvođačke umetnosti**

Obuhvata:

- pomoćne aktivnosti u okviru izvođačke umetnosti,
- pozorišnih plesnih predstava, koncerata i operskih predstava i drugih vrsta scenskog izvođenja:
- aktivnosti reditelja, producenata, scenografa i scenskih radnika, majstora svetla
- aktivnosti producenata ili organizatora umetničkih događaja, sa scenskom opremom ili bez nje

Ne obuhvata:

- aktivnosti pozorišnih i umetničkih agenata koji zastupaju umetnike ili agencije, del. 74.90
- audicije, del. 78.10

#### **90.03 Umetničko stvaralaštvo**

Obuhvata:

- aktivnosti samostalnih umetnika kao što su vajari,
- slikari, crtači crtanih filmova, karikaturisti, graveri, bakroresci, litografi i dr.
- aktivnosti pisaca, u svim oblastima, uključujući beletristiku, tehničke tekstove itd.
- aktivnosti slobodnih novinara (umetničkih kritičara)
- konzervaciju i restauraciju umetničkih dela kao što su slike, filmovi, knjige

Ne obuhvata:

- izradu statua, osim umetničkih dela (skulptura), del. 23.70
- restauraciju orgulja i drugih istorijskih muzičkih instrumenata, del. 33.19
- proizvodnju filmova i video-filmova, del. 59.11 i 59.12
- restauraciju nameštaja (izuzimajući obnavljanje koje se obavlja u muzejima), del. 95.24

#### **90.04 Rad umetničkih ustanova**

Obuhvata:

- delatnost koncertnih i pozorišnih dvorana i drugih umetničkih ustanova
- delatnost učeničkih i studentskih kulturnih centara

Ne obuhvata:

- prikazivanje kinematografskih dela, del. 59.14

**91**

- aktivnosti agencija za prodaju i rezervaciju karata,  
del. 79.90

- rad muzeja svih vrsta, del. 91.02

**Delatnost biblioteka, arhiva, muzeja galerija i  
zbirki i ostale kulturne delatnosti**

Obuhvata delatnost biblioteka i arhiva, muzeja, galerija i zbirki botaničkih i zooloških vrtova; upravljanje istorijskim mestima, prirodnim rezervatima i nacionalnim parkovima.

Takođe obuhvata i aktivnosti u vezi sa očuvanjem i izlaganjem predmeta, istorijskih spomenika i prirodnih znamenitosti koje su od kulturno-istorijskog i obrazovnog značaja (npr. spomenici i mesta koja spadaju u svetsku kulturnu baštinu).

Ne obuhvata:

- sportske, zabavne i rekreativne aktivnosti kao što su aktivnosti plaža i rekreativnih parkova, del. 93

**91.0 Rad biblioteka, arhiva, muzeja, galerija i zbirki,  
zavoda za zaštitu spomenika kulture i ostale  
kulturne delatnosti**

**91.01 Delatnosti biblioteka i arhiva**

Obuhvata:

dokumentacione i informacione aktivnosti biblioteka svih vrsta, čitaonica, slušaonica i posebnih prostorija za gledanje filmova i video-materijala, koji pružaju usluge korisnicima kao što su studenti, naučnici, službenici, kao i rad arhiva koji vrše delatnost zaštite - arhivske građe i dokumentacionog materijala, odnosno evidentiraju, preuzimaju, čuvaju, sređuju, obrađuju, objavljaju, daju na korišćenje arhivsku građu, izdaju uverenja o činjenicama koje su sadržane u arhivskoj građi i pružaju usluge korisnicima arhivske građe:

- \* pripremanje zbirki, bez obzira na to da li su specijalizovane ili ne
- \* izrada kataloga zbirki i kolekcija odnosno informativnih sredstava o arhivskoj građi prikupljanje, obrada, zaštita, čuvanje i obezbeđivanje pristupa bibliotečko-informacionoj građi, knjiga,
- \* mapa, časopisa, filmova, ploča, traka, umetničkih dela, itd odnosno izdavanje arhivske građe na korišćenje
- \* pružanje svih oblika bibliotečko-informacionih usluga na licu mesta i na daljinu
- aktivnosti fototeka i kinoteka i prateće usluge

**91.02 Delatnost muzeja galerija i zbirki**

Obuhvata:

- rad muzeja svih vrsta:

\* muzeja umetnosti, nakita, nameštaja, odeće,

keramike, srebrnih predmeta itd.

- \* prirodnačkih, naučno-tehničkih, istorijskih i vojnih muzeja
- \* ostalih specijalizovanih muzeja
- \* muzeja na otvorenom prostoru
- zaštitu pokretnih kulturnih dobara (preventivna zaštita, restauracija i konzervacija)

Ne obuhvata:

- aktivnosti komercijalnih umetničkih galerija, del. 47.78
- restauraciju umetničkih dela i muzejskih eksponata, del. 90.03
- aktivnosti arhiva i biblioteka, del. 91.01

**Zaštita i održavanje nepokretnih kulturnih dobara, 91.03 kulturno-istorijskih lokacija, zgrada i sličnih turističkih spomenika**

Obuhvata:

- zaštitu i održavanje nepokretnih kulturnih dobara,
- kulturno-istorijskih lokacija, zgrada i turističkih spomenika

Ne obuhvata:

- obnavljanje i restauraciju ostalih lokacija i zgrada, sektor F

**91.04 Delatnost botaničkih i zooloških vrtova i zaštita prirodnih vrednosti**

Obuhvata:

- delatnost botaničkih i zooloških vrtova, uključujući zoološke vrtove za decu
- upravljanje zaštićenim područjima (nacionalni parkovi, rezervati, spomenici i parkovi prirode, predeli i dr.), uključujući i zaštitu divljeg biljnog i životinjskog sveta, speleoloških objekata i geonosa

Ne obuhvata:

- aktivnosti u okviru pejzažne arhitekture i uređivanja i održavanja vrtova, del. 81.30
- aktivnosti na očuvanju terena za sportski lov i ribolov, del. 93.19

92

**Kockanje i klađenje**

Obuhvata funkcionisanje objekata za kockanje kao što su kazina, bingo sale, video-terminali, kockarnice i kladionice i pružanje kockarskih usluga, kao što je lutrija.

92.0

**Kockanje i klađenje**

**92.00 Kockanje i klađenje**

Obuhvata aktivnosti u vezi sa kockanjem i klađenjem kao što su:

- prodaja listića lutrije (lozova i slično)

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- eksploracija automata za igre na sreću</li> <li>- aktivnosti u vezi sa održavanjem virtuelnih kockarskih veb sajtova</li> <li>- klađenje i druge slične aktivnosti</li> <li>- klađenje izvan terena na kojima se odvijaju događaji u vezi s čijim se ishodima sprovodi klađenje</li> <li>- rad kazina, uključujući i kazina na plovnim objektima</li> </ul>
93	<p><b>Sportske, zabavne i rekreativne delatnosti</b></p> <p>Obuhvata rekreativne, zabavne i sportske delatnosti (izuzev aktivnosti muzeja, održavanja istorijskih mesta, botaničkih i zooloških vrtova, aktivnosti nacionalnih parkova, aktivnosti u vezi sa kockanjem i klađenjem).</p> <p>Ne obuhvata dramsku, muzičku i druge vrste umetnosti, kao ni razonodu (izvođenje pozorišnih predstava, koncerata i opera ili plesno izvođenje i izvođenje drugih vrsta scenske umetnosti), del. 90.</p>
93.1	<p><b>Sportske delatnosti</b></p> <p>Obuhvata rad sportskih objekata; aktivnosti sportskih ekipa ili klubova koji prvenstveno učestvuju u sportskim događajima koji se odigravaju pred publikom za plaćene ulaznice; samostalne sportiste koji učestvuju u sportskom događaju pred publikom koja plaća ulaznice.</p> <p>Takođe obuhvata automobilske trke, trke pasa, konja i dr., kao i aktivnosti sportskih trenera koji pružaju posebne usluge učesnicima u sportskim priredbama ili takmičenjima.</p> <p>Uključuje delatnost arena i stadiona i ostale nepomenute aktivnosti u vezi sa organizovanjem, promocijom i upravljanjem sportskim priredbama.</p>
93.11	<p><b>Delatnost sportskih objekata</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rad otvorenih ili zatvorenih sportskih objekata</li> <li>- (otvoreni, ograđeni ili pokriveni, sa tribinama za sedenje ili bez njih): <ul style="list-style-type: none"> <li>* fudbalski, hokejaški, kriket i ragbi stadioni</li> <li>* automobilske trkačke staze i trkačke staze za pse i konje</li> <li>* plivački bazeni i stadioni</li> <li>* tereni i stadioni za atletska takmičenja</li> <li>* hale i stadioni za zimske sportove</li> <li>* hale za hokej na ledu</li> <li>* hale za boks</li> <li>* tereni za golf</li> <li>* kuglane</li> </ul> </li> <li>- organizaciju sportskih priredbi na otvorenom i zatvorenom i upravljanje njima, za profesionalne</li> </ul>

sportiste i amatera, u sopstvenim objektima; ova grupa obuhvata aktivnosti osoblja i rukovođenje osobljem koje radi u tim objektima

Ne obuhvata:

- rad ski-liftova, del. 49.39
- iznajmljivanje opreme za sport i rekreaciju, del. 77.21
- delatnost fitnes-objekata, del. 93.13
- aktivnosti u parkovima i na plažama, del. 93.29

### **93.12 Delatnost sportskih klubova**

Obuhvata rad sportskih klubova koji, bilo da su profesionalni, poluprofesionalni ili amaterski, omogućavaju svojim članovima da se bave sportskim aktivnostima:

- fudbalom, kuglanjem, plivanjem, golfom, boksom,
- zimskim sportovima, šahom, atletikom, streljaštvom, itd.

Ne obuhvata:

- sportsko podučavanje koje obezbeđuju treneri, del. 85.51
- rad sportskih objekata, del. 93.11
- organizaciju sportskih događaja na otvorenom i zatvorenom i upravljanje njima, za profesionalce ili amatera, od strane sportskih klubova sa sopstvenim objektima ili ne, del. 93.11

### **93.13 Delatnost fitnes klubova**

Obuhvata:

- aktivnosti fitnes i bodi-bilding klubova

Ne obuhvata:

- sportsko podučavanje koje obavljaju treneri, del. 85.51

### **93.19 Ostale sportske delatnosti**

Obuhvata:

- aktivnosti producenata ili promotera sportskih događaja
- aktivnosti samostalnih sportista, sudija, merilaca vremena itd.
- aktivnosti sportskih liga i njihovih nadzornih organa
- aktivnosti povezane s promocijom sportskih događaja
- aktivnosti u okviru štala, štenara i garaža
- sportsko-rekreativni lov i ribolov u rezervatima
- aktivnosti planinskih vodiča
- pomoćne usluge u sportsko-rekreativnom lovu i ribolovu

Ne obuhvata:

- iznajmljivanje sportske opreme, del. 77.21

- delatnost sportskih škola i škola za igre, del. 85.51
- aktivnosti sportskih instruktora, učitelja i trenera, del. 85.51
- organizaciju sportskih događaja od strane sportskih klubova, na otvorenom i zatvorenom, i upravljanje njima, za profesionalce ili amaterice, del. 93.11 i 93.12
- aktivnosti organizovane u parkovima i na plažama, del. 93.29

## **93.2**

### **Ostale zabavne i rekreativne delatnosti**

Obuhvata jedinice koje upravljaju objektima ili obezbeđuju usluge za različita rekreativna interesovanja korisnika. Uključuje delatnosti koje sadrže različite atraktivne sadržaje, kao što su mehanički ringišpi, tobogani, igre na vodi, predstave, performansi, tematske izložbe i uređene izletničke terene.

Ne obuhvata sportske aktivnosti, zatim scenske, muzičke i druge umetnosti i aktivnosti razonode.

#### **93.21 Delatnost zabavnih i tematskih parkova**

Obuhvata rad zabavnih i tematskih parkova koji nude različite atraktivne sadržaje, kao što su tematske izložbe, predstave, performansi, mehanički ringišpi, tobogani i igre na vodi.

#### **93.29 Ostale zabavne i rekreativne delatnosti**

Obuhvata aktivnosti koje se odnose na razonodu i rekreaciju (izuzev delatnosti zabavnih i tematskih parkova), na drugom mestu nepomenute:

- rad automata za igranje igrica
- aktivnosti rekreativnih parkova (bez smeštaja)
- organizaciju rada objekata za rekreaciju povezanih sa transportom, npr. marina
- organizaciju rada objekata za rekreaciju, npr. skijaških staza
- iznajmljivanje opreme za odmor i razonodu kao sastavnog dela rekreativnih sredstava
- vašare i sajmove rekreativne prirode
- aktivnosti plaža, uključujući iznajmljivanje sredstava kao što su kabine, ormarići, stolice itd.
- organizaciju prostora za ples

Ova grupa takođe uključuje delatnosti producenata ili organizatora zabavnih priredbi uživo, osim umetničkih i sportskih priredbi, u objektima ili izvan njih.

Ne obuhvata:

- funkcionisanje žičara, uspinjača i ski-liftova, del. 49.39
- rekreativni ribolov na krstarenju, del. 50.10 i 50.30
- obezbeđivanje prostora i objekata za kratak boravak

		<p>posetilaca u rekreativnim parkovima i kampovima, del. 55.30</p> <p>- parkirališta za prikolice u kampovima, kampove za lov i ribolov, kamp-mesta i kamp-terene, del. 55.30</p> <p>- usluge točenja pića u diskotekama, del. 56.30</p> <p>- pozorišne i cirkuske grupe, del. 90.01</p>
SEKTOR S		<b>OSTALE USLUŽNE DELATNOSTI</b>
		Ovaj sektor (kao rezidualna kategorija) obuhvata delatnosti organizacija na bazi učlanjenja, popravku računara, popravku predmeta za ličnu upotrebu i upotrebu u domaćinstvu i različite lične uslužne delatnosti na drugom mestu nepomenute.
94		<p><b>Delatnosti udruženja</b></p> <p>Obuhvata aktivnosti organizacija koje zastupaju interes posebnih grupa ili promovišu njihove ideje. Ove organizacije obično funkcionišu na bazi učlanjenja, ali se u njihove aktivnosti mogu uključiti i oni koji nisu članovi a imaju interes.</p> <p>Osnovna podela u ovoj oblasti određuje se svrhom kojoj te organizacije služe, i to interesima zaposlenih, samozaposlenih i naučnih zajednica (grana 94.1), interesima zaposlenih (grana 94.2) ili promovisanjem ideja i aktivnosti koje se odnose na religijska, politička, kulturna i obrazovna pitanja ili na pitanja iz oblasti rekreacije (grana 94.9).</p>
94.1		<p><b>Delatnost poslovnih i profesionalnih organizacija i poslodavaca</b></p> <p>Obuhvata delatnost jedinica koje promovišu interes članova poslovnih organizacija i poslodavaca. U slučaju profesionalnih organizacija na bazi učlanjenja - uključuje i aktivnosti promovisanja stručnih interesa profesionalaca.</p>
94.11		<p><b>Delatnosti poslovnih udruženja i udruženja poslodavaca</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- aktivnosti organizacija čiji se članovi udružuju radi razvoja i unapređenja rada poslovnih subjekata u određenoj oblasti, uključujući poljoprivredu, ili zbog ekonomskog rasta i opšte poslovne klime određenog regionalnog područja ili administrativno-teritorijalne jedinice, bez obzira na oblast poslovanja</li> <li>- aktivnosti saveza takvih asocijacija</li> <li>- aktivnosti privrednih komora, esnafskih udruženja i sličnih organizacija</li> <li>- širenje (diseminacija) informacija, zastupanje pred državnim ustanovama, odnose s javnošću i pregovaranje o radu organizacija poslovnih subjekata i poslodavca</li> </ul>

Ne obuhvata:

- aktivnosti sindikata, del. 94.20

#### **94.12 Delatnosti strukovnih udruženja**

Obuhvata:

- aktivnosti obaveznih, nezavisnih, strukovnih organizacija osnovanih zakonom, koji vrše javna ovlašćenja kao što su: advokatske komore, lekarske komore, javnobežežničke komore i dr.

- aktivnosti organizacija čiji članovi imaju interes prvenstveno u okviru određene stručne discipline ili profesije, kao što su lekarska društva, udruženja pravnika, udruženja računovođa, društva inženjera i tehničara, udruženja arhitekata i dr.

- aktivnosti udruženja specijalista iz posebnih oblasti angažovanih u naučnim, akademskim ili kulturnim aktivnostima, kao što su pisci, slikari, umetnici svih vrsta, novinari i dr.

- širenje informacija, uspostavljanje standarda koji se primenjuju u praksi i nadziranje njihove primene, zastupanje pred državnim organima i odnose s javnošću stručnih udruženja

- aktivnosti naučnih društava

Ne obuhvata:

- obrazovanje koje nude ove organizacije, del. 85

#### **94.2 Delatnost sindikata**

#### **94.20 Delatnost sindikata**

Obuhvata:

- promovisanje interesa radničkih organizacija i sindikata zaposlenih
- aktivnosti udruženja čiji su članovi zaposlena lica zainteresovana pre svega za zastupanje sopstvenih stavova u vezi sa zaradama i uslovima rada, i usklađeno delovanje kroz organizaciju
- aktivnosti sindikalnih organizacija u pojedinačnim organizacijama, aktivnosti sindikalnih organizacija sastavljenih od povezanih sindikalnih podružnica, kao i asocijacije granskih sindikata na strukovnoj ili regionalnoj osnovi, prema tipu organizacione strukture ili drugim kriterijumima

Ne obuhvata:

- obrazovanje koje nude ove organizacije, del. 85

#### **94.9 Delatnost ostalih organizacija na bazi učlanjenja**

Obuhvata aktivnosti jedinica (izuzev organizacija i udruženja poslovnih subjekata i poslodavaca, stručnih udruženja i sindikata) koje promovišu interes svojih članova.

#### **94.91 Delatnost verskih organizacija**

Obuhvata:

- aktivnosti tradicionalnih crkava i verskih zajednica,
- konfesionalnih zajednica i ostalih verskih organizacija
- aktivnosti manastira, samostana i drugih sličnih jedinica
- aktivnosti u vezi s pružanjem pogrebnih verskih usluga

Ne obuhvata:

- obrazovanje koje nude ove organizacije, del. 85
- zdravstvene aktivnosti ovih organizacija, del. 86
- socijalni rad ovih organizacija, del. 87 i 88

#### **94.92 Delatnost političkih organizacija**

Obuhvata:

- aktivnosti političkih organizacija i njihovih delova (npr. omladinskih sekcija političkih partija). Te organizacije se pre svega bave uticanjem na donošenje odluka u državnim organima
- postavljanjem članova stranke ili njihovih pristalica u državne organe, kao i diseminacijom informacija, odnosima s javnošću, prikupljanjem novčanih sredstava i dr.

#### **94.99 Delatnost ostalih organizacija na bazi učlanjenja**

Obuhvata:

- aktivnosti organizacija koje nisu u direktnoj vezi sa političkim strankama, iako se bave javnim pitanjima i ciljevima i utiču na javno obrazovanje, ispoljavaju politički uticaj, prikupljaju sredstva itd.:
  - \* građanske inicijative ili protestni pokreti
  - \* ekološki pokreti i pokreti za zaštitu životne sredine
  - \* organizacije koje potpomažu društvenu zajednicu i obrazovne ustanove, na drugom mestu nepomenute organizacije za zaštitu i unapređenje položaja
  - \* posebnih grupa, na primer, etničkih i manjinskih grupa
  - \* patriotska udruženja, uključujući i udruženja boraca
- udruženja potrošača
- udruženja automobilista
- udruženja sa svrhom društvenog zблиžavanja (npr. rotari klubovi, masonske lože itd.)
- omladinske organizacije, udruženja mladih,
- studentske organizacije, klubovi i bratstva itd.
- udruženja za bavljenje kulturnim ili rekreativnim aktivnostima ili hobijem (osim sporta i igara), npr. pesnički, književni i čitalački klubovi, istorijski klubovi, klubovi za film i fotografiju, muzički i umetnički klubovi, klubovi zanatlija i kolekcionara, društveni klubovi, karnevalski klubovi, itd.
- pružanje pomoći i davanje donacija od strane

		<p>organizacija na bazi učlanjenja i drugih organizacija</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dobrovorne aktivnosti kao što je prikupljanje novčanih sredstava namenjenih socijalnom radu, del. 88.99</li> <li>- aktivnosti profesionalnih umetničkih grupa ili organizacija, del. 90.0</li> <li>- aktivnosti sportskih klubova, del. 93.12</li> <li>- aktivnosti profesionalnih udruženja i asocijacija, del. 94.12</li> </ul>
95		<p><b>Popravka računara i predmeta za ličnu upotrebu i upotrebu u domaćinstvu</b></p> <p>Obuhvata popravku i održavanje računarske opreme kao što su desktop, laptop, računarski terminal, uređaji za skladištenje podataka, štampač i sl.</p> <p>Takođe uključuje popravku komunikacione opreme (npr. faksovi, dvosmerni radio), elektronskih uređaja (npr. radio, televizor), opreme za kuću i baštu (npr. kositica, ventilator), obuće, kožnih stvari, nameštaja, odeće i dodataka uz odeću, sportske opreme, muzičkih instrumenata, predmeta za bavljenje hobijem i drugih ličnih i kućnih dobara.</p> <p>Ne obuhvata popravku medicinske i dijagnostičke radiološke opreme, instrumenata za merenje i istraživanje, laboratorijskih instrumenata, radarske i sonarske opreme, del. 33.13</p>
95.1		<p><b>Popravka računara i komunikacione opreme</b></p> <p>Obuhvata popravku i održavanje računara, periferne opreme za računare i komunikacione opreme.</p>
95.11		<p><b>Popravka računara i periferne opreme</b></p> <p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- popravku elektronske opreme kao što su računari, računske mašine i prateća oprema: desktop, laptop, magnetni diskovi, čipovi i drugi ugrađeni elementi, optički diskovi (<i>CD-R, CD-ROM, DVD-ROM, DVD-R</i>), štampači, monitori, tastature, miševi, komandne palice, kuglice za računarske miševe, unutrašnji i spoljašnji računski modemi, namenski terminali, serveri, skeneri, čitači kartica, kacige za virtuelnu stvarnost, računarski projektori itd.</li> </ul> <p>Takođe obuhvata popravku i održavanje računarskih terminala kao što su bankomati (<i>ATM</i>), terminala za čitanje bar kodova (<i>POS</i>) i džepnih računara (<i>PDA</i>).</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- popravku i održavanje nosača modemske opreme, del. 95.12</li> </ul>
95.12		<p><b>Popravka komunikacione opreme</b></p> <p>Obuhvata popravku i održavanje komunikacione</p>

opreme kao što su:

- bežični i mobilni telefoni, nosači modemske opreme,  
- faks, oprema za prenos komunikacija (npr. ruteri,  
- spojnice, modemi) dvosmerni radio, profesionalne  
televizijske i video kamere

**95.2**

**Popravka predmeta za ličnu upotrebu i upotrebu u domaćinstvu**

Obuhvata popravku i održavanje predmeta za ličnu upotrebu i za upotrebu u domaćinstvu.

**95.21 Popravka elektronskih aparata za široku upotrebu**

Obuhvata popravku i održavanje elektronskih uređaja:  
- televizora, radio-prijemnika, video-rikordera (*VCR*),  
\* \* CD-plejera, video-kamera za amatersku upotrebu i sl.

**95.22 Popravka aparata za domaćinstvo i kućne i baštenske opreme**

Obuhvata popravku i održavanje aparata za kućnu upotrebu i kućne i baštenske opreme:

\* frižidera, štednjaka, veš-mašina, mašina za sušenje odeće, klima-uređaja, itd.  
\* kosilica, bočnih kosilica, duvaljki za lišće i sneg, mašina za održavanje živih ograda itd.

Ne obuhvata:

- popravku ručnog električnog alata, del. 33.12
- popravku centralnih klimatizacionih sistema, del. 43.22

**95.23 Popravka obuće i predmeta od kože**

Obuhvata popravku i održavanje obuće i predmeta od kože:

- čizama, cipela, kožnih kofera i sličnih predmeta
- nameštanje potpetica

**95.24 Održavanje i popravka nameštaja**

Obuhvata:

- ponovno tapaciranje, doradu, popravku i obnavljanje
- nameštaja i opreme u kući, uključujući kancelarijski nameštaj

**95.25 Popravka satova i nakita**

Obuhvata:

- popravku satova, budilnika i njihovih delova, npr.
- kućišta od svih vrsta materijala, pokretnih delova časovnika, hronometara itd.
- popravku nakita

Ne obuhvata:

- industrijsko graviranje metala, del. 25.61
- popravku štoperica, pokazivača vremena/datuma,
- vremenskih brava i sličnih instrumenta za merenje i iskazivanje vremena, del. 33.13

**95.29 Popravka ostalih ličnih predmeta i predmeta za domaćinstvo**

Obuhvata popravku ličnih predmeta i predmeta za domaćinstvo:

- \* bicikala
- \* odeće
- \* sportske opreme (izuzev sportskog oružja) i opreme za kampovanje
- \* knjiga
- \* muzičkih instrumenata (izuzev orgulja i istorijskih instrumenata)
- \* igračaka i sličnih stvari
- \* drugih predmeta za ličnu upotrebu i za upotrebu u domaćinstvu
- štimovanje klavira

Ne obuhvata:

- popravku i održavanje ručnog električnog alata, del. 33.12
- popravku sportskog i rekreativnog oružja, del. 33.12

**96**

**Ostale lične uslužne delatnosti**

Obuhvata sve nepomenute uslužne aktivnosti: posebno pranje i hemijsko čišćenje tekstilnih i krznenih predmeta, frizerske, kozmetičarske, pedikirske, pogrebne i slične aktivnosti.

**96.0**

**Ostale lične uslužne delatnosti**

**96.01 Pranje i hemijsko čišćenje tekstilnih i krznenih proizvoda**

Obuhvata:

- pranje i hemijsko čišćenje, peglanje i sl. svih vrsta odeće (uključujući i krvno) i tekstila pomoću
- mehaničke opreme, ručno ili u samouslužnim perionicama, za domaćinstvo, industrijske ili poslovne korisnike
- prikupljanje i dostavljanje rublja i odeće za hemijsko čišćenje, pranje i peglanje
- čišćenje tepiha i prekrivača, pranje zavesa i draperija, bilo u prostorijama korisnika ili ne
- bojenje rublja, radnih uniformi i sl. u okviru usluge pranja
- pranje pelena
- bojenje platna
- hemijsko čišćenje i bojenje kožnih predmeta i čišćenje krzna
- popravka odeće i drugih tekstilnih predmeta (usled manjih oštećenja) koja se obavlja u okviru usluge pranja

Ne obuhvata:

- iznajmljivanje odeće, osim radnih uniformi, čak i
- kada je čišćenje ovih predmeta sastavni deo aktivnosti, del. 77.29
- popravka i prepravka odeće kao samostalne aktivnosti, del. 95.29

#### **96.02 Delatnost frizerskih i kozmetičkih salona**

Obuhvata:

- pranje, podšišivanje i šišanje kose, pravljenje frizure,
- bojenje i blajhanje kose, uvijanje, ispravljanje i slične usluge za žene i muškarce
- brijanje i potkresivanje brade
- masažu lica, manikir, pedikir, šminkanje i dr.

Ne obuhvata:

- izradu perika, del. 32.99

#### **96.03 Pogrebne i srodne delatnosti**

Obuhvata:

- sahranjivanje i spaljivanje ljudskih i životinjskih leševa:
- \* pripremu leševa za sahranjivanje, spaljivanje i balzamovanje i pogrebne usluge
- \* usluge sahranjivanja i spaljivanja
- \* iznajmljivanje opremljenog prostora za ceremonije sahrane na groblju
- iznajmljivanje i prodavanje grobnih mesta
- održavanje grobova i spomenika

Ne obuhvata:

- izvođenje religioznih pogrebnih obreda, del. 94.91
- uređenje groblja, del. 81.30

#### **96.04 Delatnost nege i održavanja tela**

Obuhvata:

- aktivnosti turskih kupatila, sauna i parnih kupatila,
- solarijuma, salona za mršavljenje, salona za masažu itd.

Ne obuhvata:

- medicinsku masažu i terapiju, del. 86.90
- fitnes klubove i teretane, del. 93.13

#### **96.09 Ostale nepomenute lične uslužne delatnosti**

Obuhvata:

- izvođenje astroloških i spiritističkih seansi
- organizovanje pratnji, zakazivanje sastanaka, usluge bračnog posredovanja
- usluge zbrinjavanja kućnih ljubimaca (smeštaj i ishrana, češljjanje, čuvanje i treniranje)
- aktivnosti organizacija za otkrivanje porekla (genealogija)
- aktivnost studija za tetoviranje i pirsing

		<p>- aktivnost čistača cipela, nosača, lica za naplatu parkiranja automobila itd.</p> <p>- obavljanje delatnosti na bazi licence sa samouslužnim automatima (foto-kabine, vage, aparati za merenje krvnog pritiska, "sefovi" za stvari i garderobu, itd.)</p> <p>Ne obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- veterinarske aktivnosti, del. 75.00</li> <li>- samouslužne veš-mašine u perionicama, del. 96.01</li> <li>- mašine za kockanje i igrice, del. 92.00</li> </ul>
SEKTOR T		DELATNOST DOMAĆINSTVA KAO POSLODAVCA; DELATNOST DOMAĆINSTAVA KOJA PROIZVODE ROBU I USLUGE ZA SOPSTVENE POTREBE
97		<b>Delatnost domaćinstava koja zapošljavaju poslugu</b>
97.0		<b>Delatnost domaćinstava koja zapošljavaju poslugu</b>
97.00		<b>Delatnost domaćinstava koja zapošljavaju poslugu</b> Obuhvata aktivnosti domaćinstava koja zapošljavaju poslugu kao što su: spremičice, kuvari, sobari, batleri, pralje, baštovani, vratari, konjušari, vozači, čuvari, guvernante, dadilje, učitelji, sekretari itd. Dozvoljava se da posluga zaposlena u domaćinstvu iskaže delatnost svog poslodavca u popisima i istraživanjima, čak i kada je poslodavac fizičko lice. Proizvodi i usluge koji nastaju na bazi te delatnosti troše se u samom domaćinstvu poslodavca. Ne obuhvata: obezbeđivanje usluga kao što su kuvanje, baštovanstvo i dr. od nezavisnog davaoca usluga (preduzeća ili fizičkog lica); videti odgovarajući tip usluga
98		<b>Delatnost domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe</b> Obuhvata različitu proizvodnju dobara i usluga u domaćinstvima. Domaćinstvo treba svrstati ovde samo u slučaju kada nije moguće identifikovati pretežnu delatnost na osnovu koje se ono izdržava. Ako domaćinstvo proizvodi za tržište, ono se razvrstava prema pretežnoj delatnosti koju obavlja.
98.1		<b>Delatnost domaćinstava koja proizvode robu za sopstvene potrebe</b>
98.10		<b>Delatnost domaćinstava koja proizvode robu za sopstvene potrebe</b> Obuhvata proizvodnju raznovrsnih dobara koja se koriste u domaćinstvu, tj. različite aktivnosti domaćinstava u proizvodnji robe za sopstvene

		<p>potrebe. Te aktivnosti uključuju lov, skupljanje plodova, baštovanstvo, proizvodnju na poljoprivrednim gazdinstvima, izgradnju stambenih objekata, šivenje odeće i ostalu proizvodnju za sopstvene potrebe.</p> <p>Ako domaćinstvo proizvodi robu za tržište, ono se razvrstava prema pretežnoj delatnosti koju obavlja.</p>
	<b>98.2</b>	<b>Delatnost domaćinstava koja obezbeđuju usluge za sopstvene potrebe</b>
	<b>98.20</b>	<b>Delatnost domaćinstava koja obezbeđuju usluge za sopstvene potrebe</b>
		<p>Obuhvata različite uslužne aktivnosti domaćinstva za sopstvene potrebe. Ove aktivnosti obuhvataju kuvanje, obrazovanje, brigu za članove domaćinstva i druge usluge u domaćinstvu za sopstvene potrebe.</p> <p>Ako domaćinstvo proizvodi usluge za tržište, ono se razvrstava prema pretežnoj delatnosti koju obavlja.</p>
SEKTOR U		<b>DELATNOST EKSTERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TELA</b>
	<b>99</b>	<b>Delatnost eksteritorijalnih organizacija i tela</b>
	<b>99.0</b>	<b>Delatnost eksteritorijalnih organizacija i tela</b>
	<b>99.00</b>	<b>Delatnost eksteritorijalnih organizacija i tela</b>
		<p>Obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- delatnosti međunarodnih organizacija kao što su Organizacija ujedinjenih nacija i njene specijalizovane agencije, regionalna tela itd., Međunarodni monetarni fond, Svetska banka, Svetska carinska organizacija, Organizacija zemalja izvoznica nafte, Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj, Evropska unija, Evropsko udruženje za slobodnu trgovinu itd.</li> <li>- rad diplomatskih i konzularnih misija koje su određene zemljom u kojoj su postavljane, a ne zemljom koju predstavljaju</li> </ul>

\* \* \* \* \*

- propis objavljen u „Službenom glasniku RS“ broj 54/2010 od 04.08.2010. godine, stupio na snagu 12.08.2010. godine

AKTIVA sistem doo, Novi Sad



Osnivanje preduzeća i radnji, Računovodstvena agencija, Poresko savetovanje



Propisi besplatno [www.aktivasistem.com](http://www.aktivasistem.com) Obrasci besplatno



---

## Misija, vizija, cilj

Profesionalnim pružanjem usluga najvišeg nivoa iz oblasti administrativno - ekonomsko - finansijsko - pravnog segmenta poslovanja, od osnivanja firme pa tokom celog njenog postojanja, na ekonomičan način omogućiti mikro i malim preduzećima i preduzetnicima da se u celosti posvete svojoj osnovnoj delatnosti, a administraciju da sa poverenjem prepuste Agenciji.

---